

تكوين

بِالنَّهَارِ وَبِاللَّيْلِ وَلِتُفَرِّقَ بَيْنَ النُّورِ وَالظَّلَامِ。 وَرَأَى اللَّهُ ذَلِكَ

١ فِي الْبَدْءِ حَاقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، ٢ وَإِذْ كَانَتِ فَاسْتَحْسَنَهُ. ١٩ وَجَاءَ مَسَاءً أَعْقَبَهُ صَبَاحٌ فَكَانَ الْيَوْمُ الرَّابِعُ.
الْأَرْضُ مُشَوَّشَةً وَمُقْفَرَةً وَتَكَثِّفُ الظُّلْمَةُ وَجَهَ الْمَاءِ، وَإِذْ كَانَ ٢٠ ثُمَّ أَمَرَ اللَّهُ: «لِتَنْتَعَلِ الْمَاءَ لِشَتَّى الْحَيَوانَاتِ الْحَيَّةِ وَلِتَحَلِّقِ
رُوحُ اللَّهِ يُرْفِفُ عَلَى سَطْحِ الْمَاءِ، ٣ أَمَرَ اللَّهُ: «لِيَكُنْ نُورٌ». الطُّيُورُ فَوْقَ الْأَرْضِ عَبْرَ فَضَاءِ السَّمَاءِ». ٢١ وَهَذَا حَاقَ اللَّهُ
فَصَارَ نُورٌ، ٤ وَرَأَى اللَّهُ النُّورَ فَاسْتَحْسَنَهُ وَفَصَلَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْحَيَوانَاتِ الْمَاتِيَّةِ الْضَّخْمَةِ، وَالْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ الَّتِي
الظَّلَامُ، ٥ وَسَمَى اللَّهُ النُّورَ نَهَارًا، ٦ أَمَّا الظَّلَامُ فَسَمَاهُ لَيَلًا. وَهَذَا حَسَبَ أَجْنَاسِهَا، وَإِيَّاً الطُّيُورَ وَفَقًا لِأَنواعِهَا، وَرَأَى
جَاءَ مَسَاءً أَعْقَبَهُ صَبَاحٌ، فَكَانَ الْيَوْمُ الْأَوَّلُ. ٦ ثُمَّ أَمَرَ اللَّهُ ذَلِكَ فَاسْتَحْسَنَهُ. ٢٢ وَبَارَكَهُ اللَّهُ قَاتِلًا: «أَتَّهِي، وَتَكَاثِرِي
«لِيَكُنْ جَلَدٌ يَحْجُزُ بَيْنِ مَيَاهٍ وَمَيَاهٍ». ٧ نَفَقَ اللَّهُ الْجَلَدُ، وَفَرَقَ وَأَمْلَأَيْ مَيَاهَ الْبَحَارَ. وَلِتَكَاثِرَ الطُّيُورِ فَوْقَ الْأَرْضِ». ٢٣ ثُمَّ
بَيْنَ الْمَيَاهِ الَّتِي تَحْمِلُهَا السُّحُبُ وَالْمَيَاهِ الَّتِي تَغْمُرُ الْأَرْضَ. وَهَذَا جَاءَ مَسَاءً أَعْقَبَهُ صَبَاحٌ فَكَانَ الْيَوْمُ الْخَامِسُ. ٢٤ ثُمَّ أَمَرَ اللَّهُ:
كَانَ، ٨ وَسَمَى اللَّهُ الْجَلَدَ سَمَاءً. ثُمَّ جَاءَ مَسَاءً أَعْقَبَهُ صَبَاحٌ فَكَانَ «لِتَخْرُجَ الْأَرْضَ كَائِنَاتٍ حَيَّةً، كُلَّا حَسَبَ جِسْمَهَا، مِنْ هَيَّامَ
الْيَوْمِ الثَّانِي». ٩ ثُمَّ أَمَرَ اللَّهُ: «لِتَتَجَعَّلَ الْمَيَاهُ الَّتِي تَحْتَ السَّمَاءِ إِلَى رَوَاحِفَ وَوُحُوشٍ وَفَقًا لِأَنواعِهَا». وَهَذَا كَانَ. ١٠ نَفَقَ
مَوْضِعُ وَاحِدٍ، وَتَظَهَّرَ الْيَابِسَةُ. وَهَذَا كَانَ. ١٠ وَسَمَى اللَّهُ الْهُوَشَ الْأَرْضِ، وَالْبَهَامَ وَالزَّوَاحِفَ، كُلَّا حَسَبَ نَوْعَهَا.
الْيَابِسَةُ أَرْضًا وَالْمَيَاهُ الْمُجَمَعَةُ بِحَارًا، وَرَأَى اللَّهُ ذَلِكَ فَاسْتَحْسَنَهُ. وَرَأَى اللَّهُ ذَلِكَ فَاسْتَحْسَنَهُ. ١٢ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ: «لِتَصْنَعَ الْإِنْسَانَ عَلَى
١١ أَمَرَ اللَّهُ: «لِتُنْبِتِ الْأَرْضُ خُضْرَةً، وَتَبَغِّرَا مُثْمِرًا فِيهِ بَزْرَهُ صُورَتِهَا، كَمَثَلِنَا، فَيَسْلَطَ عَلَى سَكَّ الْبَحْرِ، وَعَلَى طَبِيرِ السَّمَاءِ،
الَّذِي يُنْتَجُ ثُمَّاً كَجْسِمِهِ فِي الْأَرْضِ». وَهَذَا كَانَ. ١٢ فَأَبَيْتُ وَعَلَى الْأَرْضِ، وَعَلَى كُلِّ رَاحِفٍ بَزْحَفٍ عَلَيْهَا». ١٣ نَفَقَ اللَّهُ
الْأَرْضُ كُلَّ أَنْواعِ الْأَعْشَابِ وَالْبَقْوَلِ الَّتِي تَحْمِلُ بُزُورًا مِنِ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَتِهِ، عَلَى صُورَةِ اللَّهِ خَلْقَهُ. ذَكَرَأَ وَأَتَى خَلْقَهُمْ.
جِسْمَهَا، وَالْأَثْجَارَ الَّتِي تَحْمِلُ أَهْمَارًا ذَاتَ بُدُورٍ حَسَبَ نَوْعَهَا. ١٤ وَبَارَكُمُ اللَّهُ قَاتِلًا لَهُمْ: «أَتَّمِرُوا وَتَكَاثِرُوا وَأَمْلَأُوا الْأَرْضَ
وَرَأَى اللَّهُ ذَلِكَ فَاسْتَحْسَنَهُ. ١٣ وَجَاءَ مَسَاءً أَعْقَبَهُ صَبَاحٌ فَكَانَ وَأَخْبِسُوهَا. وَسَلَطُوا عَلَى سَكَّ الْبَحْرِ، وَعَلَى طَبِيرِ السَّمَاءِ وَعَلَى
الْيَوْمِ الثَّالِثِ. ١٤ ثُمَّ أَمَرَ اللَّهُ: «لِتَكُنْ آنوارًا فِي قَبَّةِ السَّمَاءِ لِتُفَرِّقَ كُلَّ حَيَّانٍ يَتَرَكُ عَلَى الْأَرْضِ». ١٥ ثُمَّ قَالَ لَهُمْ: «إِنِّي قد
بَيْنَ النَّهَارِ وَاللَّيْلِ، فَتَكُونَ عَلَامَاتٍ لِتَحْدِيدِ أَزْمِنَةً وَأَيَّامَ وَسِنَنِنَّ. أَعْطِيَتُكُمْ كُلَّ أَصْنَافِ الْبَيَانَاتِ ذَاتِ الْبُدُورِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى كُلِّ
١٥ وَتَكُونَ أَيْضًا آنوارًا فِي قَبَّةِ السَّمَاءِ لِتُضَيءِ الْأَرْضَ». وَهَذَا سَطْحُ الْأَرْضِ، وَكُلَّ شَيْءٍ يَحْمُلُ ثُمَّاً فِيهِ بُدُورًا، لِتَكُونَ لَكُمْ
كَانَ، ١٦ وَخَاقَ اللَّهُ نُورَيْنِ عَظِيمَيْنِ، النُّورُ الْأَكْبَرُ لِيُشَرِّقُ فِي طَعَامًا. ١٧ أَمَّا الْعَشَبُ الْأَخْضَرُ فَقَدْ جَعَلَهُ طَعَامًا لِوُحُوشِ
النَّهَارِ، وَالنُّورُ الْأَصْغَرُ لِيُضَيءِ فِي اللَّيْلِ، كَمَا خَاقَ النُّجُومَ أَيْضًا. الْأَرْضُ وَلِطُيُورِ السَّمَاءِ وَالْحَيَوانَاتِ الْأَرَاجِفَةِ، وَجَمِيعِ الْكَائِنَاتِ
١٧ وَجَعَلَهَا اللَّهُ فِي قَبَّةِ السَّمَاءِ لِتُضَيءِ الْأَرْضَ، ١٨ لِتَسْتَحِمَ

Jenesis

1 Bar faraghavira God overiam ko nguazimin ingarigha aningin itir biziba bar dagh amizima, da otifi. **2** Faragha zuir dughiar kam, nguazim e datirighin iti moghin garir pu. Puvati. A bar pura ikia egha an ganganim ighara. Mitater dafam ongarir ekiaba avarazima, Godin Duam pura dipam gisın arui. **3** Ezi God kamaghin migei, "Angazangarim otogh." Ezi angazangarim oto. **4** Ezi God angazangarim ari, a derazima, a bar akonge. Egha mitatem ko angazangarim tuira. **5** Egha angazangarim ziar kam, "Aruem," a gati. Egha mitatem ziar kam, "Dimagarim," a gati. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar bar faraghavira zuim. **6** Egha gin God kamaghin migei, "Avavetam otogh dipam avinighti, dipam akuar pumuningin iki." Ezi avaver kam oto. God avaver kam gamizima, a dipar pin itim ko apengan itim abiki. **8** Egha God avaver kamin ziam, "Overiam," a gati. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 2. **9** Egha gin God kamaghin migei, "Dipar overiamin apengan itim sivagh mangi danganir vamiran uabi akuvaghti, nguazir misingizim otogh." Ezi nguazir misingizim oto. **10** Ezi God nguazir misingizir kam ziam, "Nguazim," a gati. Egha dipar danganir igharazimin uari akuvaziba, a ziam, "Ongariba," dagh ati. Egha God bizir kabar gari da bar derazima, a bar akonge. **11** Egha gin God kamaghin migei, "Nguazim, temer guar aviriba ko nguazimin aver beniba ko dagheba a gisın aghung." Ezi bizir kaba otifi. **12** Ezi temer ber guar aviriba ko benir nguazimin aveba ko dagher apiba bar nguazimin vaghvagha aghui moghin aghua, egha da be moghin be. Ezi God bizir kabar garima da derazima, a bar akonge. **13** Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 3. **14** Egha gin God kamaghin migei, "Angazangariba overiamin otifigh, aruem ko dimagarim abikigh. Eighti dughiaba ko azeniba ikiti, me angazangarir kabar ganiva dughiabagh fogham. **15** Eighti angazangarir kaba otivigh angazangarim nguazim daningam." Ezi angazangariba otifi. **16** Egha God angazangarir ekiar pumuning gamizima aning oto. Angazangarir ekiam, an aruem, egha isiraghha gara aruem angazangarim anidi. Ezi dozim, a iakinim, a isiraghha dimagarimin angazangarim anidi. Egha God mikovezibagh amizi da otifi. **17** Egha God nguazim angazangarim a daningasa, angazangarir kaba overiamin da ariki. **18** Egha aruem isiragh ganamin dughiam atigha, uaghan dimagarim otivamin dughiam ati, eighti aruem ko dimagarim deravira uaning abigham. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. **19** Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 4. **20** Egha gin God kamaghin migei, "Ongarimin aven, bizir angamira itir aviriba an ikiva a gizivagham. Eighti kuaraziba otivigh overiamin pin tintinibar mighi." **21** Ezi God ongarimin osirif dafaba ko kuruzir dafabar ingarizi da otifi, ongarimin itir bizir guar aviriba, ko kuarazir guar aviriba uaghan, vaghvagha gari moghira gari. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. **22** Egha bizir kaba deraghaha, God mirigigiar aghuir kam dagh ami, "Ia ongarimin itir bizir guar aviriba, ia avirasemegh, ongarim bar a gizifagh. Eighti ia kuaraziba, ia nguazimin bar avirasemegh." **23** Ezi aminim pirigha ua tirazima kar dughiar namba 5. **24** Egha gin God kamaghin migei, "Nguazim bizir angamira itir guar aviribar amuti da vaghvagha gari moghiram an otiv. Egh nguibamin itir asiziba ko, ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba sara damutti da otiv." Ezi asiziba otifi. **25** God nguibamin asizir guar aviriba ko ruarimin asizir ekiaba ko dozibar ingarizi, da vaghvagha gari moghira otifi. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. **26** Egha God kamaghin migia ghaze, "Datirighin e gumaziba ko amizibar ingarichti me en mirara ganam. Egh e me atighti, me en min iki, ongarimin itir osiriba ko, overiamin itir kuaraziba ko, asizir guar aviriba ko nguazimin itir biziba bar, me dar gan dagh ativagham." **27** Egha God gumazamizibar ingarizi, me Godin mirara gari. God me gamizima, me an nedazimin min oto. A me gamizima, men marazi gumazibar min otivi, marazi amizibar min otifi. **28** Ezi God me deraghaha, mirigigiar aghuim me gamua kamaghin migei, "Ia avirasemegh mangi nguazir oteviba bar dar apiagh egh bizir nguazimin

ଆଦିପୁଣ୍ଡକ

ଆନ୍ଦୋବର ପରା ପୋହରକ ପୃଥିକ କରେ । ତେତିଆ ଟେଶ୍‌ବେ ଇଯାକ ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ । ୧୫ ଗଧୂଳି ଆବୁ ପୁରା ହୋରାର ପାଛତ ଚତୁର୍ଥ ପୃଥିବୀର ମାତ୍ରାର ନାହିଲ ଆବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣ୍ୟ ଆହିଲ; ଜଳ ଭାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହଞ୍ଚକ ଆବୁ ପୃଥିବୀର ଓପର ଭାଗତ ଆକାଶର ତାର ଓପରତ ଆନ୍ଦୋବର ଟକା ଅଗାଧ ଜଳ ଆହିଲ ଆବୁ ଟେଶ୍‌ବେ ମାଜତ ଚରାଇବୋର ଉଡ଼ି ଫୁରକ ।” ୧୧ ଏଇଦରେ ଟେଶ୍‌ବେ ଡାଙ୍ଗ ଆତାଇ ସେଇ ଜଳର ଓପରତ ଉତ୍ତମ ଆହି ଆହିଲ । ଓ ଟେଶ୍‌ବେ ଡାଙ୍ଗର ସାଗରୀୟ ପ୍ରାଣୀ, ଜଳର ମାଜତ ବିଚରଣ କରା ବିଭିନ୍ନ କ'ଲେ, “ପୋହର ହେବକ,” ତେତିଆ ପୋହର ହଲ । ୪ ଟେଶ୍‌ବେ ପ୍ରକାରର ଉରଗ ପ୍ରାଣୀ ଆବୁ ନାନାବିଧ ଡେଉକା ଥକା ଚରାଇ ସୃଷ୍ଟି ପୋହରକ ଅତି ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ; ତେଣୁ ଆନ୍ଦୋବର ପରା ପୋହରକ କରିଲେ; ତେତିଆ ଟେଶ୍‌ବେ ଏହିବୋର ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ । ୨୨ ପୃଥିବୀର ଆକାଶର ନାମ “ଦିନ” ଆବୁ ଟେଶ୍‌ବେ ସେଇବୋରକ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କ'ଲେ, “ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି କରି ଆନ୍ଦୋବର ନାମ “ବାତି” ହଲ । ଏଇଦରେ ଗଧୂଳି ହଲ ଆବୁ ତୋମାଲୋକେ ନିଜର ସଂଖ୍ୟା ବଢାଇ ତୋଳା ଆବୁ ସମୁଦ୍ରବୋର ପୁରା ହୋରାତ ଏକ ଦିନ ହଲ । ପାଛତ ଟେଶ୍‌ବେରେ ପୋହରର ନାମ ପାଣୀ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରା; ପୃଥିବୀର ଓପରତ ଚରାଇବୋରେ ନିଜର ଦିନ, ଆବୁ ଆନ୍ଦୋବର ନାମ ବାତି ଥିଲେ । ଗଧୂଳି ଆବୁ ପୁରା ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରକ ।” ୨୩ ଗଧୂଳି ଆବୁ ପୁରା ହୋରାର ପାଛତ ହୋରାତ ପ୍ରଥମ ଦିନ ହଲ । ୨୪ ତାର ପାଛତ ଟେଶ୍‌ବେ କ'ଲେ, “ପୃଥିବୀରିତ “ଜଳର ମାଜତ ଭାଗ ହେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଖାଲୀ ଅଂଶ ହେବକ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ପ୍ରାଣୀ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବକ; ସରଚୀଯା ପଣ୍ଡ, ବଗାଇ ଫୁରା ଆବୁ ଇ ଜଳକ ଦୁଭାଗ କରକ ।” ୭ ଏଇଦରେ ଟେଶ୍‌ବେ ଜଳର ପ୍ରାଣୀ ଆବୁ ନାନା ବିଧ ବନବୀଯା ଜ୍ଞାନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବକ ।” ତାତେ ମାଜତ ଏକ ଖାଲୀ ଅଂଶର ସୃଷ୍ଟି କରିଲେ ଆବୁ ତଳତ ଥକା ତେନେକୁରାଇ ହଲ । ୨୫ ଟେଶ୍‌ବେ ବିଭିନ୍ନ ବନବୀଯା ଜ୍ଞାନ, ବିଭିନ୍ନ ଜଳ ଭାଗର ପରା ଓପରବର ଜଳ ଭାଗକ ପୃଥିକ କରିଲେ; ତାତେ ସରଚୀଯା ପଣ୍ଡ ଆବୁ ମାଟିତ ବଗାଇ ଫୁରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାଣୀ ନିର୍ମାଣ ତେନେବେଇ ହଲ । ୮ ଟେଶ୍‌ବେ ସେଇ ବିସ୍ତୃତ ଖାଲୀ ଅଂଶର ନାମ କରିଲେ । ତେତିଆ ଟେଶ୍‌ବେ ଏହିବୋର ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ । ୨୬ ତାର “ଆକାଶ” ବାଥିଲେ । ଗଧୂଳି ଆବୁ ପୁରା ହଲତ, ଦିତୀୟ ଦିନ ପାଛତ ଟେଶ୍‌ବେ କ'ଲେ, “ଆମି ନିଜର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିର ଦରେ ଆମାର ହଲ । ୯ ତାର ପାଛତ ଟେଶ୍‌ବେ କ'ଲେ, “ଆକାଶର ତଳତ ଥକା ସାଦୃଶ୍ୟରେ ମାନୁହ ନିର୍ମାଣ କରୋହକ; ତେଣୁଲୋକେ ସମୁଦ୍ରର ଜଳ ଭାଗ ଏକ ଠାଇତ ଆହି ଗୋଟି ଖାତକ ଆବୁ ଶୁକାନ ଭୂମି ମାଛ, ଆକାଶର ଚରାଇ, ସରଚୀଯା ପଣ୍ଡ, ସମୁଦ୍ରଯ ପୃଥିବୀର ଓପରବର ଓଲାଓକ;” ତେତିଆ ତେନେବେଇ ହଲ । ୧୦ ଟେଶ୍‌ବେ ଶୁକାନ ପୃଥିବୀରିତ ବଗାଇ ଫୁରା ପ୍ରାଣୀର ଓପରତ ଅଧିକାର ଚଳାଓକ ।” ଭୂମିର ନାମ “ଶ୍ଵଳ” ଆବୁ ଗୋଟି ଥୋରା ଜଳ ଭାଗର ନାମ “ସମୁଦ୍ର” ୨୭ ତେତିଆ ଟେଶ୍‌ବେ ନିଜର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିରେ ମାନୁହ ସୃଷ୍ଟି କରିଲେ; ହଲ; ତେତିଆ ଟେଶ୍‌ବେ ଇଯାକ ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ । ୧୧ ଟେଶ୍‌ବେ ଟେଶ୍‌ବେ ନିଜର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିରେ ମାନୁହ ସୃଷ୍ଟି କରିଲେ; ତେଣୁ କ'ଲେ, “ଭୂମିୟେ ଘାଁହ-ବନ, ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଉତ୍ତିଦ ତାକ ବଶିଭୂତ କରା; ସମୁଦ୍ର ମାଛ; ଆକାଶର ଚରାଇ, ଆବୁ ଆବୁ ବୀଜ ଥକା ଗଛ ଉତ୍ପନ୍ନ ହଲ; ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଫଳର ପୃଥିବୀର ଓପରତ ବିଚରଣ କରା ସକଳୋ ପ୍ରାଣୀର ଓପରତ ଗଛ ହଲ ଆବୁ ଫଳର ଭିତରତ ଗୁଟି ହଲ । ତେତିଆ ଟେଶ୍‌ବେ ଅଧିକାର ଚଲୋରା ।” ୨୯ ଟେଶ୍‌ବେ କ'ଲେ, “ଚୋରା, ଗୋଟେଇ ଏହିବୋର ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ । ୧୩ ଗଧୂଳି ଆବୁ ପୁରା ହୋରାର ପୃଥିବୀର ଓପରିଭାଗତ ଗୁଟି ଉତ୍ପନ୍ନ କରା ଗଛ ଆବୁ ଭିତରତ ପାଛତ ତୃତୀୟ ଦିନ ହଲ । ୧୪ ତାର ପାଛତ ଟେଶ୍‌ବେ କ'ଲେ, ଗୁଟି ଥକା ସକଳୋ ଫଳଧରା ଗଛ ମାଇ ତୋମାଲୋକକ ଦିଲୋଁ; “ପୋହର ହବଲେ ଆକାଶତ ଅନେକ ଜ୍ୟୋତିତିବୋର ହେବକ; ସେଯେ ତୋମାଲୋକର ଆହାର ହବ । ୩୦ ସକଳୋ ବନବୀଯା ସେଇ ପୋହରେ ବାତିର ପରା ଦିନକ ପୃଥିକ କରିବ । ସେଇବୋର ଜ୍ଞାନ, ଆକାଶର ସକଳୋ ଚରାଇ ଆବୁ ମାଟିତ ବଗାଇ ଫୁରା ବେଳେଗ ବେଳେଗ ଝାତୁ, ଦିନ ଆବୁ ବର୍ଷବର ଚିନ ବୃପେ ବ୍ୟରହାର ସକଳୋ ପ୍ରାଣୀର ଆହାର କାରଣେ ସକଳୋ କେଚ୍ଚ ବନ ଦିଲୋଁ ।” ହେବକ । ୧୫ ସେଇବୋରେ ପୃଥିବୀର ଓପରତ ପୋହର ଦିବଲୈ ତାତେ ତେନେକୁରାଇ ହଲ । ୩୧ ପାଛତ ଟେଶ୍‌ବେ ନିଜେ ନିର୍ମାଣ ଆକାଶତ ପ୍ରଦୀପବୁପୁ ହେବକ ।” ତେତିଆ ତେନେବେଇ ହଲ । କରା ସକଳୋକେ ଚାଲେ । ସେଇବୋର ଚାଇ ଅତି ଉତ୍ତମ ପାଲେ । ୧୬ ଟେଶ୍‌ବେ ଦିନର ଓପରତ ଅଧିକାର ଚଳାବଲୈ ଏକ ମହା- ଗଧୂଳି ଆବୁ ପୁରା ହୋରାର ପାଛତ ସଞ୍ଚ ଦିନ ହଲ ।

ଜ୍ୟୋତି, ଆବୁ ବାତିର ଓପରତ ଅଧିକାର ଚଳାବଲୈ ତାତକେ

ଏକ କୁନ୍ଦ-ଜ୍ୟୋତି, ଏହି ଦୁଇ ବଂହ-ଜ୍ୟୋତି ଆବୁ ତବାବୋରକେ ନିର୍ମାଣ କରିଲେ ।

୧୭ ଟେଶ୍‌ବେ ସେଇବୋରକ ଆକାଶର ମାଜତ ସ୍ଥାପନ କରିଲେ ଯାତେ ସେଇବୋରେ ପୃଥିବୀର ଓପରତ ପୋହର ଦିନେ; ୧୮ ଦିନ ଆବୁ ବାତିର ଓପରତ ଅଧିକାର ଚଳାଯ ଆବୁ

୨ ଏନେଦରେ ଆକାଶ-ମଣ୍ଡଳ ଆବୁ ପୃଥିବୀ ନିର୍ମାଣ କରା

ହଲ; ଆବୁ ଉତ୍ସର୍କକେ ସକଳୋରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରା ହଲ ।

୨ ହିତିମଧ୍ୟେ ଟେଶ୍‌ବେ ତେଣୁ କାମ ଶେଷ କରି ସଞ୍ଚମ ଦିନତ

ସୋମାଲ ଆବୁ ସେଇଦିନା ସକଳୋ କାର୍ଯ୍ୟ ପରା ତେଣୁ ବିଶାମ ଲ'ଲେ । ଓ ଟେଶ୍‌ବେ ସେଇ ସଞ୍ଚମ ଦିନକ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ପରିବତ୍ରି

Yaradılış

1 Başlangıçda Allah göyləri və yeri yaratdı. 2 Yer qurulmuşuz və boş idi. Dərin sular üzərində qaranlıq var idi. Allahın Ruhu suların üzərində dolaşırıdı. 3 Allah dedi: «Qoy işiq olsun». 4 Allah gördü ki, işiq yaxşıdır. Sonra O, işığı qaranlıqdan ayırdı. 5 Allah işiği «gündüz», heyvanları əmələ gətirsin». Belə də oldu. 6 qaranlığı isə «gecə» adlandırdı. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, birinci gün idi. 7 Allah qübbəni bir-birində ayırsın». 8 Allah qübbəni düzəltdi və qübbənin altındaki suları onun üstündəki sulardan ayırdı. Belə də oldu. 9 Allah qurunu qübbəni «göy» adlandırdı. Axşam oldu, səhər üzünə və yerdə sürünen canlıların hamısına açıldı; bu, ikinci gün idi. 10 Allah qurunu qubbeini «göyün altındaki sular bir yerə yiğilsin ki, yetişsin. Ağaclar meyvə gətirsin: toxumlar bitirən ot-ələf və torpaqda hər növ bəhərli ağaclar meyvələrinin içində olsun». Belə də oldu. 11 Allah qurunu qubbeini gecəni gündüzdən qoydu ki, yer üzünə işiq saçın, 12 gecəni idarə etmək üçün böyük çiraq, gecəni idarə etmək üçün kiçik çraq. O həmçinin ulduzları düzəltdi. 13 Allah onları göy qubbebine qoydu ki, yer üzünə işiq saçın, 14 gecəni idarə etsin, işığı qaranlıqdan ayırsın. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. 15 Axşam oldu, səhər açıldı; bu, üçüncü gün idi. 16 Allah iki böyük çiraq düzəltti: gündüzü idarə etmək üçün böyük çiraq, gecəni idarə etmək üçün kiçik çraq. O həmçinin ulduzları düzəltti. 17 Allah onları göy qubbebine qoydu ki, yer üzünə işiq saçın, 18 gecəni idarə etsin, işığı qaranlıqdan ayırsın. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. 19 Axşam oldu, səhər açıldı; bu, dördüncü gün idi. 20 Sonra Allah dedi: «Qoy sular çoxlu canlı məxluqlarla qaynaşın, yer üstündəki göy qubbeində quşlar uçsun». 21 Allah nəhəng su əjdahalarını və suda qaynaşan hər növ bütün sürünen canlı məxluqları, həmçinin hər növ bütün qanadlı quşları yaratdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. 22 Allah onlara bərəkət verərək dedi: «Törəyib çoxalın və dənizlərdəki suları doldurun, quşlar da yer üzündə çoxalsın». 23 Axşam oldu, səhər açıldı; bu, beşinci gün idi. 24 Sonra Allah dedi: «Qoy yer üzü hər növ canlı məxluqlar – hər işiq oldu. 25 Allah hər növ çöl heyvanlarını, hər növ ev heyvanları, sürünen canlılar və çöl heyvanlarını və yerdə sürünen bütün canlıları yaratdı. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. 26 Sonra Allah dedi: «Öz surətimizə və bənzərimizə görə insanı yaradaq. Qoy o, dənizdəki heyvanlara, qubbeini yerdə sürünən canlıların hamısına açıldı; bu, ikinci gün idi. 27 Allah insanı Öz surətində yaratdı, Allahın surətində yaratdı, onları kişi və quru görünsün». Belə də oldu. 28 Allah onlara xeyir-dua verərək dedi: «Törəyib çoxalın və yer üzünü Allahu qubbeini qadın olaraq yaratdı. 29 Allah onlara xeyir-dua «yer», su yiğinlarını isə «dənizlər» adlandırdı. verərək dedi: «Bütür, yer üzündə toxum verən bütün ot-ələfi yetişsin. Ağaclar meyvə gətirsin və toxumları meyvələrinin içində olsun». Belə də oldu. 30 Yer üzü bitkilər yetirdi: hər növ toxum bitirən ot-ələf və hər növ ağac yetişdi. Ağaclar meyvə gətirirdi və toxumları meyvələrinin içində idi. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. 31 Allah yaradığı hər şey çox yaxşıdır. Axşam oldu, ayıran çıraqlar olsun. Onlar işaretləri, fəsilləri və günlərlə illəri göstərsin. 32 Qoy onlar göy qubbeində çıraq olub, yer üzünə işiq saçın». Belə də oldu. 33 Allah iki böyük çiraq düzəltti: gündüzü idarə etmək üçün böyük çiraq, gecəni idarə etmək üçün kiçik çraq. O həmçinin ulduzları düzəltti. 34 Allah onları göy qubbebine qoydu ki, yer üzünə işiq saçın, 35 gecəni idarə etsin, işığı qaranlıqdan ayırsın. Allah gördü ki, bu, yaxşıdır. 36 Axşam oldu, səhər açıldı; bu, dördüncü gün idi. 37 Sonra Allah dedi: «Qoy sular çoxlu canlı məxluqlarla qaynaşın, yer üstündəki göy qubbeində quşlar uçsun». 38 Allah nəhəng su əjdahalarını və suda qaynaşan hər növ bütün sürünen canlı məxluqları, həmçinin hər növ bütün qanadlı göylər və yer, oradakı hər şey beləcə tamamlandı. 39 Allah yeddinci günə qədər gördüyü işləri qurtardı və yeddinci gün gördüyü işlərdən ayrılib istirahət etdi. 40 Allah yeddinci günə bərəkət verdi və onu təqdis etdi, çünkü gördüyü bütün yaratma işini qurtarıb həmin gün istirahət etdi. 41 Rabb Allahın göyləri və yeri yaratmasının hekayəti belədir: Rabb Allah göyləri və yeri yaradanda 5 yer üzündə heç bir bitki yox idi, heç bir çöl otu da bitmirdi, çünkü Rabb Allah yer üzünə hələ yağış göndərməmişdi və torpağı becərən insan da yaranmamışdı. 42 Amma yerdən su çıxırdı və bütün torpağı sulayırdı. 43 Rabb Allah yerin torpağından insanı düzəltti və onun burnuna həyat nəfəsi

Mui

1 Musa: hemonega, bisili esoga, Gode da mu amola osobo bagade degabo hahamoi. **2** Osobo bagade da liligi hame galu. Hano gafululi hamonana fawane amo gasi dunasi ganodini ba: i. Gode Ea A: silibu da hano dabua gadodidi lalalu. **3** Amalalu, Gode E amane sia: i, "Hadigi misa." Ea sia: beba: le, hadigi misi dagoi. **4** Gode da hadigi amo hahawane ba: i. Amalalu, E da hadigi amola gasi dunasi afafai. **5** Hadigi amoma E da "eso" dio asuli. Gasi dunasi amoma E da "gasi" dio asuli. Daeya asili, hahabe doaga: i, amo eso age da baligi dagoi ba: i. **6** Amalalu, Gode da hamoma: ne sia: beba: le, hisi sogebi amo hano amoga gududili amola hano gadodili amo afafama: ne misi. Hisi sogebi amoma E da 'mu' dio asuli. Daeya asili hahabe doaga: i, amo eso ageyadu da baligi dagoi ba: i. **9** Amalalu, Gode E amane hamoma: ne sia: i, "Hano amo mu hagudu gala amo gilisili, osobo hafoga: i ba: ma: ne misa!" E amane sia: beba: le, osobo da ba: i dagoi. **10** Osobo hafoga: i amoma Gode da 'Osobo' dio asuli. Amola hano gilisi amoma E da 'Hano Wayabo Bagade' dio asuli. Gode da Ea hamoi da noga: idafa ba: i. **11** Amalalu, Gode da amane hamoma: ne sia: i, "Osobo amoga ifa amola gisi hedaa: ma. Ifa amola gisi ilia aligi hou defele dulu amola fage legema: ne hedaa: ma: ma!" Amalalu, Gode Ea hamoma: ne sia: i defele ba: i. **12** Gisi amo ilia aligi defele fage legei amola ifa amo ilia aligi defele dulu (amo ganodini fage ba: i) legei da osoboga hedaa: i. Gode da Ea hamoi noga: idafa ba: i. **13** Daeya asili, hahabe doaga: i, amo eso osoda da baligi dagoi ba: i. **14** Amola Gode E amane hamoma: ne sia: i, "Mu amoga, gamali amo da gasi amola eso afafamusa: , eso, ode, anegagi oubi amola gibu dasu oubi, amo hulanema defei dawa: ma: ne, gamali misa! **15** Gamali da mu amoga nenanebeba: le, osobo bagadega hadigi imunu galebe." Amo hamoma: ne sia: beba: le, gamali ba: i. **16** Gode da gamali bagade aduna hahamoi. Eso da ha ouligima: ne amola oubi da gasi ouligima: ne, E hahamoi. Amola E da gasumuni hahamoi dagoi. **17** Gode da amo gamali osobo bagadega hadigi olelema: ne muagadodi ligisi. **18** Eso amola gasi amoma ouligisu dialoma: ne, amola hadigi amola gasi amo afafamusa: , E da amo gamali ligisi. Gode da Ea hamoi noga: idafa ba: i. **19** Daeya asili, hahabe doaga: i, amo eso biyadu da baligi dagoi ba: i. **20** Amalalu Gode da amane hamoma: ne sia: i "Hano ganodini esalebe fi osea: idafa hano wayabo huluane nabama: ne misa! Hisi amo ganodini amola sio fi da amo nabama: ne misa!" **21** Amola Gode da menabo bagadedafa hahamoi amola hano ganodini esalebe fi liligi, amola sio fi huluane hahamoi dagoi. Amola Gode da Ea hahamoi huluane hahawane ba: i. **22** E da amo fi huluane ilima hahawane dogolegema: ne sia: i. Hano ganodini fi liligi ilima ilia mano lale, hano wayabo bagade nabama: ne amola sio fi osobo bagadega gilisima: ne, E da ilima mano lama: ne sia: i. **23** Daeya asili hahabe doaga: i, amo eso bi da baligi dagoi ba: i. **24** Amalalu, Gode amane hamoma: ne sia: i, "Esalebe liligi amo lai gebo, ohe fi amola liligi huluane da osoboba: le lafia: dalebe, amo ilia fi defele osoboga misa!" E da hamoma: ne sia: beba: le, huluane ba: i dagoi. **25** Gode da ohe fi ilia fi defele, lai gebo amola liligi osoboba: le lafia: dalebe, amo huluane ilia fi defele hahamoi. Gode da Ea hahamoi liligi huluane hahawane ba: i. **26** Amalalu, Gode amane hamoma: ne sia: i, "Ninia wali dunu fi amo ninia: agoaila hamomu. Dunu fi ilia da hano wayabo bagade menabo fi, sio fi mu amo ganodini esala, ohe fi amola osobo bagade liligi huluane osoboba: le lafia: dalebe, ilia da amo hulanema ouligisu esalumu." **27** Amaiba: le, Gode da dunu amo Ea hou defele hamoma: ne, hamoi dagoi. E da dunu fi amo dunu amola uda hamoi dagoi. **28** Gode da elama hahawane dogolegema: ne sia: i. E da elama amane hamoma: ne sia: i, "Ali gilisili fima! Mano bagohame lale, osobo bagade nabalesima! Osobo bagade, hano wayabo bagade menabo fi, mu amo ganodini sio fi, amola liligi huluane osoboba: le lafia: dalebe ilima alia ouligisa esaloma!" **29** Amalalu, Gode amane sia: i, "Osobo bagade amo ganodini, gisi amola ifa amo da fage legesa, liligi huluane amo ali moma: ne Na da alima iaha." **30** Amola E eno amane sia: i, "Na da mola: ya: i gisi liligi huluane amo osobo bagade ohe fi amola sio fi mu amo ganodini amola liligi osoboba: le lafia: dalebe, ilia moma: ne ilima iaha." E da amo sia: beba: le amo hou da doaga: i dagoi ba: i. **31** Gode da Ea hahamoi liligi huluane ba: i dagoiba: le, E da huluane noga: idafa ba: i. Amola daeya asili, hahabe doaga: i, amo eso gafe da baligi dagoi ba: i.

আদিপুস্তক

উন্মুক্ত এলাকায় বসিয়ে দিলেন, 18 যেন সেগুলি দিন ও
রাতের উপরে প্রভৃতি করতে পারে, এবং অঙ্ককার থেকে

- 1 শুরুতে ঈশ্বর আকাশমণ্ডল ও পৃথিবী সৃষ্টি করলেন। আলোকে আলাদা করতে পারে। আর ঈশ্বর দেখলেন 2 এমতাবস্থায় পৃথিবী নিরবয়ব ও ফাঁকা ছিল, গভীরের যে তা ভালো হয়েছে। 19 আর সন্ধ্যা হল এবং সকাল উপরের শুরু অঙ্ককার ছেয়ে ছিল, এবং ঈশ্বরের আত্মা হল—এই হল চতুর্থ দিন। 20 আর ঈশ্বর বললেন, “জলে জলের উপর ভেসে বেড়াচ্ছিলেন। 3 আর ঈশ্বর বললেন, জীবিত প্রাণীর ঝাঁক দেখা যাক এবং আকাশে পৃথিবীর “আলো হোক,” এবং আলো হল। 4 ঈশ্বর দেখলেন যে সেই উপর পাখিরা উড়ে বেড়াক।” 21 তাই ঈশ্বর সমুদ্রের আলো ভালো হয়েছে, এবং তিনি অঙ্ককার থেকে আলোকে বড়ো বড়ো প্রাণীদের এবং জলে থাকা প্রত্যেকটি জীবিত বিচ্ছিন্ন করলেন। 5 ঈশ্বর আলোকে “দিন” নাম দিলেন ও গতিশীল জীবকে তাদের প্রজাতি অনুসারে, এবং এবং অঙ্ককারকে “রাত” নাম দিলেন। সন্ধ্যা হল এবং প্রত্যেকটি ডানাযুক্ত পাখিকে তাদের প্রজাতি অনুসারে সকাল হল—এই হল প্রথম দিন। 6 আর ঈশ্বর বললেন, সৃষ্টি করলেন। আর ঈশ্বর দেখলেন যে তা ভালো হয়েছে। “পৃথিবীর জল থেকে আকাশের জলকে আলাদা করার জন্য 22 ঈশ্বর তাদের আশীর্বাদ করে বললেন, “ফলবান হও ও এই দুই ধরনের জলের মাঝখানে উন্মুক্ত এলাকা তৈরি সংখ্যায় বৃদ্ধি পেয়ে সমুদ্রের জল ভরিয়ে তোলো, এবং হোক।” 7 অতএব ঈশ্বর উন্মুক্ত এলাকা তৈরি করলেন পৃথিবীর বুকে পাখিরাও সংখ্যায় বৃদ্ধি পাক।” 23 আর এবং সেই এলাকার উপরের ও নিচের জলকে আলাদা সন্ধ্যা হল এবং সকাল হল—এই হল পঞ্চম দিন। 24 আর করে দিলেন। আর তা সেইমতোই হল। 8 ঈশ্বর সেই ঈশ্বর বললেন, “ভূমি নিজস্ব প্রজাতি অনুসারে জীবিত প্রাণী উন্মুক্ত এলাকাকে “আকাশ” নাম দিলেন। আর সন্ধ্যা হল উৎপন্ন করুক: গৃহপালিত পশু, জমির সরীসৃপ প্রাণী, এবং ও সকাল হল—এই হল দ্বিতীয় দিন। 9 আর ঈশ্বর বললেন, বন্যগন্ড, প্রত্যেকে নিজস্ব প্রজাতি অনুসারেই হোক।” আর “আকাশের নিচের সব জল এক স্থানে জমা হোক, এবং তা সেইমতোই হল। 25 বন্যপশুদের তাদের নিজস্ব প্রজাতি শুকনো জমি দৃষ্টিগোচর হোক।” আর তা সেইমতোই হল। অনুসারে, গৃহপালিত পশুদের তাদের নিজস্ব প্রজাতি 10 ঈশ্বর সেই শুকনো জমির নাম দিলেন “ভূমি” এবং জমা অনুসারে, এবং জমির সরীসৃপ প্রাণীদের তাদের নিজস্ব জলকে তিনি “সমুদ্র” নাম দিলেন। আর ঈশ্বর দেখলেন প্রজাতি অনুসারে ঈশ্বর তৈরি করলেন। আর ঈশ্বর দেখলেন যে সেটি ভালো হয়েছে। 11 পরে ঈশ্বর বললেন, “ভূমি যে তা ভালো হয়েছে। 26 তখন ঈশ্বর বললেন, “এসো, গাছপালা উৎপন্ন করুক: সেগুলির বিভিন্ন ধরন অনুসারে আমরা আমাদের প্রতিমূর্তিতে ও আমাদের সাদৃশ্যে মানুষ ভূমিতে উৎপন্ন সরীজ লতাগুল্লা ও বীজ সমেত ফল তৈরি করি, যেন তারা সমুদ্রের মাছেদের উপরে এবং উৎপাদনকারী গাছ উৎপন্ন হোক।” আর তা সেইমতোই আকাশের পাখিদের উপরে, গৃহপালিত পশুদের ও সব হল। 12 ভূমি গাছপালা উৎপন্ন করল: নিজস্ব প্রজাতি বন্যগন্ডের উপরে, এবং জমির সব সরীসৃপ প্রাণীর উপরে অনুসারে বীজ উৎপাদনকারী লতাগুল্লা এবং নিজস্ব প্রজাতি কর্তৃত করে।” 27 অতএব ঈশ্বর তাঁর নিজস্ব প্রতিমূর্তিতে অনুসারে বীজ সমেত ফল উৎপাদনকারী গাছ উৎপন্ন হল। মানুষ সৃষ্টি করলেন, ঈশ্বরের প্রতিমূর্তিতেই তিনি তাকে এবং ঈশ্বর দেখলেন যে সেগুলি ভালো হয়েছে। 13 আর সৃষ্টি করলেন; পুরুষ ও স্ত্রী করে তিনি তাদের সৃষ্টি করলেন। সন্ধ্যা হল ও সকাল হল—এই হল দ্বিতীয় দিন। 14 আর 28 ঈশ্বর তাদের আশীর্বাদ করে বললেন, “তোমারা ফলবান ঈশ্বর বললেন, “রাত থেকে দিনকে আলাদা করার জন্য হও ও সংখ্যায় বৃদ্ধিলাভ করো; পৃথিবী ভরিয়ে তোলো ও আকাশের উন্মুক্ত এলাকায় জ্যোতি হোক, এবং বিভিন্ন এটি বশে রেখো। সমুদ্রের মাছগুলির উপরে ও আকাশের খাতু, দিন ও বছর চিহ্নিত করার জন্য এগুলি নিদর্শনরূপে পাখিদের উপরে এবং প্রত্যেকটি সরীসৃপ প্রাণীর উপরে কাজ করুক, 15 আর পৃথিবীতে আলো দেওয়ার জন্য তোমরা কর্তৃত কোরো।” 29 পরে ঈশ্বর বললেন, “প্রত্যেকটি এগুলি আকাশের উন্মুক্ত এলাকায় আলোর উৎস হয়ে সরীজ লতাগুল্লা, যা সমগ্র পৃথিবীর বুকে উৎপন্ন হয় ও যাক।” আর তা সেরকমই হল। 16 ঈশ্বর দৃষ্টি বড়ো জ্যোতি বীজ সমেত ফল উৎপাদনকারী প্রত্যেকটি গাছপালা আমি তৈরি করলেন—দিন নিয়ন্ত্রিত করার জন্য অপেক্ষাকৃত তোমাদের দিলাম। সেগুলি তোমাদের খাদ্যদ্রব্য হবে। বড়ো জ্যোতি এবং রাত নিয়ন্ত্রিত করার জন্য অপেক্ষাকৃত 30 আর পৃথিবীর সব পশুর ও আকাশের সব পাখির এবং ছোটো জ্যোতি। তিনি তারকামালাও তৈরি করলেন। 17 সব সরীসৃপ প্রাণীর কাছে—যে সবকিছুর মধ্যে জীবন পৃথিবীতে আলো দেওয়ার জন্য ঈশ্বর সেগুলিকে আকাশের আছে—খাদ্যদ্রব্যরূপে আমি প্রত্যেকটি সবুজ চারাগাছ

Битие

1 В началото Бог създаде небето и земята. **2** А земята беше пуста и неустроена; и тъмнина покриваше бездната; и Божият Дух се носеше над водата. **3** И Бог каза: Да бъде светлина. И стана светлина. **4** И Бог видя, че светлината беше добро; и Бог раздели светлината от тъмнината. **5** И Бог нарече светлината Ден, а тъмнината нарече Нощ. И стана вечер, и стана утро, ден първи. **6** И Бог каза: Да бъде простор посред водите, който да раздели вода от вода. **7** И Бог направи простора; и раздели водата, която беше под простора. **8** И Бог нарече простора Небе. И стана вечер, и стана утро, ден втори. **9** И Бог каза: Да се събере на едно място водата, която е под небето, та да се яви сушата; и стана така. **10** И Бог нарече сушата Земя, и съ branата вода нарече Морета; и Бог видя, че беше добро. **11** И Бог каза: Да произрастат земята крехка трева, трева семеносна и плодно дърво, което да ражда плод, според вида си, чието семе да е в него на земята; и стана така. **12** Земята произрасти крехка трева, трева която дава семе, според вида си, и дърво, което да ражда плод, според вида си, чието семе е в него; и Бог видя че беше добро. **13** И стана вечер, и стана утро ден трети. **14** И Бог каза: Да има светлина на небесния простор, за да разделят дения от нощта; нека служат за знаци и за показване времената, дните, годините; **15** и да бъдат за светила на небесния простор, за да осветляват земята; и стана така. **16** Бог създаде двете големи светила: по-голямото светило, за да владее дения, а по-малкото светило, за да владее нощта; създаде и звездите. **17** И Бог ги поставил на небесния простор, за да осветляват земята, **18** да владеят дения и нощта, и да разделят светлината от тъмнината; и Бог видя, че беше добро. **19** И стана вечер, и стана утро, ден четвърти. **20** И Бог каза: Да произведе водата изобилно множества одушевени влечуги, и птици да хвърчат над земята по небесния простор. **21** И Бог създаде големите морски чудовища и всяко одушевено същество, което се движи, които водата произведе изобилно, според видовете им, и всяка крилата птица според вида ѝ; и Бог видя, че беше добро. **22** И благослови Бог, казвайки:

Плодете се, размножавайте се, и напълнете водите в моретата; нека се размножават и птиците по земята. **23** И стана вечер, и стана утро, ден пети. **24** И Бог каза: Да произведе земята одушевени животни, според видовете им: добитък, влечуги и земни зверове, според видовете им; и стана така. **25** Бог създаде земните зверове според видовете им, добитъка - според видовете му, и всичко което пълзи по земята, според видовете му; И Бог видя, че беше добро. **26** И Бог каза: Да създадем човека по Нашия образ, по Наше подобие; и нека владее над морските риби, над небесните птици, над добитъка, над цялата земя и над всяко животно, което пълзи по земята. **27** и Бог създаде човека по Своя образ; по Божия образ го създаде; мъж и жена ги създаде. **28** И Бог ги благослови. И рече им Бог: Плодете се и размножавайте, напълнете земята и обладайте я, и владейте над морските риби, над въздушните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята. **29** И Бог рече: Вижте, давам ви всяка семеносна трева, което е по лицето на цялата земя и всяко дърво, което има в себе си плод на семеносно дърво; те ще ви бъдат за храна. **30** А на всичките земни зверове, на всичките въздушни птици, и на всичко, което пълзи по земята, в което има живот, давам, всяка зелена трева за храна; и стана така. **31** И Бог видя всичко, което създаде; и, ето, беше търде добро. И стана вечер, и стана утро, ден шести.

2 Така се свършиха небето и земята и цялото тяхно войнство. **2** И на седмия ден, като свърши Бог делата, които беше създал, на седмия ден си почина от всичките дела, които беше създал. **3** И благослови Бог седмия ден и го освети, защото в него си почина от всичките си дела, от всичко, което Бог беше създал и сътворил. **4** Това е произходът на небето и на земята при сътворението им във времето, когато Господ Бог създаде земя и небе. **5** А никакво полско растение още нямаше на земята и никаква полска трева не беше още поникнала; защото Господ Бог не беше дал дъжд на земята и нямаше човек, който да обработва земята; **6** но пара се издигаше от земята та напоявша цялото лице на земята. **7** И Господ Бог създаде човека от пръст из земята, и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание; и човекът стана жива душа. **8** И Господ

Genesis

1 Sa sinugdan gibuhat sa Dios ang mga langit ug ang yuta. **2** Ang kalibutan wala pay porma ug wala pay sulod. Ang kangiitngit anaa sa ibabaw sa kinahiladman. Ang Espiritu sa Dios naglihok ibabaw sa mga katubigan. **3** Ang Dios miington, "Motungha ang kahayag," ug mitungha ang kahayag. **4** Nakita sa Dios ang kahayag, nga kini maayo. Gibuhin niya ang kahayag gikan sa kangiitngit. **5** Gitawag sa Dios ang kahayag ug "adlaw," ug ang kangiitngit gitawag niya ug "gabii." Mao kini ang kagabhion ug kabuntagon, ang unang adlaw. **6** Ang Dios miington, "Motungha ang usa ka wanang taliwala sa mga katubigan, ug bahinon niini ang mga tubig gikan sa katubigan." **7** Gibuhat sa Dios ang wanang ug gibahin ang mga tubig nga anaa sa ilalom sa wanang gikan sa katubigan nga anaa ibabaw sa wanang. Nahitabo kini. **8** Gitawag sa Dios ang wanang ug "kawanangan." Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang ikaduhang adlaw. **9** Ang Dios miington, "Ang tubig nga anaa ilalom sa kawanangan matigom sa usa ka dapit ug motungha ang mala nga yuta." Nahitabo kini. **10** Gitawag sa Dios ang mala nga dapit nga "yuta," ug ang natigom nga mga tubig gitawag niya ug "kadagatan." Nakita niya nga kini maayo. **11** Ang Dios miington, "Moturok sa yuta ang mga tanom: mga tanom nga adunay binhi ug mga kahoy nga nagapamunga nga ang liso anaa sa sulod sa bunga, ang matag usa sumala sa ilang kaugalingong matang." Nahitabo kini. **12** Ang yuta naghatag ug mga tanom, mga tanom nga adunay binhi sumala sa ilang matang, ug mga kahoy nga nagapamunga nga ang bunga adunay liso sa sulod niini, sumala sa ilang matang. Nakita sa Dios nga kini maayo. **13** Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang ikatulong adlaw. **14** Miington ang Dios, "Motungha ang mga kahayag diha sa kawanangan aron magbahin sa adlaw gikan sa gabii. Ug tugot niya sila mahimong mga ilhanan, alang sa mga tempo, alang sa mga adlaw ug sa mga katuigan. **15** Himoa sila nga mahimong kahayag sa kawanangan aron maghatag ug kahayag sa kalibutan." Nahitabo kini. **16** Gibuhat sa Dios ang duha ka dagko nga mga kahayag, ug ang labing dako nga kahayag mao ang magdumala sa adlaw, ug ang dili kaayo hayag mao ang magdumala sa kagabhion. Gibuhat usab niya ang mga bituon. **17** Gibutang sila sa Dios sa kawanangan aron maghatag ug kahayag sa kalibutan, **18** aron sa

pagdumala sa adlaw ug sa kagabhion, ug sa pagbahin sa kahayag gikan sa kangiitngit. Nakita sa Dios nga kini maayo. **19** Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang ika-upat nga adlaw. **20** Miington ang Dios, "Pun-a ang katubigan sa mga buhing binuhat, ug tugot niya molupad ang mga langgam ibabaw sa kayutaan diha sa haw-ang sa kawanangan." **21** Gihimo sa Dios ang dagkong mga mananap sa dagat, lakip ang uban pang buhing binuhat sumala sa iyang matang, mga binuhat nga nagalihok ug naglukop sa katubigan, ug matag langgam nga adunay pako sumala sa ilang matang. Nakita sa Dios nga kini maayo. **22** Gipanalanganin sila sa Dios, nga nagington, "Pagmabungahan ug panaghan, ug pun-a ninyo ang katubigan sa kadagatan. Managhan ang mga langgam sa kalibutan." **23** Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang ikalimang adlaw. **24** Ang Dios miington, "Motungha sa yuta ang mga buhing binuhat, sumala sa matag matang niini, mga binuhing mga mananap, mga mananap nga nagakamang, ug mga mapintas nga mananap sa kalibutan, sumala sa matag matang niini." Nahitabo kini. **25** Gibuhat sa Dios ang mapintas nga mga mananap sa kalibutan sumala sa ilang matang, ang binuhing mga mananap sumala sa ilang matang, ug ang tanang nagakamang ibabaw sa yuta sumala sa matang niini. Nakita niya nga kini maayo. **26** Miington ang Dios, "Buhaton nato ang tawo sama sa atong hulagway, sunod kanato. Magdumala sila sa mga isda sa dagat, sa mga langgam sa kawanangan, sa mga binuhing mga mananap, sa tibuok kalibutan, ug sa matag mananap nga nagakamang sa kalibutan." **27** Gibuhat sa Dios ang tawo sama sa iyang hulagway. Gibuhat niya siya sama sa iyang kaugalingong panagway. Gibuhat niya ang babaye ug ang lalaki. **28** Gipanalanganin sila sa Dios ug miington kanila, "Pagmabungahan, ug pagpadaghan. Pun-a ang kalibutan, ug lukopa kini. Pagdumala ngadto sa tanang isda sa dagat, ngadto sa mga kalanggaman sa kawanangan, ug ngadto sa tanang buhing mananap nga nagalihok sa kalibutan." **29** Miington ang Dios, "Tan-awa, gihatag ko kaninyo ang tanang tanom nga nagahatag ug binhi nga anaa sa tibuok kalibutan, ug ang matag kahoy nga nagapamunga nga adunay liso. Mahimo ninyo kining pagkaon. **30** Sa matag mapintas nga mananap sa kalibutan, sa matag langgam sa kalangitan, ug sa tanang mananap nga nagakamang sa kalibutan, ug sa matag binuhat nga adunay gininhawa sa kinabuhi

उत्पत्ती

21 परमेसर ह समुंदर के बड़े-बड़े जीव-जन्तुमन ला बनाईस, अऊ जाति-जाति के ओ जम्मो जीयत चीजमन ला बनाईस जेमन ले पानी

1 सूर म परमेसर ह अकास अऊ धरती ला रचिस। 2 अऊ धरती भर गीस अऊ ओमन पानी म चलन्य-फिरंय, अऊ किसम-किसम के ह बेडौल अऊ सुनसान परे रिहिस, अऊ गहिरा पानी के ऊपर पंखवाले चिरझैमन ला घलो बनाईस। अऊ परमेसर ह देखिस कि येह अधियार रिहिस, अऊ परमेसर के आतमा पानी के ऊपर किंदरत बढ़िया हे। 22 परमेसर ह ओमन ला आसीस दीस अऊ कहिस, रिहिस। 3 अऊ परमेसर ह कहिस, “अंजोर हो,” त अंजोर हो “फ्लॉव-फरव; गनती म बाढ़व अऊ समुंदर के पानी म भर जावव, गीस। 4 परमेसर ह अंजोर ला देखिस कि येह बने हे, अऊ ओह अऊ चिरझैमन धरती ऊपर बहुत हो जावंय।” 23 अऊ सांझ होईस, अंजोर ला अंधियार ले अलग करिस। 5 परमेसर ह अंजोर ला फेर बिहान पहा गीस—ये किसम ले पांचवां दिन हो गीस। 24 फेर “दिन,” अऊ अधियार ला “रात” कहिस। अऊ सांझ होईस, फेर परमेसर ह कहिस, “धरती म किसम-किसम के जीयत पानी होवंय: बिहान पहा गीस—ये किसम ले पहिला दिन हो गीस। 6 फेर परमेसर याने कि घेरेलू-पसु, अऊ भुइयां म रेंगइया जन्तु अऊ बन पसु, हर ह कहिस, “पानी के बीच म एक अइसने अंतर होवय कि पानी ह एक अपन जाति-जाति के मुताबिक होवंय।” अऊ वइसने ही हो पानी ले अलग हो जावय।” 7 तब परमेसर ह अकास-मंडल बनाईस गीस। 25 परमेसर ह किसम-किसम के बन पसु, किसम-किसम अऊ अकास-मंडल के खालहे के पानी ला एकर ऊपर के पानी ले के घेरेलू-पसु, अऊ भुइयां ऊपर रेंगइया किसम-किसम के जम्मो अलग कर दीस। अऊ वइसने हो गीस। 8 परमेसर ह ओ अकास- जन्तुमन ला बनाईस। अऊ परमेसर ह देखिस कि येह बढ़िया हे। मंडल ला “अकास” कहिस। अऊ सांझ होईस, फेर बिहान पहा 26 तब परमेसर ह कहिस, “हमन मनखे ला अपन सास्प, अपन गीस—ये किसम ले टूस दिन हो गीस। 9 फेर परमेसर ह कहिस, समानता म बनावन, ताकि ओमन समुंदर के मछरी, अकास के चिरई “अकास के खालहे के पानी ह एके जगह म माढ जावय, अऊ अऊ घेरेलू-पसु अऊ जम्मो बन पसु अऊ भुइयां म रेंगइया जम्मो साखा भुइयां दिखय।” अऊ वइसने हो गीस। 10 परमेसर ह साखा जीव-जन्तु ऊपर अधिकार रखय।” 27 तब परमेसर ह मनखे ला भुइयां ला “धरती” कहिस, अऊ जऊन पानी माढ गीस, औला ओह अपन खुद के सस्प म बनाईस, अपन ही सस्प म परमेसर ह ओमन “समुंदर” कहिस, अऊ परमेसर ह देखिस कि येह बढ़िया हे। 11 ला बनाईस; नर अऊ नारी करके ओह ओमन ला बनाईस। 28 अऊ फेर परमेसर ह कहिस, “धरती म हरियर धांस, बीजावाले पऊथा परमेसर ह ओमन ला आसीस दीस अऊ ओमन ला कहिस, “फ्लॉव-अऊ फर देवइया रुख, अऊ रुख के फर म अपन-अपन किसम फरव अऊ गनती म बढ़व; धरती म भर जावव, अऊ येला अपन बस के मुताबिक बीजा होवय।” अऊ वइसने हो गीस। 12 ये किसम म कर लेवव। समुंदर के मछरी अऊ अकास के चिरई अऊ भुइयां ले धरती म हरियर धांस, अऊ पऊथा, जेमा ओमन के जाति के ऊपर रेंगइया जम्मो जीव-जन्तुमन ऊपर अधिकार रखव।” 29 तब मुताबिक बीजा होथे, अऊ फरवाला रुख, जेमा ओमन के जाति के परमेसर ह ओमन ला कहिस, “सुनव, धरती के जम्मो बीजावाले मुताबिक बीजा होथे, ये जम्मो हो गीन। अऊ परमेसर ह देखिस कि पऊथा अऊ जम्मो रुख, जऊन म बीजावाले फर होथें, ओ सबो ला येह बढ़िया हे। 13 अऊ सांझ होईस, फेर बिहान पहा गीस—ये मेह तुमन ला देवत हंव। ओमन तुम्हर जेवन बर अंय। 30 अऊ किसम ले तीसर दिन हो गीस। 14 फेर परमेसर ह कहिस, “दिन ला धरती के जम्मो पसु अऊ अकास के जम्मो चिरई अऊ भुइयां ऊपर रात ले अलग करे बर अकास-मंडल म अंजोरमन होवंय, अऊ रेंगइया जम्मो जीव-जन्तु—जेमन म जिनगी के सास हवय—मेह ओमन पवित्र समय, अऊ दिन अऊ बछरमन ला जाने बर चिनहां जम्मो हरियर-हरियर पऊथा ला जेवन बर देवत हंव।” अऊ वइसने के स्प म काम करय, 15 अऊ धरती ऊपर अंजोर देय बर ओमन ही हो गीस। 31 तब परमेसर ह अपन बनाय जम्मो चीज ला देखिस, अकास-मंडल म अंजोर बन जावंय।” अऊ वइसने हो गीस। 16 अऊ येह बहुत बढ़िया रिहिस। अऊ सांझ होईस, फेर बिहान पहा परमेसर ह दू ठन बडे अंजोर बनाईस—ओमा के बडे अंजोर ला गीस—ये किसम ले छठवां दिन हो गीस।

दिन ऊपर परभूता करे बर अऊ छोटे अंजोर ला रात ऊपर परभूता करे बर बनाईस। ओह तारामन ला घलो बनाईस। 17 परमेसर ह ओमन ला अकास-मंडल म एकर बर रखिस कि ओमन धरती ऊपर अंजोर देवय, 18 दिन अऊ रात ऊपर परभूता करय, अऊ अंजोर ला अंधियार ले अलग करय। अऊ परमेसर ह देखिस कि येह बढ़िया हे। 19 अऊ सांझ होईस, फेर बिहान पहा गीस—ये किसम ले चौथी दिन हो गीस। 20 फेर परमेसर ह कहिस, “पानी ह जीयत जन्तुमन ले भर जावय, अऊ चिरईमन धरती के ऊपर अकास म उड़य।”

2 ये किसम ले अकास अऊ धरती अऊ ओमा के जम्मो चीज के बनई पूरा हो गीस। 2 परमेसर ह अपन काम, जेला ओह करत रिहिस, सातवां दिन म पूरा करिस अऊ ओह अपन जम्मो काम ले सातवां दिन बिसराम करिस। 3 तब परमेसर ह सातवां दिन ला आसीस दीस अऊ येला पवित्र ठहिराईस, काबरकि ओ दिन ओह अपन सिरिस्टी के जम्मो बुता ले बिसराम करिस। 4 अकास अऊ धरती के बिबरन ये अय जब ओमन रचे गीन, मतलब कि जब यहोवा परमेसर ह अकास अऊ धरती ला बनाईस। 5 तब धरती म न

Genesis

1 Pachiyambi Mulungu analenga kumwamba ndi dziko lapansi. **2** Dziko lapansi linali losakonzedwa ndi lopanda kanthu. Mdima wandiweyani unakuta nyanja ndipo Mzimu wa Mulungu unkayendayenda pamwamba pa madziwo. **3** Pamenevo Mulungu anati, “Kuwale” ndipo kunawaladi. **4** Mulungu anaona kuti kuwalako kunali bwino ndipo Iye analakanitsa kuwala ndi mdima. **5** Mulungu anatcha kuwalako “usana” ndipo mdima anawutcha “usiku.” Ndipo panali madzulo ndiponso mmawa pa tsiku loyamba. **6** Kenaka Mulungu anati, “Pakhale thambo pakati pa madzi kuti lilekanitse madzi a m’mwamba ndi madzi a pansi.” **7** Ndipo Mulungu anapanga thambo nalekanitsa madzi amene anali pansi ndi pamwamba pa thambo lija, ndipo zinachitikadi. **8** Mulungu anatcha thambo lija “kumwamba.” Ndipo panali madzulo ndiponso mmawa pa tsiku lachiwiri. **9** Mulungu anati, “Madzi a pansi pa thambo asonkhane pa malo amodzi kuti mtunda uwoneke,” ndipo zinachitikadi. **10** Mulungu anawutcha mtundawo “dziko,” madzi osonkhana pamodziwo anawatcha “nyanja.” Ndipo Mulungu anaona kuti zinali bwino. **11** Kenaka Mulungu anati, “Dziko libereke zomera zobala mbewu, mitengo yobala zipatso za mbewu, molingana ndi mitundu yake.” Ndipo zinachitikadi. **12** Dziko linabereka zomera zokhala ndi mbewu monga mwa mitundu yake ndi mitengo yokhala ndi zipatso za mbewu m’kati mwake monga mwa mitundu yake. Ndipo Mulungu anaona kuti zinali bwino. **13** Ndipo panali madzulo ndiponso mmawa pa tsiku lachitatu. **14** Mulungu anati, “Pakhale zowunikira kuthambo kuti zilekanitse usana ndi usiku. Ndipo zimenezi zikhale zizindikiro zoonetsa nyengo, masiku ndi zaka; **15** zikhale kuthambo kuti ziwunike pa dziko lapansi. Ndipo zinachitikadi.” **16** Mulungu anapanga zowunikira zazikulu ziwiri; chachikulu chilamulire usana ndi chaching’ono chilamulire usiku. Iye anapanganso nyenyezi. **17** Mulungu anaziyika mlengalenga kuti ziziwunikira pa dziko lapansi, **18** kuti zilamulire usana ndi usiku, ndi kuti zilekanitse kuwala ndi mdima. Mulungu anaona kuti zinali bwino. **19** Ndipo panali madzulo ndiponso mmawa pa tsiku lachinayi. **20** Mulungu anati, “M’madzi mukhale zamoyo zochuluka ndipo mbalame ziwuluke mlengalenga pamwamba pa dziko lapansi.” **21** Choncho Mulungu analenga zamoyo zikuluzikulu za m’nyanja ndi chamoyo chamtundu uliwonse chokhala m’madzi ndi mbalame iliyonse ya mapiko monga mwa mtundu wake. Mulungu anaona kuti zinali bwino. **22** Mulungu anazidalitsa nati, “Muswane, ndi kudzaza m’madzi a m’nyanja, ndipo mbalame zichuluke pa dziko lapansi.” **23** Ndipo panali madzulo ndiponso mmawa pa tsiku lachisanu. **24** Kenaka Mulungu anati, “Dziko lapansi litulutse zolengedwa zamoyo monga mwa mitundu yawo: ziweto, zolengedwa zokwawa ndi nyama zakuthengo, iliyonse monga mwa mtundu wake.” Ndipo zinaterodi. **25** Mulungu anapanga nyama zakuthengo monga mwa mitundu yawo, nyama zoweta monga mwa mitundu yawo ndi nyama zokwawa monga mwa mitundu yawo. Ndipo Mulungu anaona kuti zinali bwino. **26** Zitatha izi Mulungu anati, “Tipange munthu m’chifanizo chathu, mofanana ndi ife kuti alamulire nsomba za m’nyanja, mbalame zamlengalenga, nyama zonse zoweta ndi zonse zokwawa za pa dziko lapansi ndi zamoyo zonse zakutchire.” **27** Ndipo Mulungu analenga munthu m’chifanizo chake. Anawalengadi m’chifanizo cha Mulungu; analenga iwo, mwamuna ndi mkazi. **28** Mulungu anawadalitsa nati kwa iwo, “Muberekane, muchulukane, mudzaze dziko lapansi ndipo muligonetse. Mulamulire nsomba zam’nyanja, mbalame zamlengalenga ndi cholengedwa chamoyo chilichonse chimene chimayenda mokwawa pa dziko lapansi.” **29** Kenaka Mulungu anati, “Ine ndakupatsani chomera chilichonse cha pa dziko lapansi chimene chili ndi mbewu komanso mtengo uliwonse wobala zipatso zokhala ndi mbewu m’kati mwake kuti zikhale chakudya chanu. **30** Ndaperekanso msipu kwa nyama zonse za pa dziko lapansi ndi kwa mbalame zamlengalenga ndi kwa cholengedwa chamoyo chilichonse chimene chimakwawa,

Genesis

1 Tangsuek naah Sithaw mah van hoi long to sak.

2 Long loe tungkrang om ai, kong sut; kaving loe kathuk nuiyah oh. Sithaw ih Muithla loe tui nuiyah angtawt. 3 Sithaw mah, Aanghaih om nasoe, tiah thuih pongah, Aanghaih to oh. 4 Sithaw mah aanghaih to hnuk naah hoih, tiah thuih; Sithaw mah aanghaih to kaving thung hoiah tapraek. 5 Ka-aang to Sithaw mah Khodai, tiah kawk moe, kaving to Khoving, tiah kawk. To tiah duem hoi khawn to oh moe, amtong tangsuekhain niah oh. 6 Sithaw mah, Tuinawk um ah van hma to om nasoe loe, tui thung hoiah tui to ampraeck nasoe, tiah thuih. 7 To pongah Sithaw mah van hma to sak moe, van hma lim ih tui hoi van hma ranui ih tui to tapraek; a thuih ih lok baktih toengah oh. 8 Sithaw mah van hma to van, tiah kawk; to tiah duem hoi khawn to oh; to loe ni hnetto hah ah oh. 9 Sithaw mah, tuinawk loe van lim ah nawnto angcuu o nasoe loe, saoeng to amtueng nasoe, tiah thuih; a thuih ih lok baktih toengah oh. 10 Sithaw mah kaphui long to saoeng, tiah kawk moe, nawnto angcuu tui to tuipui, tiah kawk; a sak ih hmuen to Sithaw mah hnuk naah hoih, tiah thuih. 11 Sithaw mah, Saoeng nuiyah phroh, amuu kaom aan kahingnawk, amuu kaom thingthai congca kathai thingkungnawk to amprawk o nasoe, tiah thuih; a thuih ih lok baktih toengah oh. 12 Long ah phroh to amprawk, amuu kaom aan congca hoi thingthai congca to amprawk o; a sak ih hmuen to Sithaw mah hnuk naah hoih, tiah thuih. 13 Duem hoi khawn to oh, to loe ni thumto hah ah oh. 14 Sithaw mah, khoving thung hoi khodai to tapraek hanah, van hma ah aanghaih to om nasoe, atuenawk, aninawk, saningnawk loe angmathaih ah om nasoe, 15 long to aanghaih paek hanah van hma ah aanghaih to om nasoe, tiah thuih; a thuih ih lok baktih toengah oh. 16 Sithaw mah aanghaih paekkung kalen hnetto sak, kalen kue khodai ukkung ka-aang hoi kathoeng kue khoving ukkung ka-aang to a sak; cakaehnawk doeh a sak. 17 Long to aanghaih paek hanah, to aanghaih to Sithaw mah van hma ah suek. 18 Khodai hoi khoving to uk moe, khoving thung hoi khodai to tapraek hanah, to tiah a suek; a sak ih hmuen to Sithaw mah hnuk naah hoih, tiah thuih. 19 Duem hoi khawn to oh, to loe ni palito hah ah oh. 20 Sithaw mah, tui thungah Hinghaih katawn, kangtawt

thaih moi congca to om nasoe loe, long ranui ah kaom kawk parai van hma ah tavaanawk to azawk o nasoe, tiah thuih. 21 To tiah Sithaw mah kalen parai tuipui thungah tanga pui, hinghaih katawn angtawt thaih moi congca hoi azawk thaih tava congca doeh pungsak; a sak ih hmuen to Sithaw mah hnuk naah hoih, tiah thuih. 22 To a sak ih moinawk to Sithaw mah tahamhoihaih paek, Athaih pop nasoe loe, tuipui koi mongah pung o nasoe, tavaanawk doeh long ah pung o nasoe, tiah thuih. 23 Duem hoi khawn to oh, to loe ni pangato hah ah oh. 24 Sithaw mah, Hinghaih tawn pacah ih moi congca, long ah kavak moinawk, taw ah kaom congca moinawk loe long mah pungsak nasoe, tiah thuih; a thuih ih lok baktih toengah oh. 25 Sithaw mah taw ih congca moi, pacah ih congca moi, long ah kavak angtawt thaih congca moi to sak; a sak ih hmuen to Sithaw mah hnuk naah hoih, tiah thuih. 26 To pacoenah Sithaw mah, Kami hae aimacae tungkrang baktih, aimacae hoi kanghmong ah sah si loe, tuipui thung ih tanganawk, van ih tavaanawk, long ah pacah ih moinawk, long ah kavak moinawk boih to uk nasoe, tiah thuih. 27 To pongah Sithaw mah kami to angmah ih tungkrang baktih toengah sak; Sithaw krang hoi kanghmong ah nongpa hoi nongpata to sak. 28 Sithaw mah, nihnik khaeah, Athaih athai hoih, pung hoih, long ah koi hoi ah loe, long to uk hoih; tuipui thung ih tanganawk, van ih tavaanawk, long nuiyah kavak hinghaih katawn moinawk boih to uk hoih, tiah tahamhoihaih paek. 29 To pacoenah Sithaw mah, Khenah, long pum ah amuu kaom ann congca, thingthaikung congca to kang paek; to hmuennawk loe nang hnuk ih buh ah om tih. 30 Na caak hoi hanah, long ah kaom taw ih moinawk boih, van ih tavaanawk boih, long ah kavak hinghaih tawn moinawk boih, anqam congca to kang paek, tiah a naa. A thuih ih lok baktih toengah oh. 31 A sak ih hmuennawk boih Sithaw mah khet naah, Hoih parai, tiah thuih. Duem hoi khawn to oh, to loe ni tarukto hah ah oh.

2 To tiah van hoi long, to ah kaom hmuennawk boih to a sak pacoenah. 2 Ni sarihito naah loe Sithaw mah a sak ih tok to pacoenah, to pongah ni sarihito naah loe a toksakhaih boih thung hoiah anghak. 3 A sak ih tok boih thung hoiah Sithaw anghakhaih niah oh pongah, sarihito ni to Sithaw mah tahamhoihaih paek moe, ciimcaisak. 4 Angraeng Sithaw mah van

創世記

1 起初，上帝創造天地。**2** 地是空虛混沌，淵面黑暗；上帝的靈運行在水面上。**3** 上帝說：「要有光」，就有了光。**4** 上帝看光是好的，就把光暗分開了。**5** 上帝稱光為「晝」，稱暗為「夜」。有晚上，有早晨，這是頭一日。**6** 上帝說：「諸水之間要有空氣，將水分為上下。」**7** 上帝就造出空氣，將空氣以下的水、空氣以上的水分開了。事就這樣成了。**8** 上帝稱空氣為「天」。有晚上，有早晨，是第二日。**9** 上帝說：「天下的水要聚在一處，使旱地露出來。」事就這樣成了。**10** 上帝稱旱地為「地」，稱水的聚處為「海」。上帝看着是好的。**11** 上帝說：「地要發生青草和結種子的菜蔬，並結果子的樹木，各從其類，果子都包着核。」事就這樣成了。**12** 於是地發生了青草和結種子的菜蔬，各從其類；並結果子的樹木，各從其類；果子都包着核。上帝看着是好的。**13** 有晚上，有早晨，是第三日。**14** 上帝說：「天上要有光體，可以分晝夜，作記號，定節令、日子、年歲，**15** 並要發光在天空，普照在地上。」事就這樣成了。**16** 於是上帝造了兩個大光，大的管晝，小的管夜，又造眾星，**17** 就把這些光擺列在天空，普照在地上，**18** 管理晝夜，分別明暗。上帝看着是好的。**19** 有晚上，有早晨，是第四日。**20** 上帝說：「水要多多滋生有生命的物；要有雀鳥飛在地面以上，天空之中。」**21** 上帝就造出大魚和水中所滋生各樣有生命的動物，各從其類；又造出各樣飛鳥，各從其類。上帝看着是好的。**22** 上帝就賜福給這一切，說：「滋生繁多，充滿海中的水；雀鳥也要多生在地上。」**23** 有晚上，有早晨，是第五日。**24** 上帝說：「地要生出活物來，各從其類；牲畜、昆蟲、野獸，各從其類。」事就這樣成了。**25** 於是上帝造出野獸，各從其類；牲畜，各從其類；地上一切昆蟲，各從其類。上帝看着是好

的。**26** 上帝說：「我們要照着我們的形像、按着我們的樣式造人，使他們管理海裏的魚、空中的鳥、地上的牲畜，和全地，並地上所爬的一切昆蟲。」**27** 上帝就照着自己的形像造人，乃是照着他的形像造男造女。**28** 上帝就賜福給他們，又對他們說：「要生養眾多，遍滿地面，治理這地，也要管理海裏的魚、空中的鳥，和地上各樣行動的活物。」**29** 上帝說：「看哪，我將遍地上一切結種子的菜蔬和一切樹上所結有核的果子全賜給你們作食物。**30** 至於地上的走獸和空中的飛鳥，並各樣爬在地上有生命的物，我將青草賜給牠們作食物。」事就這樣成了。**31** 上帝看着一切所造的都甚好。有晚上，有早晨，是第六日。

2 天地萬物都造齊了。**2** 到第七日，上帝造物的工已經完畢，就在第七日歇了他一切的工，安息了。**3** 上帝賜福給第七日，定為聖日；因為在這日，上帝歇了他一切創造的工，就安息了。**4** 創造天地的來歷，在耶和華上帝造天地的日子，乃是這樣，**5** 野地還沒有草木，田間的菜蔬還沒有長起來；因為耶和華上帝還沒有降雨在地上，也沒有人耕地，**6** 但有霧氣從地上騰，滋潤遍地。**7** 耶和華上帝用地上的塵土造人，將生氣吹在他鼻孔裏，他就成了有靈的活人，名叫亞當。**8** 耶和華上帝在東方的伊甸立了一個園子，把所造的人安置在那裏。**9** 耶和華上帝使各樣的樹從地裏長出來，可以悅人的眼目，其上的果子好作食物。園子當中又有生命樹和分別善惡的樹。**10** 有河從伊甸流出來，滋潤那園子，從那裏分為四道：**11** 第一道名叫比遜，就是環繞哈腓拉全地的。在那裏有金子，**12** 並且那地的金子是好的；在那裏又有珍珠和紅瑪瑙。**13** 第二道河名叫基訓，就是環繞古實全地的。**14** 第三道河名叫底格里斯，流在亞述的東邊。第四道河就是幼發拉底河。**15** 耶和華上帝將那人安置在伊甸園，使他修理，看守。**16** 耶和華上帝吩咐他說：「園中各樣樹上的果子，你可以

Suencuek

1 A cuezka vaengah Pathen loh vaan neh diklai a suen. 2 Te vaengah diklai te a hinghong la om tih hoeng. Tuidung hman khaw a hmuep loh a dah. Te vaengah Pathen Mueihla tah tui hman ah lam. 3 Tedae Pathen loh, "Vangnah om saeh," a ti dongah vangnah om. 4 Te vaengah Pathen loh vangnah te then tila a hmuh. Te dongah Pathen loh vangnah neh a hmuep te a laklo ah a phih. 5 Te phoeiah Pathen loh vangnah te klothaih la a khue tih a hmuep te khoyin la a khue. Te vaengah hlaem neh mincang om tih khohnin lamhmacuek la om. 6 Te phoeiah Pathen loh tui laklo ah bangyai om saeh lamtah tui neh tui laklo ah phih la om saeh a ti. 7 Te dongah Pathen loh bangyai te a saii tih, bangyai hmui lamkah tui neh bangyai hman kah tui te a laklo ah aka phih la om tangloeng. 8 Pathen loh bangyai te vaan la a khue. Te vaengah hlaem neh mincang om tih khohnin pabae la om. 9 Te phoeiah Pathen loh vaan hmui kah tui rhoek te hmuen pakhat la tingtun uh saeh lamtah laiphuei tueng saeh," a ti. Te dongah om tangloeng. 10 Pathen loh laiphuei te lan la a khue tih, tui rhoek a tungnah te tuitunli la a khue. Te dongah Pathen loh then tila a hmuh. 11 Te phoeiah Pathen loh, "Diklai loh toian, baelhing, a muu aka om ham a thaih te amah hui la a thaih aka saii thing te poe sak saeh. Diklai ah a tii te om saeh," a ti. Te dongah om tangloeng coeng. 12 Te dongah amah hui la a tii a muu aka om toian, baelhing khaw, amah hui vanbangla amah ah a muu a thaih aka saii thing khaw diklai loh a poe sak. Te dongah Pathen loh then tila a hmuh. 13 Te vaengah hlaem neh mincang om tih a thum khohnin la om. 14 Te phoeiah Pathen loh, "Klothaih neh khoyin te a laklo ah phih ham neh khoning ham khaw, khohnin ham khaw, kum tue ham khaw miknoek la om sak ham vaan bangyai ah vangnah om saeh. 15 Vaan bangyai ah khaw, diklai hman aka tue ham khaw, vangnah om saeh," a ti. Te dongah om tangloeng coeng. 16 Te phoeiah Pathen loh vangnah a len panit te, klothaih kah khohung la vangnah a len pakhat neh khoyin kah khohung la vangnah a yit neh aisi rhoek te khaw a saii. 17 Te phoeiah Pathen loh klothaih neh khoyin aka taemrhai khaw, vangnah neh a hmuep te aka phih ham khaw, 18 Diklai hman aka tue ham khaw, vaan bangyai ah amih te a khueh vaengah Pathen loh then tila a hmuh. 19 Te vaengah hlaem neh mincang om tih a li khohnin la om. 20 Te phoeiah Pathen loh, "Rhulcai mulhing hinglu te tui loh luem puei saeh lamtah diklai hman boeih vaan bangyai hmai ah vaa ding saeh," a ti. 21 Te dongah Pathen loh, tuihnam a len rhoek neh aka colh aka tat mulhing, hinglu boeih khaw, a suen. Te te amah hui la tui loh a luem sak tih phae aka khueh vaa cungkuem khaw amah hui la om. Te dongah Pathen loh then tila a hmuh. 22 Amih khaw Pathen loh yoethen a paek tih, "Pungtai uh lamtah ping uh. Tuitunli kah tui dongah khaw baetawt uh. Vaa long khaw diklai ah pungtai saeh," a ti. 23 Te vaengah hlaem neh mincang aka om te a nga khohnin la om. 24 Te phoeiah Pathen loh, "Diklai loh mulhing hinglu te amah hui la, rhamsa khaw, rhulcai khaw, diklai mulhing khaw amah hui la thoeng sak saeh," a ti. Te dongah thoeng tangloeng. 25 Te dongah Pathen loh diklai mulhing te amah hui la, rhamsa te khaw amah hui la, diklai rhulcai boeih khaw amah hui la a saii. Te te Pathen loh a then la a hmuh. 26 Te phoeiah Pathen loh, "Mamih mueiloh la mamih muei neh hlang saii uh sih lamtah tuitunli kah nga soah khaw, vaan kah vaa soah khaw, rhamsa soah khaw, diklai kah a cungkuem soah khaw, diklai ah aka colh rhulcai cungkuem soah khaw, taemrhai uh saeh," a ti. 27 Te dongah Pathen loh, amah mueli la hlang a suen. Pathen kah mueli la tongpa khaw a suen tih huta khaw a suen. 28 Te phoeiah Pathen loh amih rhoi te yoethen a paek tih Pathen loh amih rhoi taengah, "Pungtai uh lamtah ping uh. Diklai khaw khulae uh lamtah tuitunli kah nga khaw, vaan kah vaa khaw, diklai kah aka yuel mulhing boeih khaw, khoem rhoi," a ti nah. 29 Te phoeiah Pathen loh, "Diklai hman boeih kah a tii aka om baelhing boeih neh a thaih ah a muu aka om thing neh, thing boeih khaw nangmih ham ka khueh coeng ne, nangmih ham cakok la om ni," a ti nah. 30 Te phoeiah, "Diklai kah mulhing boeih khaw, vaan kah vaa boeih khaw, diklai ah aka tat tih amah dongah hingnah hinglu aka khueh boeih khaw, baelhing hingsuep boeih te cakok la om saeh," a ti nah. Te dongah om tangloeng coeng. 31 Pathen loh a saii boeih te a sawt vaengah bahoeng then coeng ne. Te vaengah hlaem neh mincang om tih a rhuk hnlin la om.

2 Te tlam te vaan rhoek khaw, diklai khaw, amih kah caempuei boeih khaw a coeng. 2 Pathen loh amah

Semtilbu

1 Elohimin Semtilin van le leiset asem tai. **2** Leiset chu agong bei le ahomkeu ahin, muthim chun twipi thuhtah chu akhukhum ahin, Hiche twipi chung'a chu Elohim Ihagao chu ana Ihale ahi. **3** Elohimin; "Vah hung umhen," atin, Vah chu aum tai. **4** Elohimin vah chu aven pha asah e. Chule Elohimin vah chu muthim akon in asep khen tai. **5** Elohim'in vah chu sun asah in muthim chu jan asah tai. Hiche apat chun nilhah le jingkah ahung umdohtan hichu nikho masa pen ahung hitai. **6** Hichun Elohimin aseiyin, "Twipi sukhen dingin, vanthamjol hung kidal hen lang Van, twipi le leiset twipi chu alang alang ah sukhen hen," atin. **7** Hiti chun asei bang in aum in, van twipi le leiset twipi chu alang alang ah asukhen tai." **8** Elohimin onghom chu vanthamjol asah in, hichun nilhah le jingkah achedoh kitin ahileh nikho nina ahi tai. **9** Chule Elohimin asekiye, "Vantham jol'a twi umjouse chu mun khat'a kikhol khom hen lang chule tolgo lai um doh hen," ati. Asei bang chun aum jeng tai. **10** Elohimin tolgo lai chu leiset asah in chule twi jouse kikhol na mun chu twikhangle asah e. Elohimin aven pha asa lheh jeng in ahi. **11** Chuin Elohim'in asekiye, "Leiset in hamphung ho, amu nei hamphung, agathei hamhing chi chom chom leh thingphung aga amunei ho, hiche ho chun ama ama chi dungjui cheh ahin sepdoch kit diu ahi," ati. Hiti chun ahung kehdoh tauve. **12** Leiset'in hamphung thingphung ama ama chi dung juiyin ahung kehdoh in, agathei amu nei thingphung ama ama chi dungjuiyin ahung kehdoh tauvin ahi. Elohim'in aven pha asalheh jeng in ahi. **13** Nilhah khat le jingkah khat acheckit in nthum alhing tai. **14** Chuin Elohim'in asekiye, "Sun le jan sepkhen dingin vanthamjol avah thei vahho hung kigol uhenlang, hiche ho chu kum kihei chin melchihnan jong, nikho simtoh nan jong chule kum simtoh nan jong pang'u hen. **15** Chujong le hiche ho chu vana vanthamjol'a kon in leiset salvah-in pang uhen," atin ahileh, hiti chun aum tai. **16** Hiche achun Elohimin vah alen cheh ni asem in, vah alenjo chu sunlaiya thunei ding in apansah-in, chule vah aneojo chu janlaiya thunei ding in apansah tai; hiti chun ahs i ho jong ahin sem tai. **17** Elohimin vahho chu vanthamjol'a pat in leiset salvah din apansah tai. **18** Sunlaiya thunei ding, janlaiya in apansah tan ahi. Elohimin aven ahileh pha asa lheh jeng in ahi. **19** Hichu nikho li alhin ni ahi. **20** Elohimin asekiye, "Twija kon in nga ho leh ganhing ahingthei dangho umhen, chuleh vanthamjol'a jong vachate ajat kimsoh in hung leng leu hen," ati. **21** Hiti chun Elohimin twikhangle's ganhing ahing thei jouse ahona kijot le ding in asem in, hiche ho chun twi a kidil sah sah-uvin, ama ama jat cheh in alha uvin ahi, chujong le ajat jat in alhanei vachate jong asem in ahi. Hichu Elohimin aven pha asalheh jeng in ahi. **22** Elohimin abonchaувин phathei aboh in, "Hinpha uvin lang chule pung uvin, twikhangle's twi lah dimset uvin, chule leiset chunga vachate jong pung u-hen," ati. **23** Chuin nilhah khat le jingkah khat achen ni nga Ihinna ahi tai. **24** Chuin Elohimin asekiye, "Leiset in ama akon in sa jat chom chom hin hingdoh hen! Ama ama jat dungjui cheh in, vah ngoi thei gancha, tol'a kithol ganhing, leh gamsa ho jong hihen" ati. Hiti chun aum jeng tai. **25** Chuin leiset chunga gamsa ho ama ama jat cheh in chule gancha ho jong ama ama jat cheh in a-opma kithol ajat jat in asem e. Elohimin hiche ho chu aven pha asa lheh jeng in ahi. **26** Hichun Elohimin asekiye, "Eihon mihem ho, eihoh lim pu'in sem u-hitin. Amaho chun twikhangle sunga nga ho jouse chunga thunei diu, vanlajol jol'a leng le vacha ho chule vah ngoi thei gancha ho, le gam sa ho, chule a opa a kithol chengse chung'a thunei vahom in pang uhen," ati. **27** Hiti chun Elohimin ama lim mong mong in mihem chu asem in, Elohim lim tobang bang in ama lim chu asem tai, pasal le numei asem doh tan ahi. **28** Elohimin amani chu phathei aboh in amani jah'a asekiye, "Chiphalhon in chule pung jing lhon in simsen louvin leiset chung hinlo dimset un, chule nangni noiya vahom na umhen, vanlajol a leng vachate chunga jong chule twikhangle's ahingthei jouse chunga hijong le aboncha ganhing namkim hihen chule leiset chunga Ihale ganhing jouse hile achung uva thunei vahom in pang lhon tan," ati. **29** Elohimin hitin jong sekiye, "Ve lhonnin keiman leiset chunga muchi gathei phung jouse le thingphung gathei jouse aboncha hi nangni kihinso theina dinga kapeh lhon nahitai. **30** Chule leiset chunga um gamsa jouse hihen chunga leng vachate ho hijongle tol'a aop'a kithol ganhing jouse hijongle ah ahaitei hinna nei jouse aneh dinguva hamhing jouse kapeh doh ahi tai," atile, hitobang chun aum tai. **31** Chuin Elohimin

Kamtawngnae

1 Apuengcue vah, Cathut ni kalvan hoi talai a sak. 2 Talai teh meilam tawn hoeh. Ahrawng lah doeh ao. Hmonae ni kadung poung e hmuen a ramuk. Cathut e Muitha teh tui van a kâroe. 3 Cathut ni angnae awm seh ati teh angnae teh ao. 4 Angnae teh Cathut ni a khet navah ahawi ati teh, Cathut ni angnae teh hmonae dawk hoi a kapek. 5 Cathut ni angnae hah khodai telah a phung, hmonae hah karum telah a phung. Hottelal, tangmin hoi amom teh apasuek hnин lah ao. 6 Hahoi Cathut ni, tui lungui lathueng awmseh, tui hoi tui kâkapek seh telah ati. 7 Hottelal Cathut ni lathueng a sak teh, lathueng lah kaawm e tui hoi lathueng rahim lah kaawm e tui hah a kapek teh hottelal ao awh. 8 Cathut ni lathueng teh kalvan telah a phung. Hottelal tangmin hoi amom teh apâhni hnин lah ao. 9 Hahoi Cathut ni kalvan rahim kaawm e tui hmuen buet touh koe awm seh. Kaphui e talai kamnuek seh ati e patetlah ao. 10 Cathut ni kaphui e talai hah talai telah ati teh, tuikamuemnae teh tuipui telah a phung. Cathut ni a khet navah ahawi telah ati. 11 Hahoi Cathut ni hettelal ati, talai ni pho, cati ka tâcawt sak e cakung, a paw ka paw e thingkung, amamouh a coung e patetlah atimu katâcawtkhai e naw hah paw naseh ati e patetlah ao awh. 12 Talai ni pho, cati ka tâcawt sak e cakung, ati ka tawn ni teh a paw ka paw e thingkungnaw a pâw sak. Hotnaw hah Cathut ni a khet navah ahawi telah ati. 13 Hottelal tangmin hoi amom teh apâthum hnин lah ao. 14 Hahoi Cathut ni karum dawk hoi khodai kapek nahanelah, kalvan e lathueng dawk angnae awm seh, mitnoutnae tue, hnин hoi kumnaw awmseh. 15 Kalvan e lathueng dawk, talai angnae ka poe hanelah, angnae awmseh telah ati e patetlah ao. 16 Hahoi Cathut ni angnae kalen kahni touh a sak teh, khodai ka uk hanelah kalen e buet touh, karum ka uk hanelah kathoenge buet touh hoi âsinaw a sak. 17 Cathut ni talai dawk ang sak hanelah thoseh, khodai hoi karum ka uk hanelah thoseh, hmonae dawk hoi angnae kapek hanelah thoseh, kalvan e lathueng dawk a hruek. 18 Hote hah Cathut ni a khet navah, ahawi telah ati. 19 Hottelal tangmin hoi amom teh apali hnин lah ao. 20 Hahoi, Cathut ni kahring ni teh kâroe e saring, tui ni pungdaw sak naseh. Tavanaw hai kalvan e lathueng dawk kamleng naseh telah ati. 21 Hahoi, Cathut ni tuipui dawk e saring kalenpoungnaw, kahring ni teh kâroe e saringnaw tui ni amamouh coungnae patetlah lengkaleng a pungdaw sak teh, rathei ka tawn e tavanaw hai amamouh coungnae patetlah lengkaleng a sak. Hote hah Cathut ni a khet navah ahawi telah ati. 22 Cathut ni hote saringnaw hah yawhawi a poe teh, moikapap pungdaw awh nateh, tuipui tuinaw dawk kawi sak awh. Tavanaw hai talai dawk pungdaw awh telah ati. 23 Hottelal tangmin hoi amom teh apanga hnин lah ao. 24 Hahoi Cathut ni saring hoi moithangnaw, vonpui hoi kâva e moithangnaw talî ni pungdaw sak seh telah ati e patetlah ao. 25 Hottelal Cathut ni moithangnaw, saringnaw, vonpui hoi kâva e moithang pueng teh a sak. Hote hah Cathut ni a khet navah ahawi telah ati. 26 Hahoi Cathut ni, mamae mei hoi kâvan lah, meikalat lah tami sak awh sei. Ahni ni tuipui dawk e tanganaw, kalvan e tavanaw, talai dawk e saring pueng hoi, vonpui hoi kâva e saring pueng e lathueng kâ tawn seh telah ati. 27 Hottelal Cathut ni amae mei hoi kâvan lah, amae meikalat lah tongpa hoi napui hah a sak. 28 Hahoi ahnimouh roi hah Cathut ni yawhawinae a poe teh, Cathut ni ahnimouh roi koe, canaw moikapap khe nateh pungdaw awh. Talai dawk kawi awh nateh, tâ awh loe. Tuipui dawk e tanganaw, kalvan e tavanaw, talai dawk vonpui hoi kâva e moithang pueng koe kâ tawn awh telah ati. 29 Hahoi Cathut ni khenhaw! talai dawk cati ka tâcawt sak e cakung aphunphun, a paw dawk a mu kaawm e thingkung pueng, na ca awh hanelah kai ni na poe. 30 Hahoi, talai e moithang, kalvan e tava, hoi kahring niteh, talai dawk vonpui hoi kâva e moithang pueng ni a ca hanelah, pho kahring aphunphun ka poe telah ati e patetlah ao. 31 Hahoi, Cathut ni a sak e pueng a khet navah, ahawipoung telah ati. Hottelal tangmin hoi amom teh ataruk hnин lah ao.

2 Hottelal kalvan hoi talai, a thung kaawm e pueng teh koung a cum. 2 Hahoi, a cum e thaw hah asari hnин dawk Cathut ni a pâpout. Hahoi, thaw pueng a cum dawkvah, asari hnин a kâhat. 3 Hottelal, Cathut ni asari hnин hah yawhawi a poe teh a thoungsak. Bangkongtetpawithéh, a sak e hnopoeng koung a cum toun dawkvah, hote hnин dawk a kâhat. 4 Hetenaw teh kalvan hoi talai a saknae hnин navah, 5 talai dawk phokung pâw hoehnahlan, law dawk patue e hai a pâw hoehnahlan, BAWIPA Cathut ni talai van khorak sak hoeh rah. Talai dawk ka tawk hane tami hai awm

Postanak

1 U početku stvori Bog nebo i zemlju. **2** Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama. **3** I reče Bog: "Neka bude svjetlost!" I bi svjetlost. **4** I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. **5** Svjetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć. Tako bude večer, pa jutro - dan prvi. **6** I reče Bog: "Neka bude svod posred voda da dijeli vode od voda!" I bi tako. **7** Bog načini svod i vode pod svodom odijeli od voda nad svodom. **8** A svod prozva Bog nebo. Tako bude večer, pa jutro - dan drugi. **9** I reče Bog: "Vode pod nebom neka se skupe na jedno mjesto i neka se pokaže kopno!" I bi tako. **10** Kopno prozva Bog zemlja, a skupljene vode mora. I vidje Bog da je dobro. **11** I reče Bog: "Neka proklijia zemlja zelenilom - travom sjemenitom, stablima plodonosnim, koja, svako prema svojoj vrsti, na zemlji donose plod što u sebi nosi svoje sjeme. I bi tako. **12** I nikne iz zemlje zelena trava što se sjemeni, svaka prema svojoj vrsti, i stabla koja rode plodovima što u sebi nose svoje sjeme, svako prema svojoj vrsti. I vidje Bog da je dobro. **13** Tako bude večer, pa jutro - dan treći. **14** I reče Bog: "Neka budu svjetila na svodu nebeskom da luče dan od noći, da budu znaci blagdanima, danima i godinama, **15** i neka svijetle na svodu nebeskom i rasvjetljuju zemlju!" I bi tako. **16** I načini Bog dva velika svjetila - veće da vlada danom, manje da vlada noću - i zvijezde. **17** I Bog ih postavi na svod nebeski da rasvjetljuju zemlju, **18** da vladaju danom i noću i da rastavljaju svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. **19** Tako bude večer, pa jutro - dan četvrti. **20** I reče Bog: "Nek' povri vodom vreva živih stvorova, i ptice nek' polete nad zemljom, svodom nebeskim!" I bi tako. **21** Stvori Bog morske grdosije i svakovrsne žive stvorove što mile i vrve vodom i ptice krilate svake vrste. I vidje Bog da je dobro. **22** I blagoslovi ih govoreći: "Plodite se i množite i napunite vode morske! I ptice neka se namnože na zemlji!" **23** Tako bude večer, pa jutro - dan peti. **24** I reče Bog: "Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!" I bi tako. **25** I stvori Bog svakovrsnu zvjerad, stoku i gmizavce svake vrste. I vidje Bog da je dobro. **26** I reče Bog: "Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da

bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci - svoj zemlji - i svim gmizavcima što puze po zemljii!" **27** Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. **28** I blagoslovi ih Bog i reče im: "Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemljii!" **29** I doda Bog: "Evo, dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam budu za hranu! **30** A zvijerima na zemlji i pticama u zraku i gmizavcima što puze po zemljii u kojima je dah života - neka je za hranu sve zeleno bilje!" I bi tako. **31** I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro. Tako bude večer, pa jutro - dan šesti.

2 Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svom svojom vojskom. **2** I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini. **3** I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti, jer u taj dan počinu od svega djela svoga koje učini. **4** To je postanak neba i zemlje, tako su stvarani. Kad je Jahve, Bog, sazdao nebo i zemlju, **5** još nije bilo nikakva poljskoga grmlja po zemlji, još ne bijaše niklo nikakvo poljsko bilje, jer Jahve, Bog, još ne pusti dažda na zemlju i nije bilo čovjeka da zemlju obrađuje. **6** Ipak, voda je izvirala iz zemlje i natapala svu površinu zemaljsku. **7** Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša. **8** I Jahve, Bog, zasadi vrt na istoku, u Edenu, i u nj smjesti čovjeka koga je napravio. **9** Tada Jahve, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla - pogledu zamamljiva a dobra za hranu - i stablo života, nasred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla. **10** Rijeka je izvirala iz Edena da bi natapala vrt; odatle se granala u četiri kraka. **11** Prvom je ime Pišon, a optječe svom zemljom havilskom, u kojoj ima zlata. **12** Zlato je te zemlje dobro, a ima ondje i bdelija i oniksa. **13** Drugoj je rijeci ime Gihon, a optječe svu zemlju Kuš. **14** Treća je rijeka Tigris, a teče na istok od Ašura; četvrta je Eufrat. **15** Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. **16** Jahve, Bog, zapovjedi čovjeku: "Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, **17** ali sa stabla spoznaje dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zaciјelo ćes umrijeti!" **18** I reče Jahve, Bog: "Nije dobro da čovjek

1 Mojžišova

1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. **2** Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami. **3** I řekl Bůh: Bud světlo! I bylo světlo. **4** A viděl Bůh světlo, že bylo dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy. **5** A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první. **6** Řekl také Bůh: Bud' obloha u prostřed vod, a děl vody od vod! **7** I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak. **8** I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý. **9** Řekl také Bůh: Shromaždte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, a ukaž se místo suché! A stalo se tak. **10** I nazval Bůh místo suché zemí, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že to bylo dobré. **11** Potom řekl Bůh: Zplod' země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podlé pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak. **12** Nebo země vydala trávu, a bylinu nesoucí semeno podlé pokolení svého, i strom přinášející ovoce, v němž bylo símě jeho, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že to bylo dobré. **13** I byl večer a bylo jitro, den třetí. **14** Opět řekl Bůh: Budte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a rozměření časů, dnů a let. **15** A aby svítila na obloze nebeské, a osvěcovala zemi. A stalo se tak. **16** I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; též i hvězdy. **17** A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvěcovala zemi; **18** A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že to bylo dobré. **19** I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý. **20** Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a **21** I stvořil Bůh velryby veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že to bylo dobré. **22** I pozehnal jim Bůh, říka: Plodtež se a množte se, a naplňte vody mořské; též ptactvo at' se rozmnoužuje na zemi! **23** I byl večer a bylo jitro, den pátý. **24** Řekl též Bůh: Vydej země duši živou, jednu každou podlé pokolení jejího, hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak. **25** I učinil Bůh zvěř zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že bylo dobré. **26** Řekl opět Bůh: Učíme člověka k obrazu našemu, podlé podobenství našeho, a at' panují nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nade vší zemí, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi. **27** I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je. **28** A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Plodtež se a rozmnoužujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi. **29** Řekl ještě Bůh: Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající símě, kteráž jest na tváři vší země, a všeliké stromoví, (na A) němž jest ovoce stromu), nesoucí símě; to bude vám za pokrm. **30** Všechném pak živočichům zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž jest duše živá, všelikou bylinu zelenou dal jsem ku pokrmu. I stalo se tak. **31** A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, bylo velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.

2 A tak dokonána jsou nebesa a země, i všecko vojsko jejich. **2** A dokonal Bůh dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal. **3** I požehnal Bůh dnu sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo. **4** Tit' jsou rodové nebes a země, (když stvořena jsou v den, v němž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe), **5** I každé chraština polní, dříve než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzcházela; nebo ještě byl nedštil Hospodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk, ješto by dělal zemi. **6** A aniž pára vystupovala z země, aby svlažovala všecken svrchek země. **7** I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou. **8** Štípl pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož byl učinil. **9** A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohleděn libý, a ovoce k jádru chutné; též strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého. **10** (A řeka vycházela z Eden, k svlažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky. **11** Jméno jedné Píson, ta obchází všecku zemi Hevilah, kdež jest zlato. **12** A zlato země té jest výborné;

1 Mosebog

1 I Begyndelsen skabte Gud Himmel og Jorden.

2 Og Jorden var øde og tom, og der var Mørke over Verdensdybet. Men Guds Aand svævede over Vandene. 3 Og Gud sagde: »Der blive Lys!« Og der blev Lys. 4 Og Gud saa, at Lyset var godt, og Gud satte Skel mellem Lyset og Mørket, 5 og Gud kaldte Lyset Dag, og Mørket kaldte han Nat. Og det blev Aften, og det blev Morgen, første Dag. 6 Derpaa sagde Gud: »Der blive en Hvælving midt i Vandene til at skille Vandene ad!« 7 Og saaledes skete det: Gud gjorde Hvælvingen og skilte Vandet under Hvælvingen fra Vandet over Hvælvingen; 8 og Gud kaldte Hvælvingen Himmel. Og det blev Aften, og det blev Morgen, anden Dag. 9 Derpaa sagde Gud: »Vandet under Himmelnen samle sig paa eet Sted, saa det faste Land kommer til Syne!« Og saaledes skete det; 10 og Gud kaldte det faste Land Jord, og Stedet, hvor Vandet samlede sig, kaldte han Hav. Og Gud saa, at det var godt. 11 Derpaa sagde Gud: »Jorden lade fremspire grønne Urter, der bærer Frø, og Frugtræer, der bærer Frugt med Kærne, paa Jorden!« Og saaledes skete det: 12 Jorden frembragte grønne Urter, der bar Frø, efter deres Arter, og Træer, der bar Frugt med Kærne, efter deres Arter. Og Gud saa, at det var godt. 13 Og det blev Aften, og det blev Morgen, tredje Dag. 14 Derpaa sagde Gud: »Der komme Lys paa Himmelhvælvingen

til at skille Dag fra Nat, og de skal være til Tegn og til Fastsættelse af Højtider, Dage og Aar 15 og tjene som Lys paa Himmelhvælvingen til at lyse paa Jorden!« Og saaledes sket det: 16 Gud gjorde de to store Lys, det største til at herske om Dagen, det mindste til at herske om Natten, og Stjernerne; 17 og Gud satte dem paa Himmelhvælvingen til at lyse paa Jorden 18 og til at herske over Dagen og Natten og til at skille Lyset fra Mørket. Og Gud saa, at det var godt. 19 Og det blev Aften, og det blev Morgen, fjerde Dag. 20 Derpaa sagde Gud: »Vandet vrimle med en Vrimmel af levende Væsener, og Fugle flyve over Jorden oppe under Himmelhvælvingen!« Og saaledes skete det: 21 Gud skabte de store Havdyr og den hele Vrimmel af levende Væsener, som Vandet vrimer med, efter deres Arter, og alle vingede Væsener efter deres Arter. Og Gud saa, at det var godt. 22 Og

Gud velsignede dem og sagde: »Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld Vandet i Havene, og Fuglene blive mangfoldige paa Jorden!« 23 Og det blev Aften, og det blev Morgen, femte Dag. 24 Derpaa sagde Gud: »Jorden frembringe levende Væsener efter deres Arter: Kvæg, Kryb og vildtlevende Dyr efter deres Arter!« Og saaledes skete det: 25 Gud gjorde de vildtlevende Dyr efter deres Arter, Kvæget efter dets Arter og alt Jordens Kryb efter dets Arter. Og Gud saa, at det var godt. 26 Derpaa sagde Gud: »Lad os gøre Mennesker i vort Billedes, saa de ligner os, til at herske over Havets Fisk og Himmelens Fugle, Kvæget og alle vildtlevende Dyr paa Jorden og alt Kryb, der kryber paa Jorden!« 27 Og Gud skabte Mennesket i sit Billedes; i Guds Billedes skabte han det, som Mand og Kvinde skabte han dem; 28 og Gud velsignede dem, og Gud sagde til dem: »Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld Jorden, gør eder til Herre over den og hersk over Havets Fisk og Himmelens Fugle, Kvæget og alle vildtlevende Dyr, der rører sig paa Jorden!« 29 Gud sagde fremdeles: »Jeg giver eder alle Urter paa hele Jorden, som bærer Frø, og alle Træer, som bærer Frugt med Kærne; de skal være eder til Føde; 30 men alle Jordens Dyr og alle Himmelens Fugle og alt, hvad der kryber paa Jorden, og som har Livsaande, giver jeg alle grønne Urter til Føde.« Og saaledes skete det. 31 Og Gud saa alt, hvad han havde gjort, og se, det var saare godt. Og det blev Aften, og det blev Morgen, sjette Dag.

2 Saaledes fuldendtes Himmelnen og Jorden med al deres Hær. 2 Paa den syvende Dag fuldendte Gud det Værk, han havde udført, og han hvilede paa den syvende Dag efter det Værk, han havde udført; 3 og Gud velsignede den syvende Dag og helligede den, thi paa den hvilede han efter hele sit Værk, det, Gud havde skabt og udført. 4 Det er Himmelens og Jordens Skabelseshistorie. Da Gud HERREN gjorde Jord og Himmel — 5 dengang fandtes endnu ingen af Markens Buske paa Jorden, og endnu var ingen af Markens Urter spiret frem, thi Gud HERREN havde ikke ladet det regne paa Jorden, og der var ingen Mennesker til at dyrke Agerjorden, 6 men en Taage vældede op at Jorden og vandede hele Agerjordens Flade — 7 da dannede Gud HERREN Mennesket af Agerjordens Muld og blæste Livsaande i hans Næsebor, saa at Mennesket blev et levende Væsen.

Doometsaa

1 S'oossay salotuwaanne sa'aa koyro med'd'eenda.
2 He wode sa'ay giigibeennanne ayaynne baynna mela; c'iimmuwaa bollan d'umay de'ee; S'oossaa Ayyaanay haatsaappe bollanna mayyi utteedda. 3 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Poo'uu Hano» yaageedda; poo'uukka haneedda. 4 Poo'uu lo'a gideeddawaa S'oossay be'eenda; yaatiide poo'uwaa d'umaappe shaakkeeda. 5 S'oossay poo'uwaa «Gallassaa» giide suntseedda; d'umaa «K'ammaa» giide suntseedda. Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne koyro gallassaa. 6 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Bollanna de'iyaa haatsaa garssanna de'iyaa haatsaappe shaakkiyaa saluwaan guufantsuu hano» yaageedda; geetettowaadankka haneedda. S'oossay saluwaan guufantsuwaapape giigissiide, saluwaan guufantsuwaapape bollanna de'iyaa haatsaa garssanna de'iyaa haatsaappe shaakkeeda. 8 S'oossay he guufantsuwaapape «Saluwa» giide suntseedda. Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne laa'entso gallassaa. 9 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Saluwaappe garssanna de'iyaa haatsay ittsaan eello; mela sa'ay k'onc'c'o» yaageedda; hewaappe guyyiyaan haneedda. 10 S'oossay he mela sa'aa «Biittaa» giide suntseedda; k'ay itti sa'aan eelleedda haatsaa «Abbaa» giide suntseedda. Yaatiide S'oossay hewe lo'a gideeddawaa be'eenda. 11 Hewaappe simmiide S'oossay, «Biittay mitsaa maataa dolisso; zeretsaa ayfii de'iyaa katsaanne zeretsaa ayfiiyanaa de'iyaa teeriyya mitsaa dolisso» yaageedda; hewekka haneedda. 12 Biittay, mitsaa maataa Aa k'ommuuaan k'ommuuaan doleedda. S'oossay hewe lo'a gideeddawaa be'eenda. 13 Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne heezzentso gallassaa. 14 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Gallassaa k'ammaappe shaakkanaw poo'otuu saluwaan guufantsuwaan hanino; untuttu gallassaa, wodiyaanne laytsaa erissanaw mallaa gidino; 15 sa'aa bollan poo'issana mala untuttu saluwaan guufantsuwaan poo'ino» yaageedda; hewaappe guyyiyaan haneedda. 16 S'oossay laa"u wolk'k'aama poo'otuwaan, dariyaawe gallassaa mooddanaadandinne k'eera"iyyaawe k'ammaa mooddanaad med'd'eenda; s'oolinttetuwaakka I med'd'eenda. 17 S'oossay untuttu ha sa'aa bollan poo'issana mala, gallassaanne k'ammaa mooddana malanne poo'uwaa d'umaappe shaakkana mala, saluwaan guufantsuwaan untuntta wotseedda. Yaatiide S'oossay hewe lo'a gideeddawaa be'eenda. 19 Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne oyddentso gallassaa. 20 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «De'uwaan de'iyaa dumma dumma med'etatuu haatsaan darino; kafuukka sa'aappe bollananne saluwaan guufantsuwaapape garssana paallo» yaageedda. 21 Yaatiide S'oossay abbaan de'iyaa wolk'k'aamaa do'atuwaa, haatsaa giddon wos's'i k'as's'iya med'etaa ubbaanne k'efiyaana de'iyaa kafuwaa ubbaa Aa k'ommuuaan k'ommuuaan med'd'eenda. S'oossay hewe lo'a gideeddawaa be'eenda. 22 S'oossay untuntta, «Yelettite; c'orite; abbaa haatsaa kumite; kafuukka biittaa bollan c'oratto» yaagiide anjeeedda. 23 Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne ichcheshentso gallassaa. 24 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «De'uwaan de'iyaa med'etatuu barenttu k'ommuuaan k'ommuuaan: mehetuu, biittaana gooshettiyya med'etatuunne do'atuu barenttu k'ommuuaan k'ommuuaan biittaa bollan kesino» eello; mela sa'ay k'onc'c'o» yaageedda; haneedda. 25 S'oossay do'atuuuntunttu k'ommuuaan k'ommuuaan, mehetuukka biittaana gooshettiyya med'etatuwaakka ubbaa untunttu k'ommuuaan k'ommuuaan med'd'eenda. S'oossay hewe lo'a gidiyaawaa be'eenda. 26 Hewaappe simmiide S'oossay, «Asaa nu leemisuuaan nuuna malattisiidde ane med'd'oytte; untunttu abbaa moliyaa, saluwaan kafuwaa, biittaa bolla wos's'i k'as's'iya med'etaa ubbaa mooddino» yaageedda. 27 Hawaadan S'oossay asaa bare leemisuuaan med'd'eenda; I asaa S'oossaa leemisuuaan med'd'eenda; I untuntta attuma asaanne mac'c'a asaa ootsiide med'd'eenda. 28 S'oossay untuntta hawaadan yaagiide anjeeedda; «Yelettite; c'orite; ha sa'aa kumitenne mooddite; abbaa moliyaa, saluwaan kafuwaaan biittaa bolla wos's'i k'as's'iya, de'uwaan de'iyaa med'etaa ubbaa mooddite» yaageedda. 29 Hewaappe simmiide S'oossay, «Be'ite! Taani ha biittaa ubbaa bollan zeretsaa ayfiiyanaa de'iyaa katsaa ubbaanne zeretsaa ayfiiyanaa de'iyaa teeriyya mitsaa

Chakruok

1 Kar chakruok Nyasaye nochweyo polo gi piny. **2** Koro piny ne onge kido kendo ne onge gimoro amora e iye. Mudho mandiwa noimo ataro mang'ongo kendo Roho mar Nyasaye ne wuotho ewi ataron. **3** Eka Nyasaye nowacho niya, "Ler mondo obedie," mi ler nobetie. **4** Nyasaye noneno ni ler ber, kendo ne opogo ler kuom mudho. **5** Nyasaye noluongo ler ni "odiechieng" kendo mudho noluongo ni "otieno." Piny noyuso, kendo noru ma en chieng' mokwongo. **6** Eka Nyasaye nowacho niya, "Gima pogo pi mundo obedie mondo opog pi gi pige." **7** Omiyo Nyasaye noketo gima pogo pi mamalo gi pi ma piny. Kendo nobedo kamano. **8** Nyasaye noluongo gima nopogo pigno ni "polo." Piny noyuso kendo noru, ma en chieng' mar ariyo. **9** Kendo Nyasaye nowacho niya, "Pi manie bwo polo mondo ochokre kaachiel, kendo lowo motwo obedie." Kendo notimore kamano. **10** Nyasaye nochako lowo ni "piny" kendo pige mane ochokore nochako ni "nembe." Kendo Nyasaye noneno ni mano ber. **11** Eka Nyasaye nowacho niya, "Buya nyaka nyag e piny, kothe manyago cham kod yiende manyago olembe man-gi kuthe eigi kaka kitgi obet kendo nobedo kamano. **12** Buya nonyak e piny: Cham nonywolo kotheagi kaka kitgi nobet kendo yiende nonywolo olembe man-gi kodhi kaka kitgi nobet. Kendo Nyasaye noneno ni mano ber. **13** Piny noyuso kendo noru, ma en chieng' mar adek." **14** Bang'e Nyasaye nowacho niya, "Ler mondo obedie e kor polo mondo opog odiechieng' gi otieno, kendo gibed kaka ranyisi mag lokruok ndalo kod odiechieng, kod higni, **15** kendo ginibedi ler mae kor polo mondo gi chiw ler e piny." Kendo nobedo kamano. **16** Nyasaye noloso gik moko ariyo madongo makelo ler; ler maduong' ne rito odiechieng', to ler matin ne rito otieno. Sulwe bende noloso. **17** Nyasaye noketogi e kor polo mondo gi chiw ler e piny, **18** mondo girit odiechieng' gotieno, kendo gipog ler koa kuom mudho. Nyasaye noneno ni mano ber. **19** Piny noyuso kendo noru, ma en chieng' mar ang'wen. **20** Kendo Nyasaye nowacho niya, "Pi mundo oping' gi gik mangima, kendo winy mondo ofu ewi piny e kor polo." **21** Kamano Nyasaye nochweyo gik madongo mag nam kod gik mangima duto kod gik malak mag pi, kaka kitgi obet kod winy duto man-gi bwombegi kaka kitgi obet. Nyasaye noneno ni mano ber. **22** Nyasaye nogwedhogi kendo owacho niya, "Nywolreuru kendo umedru kuom kwan kendo upong' pi mag nembe kendo winy bende omedre e piny." **23** Kendo piny noyuso, kendo noru, ma en chieng' mar abich. **24** Kendo Nyasaye nowacho niya, "Piny mondo onywol gik mangima kaka kitgi obet: Jamni, kod gik moko duto mamol e lowo, kod le mag bungu, mana kaka kit moro ka moro obet." Kendo nobet kamano. **25** Nyasaye noloso le mag bungu kaka kitgi obet; jamni kaka kitgi obet kendo gi gik mamol e lowo kaka kitgi obet. Nyasaye noneno ni mano ber. **26** Eka Nyasaye nowacho niya, "We wachwe dhano e kido machal kodwa kendo gibed gi teko ewi rech mae nam kendo gi winy mae kor polo, ewi jamni, ewi piny duto kendo ewi chwech duto mawuotho ewi lowo." **27** Kuom mano Nyasaye nochweyo dhano e kite owuon, e kit Nyasaye nochweye; nochweyogi dichwo gi dhako. **28** Nyasaye nogwedhogi mi owachonegi niya, "Nywolreuru kendo kwanu omedre; pong'uru piny kendo urite. Beduru gi teko ewi rech ma e nam kod winy mae kor polo kendo ewi gik mangima duto mawuotho ewi lowo." **29** Eka Nyasaye nowacho niya, "Amiyou kothe duto manyago cham e wang' piny duto kod yiende duto man kod olemo gi kodhi eigi. Ginibed magu kuom chiemo. **30** To ne le duto mag piny kod winy duto mafuyo e kor polo kod gik moko duto mawuotho e piny, gimoro amora mangima; amiyo lum duto mondo obed chiembgi." Kendo nobedo kamano. **31** Nyasaye nong'yo gik moko duto mane osechweyo kendo noneno ni gibeyo ahinya. Piny noyuso kendo noru, ma en chieng' mar auchiel.

2 Kuom mano chwech polo gi piny norumo gi gik mane ni eigi duto ka moro ka moro oket kare. **2** E odiechieng' mar abiriy Nyasaye nosetiekoo tichne mane osebedo ka otimo; omiyo odiechieng' mar abiriy noyweyo kuom tijene

Genesis

1 In het begin schiep God hemel en aarde. **2** Maar de aarde was nog ongeordend en leeg, over de wereldzee heerste duisternis, en Gods Geest zweefde over de wateren. **3** God sprak: "Daar zij licht." En er was licht. **4** En God zag, dat het licht goed was. Nu scheideerde God het licht van de duisternis; **5** het licht noemde Hij dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Zo werd het avond en morgen: de eerste dag. **6** God sprak: "Er zij een uitspansel tussen de wateren, om de wateren van elkaar te scheiden." Zo geschiedde. **7** God maakte het uitspansel, en scheideerde het water onder het uitspansel van het water daarboven; **8** het uitspansel noemde God hemel. Weer werd het avond en morgen: de tweede dag. **9** God sprak: "Het water onder de hemel moet samenvloeien naar één plaats, zodat het droge te voorschijn komt." Zo geschiedde. **10** Het droge noemde God aarde, het saamgevloeide water noemde Hij zee. En God zag, dat het goed was. **11** God sprak: "De aarde moet groene planten voorbrengen, zaaddragend gewas en vruchtbomen, die zaadvruchten dragen op aarde, elk naar zijn soort." Zo geschiedde. **12** De aarde deed groene planten ontspruiten, zaaddragend gewas, en bomen, die zaadvruchten dragen, elk naar zijn soort. En God zag, dat het goed was. **13** Weer werd het avond en morgen: de derde dag. **14** God sprak: "Er moeten lichten komen aan het hemelgewelf, om de dag en de nacht van elkaar te scheiden; zij moeten ook tot tekenen dienen voor vaste tijden, dagen en jaren; **15** en als lichten staan aan het hemelgewelf, om de aarde te verlichten." Zo geschiedde. **16** God maakte de beide grote lichten: het grootste licht om de dag te beheersen, en het kleinste om heerschappij te voeren over de nacht; bovendien de sterren. **17** God plaatste ze aan het hemelgewelf, om de aarde te verlichten, **18** om te heersen over de dag en de nacht, en om licht en duisternis van elkaar te scheiden. En God zag, dat het goed was. **19** Weer werd het avond en morgen: de vierde dag. **20** God sprak: "Laat het water krioelen van levend gewemel, en over de aarde de vogels vliegen langs het hemelgewelf." **21** Toen schiep God de grote zeegedrochten met al het levend gewemel, waarvan het water krioelt, elk naar zijn soort; en al de verschillende soorten van gevleugelde dieren. En

God zag, dat het goed was. **22** Toen zegende God ze, en sprak: "Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u; bevolkt het water der zee, en laat ook de vogels zich op aarde vermeerderen." **23** Weer werd het avond en morgen: de vijfde dag. **24** God sprak: "Laat de aarde levende wezens voortbrengen van allerlei soort; tamme dieren, kruipende dieren en beesten in het wild, elk naar zijn soort." Zo geschiedde. **25** God maakte de verschillende soorten van wilde en tamme dieren met al wat over de aarde kruipt. En God zag, dat het goed was. **26** God sprak: "Laat ons den mens maken als ons beeld, op ons gelijkend; hij heerse over de vissen der zee, de vogels in de lucht, de viervoetige dieren, en over heel de aarde met alles, wat er op kruipt." **27** En God schiep den mens als zijn beeld. Als het beeld van God schiep Hij hem; Man en vrouw schiep Hij hen. **28** Toen zegende God ze, en sprak tot hen: "Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt u; bevolkt de aarde en onderwerpt haar; heerst over de vissen der zee, de vogels in de lucht en over alle levende wezens, die zich op de aarde bewegen." **29** God sprak: "Zie, Ik geef u al het zaaddragend gewas op de hele aarde, met alle bomen, die zaadvruchten dragen; die zullen u tot voedsel dienen. **30** Maar aan alle wilde beesten, aan alle vogels in de lucht, aan al wat beweegt en leeft op de aarde, geef Ik alle groene planten tot voedsel." Zo geschiedde. **31** En God zag dat alles, wat Hij gemaakt had, zeer goed was. Weer werd het avond en morgen: de zesde dag.

2 Zo werden hemel en aarde voltooid met heel hun heir. **2** En toen God op de zevende dag het werk had voltooid, dat Hij gemaakt had, rustte Hij op de zevende dag van al het werk, dat Hij had gedaan. **3** God zegende de zevende dag, en verklaarde die heilig, omdat God toen rustte van al het werk, dat Hij geschapen en tot stand had gebracht. **4** Dit is de scheppingsgeschiedenis van hemel en aarde. Toen Jahweh God aarde en hemel gemaakt had, **5** groeide er op aarde nog geen enkele struik in het wild, en evenmin ontsproot er gras op de velden; want Jahweh God had het nog niet laten regenen op aarde, en er was nog geen mens, om het land te bewerken; **6** maar een damp stieg op uit de aarde, die heel de aardbodem drenkte. **7** Toen vormde Jahweh God den mens uit klei, en blies levensadem in zijn neus; zo werd de mens een levend wezen. **8** Nu plantte

Genesis

1 In the beginning, God created the heavens and the earth. **2** The earth was formless and empty. Darkness was on the surface of the deep and God's Spirit was hovering over the surface of the waters. **3** God said, "Let there be light," and there was light. **4** God saw the light, and saw that it was good. God divided the light from the darkness. **5** God called the light "day", and the darkness he called "night". There was evening and there was morning, the first day. **6** God said, "Let there be an expanse in the middle of the waters, and let it divide the waters from the waters." **7** God made the expanse, and divided the waters which were under the expanse from the waters which were above the expanse; and it was so. **8** God called the expanse "sky". There was evening and there was morning, a second day. **9** God said, "Let the waters under the sky be gathered together to one place, and let the dry land appear;" and it was so. **10** God called the dry land "earth", and the gathering together of the waters he called "seas". God saw that it was good. **11** God said, "Let the earth yield grass, herbs yielding seeds, and fruit trees bearing fruit after their kind, with their seeds in it, on the earth;" and it was so. **12** The earth yielded grass, herbs yielding seed after their kind, and trees bearing fruit, with their seeds in it, after their kind; and God saw that it was good. **13** There was evening and there was morning, a third day. **14** God said, "Let there be lights in the expanse of the sky to divide the day from the night; and let them be for signs to mark seasons, days, and years; **15** and let them be for lights in the expanse of the sky to give light on the earth;" and it was so. **16** God made the two great lights: the greater light to rule the day, and the lesser light to rule the night. He also made the stars. **17** God set them in the expanse of the sky to give light to the earth, **18** and to rule over the day and over the night, and to divide the light from the darkness. God saw that it was good. **19** There was evening and there was morning, a fourth day. **20** God said, "Let the waters abound with living creatures, and let birds fly above the earth in the open expanse of the sky." **21** God created the large sea creatures and every living creature that moves, with which the waters swarmed, after their kind, and every winged

bird after its kind. God saw that it was good. **22** God blessed them, saying, "Be fruitful, and multiply, and fill the waters in the seas, and let birds multiply on the earth." **23** There was evening and there was morning, a fifth day. **24** God said, "Let the earth produce living creatures after their kind, livestock, creeping things, and animals of the earth after their kind;" and it was so. **25** God made the animals of the earth after their kind, and the livestock after their kind, and everything that creeps on the ground after its kind. God saw that it was good. **26** God said, "Let's make man in our image, after our likeness. Let them have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the sky, and over the livestock, and over all the earth, and over every creeping thing that creeps on the earth." **27** God created man in his own image. In God's image he created him; male and female he created them. **28** God blessed them. God said to them, "Be fruitful, multiply, fill the earth, and subdue it. Have dominion over the fish of the sea, over the birds of the sky, and over every living thing that moves on the earth." **29** God said, "Behold, I have given you every herb yielding seed, which is on the surface of all the earth, and every tree, which bears fruit yielding seed. It will be your food. **30** To every animal of the earth, and to every bird of the sky, and to everything that creeps on the earth, in which there is life, I have given every green herb for food;" and it was so. **31** God saw everything that he had made, and, behold, it was very good. There was evening and there was morning, a sixth day.

2 The heavens, the earth, and all their vast array were finished. **2** On the seventh day God finished his work which he had done; and he rested on the seventh day from all his work which he had done. **3** God blessed the seventh day, and made it holy, because he rested in it from all his work of creation which he had done. **4** This is the history of the generations of the heavens and of the earth when they were created, in the day that the LORD God made the earth and the heavens. **5** No plant of the field was yet in the earth, and no herb of the field had yet sprung up; for the LORD God had not caused it to rain on the earth. There was not a man to till the ground, **6** but a mist went up from the earth, and watered the whole surface of the ground. **7** The

Genesis

1 In the beginning, God created the heavens and the earth. **2** The earth was formless and empty. Darkness was on the surface of the deep and God's Spirit was hovering over the surface of the waters. **3** God said, "Let there be light," and there was light. **4** God saw the light, and saw that it was good. God divided the light from the darkness. **5** God called the light "day", and the darkness he called "night". There was evening and there was morning, the first day. **6** God said, "Let there be an expanse in the middle of the waters, and let it divide the waters from the waters." **7** God made the expanse, and divided the waters which were under the expanse from the waters which were above the expanse; and it was so. **8** God called the expanse "sky". There was evening and there was morning, a second day. **9** God said, "Let the waters under the sky be gathered together to one place, and let the dry land appear;" and it was so. **10** God called the dry land "earth", and the gathering together of the waters he called "seas". God saw that it was good. **11** God said, "Let the earth yield grass, herbs yielding seeds, and fruit trees bearing fruit after their kind, with their seeds in it, on the earth;" and it was so. **12** The earth yielded grass, herbs yielding seed after their kind, and trees bearing fruit, with their seeds in it, after their kind; and God saw that it was good. **13** There was evening and there was morning, a third day. **14** God said, "Let there be lights in the expanse of the sky to divide the day from the night; and let them be for signs to mark seasons, days, and years; **15** and let them be for lights in the expanse of the sky to give light on the earth;" and it was so. **16** God made the two great lights: the greater light to rule the day, and the lesser light to rule the night. He also made the stars. **17** God set them in the expanse of the sky to give light to the earth, **18** and to rule over the day and over the night, and to divide the light from the darkness. God saw that it was good. **19** There was evening and there was morning, a fourth day. **20** God said, "Let the waters abound with living creatures, and let birds fly above the earth in the open expanse of the sky." **21** God created the large sea creatures and every living creature that moves, with which the waters swarmed, after their kind, and every winged

bird after its kind. God saw that it was good. **22** God blessed them, saying, "Be fruitful, and multiply, and fill the waters in the seas, and let birds multiply on the earth." **23** There was evening and there was morning, a fifth day. **24** God said, "Let the earth produce living creatures after their kind, livestock, creeping things, and animals of the earth after their kind;" and it was so. **25** God made the animals of the earth after their kind, and the livestock after their kind, and everything that creeps on the ground after its kind. God saw that it was good. **26** God said, "Let's make man in our image, after our likeness. Let them have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the sky, and over the livestock, and over all the earth, and over every creeping thing that creeps on the earth." **27** God created man in his own image. In God's image he created him; male and female he created them. **28** God blessed them. God said to them, "Be fruitful, multiply, fill the earth, and subdue it. Have dominion over the fish of the sea, over the birds of the sky, and over every living thing that moves on the earth." **29** God said, "Behold, I have given you every herb yielding seed, which is on the surface of all the earth, and every tree, which bears fruit yielding seed. It will be your food. **30** To every animal of the earth, and to every bird of the sky, and to everything that creeps on the earth, in which there is life, I have given every green herb for food;" and it was so. **31** God saw everything that he had made, and, behold, it was very good. There was evening and there was morning, a sixth day.

2 The heavens, the earth, and all their vast array were finished. **2** On the seventh day God finished his work which he had done; and he rested on the seventh day from all his work which he had done. **3** God blessed the seventh day, and made it holy, because he rested in it from all his work of creation which he had done. **4** This is the history of the generations of the heavens and of the earth when they were created, in the day that the LORD God made the earth and the heavens. **5** No plant of the field was yet in the earth, and no herb of the field had yet sprung up; for the LORD God had not caused it to rain on the earth. There was not a man to till the ground, **6** but a mist went up from the earth, and watered the whole surface of the ground. **7** The

Genezo

1 En la komenco Dio kreis la ĉielon kaj la teron.

2 Kaj la tero estis senforma kaj dezerta, kaj mallumo estis super la abismo; kaj la spirito de Dio ŝvebis super la akvo. 3 Kaj Dio diris: Estu lumo; kaj fariĝis lumo. 4 Kaj Dio vidis la lumon, ke ĝi estas bona; kaj Dio apartigis la lumon de la mallumo. 5 Kaj Dio nomis la lumon Tago, kaj la mallumon Ni nomis Nokto. Kaj estis vespero, kaj estis mateno, unu tago.

6 Kaj Dio diris: Estu firmaĵo inter la akvo, kaj ĝi apartigu akvon de akvo. 7 Kaj Dio kreis la firmaĵon, kaj apartigis la akvon, kiu estas sub la firmaĵo, de la akvo, kiu estas super la firmaĵo; kaj fariĝis tiel. 8 Kaj Dio nomis la firmaĵon Ĉielo. Kaj estis vespero, kaj estis mateno, la dua tago.

9 Kaj Dio diris: Kolektiĝu la akvo de sub la ĉielo en unu lokon, kaj aperu la sekajo; kaj fariĝis tiel. 10 Kaj Dio nomis la sekajon Tero, kaj la kolektigojn de la akvo Li nomis Maroj. Kaj Dio vidis, ke ĝi estas bona. 11 Kaj Dio diris: Kreskigu la tero verdajon, herbon, kiu naskas semon, fruktaron, kiu donas laŭ sia speco frukton, kies semo estas en ĝi mem, sur la tero; kaj fariĝis tiel.

12 Kaj la tero elkreskigis verdajon, herbon, kiu naskas semon laŭ sia speco, kaj arbon, kiu donas frukton, kies semo estas en ĝi mem laŭ sia speco. Kaj Dio vidis, ke ĝi estas bona. 13 Kaj estis vespero, kaj estis mateno, la tria tago. 14

Kaj Dio diris: Estu lumoj en la ĉielo firmaĵo, por apartigi la tagon de la nokto, kaj ili prezenti signojn, tempojn, tagojn, kaj jarojn; 15 kaj ili estu lumoj en la ĉielo firmaĵo, por lumi super la tero; kaj fariĝis tiel. 16 Kaj Dio faris la du

grandajn lumojn: la pli grandan lumon, por regi la tagon, kaj la malpli grandan lumon, por regi la nokton, kaj la stelojn. 17 Kaj Dio starigis ilin sur la ĉielo firmaĵo, por ke ili lumu sur la teron, 18 kaj por ke ili regu la tagon kaj la nokton kaj faru diferencon inter la lumo kaj la mallumo. Kaj Dio vidis, ke ĝi estas bona. 19 Kaj estis vespero, kaj estis mateno, la kvara tago. 20 Kaj Dio diris: La akvo aperigu moviĝantajojn, vivajn estaĵojn, kaj birdoj ekflugu super la tero, sub la ĉielo firmaĵo. 21 Kaj Dio kreis la grandajn

balenojn, kaj ĉiujn vivajn estaĵojn moviĝantajn, kiujn aperigis la akvo, laŭ ilia speco, kaj ĉiujn flugilhavajn birdojn laŭ ilia speco. Kaj Dio vidis, ke ĝi estas bona. 22 Kaj Dio ilin benis, dirante: Frukto kaj multiĝu, kaj plenigu la akvon en la maroj, kaj la birdoj multiĝu sur la tero. 23 Kaj estis vespero, kaj estis mateno, la kvina tago. 24 Kaj Dio diris: La tero aperigu vivajn estaĵojn, laŭ ilia speco, brutojn kaj rampaĵojn kaj surteraj bestojn, laŭ ilia speco; kaj fariĝis tiel. 25 Kaj Dio kreis la bestojn de la tero, laŭ ilia speco, kaj la brutojn, laŭ ilia speco, kaj ĉiujn rampaĵojn de la tero, laŭ ilia speco. Kaj Dio vidis, ke ĝi estas bona. 26 Kaj Dio diris: Ni kreu homon laŭ Nia bildo, similan al Ni; kaj ili regu super la fiŝoj de la maro kaj super la birdoj de la ĉielo kaj super la brutoj, kaj super ĉiuj rampaĵoj, kiu rampas sur la tero. 27 Kaj Dio kreis la homon laŭ Sia bildo, laŭ la bildo de Dio Li kreis lin; en formo de viro kaj virino Li kreis ilin. 28 Kaj Dio benis ilin, kaj Dio diris al ili: Frukto kaj multiĝu, kaj plenigu la teron kaj submetu ĝin al vi, kaj regu super la fiŝoj de la maro kaj super la birdoj de la ĉielo, kaj super ĉiuj bestoj, kiu rampas sur la tero. 29 Kaj Dio diris: Jen Mi donis al vi ĉiujn herbojn, kiu semas semon, kiu troviĝas sur la tutaj teroj, kaj ĉiujn arbojn, kiu havas en si arban frukton, kiu semas semon; tio estu por vi manĝaĵo. 30 Kaj al ĉiuj bestoj de la tero kaj al ĉiuj birdoj de la ĉielo kaj al ĉiuj rampaĵoj sur la tero, kiu havas en si vivan animon, la tutan verdan herbaĵon kiel manĝaĵon. Kaj fariĝis tiel. 31 Kaj Dio rigardis ĉion, kion Li kreis, kaj vidis, ke ĝi estas tre bona. Kaj estis vespero, kaj estis mateno, la sesa tago.

2 Kaj estis finitaj la ĉielo kaj la tero kaj ĉiuj iliaj apartenaĵoj. 2 Kaj Dio finis en la sepa tago Sian laboron, kiun Li faris, kaj Li ripozis en la sepa tago de la tutaj laboroj, kiun Li faris. 3 Kaj Dio benis la sepan tagon kaj sanktigis ĝin, ĉar en ĝi Li ripozis de Sia tutaj laboroj, kiun Li faris kreante. 4 Tia estas la naskiĝo de la ĉielo kaj la tero, kiam ili estis kreitaj, kiam Dio la Eternulo faris la teron kaj la ĉielon. 5 Kaj nenia kampa arbetajo ankoraŭ estis sur la tero, kaj nenia kampa herbo ankoraŭ kreskis,

Mose 1

1 Le gomedzedzea me la, Mawu wo dzifo kple anyigba. **2** Anyigba nō nyamaa, nōnōme adeke meli ne o. Ele fufulu, eye viviti do de tsi gbana la dzi, eye Mawu fe Gbogbō nō agba sam le tsia dzi. **3** Mawu gblō be, "Kekeli nedo." Eye kekeli do. **4** Mawu kpœ be kekeli la nyo, eye wòma kekeli la tso viviti la gbo. **5** Mawu yo kekeli la be "ŋkeke," eye wòyo viviti la be "zā." Ale zā do, eye ḥu ke. Esiae nye ŋkeke gbātō. **6** Mawu gblō be, "Lilikpo nedo, eye wòama tsi si le lilikpo la te kple esi le lilikpo la tame la me. Eye wòva eme nenema." **7** Ale Mawu wo lilikpo, eye wòma tsi si le lilikpo la te la dà tso esi le lilikpo la tame la gbo, eye wòva eme. **8** Mawu yo lilikpo la be "dzifo." Zā do, eye ḥu ke. Esiae nye ŋkeke evelia. **9** Mawu gblō be, "Mina tsi si le lilikpo la te la nafo fu de tefe qeka be anyigba fe fufuife nadze." Eva eme nenema. **10** Mawu yo fufuife la be "anyigba," eye wòyo tsi siwo fo fu la be, "atsiafuwo." Mawu kpœ be enyo. **11** Mawu gblō be, "Mina nuwo namie de anyigba la dzi: ati tsekuwo kple ati siwo tsena, eye ku noa tsetseawo me wotəxewotəxee la." Eva eme nenema. **12** Tete nuwo mie de anyigba la dzi: ati siwo tsea ku wotəxewotəxee, eye Mawu kpœ be enyo. **13** Zā do, eye ḥu ke. Esiae nye ŋkeke etəlia. **14** Mawu gblō be, "Mina akadjiwo nano dzingoli la me be woama ŋkeke dà tso zā gbo, eye woanye dzesi siwo afia yeyiyo, ŋkekewo kple fewo, **15** eye woanye akadiwo le dzingoli la me be woana kekeli anyigba." Eye wòva eme nenema. **16** Mawu wo nu keklē gā eve: ye kple yleti, be woaklē de anyigba dzi. Edjoe be nu keklē gātō si nye ye la naklē le ŋkeke me, eye sueta si nye yleti la naklē le zā me. Ewo yletiviwo hā. **17** Mawu tso wo dō lilikpo la ḥu, be woana kekeli anyigba, **18** adu zā kple ŋkeke dzi, eye woama kekeli dà tso viviti gbo. Nu sia dze Mawu ḥu. **19** Ale zā do, eye ḥu ke. Esiae nye ŋkeke enelia. **20** Mawu gblō be, "Təmelāwo nedzi de tsiawoo me, eye xeviwoo nedzo le yame le dzingoli la fe ŋkume." **21** Ale Mawu wo fumelā gāwo kple nu gbagbe siwo tana, eye wonoa tsi me la fomevi vovovovo kple xevi siwo dzona la

fomeviwo katā. Mawu kpœ be enyo. **22** Mawu yra wo gblō be, "Midzi ne miaso gbo, miayo atsiafuwo me, eye miana xeviwoo naso gbo le anyigba dzi." **23** Eye zā do, eye ḥu ke. Esiae nye ŋkeke atəlia. **24** Mawu gblō be, "Anyigba nedzi lā kple nu gbagbe de sia de fomevi: nyiwo, nu tatawo kple gbemelā de sia de togbi." Eye wòva eme nenema. **25** Mawu wo lā wəadāwo, niyi kple nu tatawo dometō de sia de togbi. Eye Mawu kpœ be enyo. **26** Mawu gblō be, "Mina mīawo ame de mīafe nōnōme me, wəadjí mí, eye wəadu fumelāwo, dzifoxewo, afemelāwo kple gbemelāwo katā kpakple nu gbagbe siwo katā tana le anyigba dzi la dzi." **27** Ale Mawu wo ame de eya ḥuto fe nōnōme me. Mawu fe nōnōme me wòwo ame qđ; ḥutsu kple nyonu wòwo. **28** Mawu yra wo gblō na wo be, "Midzi miayo anyigba blibo la dzi, eye miađu edzi; miawoe nye təmelāwo, dzifoxewo kple lā siwo katā tana le anyigba dzi la dzi qulawo." **29** Mawu gagblō be "Metsə nu miemie siwo tsea ku le anyigba blibo la dzi kple ati tsekuwo na mi abe miafie nuđuđu ene. **30** Metsə gbewo kple atiwo katā na lāwo kple xeviwoo kple nu siwo katā tana, siwo me agbe le, le anyigba dzi abe wofe nuđuđu ene." Eye wòva me nenema. **31** Mawu lé ḥu ke nu siwo katā wòwo la ḥu, eye wòkpœ be wonyo ḥuto. Zā do, eye ḥu ke. Esiae nye ŋkeke adelia.

2 Ale Mawu wu dzifo kple anyigba kpakple nu siwo katā le xexea me la wəwə nu. **2** Eya ta le ŋkeke adrelia gbe, esi Mawu wu efe dəwəwəwo nu la, edzudzo edjokui tso efe efe dəwənawo katā me. **3** Mawu yra ŋkeke adrelia, eye wòwə kəkəe, elabena eyae nye ŋkeke si dzi wòdzudzo xexea me wəwə le. **4** Esiawoe nye dzifo kple anyigba fe dzədzəmenyawo, le wo wəwə me le yeyiyo si me Yehowa Mawu wə anyigba kple dzifo. **5** Do ḥgo la, atiwo kple gbewo memie de anyigba dzi hađe o, elabena Yehowa Mawu medjō tsidzadza dà hađe o, eye ame ađeke hā menj anyi ade agble de anyigba la dzi o. **6** Gake tsi dzi tso anyigba fe tumé le tefe ađewo, eye wòtsa le anyigba la dzi. **7** Azə Yehowa Mawu tso anyi me amegbeto, eye wògbō agbegbogbō de efe ḥɔtime, eye wòzu luu gbagbe. **8** Esia megbe la, Yehowa Mawu wə abo ađe de Eden

1 Mooseksen

1 Alussa loi Jumala taivaan ja maan. 2 Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkuivat vettien päällä. 3 Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä; ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä. 5 Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden häntä kutsui yöksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä. 6 Ja Jumala sanoi: "Tulkoon valkeus". Ja valkeus tuli. 4 Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä; ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä. 5 Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden häntä kutsui yöksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä. 6 Ja Jumala sanoi: "Tulkoon valkeus". Ja valkeus tuli. 7 Ja Jumala teki taivaanvahvuuden ja erotti vedet, jotka olivat taivaanvahvuuden allalla, vesistä, jotka olivat taivaanvahvuuden päällä; ja tapahtui niin. 8 Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, toinen päivä. 9 Ja Jumala sanoi: "Kokoontukoot vedet, jotka ovat taivaan alla, yhteen paikkaan, niin että kuiva tulee näkyviin". Ja tapahtui niin. 10 Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, häntä kutsui mereksi. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. 11 Ja Jumala sanoi: "Kasvakoon maa vihantaa, ruohoja, jotka tekevät siementä, ja hedelmäpuita, jotka lajiensa mukaan kantavat maan päällä hedelmää, jossa niiden siemen on". Ja tapahtui niin: 12 maa tuotti vihantaa, ruohoja, jotka tekevät siementä lajiensa mukaan, ja puita, jotka lajiensa mukaan kantavat hedelmää, jossa niiden siemen oli. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. 13 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kolmas päivä. 14 Ja Jumala sanoi: "Tulkoot valot taivaanvahvuuteen erottamaan päivää yönä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa aikoa, päiviä ja vuosia, ja olkoot valoina taivaanvahvuudella paistamassa maan päälle". Ja tapahtui niin: 16 Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman valon hallitsemaan päivää ja pienemmän valon hallitsemaan yönä, sekä tähdet. 17 Ja Jumala pani ne taivaanvahvuuteen, paistamaan maan päälle 18 ja hallitsemaan päivää ja yönä ja erottamaan valon pimeästä. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. 19 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, neljäs päivä. 20 Ja Jumala sanoi: "Viliskööt vedet eläviä olentoja, ja lentäkööt linnut maan päällä, taivaanvahvuuden allalla". 21 Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikkinaiset liikkuvat, vesissä vilisevät elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikkinaiset siivekkääät linnut, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. 22 Ja Jumala siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntyvä ja täyttävä meren vedet, ja linnut lisääntyvät maan päällä". 23 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, viides päivä. 24 Ja Jumala sanoi: "Tuottakoon maa elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, karjaeläimet ja matelijat ja metsäläimet, kunkin lajinsa mukaan". Ja tapahtui niin: 25 Jumala teki metsäläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja karjaeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki maan matelijat, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. 26 Ja Jumala sanoi: "Tehkääämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat". 27 Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi häntä hänent loi; mieheksi ja naiseksi häntä loi heidät. 28 Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntyvä ja täyttävä maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet". 29 Ja Jumala sanoi: "Katso, minä annan teille kaikkinaiset siementä tekevät ruohot, joita kasvaa kaikkialla maan päällä, ja kaikki puut, joissa on siementä tekevät hedelmät; olkoot ne teille ravinnoksi. 30 Ja kaikille metsäläimille ja kaikille taivaan linnuille ja kaikille, jotka maassa matelevat ja joissa on elävä henki, minä annan kaikkinaiset viheriät ruohot ravinnoksi". Ja tapahtui niin. 31 Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä häntä tehnyt oli, ja katso, se oli sangen hyvä. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kuudes päivä.

2 Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa. 2 Ja Jumala päätti seitsemäntä päivänä työnsä, jonka häntä tehnyt, ja lepäsi seitsemäntä päivänä kaikesta työstänsä, jonka häntä tehnyt. 3 Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska häntä sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka häntä tehnyt. 4 Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin. Siihen aikaan kun Herra Jumala teki maan ja taivaan, 5 ei ollut vielä yhtään kedon pensasta maan päällä, eikä vielä kasvanut mitään ruohoa kedolla, koska Herra Jumala ei vielä ollut antanut sataa maan päällä eikä ollut ihmistä maata viljemässä, 6 vaan sumu nousi maasta ja kasteli koko maan pinnan. 7 Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalta

Genèse

1 Au commencement, Dieu créa les cieux et la terre. **2** La terre était informe et vide. Les ténèbres étaient à la surface de l'abîme et l'Esprit de Dieu planait au-dessus de la surface des eaux. **3** Dieu dit: « Que la lumière soit! » et la lumière fut. **4** Dieu vit la lumière, et il vit qu'elle était bonne. Dieu sépara la lumière d'avec les ténèbres. **5** Dieu appela la lumière « jour », et il appela les ténèbres « nuit ». Il y eut un soir et il y eut un matin: ce fut le premier jour. **6** Dieu dit: « Qu'il y ait une étendue au milieu des eaux, et qu'elle sépare les eaux d'avec les eaux. » **7** Dieu fit l'étendue, et il sépara les eaux qui étaient au-dessous de l'étendue des eaux qui étaient au-dessus de l'étendue; et il en fut ainsi. **8** Dieu appela l'étendue « ciel ». Il y eut un soir et il y eut un matin, un second jour. **9** Dieu dit: « Que les eaux qui sont sous le ciel se rassemblent en un seul lieu, et que la terre sèche apparaisse »; et il en fut ainsi. **10** Dieu appela la terre sèche « terre », et il appela le rassemblement des eaux « mer ». Dieu vit que cela était bon. **11** Dieu dit: « Que la terre produise de l'herbe, des herbes portant des graines, et des arbres fruitiers portant des fruits selon leur espèce, avec leurs graines, sur la terre ». **12** La terre produisit de l'herbe, des herbes portant de la semence selon leur espèce, et des arbres fruitiers portant du fruit selon leur espèce, avec leur semence en elle; et Dieu vit que cela était bon. **13** Il y eut un soir, et il y eut un matin: ce fut le troisième jour. **14** Dieu dit: « Qu'il y ait des luminaires dans l'étendue du ciel pour séparer le jour d'avec la nuit, et qu'ils servent de signes pour marquer les saisons, les jours et les années; **15** et qu'ils servent de luminaires dans l'étendue du ciel pour éclairer la terre ». **16** Dieu fit les deux grands luminaires: le grand luminaire pour régir le jour, et le petit luminaire pour régir la nuit. Il fit aussi les étoiles. **17** Dieu les plaça dans l'étendue du ciel pour éclairer la terre, **18** pour dominer le jour et la nuit, et pour séparer la lumière des ténèbres. Dieu vit que cela était bon. **19** Il y eut un soir et il y eut un matin: ce fut le quatrième jour. **20** Dieu dit: « Que les eaux regorgent d'êtres vivants, et que les oiseaux volent au-dessus de la terre dans l'étendue du ciel. » **21** Dieu créa les grands animaux marins et tous les êtres vivants qui se meuvent, dont les eaux fourmillent, selon leur espèce, et tout oiseau ailé selon son espèce. Dieu vit que cela était bon. **22** Dieu les bénit, en disant: « Soyez féconds, multipliez, remplissez les eaux des mers, et que les oiseaux se multiplient sur la terre. » **23** Il y eut un soir, et il y eut un matin: ce fut le cinquième jour. **24** Dieu dit: « Que la terre produise des êtres vivants selon leur espèce, du bétail, des reptiles et des animaux de la terre selon leur espèce »; et il en fut ainsi. **25** Dieu fit les animaux de la terre selon leur espèce, le bétail selon son espèce, et tout ce qui rampe sur le sol selon son espèce. Dieu vit que cela était bon. **26** Dieu dit: « Faisons l'homme à notre image, selon notre ressemblance. Qu'ils dominent sur les poissons de la mer, sur les oiseaux du ciel, sur le bétail, sur toute la terre et sur tous les reptiles qui rampent sur la terre. » **27** Dieu a créé l'homme à son image. Il le créa à l'image de Dieu; il les créa mâle et femelle. **28** Dieu les bénit. Dieu leur dit: « Soyez féconds, multipliez, remplissez la terre et soumettez-la. Dominez les poissons de la mer, les oiseaux du ciel et tout être vivant qui se meuvent sur la terre. » **29** Dieu dit: « Voici, je vous ai donné toute herbe portant de la semence, qui est à la surface de toute la terre, et tout arbre portant du fruit et portant de la semence. Ce sera votre nourriture. **30** A tout animal de la terre, à tout oiseau du ciel, et à tout ce qui rampe sur la terre et qui a de la vie, j'ai donné toute herbe verte pour nourriture. **31** Dieu vit tout ce qu'il avait fait, et voici, cela était très bon. Il y eut un soir et il y eut un matin, un sixième jour.

2 Les cieux, la terre et toute leur étendue furent achevés. **2** Le septième jour, Dieu acheva l'œuvre qu'il avait faite, et il se reposa au septième jour de toute son œuvre. **3** Dieu bénit le septième jour et le sanctifia, parce qu'il se reposa en ce jour de toute l'œuvre de la création qu'il avait faite. **4** Voici l'histoire des générations des cieux et de la terre, quand ils furent créés, au jour où Yahvé Dieu fit la terre et les cieux. **5** Aucune plante des champs n'était encore sur la terre, et aucune herbe des champs n'avait encore poussé, car Yahvé Dieu n'avait pas fait pleuvoir sur la terre. Il n'y avait pas d'homme pour cultiver la terre, **6** mais une brume montait de la terre et arrosoit toute la surface du sol. **7** Yahvé Dieu forma l'homme de la poussière de la terre, il souffla dans ses narines une

Medheteththa Maxaafa

«Shemppora diza dumma dumma medheteththati haaththa giddon daretto; kafotikka biittafe bollaranne salo gufanththofe garsara piradhdhetto» gides. 21 Histidi Xoossi abban diza gita do7ata, haaththa giddon woxxi qaaxxiza medheteththata ubbaa, He wode sa7ay lo7i giigibeennanne aykkokya kafo ubbaa dumma dumma qommon medhdhides. baynda mela dees; ciimmasohota dhumay goozi Hessika lo7o gididayssa Xoossi be7ides. 22 Xoossi oykkides; Xoossa Ayanay haaththafe bollara may7i isttas, «Yelettite; darite; abba haaththaa kumite; uttides. 3 Hessafe guye Xoossi, «Poo7o gido» kafoykkka biitta bollan coratto» gi anjjides. 23 Gadey giin poo7o gidides. 4 Poo7oy lo7o gididayssa qammidessinne wontides; hessika ichchashanthho Xoossi be7idi poo7o dhumaappe shaakkides. 5 gallassa. 24 Hessafe guye Xoossi, «Shemppora Xoossi poo7oza, «Gallas», dhumaza, «Omars» diza medheteththati ba qommon qommon meheti, gi sunththides. Gadey qammidessinne wontides; biittara gooshettiza medheteththatinne do7ati ba hessika koyro gallassa. 6 Hessafe guye Xoossi, qommon qommon biitta bolla kezetto» giin hanides. «Bollara diza haaththaa garsara diza haaththaafe 25 Xoossi do7ata istta qommon qommon, mehetakka shaakkiza salo gufanththoy hano» giin hanides. istta qommon qommoninne biittara gooshettiza Xoossi salo gufanththo giigsidi, salo gufanththofe medheteththatakka ubbaa istta qommon qommon bollara diza haaththaa garsara diza haaththaafe medhdhides; hessika lo7o gididayssa Xoossi be7ides. shaakkides. 8 Xoossi he gufanththoza, «Salo» 26 Hessafe simmiin Xoossi, «Ane as nu leemison nuna gi sunththides. Gadey qammidessinne wontides; misatissidi medhdhoos; istti abba moleta, salo kafota, hessika nam7anthho gallassa. 9 Hessafe guye meheta, biitta bolla woxxi qaaxxiza medheteththata Xoossi, «Saloppe garsara diza haaththi issison shiiqi ubbaa haaretto» gides. 27 Hessaththo Xoossi as eelliko mela biittay qoncco» giin hanides. 10 Xoossi ba leemison bana misatissidi medhdhides; izi istta he mela sohoza, «Biitta» gi sunththides; qasse addenne macca ooththi medhdhides. 28 Xoossi issison eellida haaththaa, «Abba» gi sunththides; isttas, «Yelettite; corattite; hayssa biittaa kumitenne histidi Xoossi hessi lo7o gididayssa be7ides. 11 haarite; abba mole, salo kafotanne biitta bolla woxxi Hessafe simmiin Xoossi, «Biittay miththinne maata qaaxxiza, shemppora diza medheteththata ubbaa mokiso; zereththa ayfera diza miththinne zereththa haarite» gi anjjides. 29 Hessafe simmiin Xoossi, ayfera diza teeriza mith dumma dumma qommo «Be7ite! Tani ha biitta ubbaa bollan zereththa ayfera mokiso» giin hanides. 12 Hessa gishshas biittay diza miththinne zereththa ayfera diza teeriza mith miththinne maata dumma dumma qommon mokisiin ubbaa inttes immadis; isttika inttes miza quma gidetto. Xoossi hessi lo7o gididayssa be7ides. 13 Gadey 30 Qasseka ha biittaa bolla diza mehenne do7a qammidessinne wontides; hessika heeddzanzanthho ubbaas, salo kafotas ubbaas, biittara gooshettiza gallassa. 14 Hessafe guye Xoossi, «Gallas qammafe medheteththata ubbaassinne shemppora paxa diza shaakkanaas poo7oti salo gufanththon gidetto; istti medheteththata ubbaas miza miish gidana mala, cilia gallas, wodenne layth erisetto; 15 biitta bollan mithhinne maata kumeth immadis» giin hanides. 31 poo7isana mala istti salo gufanththon poo7etto» Xoossi ba medhdhidayssa ubbaaka xeellidi daro lo7o giin hanides. 16 Xoossi nam7u gita poo7ota, gididayssa be7ides. Gadey qammidessinne wontides; gitatizayssi gallas poo7ana malanne guuxxizayssi omars poo7ana mala medhdhides; xoolinttetaka medhdhides. 17 Xoossi istta ha biitta bollan poo7isana mala, gallassinne qamma haaranma malanne poo7oza dhumaappe shaakkana mala, salo gufanththon istta woththides. Histidi Xoossi hessi lo7o gididayssa be7ides. 19 Gadey qammidessinne wontides; hessika oydanthho gallassa. 20 Hessafe guye Xoossi,

2 Salo bollanne sa7a bolla dizay wuri hayssathho oosetti polettides. 2 Xoossi ba ooththida ooso usuppunththa gallas polidi ba ooththida ooso ubbaafe laappunththa gallas shempides. 3 Qasse Xoossi laappunththa gallassaa anjjidessinne dumma gallas ooththides; ays giikko Xoossi ba ooththiza ooso wursidi shempiday he gallassanna. 4 Saloyne

1 Moses

1 Im Anfang schuf Gott den Himmel und die Erde. 2 Und die Erde war wüst und leer, und es lag Finsternis auf der Tiefe, und der Geist Gottes schwebte über den Wassern. 3 Und Gott sprach: Es werde Licht! Und es ward Licht. 4 Und Gott sah, daß das Licht gut war; da schied Gott das Licht von der Finsternis; 5 und Gott nannte das Licht Tag, und die Finsternis Nacht. Und es ward Abend, und es ward Morgen: der erste Tag. 6 Und Gott sprach: Es soll eine Feste entstehen inmitten der Wasser, die bilde eine Scheidewand zwischen den Gewässern! 7 Und Gott machte die Feste und schied das Wasser unter der Feste von dem Wasser über der Feste, daß es so ward. 8 Und Gott nannte die Feste Himmel. Und es ward Abend, und es ward Morgen: der zweite Tag. 9 Und Gott sprach: Es sammle sich das Wasser unter dem Himmel an einen Ort, daß man das Trockene sehe! Und es geschah also. 10 Und Gott nannte das Trockene Land; aber die Sammlung der Wasser nannte er Meer. Und Gott sah, daß es gut war. 11 Und Gott sprach: Es lasse die Erde grünes Gras sprossen und Gewächs, das Samen trägt, fruchtbare Bäume, deren jeder seine besondere Art Früchte bringt, in welcher ihr Same sei auf Erden! Und es geschah also. 12 Und die Erde brachte hervor Gras und Gewächs, das Samen trägt nach seiner Art, und Bäume, welche Früchte bringen, in welchen ihr Same ist nach ihrer Art. Und Gott sah, daß es gut war. 13 Und es ward Abend, und es ward Morgen: der dritte Tag. 14 Und Gott sprach: Es seien Lichter an der Himmelfeste, zur Unterscheidung von Tag und Nacht, die sollen zur Bestimmung der Zeiten und der Tage und Jahre dienen, 15 und zu Leuchtern an der Himmelfeste, daß sie die Erde beleuchten! Und es geschah also. 16 Und Gott machte die zwei großen Lichter, das große Licht zur Beherrschung des Tages und das kleinere Licht zur Beherrschung der Nacht; dazu die Sterne. 17 Und Gott setzte sie an die Himmelfeste, damit sie die Erde beleuchteten 18 und den Tag und die Nacht beherrschten und Licht und Finsternis unterschieden. Und Gott sah, daß es gut war. 19 Und es ward Abend, und es ward Morgen: der vierte Tag. 20 Und Gott sprach: Das Wasser soll wimmeln von einer Fülle lebendiger Wesen, und es sollen Vögel fliegen über die Erde, an der Himmelfeste dahin! 21 Und Gott schuf die großen Fische und alles, was da lebt und webt, wovon das Wasser wimmelt, nach ihren Gattungen, dazu allerlei Vögel nach ihren Gattungen. Und Gott sah, daß es gut war. 22 Und Gott segnete sie und sprach: Seid fruchtbar und mehret euch und füllt das Wasser im Meere, und das Geflügel mehrt sich auf Erden! 23 Und es ward Abend, und es ward Morgen: der fünfte Tag. 24 Und Gott sprach: Die Erde bringe hervor lebendige Wesen nach ihrer Art, Vieh, Gewürm und Tiere des Feldes nach ihrer Art! Und es geschah also. 25 Und Gott machte die Tiere des Feldes nach ihrer Art und das Vieh nach seiner Art. Und Gott sah, daß es gut war. 26 Und Gott sprach: Wir wollen Menschen machen nach unserm Bild uns ähnlich; die sollen herrschen über die Fische im Meer und über die Vögel des Himmels und über das Vieh auf der ganzen Erde, auch über alles, was auf Erden kriecht! 27 Und Gott schuf den Menschen ihm zum Bilde, zum Bilde Gottes schuf er ihn; männlich und weiblich schuf er sie. 28 Und Gott segnete sie und sprach zu ihnen: Seid fruchtbar und mehret euch und füllt die Erde und macht sie euch untertan und herrscht über die Fische im Meer und über die Vögel des Himmels und über alles Lebendige, was auf Erden kriecht! 29 Und Gott sprach: Siehe, ich habe euch alles Gewächs auf Erden gegeben, das Samen trägt, auch alle Bäume, an welchen Früchte sind, die Samen tragen; sie sollen euch zur Nahrung dienen; 30 aber allen Tieren der Erde und allen Vögeln des Himmels und allem, was auf Erden kriecht, allem, was eine lebendige Seele hat, habe ich alles grüne Kraut zur Nahrung gegeben. Und es geschah also. 31 Und Gott sah an alles, was er gemacht hatte, und siehe, es war sehr gut. Und es ward Abend, und es ward Morgen: der sechste Tag.

2 Also waren Himmel und Erde vollendet samt ihrem ganzen Heer, 2 so daß Gott am siebenten Tage sein Werk vollendet hatte, das er gemacht; und er ruhte am siebenten Tage von allen seinen Werken, die er gemacht hatte. 3 Und Gott segnete den siebenten Tag und heiligte ihn, denn an demselbigen ruhte er von all seinem Werk, das Gott schuf, als er es machte. 4 Dies ist die Entstehung des Himmels und der Erde, zur Zeit, als Gott der HERR Himmel und Erde schuf. 5 Es war aber noch kein Strauch des

Kīambīrīria

1 Kīambīrīria-inī kīa maūndū mothe, Ngai nīombire igūrū na thī. 2 Hīndī īyo thī ndīarī ūrīa yatarī na ndīarī na kīndū, nayo nduma yarī igūrū rīa kūrīa kūriku, nake Roho wa Ngai aareerete igūrū rīa maaī. 3 Nake Ngai agīathana, gūkīgīa rūciinī. 4 Ngai akīona atī ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī na ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 5 Ngai agīita ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 6 Nake Ngai agīathana, akiuga atī ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 7 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 8 Ngai agīta ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 9 Nake Ngai agīathana, akiuga atī ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 10 Nake Ngai agīathana, akiuga atī ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 11 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 12 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 13 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 14 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 15 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 16 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 17 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 18 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 19 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 20 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 21 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 22 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 23 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 24 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 25 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 26 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 27 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 28 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 29 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī. 30 Nī ūndū ūtukū.” Na gūkīgīa hwaī-inī, na gūkīgīa rūciinī.

መተክ

እኩም መ ተሳት እንታ ቁጥን ቁጥን፣ መሸጥ፣ ለአራ

ንግቶ መ ተሳት፣ ይሕጻ እንታ ቁጥን ቁጥን በታይ

- 1** የሰው ካርድ ስለዚህ ስነ መቻለ፡ 2 ዓ.ዋ ስነ ገንዘብ ከዚ የግን ህንጻ፡ 25 ዓዲ ለአዲ እንታ እኩም ቁጥን በታይ
- አይበት ባይድ መላ ደሳለ፡ ቁጥ በታ ማካድ ምልቀም የሰው ይስ ለሰ ለአ ባይዳይ በለሰ፡ 26 ዓዲ ለሞን፡ የሰው፡
- የሳታ በላ ደሳለ፡ የሰ አይኖረ ውስ በላ ቁጥ፡ 3 “እስ ነው ደንበድ እኩ መቻለ፡ እንታ እኩ የሚው ለሰው
- ለሰ ችል ተያ፡ የሰ፡ “ምሳይ ሆኖ” የግን፡ ሆኖ ህንጻ፡ በታ በላ የወቅ ቁጥ መ ተሳ እኩ ሁርድ፡ 27
- 4 ሆኖ ለአ ባይዳይ የሰው በለሰ፡ ሆኖ የሚው ቁጥ ቁጥ የሰው እስ ባኩ ደንበድ መቻለ፡ እ እስ የሰ ደንበድ
- ምከለ፡ 5 የሰው ሆኖ የሚው “ሙሉ” ውስ ስት ህንጻ፡ ቁጥ መቻለ፡ እንታ አድጋ ማማሳ እኩ መቻለ፡ 28 የሰው
- አማ “ቁጥ” ውስ ስት ህንጻ፡ ለአ ቁጥ ምንት ህንጻ፡ ሆኖ እንታ ሁርድ፡ “የለትት የርቱ፡ ለአ ከምተ፡ የርቱ፡ እኩ
- ከፍለ የሰው፡ 6 ዓዲ ተያ፡ የሰ፡ “በላሬ ይሕጻ ሁኔታ ወላው፡ ለሰ ከፍቻነት በታ በላ የወቅ ቁጥ፡ ይሕጻ ይሕጻ
- ወርሰን ይሕጻ ሁኔታ ሁኔታ ሆኖ ገንዘብ ሆኖ” የግን መ ተሳ እኩ ሁርድ፡ የግድ አገዴ፡ 29 ዓዲ ተያ፡
- ሁንጻ፡ 7 የሰው ለሰ ገንዘብ ለግዕስ፡ ለሰ ገንዘብ የሰ፡ “ታኂ በታ እኩ ለበ ለረዳ አይደረግ ይሕጻ እኩ እኩ
- በላሬ ይሕጻ ሁኔታ ለርሰን ይሕጻ ሁኔታ ሁኔታ፡ 8 የሰው ተ ለረዳ አይደረግ የግድ ይሕጻ ሁኔታ ምልክ ለሁንተው አማ፡ ሆኖ
- ገኘን ለአው：“ሰለ” ውስ ስት ህንጻ፡ ሁኔታ፡ ሁኔታው ከፈ ለአ ሁርድ፡ 30 ቁጥና ለአን ይሕጻ መሸጥ ያለ
- ለስ የምአገል የሰው፡ 9 ዓዲ ተያ፡ የሰ፡ “መላ እ-በስ፡ ለሰ ከፍ እ-በስ የሳታ የሳታ መ ተሳ እ-በስ
- በሰራ ቁጥ ምንት ህንጻ፡ ለአ ለበና ሁኔታ ሁኔታ ሁኔታ፡ 10 የሰው ተ መላ በስ፡ “በታ” ይሕጻ ሁኔታ፡ 31 የሰው ተ መቻለ እ-በስ የሳታ የሳታ የሳታ
- የሳታ ሁኔታ፡ ቁጥ ለአ ለበና ሁኔታ ሁኔታ፡ “አባ” ውስ የርሱ ለአ ባይዳይ በለሰ፡ ለአ ቁጥ ምንት ህንጻ፡ ሆኖ
- ለጊዜ፡ የተድ፡ የሰው ይስ ለሰ ለአ ባይዳይ በለሰ፡ 11 እ-በና የሳታ የሳታ
- ቋሳ ተያ፡ የሰ፡ “በታ ወላ ማታ ያለሁ፡ ለረዳ
- አይደረግ ከፈ ለረዳ አይደረግ የግድ ይሕጻ ሁኔታ ያለሁ”
- የግድ፡ የሳታ ሁኔታ፡ 12 በታ ወላ ማታ የሳታ የሳታ የሳታ
- ቁጥን ወልሰ፡ የሰው ለሰ ለአ ባይዳይ በለሰ፡ 13
- ለስ ቁጥ ምንት፡ ሆኖ የሳታ የሳታ የሳታ የሳታ
- የሰ፡ “የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡ 14 ዓዲ ተያ፡
- የሰው፡ “የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡ እንታ
- ቋሳ ሁኔታ፡ የሰው ለሰ ለአ እኩናው ማለ ለግድ፡ 15
- በታ በላ ሆኖ ለአ እኩናው ማለ ለግድ፡ 16 የሰው የምአ፡ ቃል ሆኖ ለአ እኩናው ማለ ለግድ፡ የሰው
- ቋሳ ሁኔታ፡ 17 የሰው እንታ ለአ ለበና ለአ እኩናው ማለ ለግድ፡ 18 ዓዲ፡ የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡
- የሰው፡ 19 ዓዲ ቁጥ ምንት፡ ሆኖ የሳታ የሳታ የሳታ የሳታ
- የሰው፡ “የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡ 20 ዓዲ ተያ፡
- የሰው፡ “የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡ 21 የሰው የሰው እኩናው ማለ ለግድ፡ የሰው፡
- የሰው፡ “የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡ 22 የሰው እኩናው፡ “የሰው፡ የርቱ፡ ለአ ከምተ፡ እኩናው፡
- በታ በላ የርሱ” የግድ አገዴ፡ 23 ለአ ቁጥ ምንት፡ ለአ ባኩ ቁጥ ምንት፡ ለአ ባኩ ቁጥ ምንት፡
- የሰው፡ “የሰው ቁጥ ምንት ህንጻ፡ 24 ዓዲ ተያ፡ የሰው፡ “የሰው
- 2** ለሰውና ለአ እኩናው ማለ ለግድ ለአ እኩናው ማለ ለግድ፡
- የሰውና፡ 2 የሰው ተ እኩናው ምልክ፡ ለተንና የሰውና፡ 3 የሰው ለተንና የሰውና ለአ እኩናው ምልክ
- የሰውና፡ ቃል ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው ምልክ፡ 4
- የሰውና ለአ የሰውና ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው ምልክ፡ 5 የሰውና ለአ እኩናው ምልክ፡ 6 የሰውና፡
- የሰውና ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው፡ 7 ዓዲ ተያ፡
- የሰውና ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው ምልክ፡ የሰውና ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው፡
- የሰውና፡ 8 ዓዲ የሰውና ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው፡ 9 ዓዲ የሰውና ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው፡
- የሰውና፡ 10 ዓዲ ለአ እኩናው፡ ለአ እኩናው፡ 11 ዓዲ ተያ፡ የሰውና ለአ እኩናው፡ 12 ዓዲ ተያ፡
- የሰውና፡ 13 ዓዲ ተያ፡ የሰውና ለአ እኩናው፡ 14 ዓዲ፡ የሰውና ለአ እኩናው፡

Medhetethi

1 Xoossay koyro salotanne sa7a medhis. 2 He wode
sa7i giigonne aybika bayna mela de7ees. Dhumi
biitta ma77ida wolqaama haathata bolla de7ees.
Xoossa Ayyaanay haathaafe bollara qaaxees. 3
Hessafe guye, Xoossay, "Poo7oy hano" yaagin,
poo7oy hanis. 4 Poo7oy lo77o gididaysa Xoossay
be7is; poo7uwa dhumape shaakis. 5 Xoossay
poo7uwa, "Gallas" gidi sunthis; qassi dhumaa
"Qamma" gidi sunthis. Sa7i qammis wontis; hessi
koyro gallas. 6 Hessafe guye, Xoossay, "Bollara
de7iya haatha garsan de7iya haathaafe shaakiya
salo gufanthoy hano" yaagin hanis. 7 Xoossay salo
gufantho giigisidi, salo gufanthofe bollara de7iya
haatha garsan de7iya haathaafe shaakis. 8 Xoossay
he gufanhuwa, "Salo" gidi sunthis. Sa7i qammis;
wontis; hessi nam7antho gallasa. 9 Hessafe guye,
Xoossay, "Mela bessay qoncanaada Salope garsan
de7iya haathi ubbay issi bessi shiiqo" yaagin hanis.
10 Xoossay he mela bessaa, "Biitta" gidi sunthis;
qassi issi bessan shiiqida haatha, "Abba" gidi sunthis.
Yaatidi, Xoossay hessi lo77o gididaysa be7is. 11
Hessafe guye, Xoossay, "Biittay mithi maata doliso;
zeretha ayfey de7iya kathinne zeretha ayfey giddon
de7iya mithi dolo" yaagis; hessadaka hanis. 12 Biittay
mithi maata iya qommon qommon dolisis. Xoossay
hessi lo77o gididaysa be7is. 13 Sa7i qammis wontis;
hessi heedzanthro gallas. 14 Hessafe guye, Xoossay,
"Gallasa qammafe shaakanaw poo7oti salon hano.
Enti qamanne, gallas, wodenne laythi erisanaw malla
gido. 15 Biitta bolla poo7ana mela enti salo gufanthon
hano" yaagis; hessadaka hanis. 16 Xoossay nam7u
gita poo7ota medhis. Awi gallas, ageeni qamma
poo7ana mela oothis. Hessadaka Xoolintota medhis.
17 Xoossay enti ha sa7a bolla poo7ana mela salon
wothis. 18 Hessi, gallasinne qamma haarana melanne
poo7o dhumape shaakana melasa. Xoossay hessi
lo77o gididaysa be7is. 19 Sa7i qammis wontis;
hessi oyddantho gallas. 20 Hessafe guye, Xoossay,
"De7oy de7iya dumma dumma medhetethati haathan
daro; kafotika sa7ape bollara, salo gufanthofe garsan
piradho" yaagis. 21 Yaatidi Xoossay abban de7iya gita
do7ata, haatha giddon woxi qaaxiya medhetethata
ubbaanne paalliya kafota ubbaa iya qommon qommon
medhis. Xoossay hessi lo77o gididaysa be7is. 22

Xoossay enta, "Yeletite, darite, abba kumite, kafoti
biitta bolla daro" yaagidi anjis. 23 Sa7i qammis wontis;
hessi ichashantho gallas. 24 Hessafe guye, Xoossay,
"De7oy de7iya medhetethati enta qommon qommon,
meheta, sa7ara gooshetiya medhetethatanne do7ata
enta qommon qommon biittay kesso" yaagin hanis. 25
Hessada oothidi enta ubbaa medhis. Xoossay hessi
lo77o gididaysa be7is. 26 Hessafe simmin, Xoossay,
"Ase nuna daanisidi ane medhoos. Enti abba moluwa,
salo kafota, biitta bolla woxi qaaxiya medhetetha
ubbaa haaro" yaagis. 27 Hessada Xoossay ase bana
daanisidi medhis. I ase Xoosse daanisidi medhis;
enta addenne maccas oothidi medhis. 28 Xoossay
entana, "Yeletite, darite, sa7a kumite; haarite. Abba
molo, salo kafotanne biitta bolla woxi qaaxiya, de7oy
de7iya medhetetha ubbaa haarite" yaagidi anjis. 29
Hessafe guye, Xoossay, "Taani biitta ubbaa bolla
zeretha ayfey de7iya katha ubbaanne zeretha ayfey
giddon de7iya mithi ubbaa hintew immas; hessi
hintew kathi gido. 30 Qassika ha sa7an de7iya
mehenne do7a ubbaas, salo kafo ubbaasinne sa7ara
gooshetiya medhetetha ubbaas miyaba gidana mela,
cil7o mithinne maata immas" yaagis; hessadaka
hanis. 31 Xoossay ba medhida ubbabaaka xeelliya
wode daro lo77o gididaysa be7is. Sa7i qammis;
wontis; hessi usupuntho gallas.

2 Salotinne sa7i entan de7iyaba ubbabay haysada
medhetidi poletis. 2 Xoossay ba oosuwa polidi,
laapuntha gallasan shempis. 3 Xoossay laapuntha
gallasan ba oothiya oosuwa ongidi shempida gisho
he gallasaa anjis; gallasatape dummayis. 4 Salotinne
sa7i hessada hani medhetis. Godaa Xoossay sa7anne
salota medhida wode, 5 sa7a bolla iri bukiboona
gishonne oothiya asi bayna gisho mithinne maati
dolibeenna; aaciabayka baawa. 6 Gidoshin, sa7ape
haathi pultidi, biitta ubbaa laakisees. 7 Hessafe
guye, Godaa Xoossay biitta baanape ase medhidi iya
siidhera de7o shempo punnidi gelsis. Yaatin, he addey
de7ora de7iya ase gidis. 8 Godaa Xoossay doloha
baggara Edene gannate giigisis; yan ba medhida
addiya wothis. 9 Godaa Xoossay xeellanaw lo77iya,
maanawuka mal7iya ubba qommo mithi biittafe dolisis.
Gannate giddon de7o immiyanne lo77onne ita erisiya
nam7u mithata wothis. 10 Gannate ushshiya shaafa
haathay Edenepe goggees. He shaafay Edenepe
keydi oyddu shaafu keyidi shaaketees. 11 Koyro

Γένεσις

μικρόν διά να εξουσιάζῃ επί της νυκτός· καὶ τοὺς αστέρας· 17 καὶ ἔθεσεν αὐτούς ο Θεός εν

1 Εν αρχῇ εποίησεν ο Θεός τον ουρανόν καὶ τὸ στερεώματι του ουρανού, διά να φέγγωσιν την γην. 2 Η δε γη ἡτο ἀμφορφος και ἐρημος: επί της γης, 18 και να εξουσιάζωσιν επί της και σκότος επί του προσώπου της αβύσσου. ημέρας και επί της νυκτός και να διαχωρίζωσιν Και πνεύμα Θεού εφέρετο επί της επιφανείας το φως από του σκότους. Και είδεν ο Θεός ὅτι των υδάτων. 3 Και είπεν ο Θεός, Γενηθήτω ἡτο καλόν. 19 Και ἔγεινεν εσπέρα και ἔγεινε φώς και ἔγεινε φώς· 4 και είδεν ο Θεός το φως πρωΐ, ημέρα τετάρτη. 20 Και είπεν ο Θεός, Ας ὅτι ἡτο καλόν· και διεχώρισεν ο Θεός το φως γεννήσωσι τα ύδατα εν αφθονίᾳ νηκτά ἐμψυχα από του σκότους· 5 και εκάλεσεν ο Θεός το και πετεινά ας πέτωνται επάνωθεν της γης φως, Ήμέραν· το δε σκότος εκάλεσε, Νύκτα. κατά το στερέωμα του ουρανού. 21 Και εποίησεν Και ἔγεινεν εσπέρα και ἔγεινε πρωΐ, ημέρα ο Θεός τα κήτη τα μεγάλα και παν ἐμψυχον πρώτη. 6 Και είπεν ο Θεός, Γενηθήτω στερέωμα κινούμενον, τα οποία εγέννησαν εν αφθονίᾳ τα αναμέσον των υδάτων, και ας διαχωρίζῃ ύδατα ύδατα κατά το είδος αυτών, και παν πετεινόν από υδάτων. 7 Και εποίησεν ο Θεός το στερέωμα, πτερωτόν κατά το είδος αυτού. Και είδεν ο Θεός και διεχώρισε τα ύδατα τα υποκάτωθεν του ὅτι ἡτο καλόν. 22 Και ευλόγησεν αυτά ο Θεός, στερεώματος από των υδάτων των επάνωθεν λέγων, Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίσατε του στερεώματος. Και ἔγεινεν ούτω. 8 Και τα ύδατα εν ταις θαλάσσαις και τα πετεινά εκάλεσεν ο Θεός το στερέωμα, Ουρανόν. Και ας πληθύνωνται επί της γης. 23 Και ἔγεινεν ἔγεινεν εσπέρα και ἔγεινε πρωΐ, ημέρα δευτέρα. εσπέρα και ἔγεινε πρωΐ, ημέρα πέμπτη. 24 Και 9 Και είπεν ο Θεός, Ας συναχθώσι τα ύδατα τα είπεν ο Θεός, Ας γεννήσῃ η γη ζώα ἐμψυχα υποκάτω του ουρανού εις τόπον ἔνα, και ας κατά το είδος αυτών, κτήνη και ερπετά και φανή η ξηρά. Και ἔγεινεν ούτω. 10 Και εκάλεσεν ζώα της γης κατά το είδος αυτών· και ἔγεινεν ο Θεός την ξηράν, γήν· και το σύναγμα των ούτω. 25 Και ἔκαμεν ο Θεός τα ζώα της γης υδάτων εκάλεσε, Θαλάσσας· και είδεν ο Θεός κατά το είδος αυτών, και τα κτήνη κατά το ὅτι ἡτο καλόν. 11 Και είπεν ο Θεός, Ας βλαστήσῃ είδος αυτών, και παν ερπετόν της γης κατά το η γη χλωρόν χόρτον, χόρτον κάμνοντα σπόρον, είδος αυτού. Και είδεν ο Θεός ὅτι ἡτο καλόν. και δένδρον κάρπιμον κάμνον καρπόν κατά 26 Και είπεν ο θεός, Ας κάμωμεν ἀνθρωπον το είδος αυτού, του οποίου το σπέρμα να ἔναι κατ' εικόνα ημών, καθ' ομοίωσιν ημών· και ας εν αυτώ επί της γης. Και ἔγεινεν ούτω. 12 εξουσιάζῃ επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί Και εβλάστησεν η γη χλωρόν χόρτον, χόρτον των πετεινών του ουρανού και επί των κτηνών κάμνοντα σπόρον κατά το είδος αυτού, και και επί πάσης της γης και επί παντός ερπετού, δένδρον κάμνον καρπόν, του οποίου το σπέρμα ἐρποντος επί της γης. 27 Και εποίησεν ο Θεός είναι εν αυτώ κατά το είδος αυτού· και είδεν ο τον ἀνθρωπον κατ' εικόνα εαυτού· κατ' εικόνα Θεός ὅτι ἡτο καλόν. 13 Και ἔγεινεν εσπέρα και Θεού εποίησεν αυτόν· ἄρσεν και θήλυν εποίησεν ἔγεινε πρωΐ, ημέρα τρίτη. 14 Και είπεν ο Θεός, αυτούς· 28 και ευλόγησεν αυτούς ο Θεός· και είπε Ας γείνωσι φωστήρες εν τω στερεώματι του προς αυτούς ο Θεός, Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε ουρανού, διά να διαχωρίζωσι την ημέραν από και γεμίσατε την γην και κυριεύσατε αυτήν, της νυκτός· και ας ἔναι διά σημεία και καιρούς και εξουσιάζετε επί των ιχθύων της θαλάσσης και ημέρας και ενιαυτούς· 15 και ας ἔναι διά και επί των πετεινών του ουρανού και επί φωστήρας εν τω στερεώματι του ουρανού, διά παντός ζώου κινουμένου επί της γης. 29 Και να φέγγωσιν επί της γης. Και ἔγεινεν ούτω. 16 είπεν ο Θεός, Ιδού, σας ἐδώκα πάντα χόρτον Και ἔκαμεν ο Θεός τους δύο φωστήρας τους κάμνοντα σπόρον, ὅστις είναι επί του προσώπου μεγάλους, τον φωστήρα τον μέγαν διά να πάσης της γης, και παν δένδρον, το οποίον ἔχει εξουσιάζῃ επί της ημέρας, και τον φωστήρα τον εν εαυτώ καρπόν δένδρου κάμνοντος σπόρον·

ઉત્પત્તિ

દરેક જાતનાં પક્ષીને ઉત્પન્ન કર્યાં ઈશ્વરે જોયું કે તે સારું છે.

૧ પ્રારંભે ઈશ્વરે આકાશ તથા પૃથ્વી ઉત્પન્ન કર્યાં. ૨ પૃથ્વી વધો અને સમુદ્રમાંના પાણીને ભરપૂર કરો. પૃથ્વી પર પક્ષીઓ અસ્તિત્વસ્ત તથા ખાલી હતો. પાણી પર અંધારું હતું. વધો.” ૩ સાંજ થઈ તથા સવાર થઈ, પાંચમો દિવસ. ૪ ઈશ્વરનો આત્મા પાણી પર ફરતો હતો. ૫ ઈશ્વરે કહ્યું “ત્યાં ઈશ્વરે કહ્યું કે, “પ્રાણીઓને પોતપોતાની જાત પ્રમાણે, એટલે અજવાળું થાઓ” અને અજવાળું થયું. ૬ ઈશ્વરે અજવાળું ગ્રામ્યપણું, પેટે ચાલનારાં તથા વનપણું પોતપોતાની જાત જોયું કે તે સારું છે. તેમણે અજવાળું તથા અંધારું અલગ કર્યાં પ્રમાણે તેઓને પદ્ધ્યી ઉપજાવો.” એ પ્રમાણે થયું. ૮ ઈશ્વરે ૫ ઈશ્વરે અજવાળાને “દિવસ” અને અંધારાને “રાત” કહ્યું. પોતપોતાની જાત પ્રમાણે વનપણું અને, ગ્રામ્યપણું, અને આમ સાંજ થઈ તથા સવાર થઈ, પ્રથમ દિવસ. ૯ ઈશ્વરે પૃથ્વી પરનાં બધાં પેટે ચાલનારાને બનાવ્યાં. તેમણે જોયું કે તે કહ્યું “પાણીની વચ્ચે અંતરિક્ષ થાઓ અને પાણીને પાણીથી સારું છે. ૧૦ ઈશ્વરે કહ્યું કે, “આપણે આપણા સ્વરૂપ તથા અલગ કરો.” ૧૧ ઈશ્વરે અંતરિક્ષ બનાવ્યું અને અંતરિક્ષની પ્રતિમા પ્રમાણે માણસને બનાવીએ. તેઓ સમુદ્રનાં માછલાં નીચેના પાણીને અંતરિક્ષની ઉપરના પાણીથી અલગ કર્યાં. પર, આકાશના પક્ષીઓ પર, પણ પૃથ્વી પર એ પ્રમાણે થયું. ૧૨ ઈશ્વરે અંતરિક્ષને “આકાશ” કહ્યું સાંજ તથા પૃથ્વી પર પેટે ચાલનારાં પર શાસન કરે.” ૧૩ ઈશ્વરે થઈ તથા સવાર થઈ, બીજો દિવસ. ૧૪ ઈશ્વરે કહ્યું “આકાશ પોતાના સ્વરૂપ પ્રમાણે માણસને ઉત્પન્ન કર્યું તેમણે ઈશ્વરના નીચેના પાણી એક જગ્યામાં એકત્ર થાઓ અને કોરી ભૂમિ સ્વરૂપમાં તેને ઉત્પન્ન કર્યું. તેમણે પુરુષ અને સ્ત્રીને ઉત્પન્ન દેખાઓ.” એ પ્રમાણે થયું. ૧૫ ઈશ્વરે કોરી જગ્યાને “ભૂમિ” કર્યાં. ૧૬ ઈશ્વરે તેઓને આશીર્વાદ આપ્યો અને તેઓને કહ્યું કહી અને એકત્ર થેલા પાણીને “સમુદ્ર” કહ્યા. તેમણે જોયું કે, “સહન થાઓ અને વધતાં જાઓ. પૃથ્વીને ભરપૂર કરો અને કે તે સારું છે. ૧૭ ઈશ્વરે કહ્યું “પૃથ્વી પર બીજાદાયક શાક તેને વશ કરો. સમુદ્રનાં માછલાં પર, આકાશના પક્ષીઓ પર, તથા ફળવૃક્ષ પોતપોતાની જાત પ્રમાણે, જેનાં બીજ પોતામાં પૃથ્વી પર ચાલનારાં સધળાં પાણીઓ પર અમલ ચલાવો.” છે તેઓને પૃથ્વી ઉગાવે.” એ પ્રમાણે થયું. ૧૮ ધાસ તથા ૧૯ ઈશ્વરે કહ્યું કે, “જુઓ, દરેક બીજાદાયક શાક જે આપી પોતપોતાની જાત પ્રમાણે બીજાદાયક શાક, પોતપોતાની જાત પૃથ્વી પર છે અને દરેક વૃક્ષ જેમાં વૃક્ષનાં બીજાદાયક ફળ છે પ્રમાણે ફળાદયક વૃક્ષ, જેનાં બીજ પોતામાં છે તેઓને પૃથ્વીએ તેઓને મેં તમને આચાં છે. તેઓ તમારા ખોરાકને સારું થશે. ઉગાવ્યાં. ઈશ્વરે જોયું કે તે સારું છે. ૨૧ સાંજ થઈ તથા ૨૨ “પૃથ્વીનું દરેક પણ પૃથ્વી આકાશમાનું દરેક પક્ષી, પૃથ્વી પર સવાર થઈ, બીજો દિવસ. ૨૩ ઈશ્વરે કહ્યું “રાત અને દિવસ પેટે ચાલનારું દરેક પ્રાણી જેણાં જીવનનો શવસ છે, તેઓના જુદાં પાડવા સારું આકાશમાં જીવોતિઓ થાઓ અને તેઓ ચિહ્નો, અતુંઓ, દિવસો તથા વર્ષાને અંધો થાઓ. ૨૪ પૃથ્વી પર અજવાળું આપવાને, ૨૫ દિવસ અને રાત પર અમલ ચલાવવાને, અને અંધારામાંથી અજવાળાને જુદાં કરવાને આકાશમાં તેઓને સ્થિર કર્યાં. ઈશ્વરે જોયું કે તે સારું છે. ૨૬ સાંજ થઈ તથા સવાર થઈ, ચોથો દિવસ. ૨૭ ઈશ્વરે કહ્યું “પાણી પુજ્ઝળ જીવજીતુંઓને ઉપજાવો અને આકાશમાં પક્ષીઓ ઉડો.” ૨૮ ઈશ્વરે સમુદ્રમાંના મોટા જીવો બનાવ્યા, દરેક પ્રકારનાં જીવજીતુંઓ, જે પોતપોતાની જાત પ્રમાણે પાણીએ પુજ્ઝળ ઉપજાવ્યાં અને પોતપોતાની જાત પ્રમાણે

૨ આમ આકાશ, પૃથ્વી તથા તેમણાં સર્વ સેનાઓનું સર્જન પૂર્ણ થયું. ૩ ઈશ્વરે પોતાનું જે કામ હતું તે પૂર્ણ કર્યું અને પોતાનાં કરેલાં સર્વ કામોથી પરવારીને સાતમા દિવસે આરામ કર્યાં. ૪ ઈશ્વરે સાતમા દિવસને આશીર્વાદ આપ્યો અને તેને પવિત્ર હારબ્યો, કેમ કે તેમણે જે સર્વ ઉત્પન્ન કર્યું તે સધળાં કામ પછી તે દિવસે તેમણે આરામ લીધો હતો. ૫ આ આકાશ તથા પૃથ્વીના સર્જન સંબંધિત વૃત્તાંત છે; જયારે ચહેરોવાની ઈશ્વરે પૃથ્વી તથા આકાશ ઉત્પન્ન કર્યાં, પણ ત્યારે ખેતરની કોઈપણ વનસ્પતિ હજુ પૃથ્વીમાં ઊગી ન હતી અને ખેતરમાં અનાજ ઊગ્યું ન હતું. કેમ કે ચહેરોવાની ઈશ્વરે પૃથ્વી પર વરસાએ વરસાએ નહોતો અને જમીનને ખેડવા માટે કોઈ માણસ ન

Dadaa

- 1** Waaqi jalqaba ol-gubba'aa fi lafa dade. **2** Latti akka hin qadduuyyu; duuwaale'e. Dukkanti qilee abbaaya'aa irra jirtiyyu; Ayyaanni Waaqaalle bisaan irra tatacho'aa ture. **3** Achiin duuba Waaqi, «Ifi te'uu ti» jedhe. Ifille te'e. **4** Waaqi ifi dansaa akka te'e dhagge; inni ifa dukkana irraa gargar baase. **5** Waaqi ifaan «Guyya», dukkanaan «Halkan» jedhee maqaa baase. Kun guyyaa qaraa ti. **6** Waaqi, «Bisaan gad hafee fi bisaan ol hafe akka gargar baasu, gubbaan gombobbittiin teetuu ti» jedhe. **7** Maarre Waaqi gubbaa gombobbitii godhee, bisaan gubbaa gombobbitii tanaan gad jiru, bisaan gubbaa gombobbitii tanaan ol jiruun gargar baase. Akkasuma teete. **8** Waaqi gubbaa gombobbitii «Gubbaa» jedhee maqaa baase. Dhiite, bariitelle'e. Kun guyyaa lammeesso'oo ti. **9** Waaqi, «Latti godduun akka mudhattuuf, bisaan gubba'aan jala jiru wolitti dacha'uun ti» jedhe. Akkasuma teete. **10** Waaqi, lafa goddu'uun, «Lafa», bisaan wolitti dacha'een, «Abbaayaa» jedhee maqaa baase. Tunille dansaa akka teete dhagge. **11** Achiin duuba Waaqi, «Latti biqiltoota adda addaa: mukoota lafa irraa ka akkuma gosa ifiittti midhaan buusuu fi midhaan sanyii ifi keessaa qabu buusu, baachuu ti» jedhe. Akkasuma teete. **12** Maarre latti biqiltoota adda addaa: mukoota lafa irraa ka akkuma gosa ifiittti midhaan buusuu fi midhaan sanyii ifi keessaa qabu buusu baache; Waaqi tunille dansaa akka teete dhagge. **13** Latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa sadeesso'oo ti. **14** Akkasuma Waaqi, «Guyya'aa fi halkan gargar baasiisaaf gubbaa irratti ifooti jiraatanuu ti! Isaan beessisa yenna'aa, beessisa bonaa-gannaatiif fi wogga'aa, **15** ifoota gubba'aa te'anee lafa irratti ka ifa kennanu te'anuu ti» jedhe. Tunille akkasuma teete. **16** Waaqi ifa gugurdaa lama godhe; ifi guddichi guyyaa, ifi diqqayyichi halkan akka ifu godhe. Urjootalle dade. **17** Waaqi akka lafa irratti issanuuuf gubbaa irra isaan keye. **18** Guyya'aa fi halkan irratti baallii akka isaan qabatanuuuf, ifa dukkana irraa gargar akka baasanuuuf inni achi isaan keye. Waaqi tunille dansaa akka teete dhagge. **19** Latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa arfeesso'oo ti. **20** Achiin duuba Waaqi, «Bisaan lubbuu qabeeyyi adda addaatiin ka guutame te'uu ti; sinbirrootille lafaan gubbaa irra kaatuu ti» jedhe. **21** Maarre Waaqi bineensa gugurdaa abbaayaa keessaa, lubbuu qabeeyyi bisaan keessa le'anu mara, sinbirroota gosa adda addaa mara dade. Waaqi Tunille dansaa akka teete dhagge. **22** Waaqi, «Hora'aa heddadha'a; bisaan abbaaya'aa guuta'a; sinbirrootille lafa irra guutuu ti» jedhee isaan eebbise. **23** Latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa shaneesso'oo ti. **24** Achiin duuba Waaqi, «Latti, dada lubbuu qabanu, gosa adda addaa mara: horii, bineensota lafarr laowanu, bineensa gudda'aa fi diqqaa mara baattuu ti» jedhe. **25** Waaqi bineensota lafaa akka gosa isaaniittti, horii akka gosa isaaniittti, bineensota lafa irra lowanu mara akka gosa isaaniittti dade. Inni tunille dansaa akka teete dhagge. Tunille akkasuma teete. **26** Achiin duuba Waaqi, «Kowa'a, akka bifaa fi akka fakkeenna keennaatiti, nama dannaa ti. Nami qurxummii abbaaya'aa, sinbirroota, horii, bineensota lafa irra maraa fi bineensota lafa irra lowanu mara irratti baallii qabaatuu ti» jedhe. **27** Maarre Waaqi akka bifa ifiittti nama dade. Dhiiraa fi dubartii godhee isaan dade. **28** Waaqi, «Hora'a, heddadha'a, lafa guuta'a, harkatti isii galfadha'a! Qurxummii abbaaya'aa irratti, sinbirrootan irratti, dada lafa irra munyuuqanu mara irratti baallii qabaatanuu ti» jedhee isaan eebbise. **29** Waaqi, «Ani biqiltuu midhaan buuttuu fi midhaan sanyii ifi keessaa qabu buuttu ta lafa irraa duudii akka nyaattanuuuf isinii kenneera. **30** Akkasuma bineensa maraa fi sinbirroota qilleensaa maraaf, akka sagalee isaaniif te'u marraa fi biqiltuu baalaa isaaniif kenneera» jedhe; tunille akkasuma teete. **31** Waaqi waan huje mara ilaale; martinuu guddoo dansaa teete; latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa jayeesso'oo ti.
- 2** Maarre ol-gubba'aa fi latti, wonni isaan keessa jiranu martille akka kanaan dadamanee muummeffamane. **2** Waaqi hujji huje mara hobbaasee, guyyaa torbeesso'oo foorfate. **3** Waaqi waan dade mara hobbaasee, guyyaa torbeesso'ootitti waan foorfateef, guyyaa torbeesso'oo san eebbise; woyyoonselle'e. **4** Kun dabarsii dadama ol-gubba'aa fi lafaa ti. Yennaa Mootiin Waan Maraa Waaqi ol-gubba'aa fi lafa dade, **5** inni lafa irratti bokkeya waan roobisiisee hin jirreef, nami lafa hujulle waan hin jirreef, biqiltuun lafa irra hin jirtuuyu; wonni tokkolle lattee hin jirtu. **6** Teetu malee, maddi lafa keessaa ol bayee lafa duudii obaasaa ture. **7** Achiin duuba Mootiin Waan Maraa Waaqi biyee lafa irraa fuudhee, nama tolchee, hafuura jiru'uun funnaan

Jenèz

1 Nan kòmansman an Bondye te kreye syèl yo ak tè
a. 2 Latè te san fòm e vid, epi tenèb la te sou tout
sifas fon an, e Lespri Bondye t ap ajite sou fas dlo a.
3 Alò Bondye te di: "Ke li gen limyè". Epi te gen limyè.
4 Bondye te wè ke limyè a te bon. Bondye te separe
limyè a avèk tenèb la. 5 Bondye te rele limyè a jou, e
tenèb la, Li te rele li lannwit. Konsa, te gen aswè,
ak maten, yon jou. 6 Alò Bondye te di: "Ke vin gen
yon gran espas nan mitan dlo yo, e ke li separe dlo
avèk dlo". 7 Bondye te fè gran espas la. Li te separe
dlo ki te anba gran espas la, avèk lo ki te anwo gran
espas la. Se konsa sa te ye. 8 Bondye te rele gran
espas la syèl. Epi te gen aswè, e te gen maten, yon
dezyèm jou. 9 Alò Bondye te di: "Ke dlo anba syèl yo
vin rasanble nan yon plas, e ke tè sèch la vin parèt".
Konsa, sa te vin fèt. 10 Bondye te rele pati sèch la tè,
ak dlo ki rasanble yo, lanmè. Epi Bondye te wè ke sa
te bon. 11 Epi Bondye te di: "Ke latè a boujonnen
avèk bagay vèt; plant ki donnen gress selon espès
pa yo, ak bwa k ap donnen fwi avèk gress nan yo
selon espès pa yo". Konsa, sa te vin fèt. 12 Latè te
pwodwi bagay vèt, plant ki donnen gress selon espès
pa yo, ak pyewba ki pwodwi fwi avèk gress sou yo
selon espès pa yo. Bondye te wè ke sa te bon. 13
Te gen aswè, ak maten, yon twazyèm jou. 14 Alò
Bondye te di: "Ke vin gen limyè nan gran espas syèl
yo pou separe jou avèk nwit lan, e ke yo vin kòm
sign pou sezon yo, pou jou avèk lane yo; 15 ke yo
vin sèvi pou limyè nan gran espas syèl yo pou bay
limyè sou latè". Konsa, sa te vin fèt. 16 Bondye te fè
de gran limyè, pi gran an pou gouvène lajounen, e
pi piti a pou gouvène lannwit. Anplis, Li te fè zetwal
yo. 17 Bondye te plase yo nan gran espas syèl yo
pou bay limyè sou latè, 18 epi pou gouvène lajounen
avèk lannwit, e pou separe limyè a avèk tenèb la.
Bondye te wè ke sa te bon. 19 Te gen aswè, e te
gen maten, yon katriyèm jou. 20 Alò Bondye te di:
"Ke dlo yo vin ranpli avèk anpil kreyati vivan, e ke
zwazo yo vole anwo tè a nan gran espas syèl yo."
21 Bondye te kreye gwo bêt sovaj lanmè avèk tout
kreyati vivan ki fè mouvman. Dlo yo te plen bêt selon
espès pa yo, e chak zwazo selon espès pa l. Bondye
te wè ke sa te bon. 22 Bondye te beni yo. Li te di:
"Fè ptit, e vin miltiplier. Ranpli dlo nan lanmè yo, e
kite zwazo yo vin miltiplier sou tè a." 23 Te gen aswè
ak maten, yon senkyèm jou. 24 Alò, Bondye te di,
"Ke tè a vin pwodwi kreyati vivan dapre espès pa yo;
bèt domestik, reptil, avèk bèt latè selon espès yo".
Se konsa li te fèt. 25 Bondye te fè bèt latè yo selon
espès yo, ak bèt gade yo dapre espès yo, tout bèt ki
trennen atè dapre espès yo; epi Bondye te wè ke sa
te bon. 26 Alò Bondye te di, "Annou fè lòm nan limaj
Nou, menm jan ke Nou sanble a, e ke yo vin mèt sou
tout pwason nan lanmè, sou zwazo yo nan syèl yo,
sou bèt domestik nan chan yo, ak sou tout bèt reptil
ki ranpe atè". 27 Bondye te kreye lòm, nan pwòp imaj
pa Li, nan imaj Bondye Li te kreye li; mal avèk femèl
Li te kreye yo. 28 Bondye te beni yo; Li te di yo, "Se
pou nou vin fekon. Fè ptit pou ranpli latè, e domine
sou li; se pou nou vin mèt sou pwason lanmè yo ak
zwazo anlè yo, sou chak bèt vivan kab fè mouvman
sou tè a". 29 Alò Bondye te di, "Gade byen, Mwen
bannou chak plant ki donnen gress sou sifas tout tè
a, ak chak bwa ki gen fwi avèk gress li; li va sèvi kòm
manje pou nou; 30 Epi a chak bèt latè ak chak zwazo
syèl a, chak bagay kab fè mouvman ou tè a, bagay ki
gen lavi, Mwen te bay chak plant vèt pou manje"; epi
se te konsa. 31 Bondye te wè tout sa Li te kreye yo, e
gade byen, sa te trè bon. Te gen aswè, ak maten,
sizyèm jou.

2 Se te konsa syèl yo avèk tè a te fin fèt, avèk tout
lame yo. 2 Nan setyèm jou a, Bondye te fin fè
travay ke Li te fè yo. Konsa, Li te repoze nan setyèm
jou a sou tout travay ke Li te fè yo. 3 Epi Bondye te
beni setyèm jou a. Li te fè li sen, akoz nan li, Li te
repoze de tout travay kreyasyon an, ke Li te fè a. 4 Sa
se listwa syèl yo avèk tè a lè yo te kreye, nan jou ke
SENYÈ Bondye a e fè tè a avèk syèl la. 5 Alò potko
gen ti bwa chan ki te parèt nan tè a, ni plant chan ki
te boujonnen, paske Senyè Bondye a potko voye lapli
sou tè a, e pa t gen moun pou kiltive tè a. 6 Men yon
vapèt e konn leve sòti nan tè a pou wouze tout sifas
li. 7 Alò Senyè Bondye a te fòme lòm sòti nan pouisyè
tè a. Li te respire souf lavi fè l vin antre nan nen l, e
lòm te devni yon nanm vivan. 8 Senyè Bondye a te
plante yon jaden han pati lès Eden, e se la Li te mete
lòm ke Li te fòme a. 9 Soti nan tè a, SENYÈ Bondye a te fè
grandi chak ab ki bèl pou gade e ki bon pou
manje. Avèk yo nan mitan jaden a te gen ab lavi a, ak
ab konesans a sa ki bon ak sa ki mal la. 10 Alò, yon

Farawa

1 A farko-farko, Allah ya halicci sama da kasa.

2 To, kasa dai ba ta da siffa, babu kuma kome a cikinta, duhu ne kawai ya rufe ko'ina,

Ruhun Allah kuwa yana yawo a kan ruwan.

3 Sai Allah ya ce, "Bari haske yă kasance," sai kuwa ga haske.

4 Allah ya ga hasken yana da kyau, sai ya raba tsakanin hasken da duhu.

5 Allah ya kira hasken "yini," ya kuma kira duhun "dare."

Yamma ta kasance, safiya kuma ta ta kasance, kwana ta fari ke nan.

6 Allah ya ce, "Bari sarari yă kasance tsakanin ruwaye domin yă raba ruwa da ruwa."

7 Saboda haka Allah ya yi sarari ya raba ruwan da yake karkashin

kasance. Haka kuwa ya ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta

biyu ke nan.

9 Allah ya ce, "Bari ruwan da yake karkashin sama yă tattaru wuri daya, bari kuma busasshiyar kasa tă bayyana."

Haka kuwa ya kasance.

10 Allah ya kira busasshiyar kasa "doron kasa," ruwan da ya taru kuma, ya kira "tekuna."

Allah ya ga yana da kyau.

11 Sa'an nan Allah ya ce, "Bari kasa tă fid da tsire-tsire, da shuke-shuke, da itatuwa a bisa kasa masu ba

da amfani da'ya'ya a cikinsu, bisa ga irinsu."

Haka kuwa ya kasance.

12 Kasar ta fid da tsire-tsire, da shuke-shuke masu ba da'ya'ya bisa ga

irinsu, ta fid kuma da itatuwa masu ba da'ya'ya da iri a cikinsu bisa ga irinsu.

Allah ya ga yana da kyau.

13 Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta uku ke nan.

14 Allah kuma ya ce, "Bari haskoki su kasance a sararin sama domin su raba yini da dare, bari su zama alamu

domin su nuna yanayi, da ranaku, da kuma shekaru,

15 bari kuma haskokin su kasance a

sararin sama domin su ba da haske a duniya."

Haka kuwa ya kasance.

16 Allah ya yi manyan haskoki biyu, babban hasken yă mallaki yini,

karamin kuma yă mallaki dare. Ya kuma yi taurari.

17 Allah ya sa su a sararin sama domin su ba da haske a duniya,

18 su mallaki yini da kuma dare, su kuma raba haske da duhu.

Allah kuwa ya ga yana da kyau.

19 Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta

hudu ke nan.

20 Allah ya ce, "Bari ruwa yă cika da halittu masu rai, bari tsuntsaye kuma su tashi sama a bisa duniya a sararin sama."

21 Allah ya halicci manyan halittun teku, da kowane mai rai da abin da yake motsi a ruwa,

bisa ga irinsu, da kuma kowane tsuntsu mai fiffike bisa ga irinsa.

Allah kuwa ya ga yana da kyau.

22 Allah ya albarkace su ya ce, "Ku yi tă haihuwa ku kuma karu da yawa, ku cika ruwan tekuna, bari kuma tsuntsaye su yi yawa a bisa

duniya."

23 Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta biyar ke nan.

24 Allah kuwa ya ce, "Bari kasa tă ba da halittu masu rai bisa

ya ga irinsu; dabbobi da halittu masu rarafe, da kuma namun jeji, kowane bisa ga irinsa."

Haka kuwa ya kasance.

25 Allah ya halicci namun jeji bisa ga irinsu, dabbobi bisa ga irinsu, da

kuma dukan halittu masu rarafe a kasa bisa ga irinsu.

Allah kuwa ya ga yana da kyau.

26 Sa'an nan Allah ya ce, "Bari mu yi mutum cikin siffarmu, cikin kamanninmu, bari kuma su yi

mulki a bisa kifin teku, tsuntsayan sama, da kuma dabbobi, su yi mulki a bisa dukan duniya,

da kuma a bisa dukan halittu, da masu rarafe a kasa."

27 Saboda haka Allah ya halicci mutum cikin siffarsa.

Cikin kamannin Allah, Allah ya halicci mutum. Miji da mace ya halicce su.

28 Allah ya albarkace su, ya kuma ce musu, "Ku yi ta haihuwa ku karu da yawa, ku mamaye duniya, ku mallake ta.

Ku yi mulki a bisa kifin teku, da tsuntsayan sararin sama, da kuma bisa kowace halitta mai rai wadda take rarafe a kasa."

29 Sa'an nan Allah ya ce, "Ga shi, na ba ku kowane tsiro mai ba da'ya'ya masu kwaya da suke a fădin duniya, da dukan itatuwa masu ba da'ya'ya, don su zama abinci a gare ku.

30 Na kuma ba da dukan dabbobin kasa, da dukan tsuntsayan sama, da dukan abin da yake rarafe a kasa, da dai iyakar abin da yake numfashi;

haka kuma na ba da ganyaye su zama abinci."

Haka kuwa ya kasance.

31 Allah ya ga dukan abin da ya yi, yana da kyau kwarai.

Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, kwana ta shida ke nan.

2 Ta haka aka gama yin sammai da duniya da dukan abubuwuan da suke cikinsu.

2 Kafin

Kinohi

1 I KINOHI hana ke Akua i ka lani a me ka honua.

2 He ano ole ka honua, ua olohelohoe; a maluna no o ka hohonu ka pouli. Hoopunana iho la ka Uhane o ke Akua maluna o ka wai. 3 I iho la ke Akua, I malamalama; a ua malamalama ae la. 4 Nana ae la ke Akua i ka malamalama, ua maikai: a hookaawale ae la ke Akua mawaena o ka malamalama, a me ka pouli. 5 Kapa mai la ke Akua i ka malamalama, he Ao, a kapa mai hoi ia i ka pouli, he Po. A o ke ahiahi a me ke kakahiaka, o ka la mua ia. 6 I iho la ke Akua, I aouli mawaena o na wai, i mea hookaawale i kekahi wai me kekahi wai. 7 Hana iho la ke Akua i ke aouli; a hookaawale ae la ia i ka wai malalo o ke aouli, me ka wai maluna o ke aouli: a pela io no. 8 Kapa iho la ke Akua i ke aouli, he Lani. A o ke ahiahi a me ke kakahiaka, o ka lua ia o ka la. 9 I iho la ke Akua, E hui pu na wai malalo o ka lani i kahi hookahi, i ikea ai kahi maloo: a pela io no. 10 Kapa iho la ke Akua i kahi maloo, he Aina; a kapa iho la oia i na wai i hui pu ia 'i, o na moana: a nana ae la ke Akua, ua maikai. 11 I iho la ke Akua, E hoooulu mai ka honua i ka mauu, a me ka launahele e hua ana i ka hua, a me ka laau hua e hua ana hoi ma kona ano iho, iloko ona iho kona hua maluna o ka honua: a pela io no. 12 A hooulu mai la ka honua i ka mauu, a me ka launahele e hua ana i ka hua ma kona ano iho, a me ka laau e hua ana i ka hua, iloko ona kona hua ma kona ano iho: nana iho la hoi ke Akua, ua maikai. 13 A o ke ahiahi a me ke kakahiaka, o ke kolu ia o ka la. 14 I iho la ke Akua, I mau malamalama iloko o ke aouli o ka lani, i mea hookaawale i ke ao a me ka po; i mau hoailona lakou no na kau, a no na la, a me na makahiki: 15 I mau kukui hoi lakou iloko o ke aouli o ka lani, e hoomalamalama mai ai i ka honua: a pela io no. 16 Hana iho la ke Akua i na malamalama nui elua: o ka malamalama nui, e alii ai maluna o ke ao, a o ka malamalama uuku iho, e alii ai maluna o ka po, a me na hoku hoi. 17 Kau aku la ke Akua ia mau mea ma ke aouli o ka lani, e hoomalamalama mai ai i ka honua. 18 E hooalii hoi maluna o ke ao a me ka po, a e hookaawale ae i ka malamalama a me ka pouli: a nana iho la ke Akua, ua maikai. 19 A o ke ahiahi a me ke kakahiaka, o ka ha ia o ka la. 20 I iho la ke Akua, E hoohua nui mai na wai i na mea ola e holo

ana, a me na manu e lele ae maluna o ka honua, ma ka lewa akea o ka lani. 21 Hana iho la ke Akua i na ia nui, a me na mea ola a pau e holo ana, a ka wai i hoohua nui mai ai ma ko lakou ano iho a me na mea eheu hoi a pau ma ko lakou ano iho: a nana iho la ke Akua, ua maikai. 22 Hoomaikai iho la ke Akua ia mau mea, i iho la, E hoohua ae oukou e hoolaha nui hoi, a e hoopihia i na wai o na moana; a e hoolaha ae na manu maluna o ka honua. 23 O ke kakahiaka a me ke ahiahi, o ka lima ia o ka la. 24 I iho la ke Akua, E hoohua mai ka honua i ka mea ola ma kona ano iho, i ka holoholona laka, me ka mea kolo, a me ka holoholona hiihu ma kona ano iho: a pela io no. 25 Hana iho la ke Akua i ka holoholona hiihu ma kona ano iho, me na holoholona laka ma ko lakou ano iho, a me na mea kolo a pau o ka honua ma ko lakou ano iho: a nana iho la ke Akua, ua maikai. 26 I iho la ke Akua, E hana kakou i ke kanaka o ku ia kakou, ma ka like ana me kakou iho: a e hooalii ia ia maluna o na ia o ke kai, maluna hoi o na manu o ka lewa, maluna hoi o na holoholona laka, a maluna hoi o ka honua a pau, a maluna no hoi o na mea kolo a pau e kolo ana ma ka honua. 27 Hana iho la ke Akua i ke kanaka ma kona ano iho, ma ke ano o ke Akua oia i hana'i ia ia; hana mai la ia i kane a i wahine. 28 Hoomaikai mai la ke Akua ia laua, i mai la hoi ke Akua ia laua, E hoohua ae olua, e hoolaha hoi, e hoopihia i ka honua, a e lanakila maluna, a e noho alii maluna o na ia o ke kai, a me na manu o ka lewa, a me na mea a pau e kolo ana maluna o ka honua. 29 I mai la ke Akua, Aia hoi, na haawi aku au na olua i na launahele a pau e hua ana i ka hua maluna o ka honua a pau, a me na laau a pau iloko ona ka hua o ka laau e hua ana i ka hua; he mea ai ia na olua. 30 A na ka poe holoholona a pau o ka honua, me na manu a pau o ka lewa, a me na mea a pau e kolo ana ma ka honua, na mea e ola ana, na lakou ka nahelehele a pau i mea ai: a pela io no. 31 Nana iho la ke Akua i na mea a pau ana i hana'i, aia hoi, ua maikai wale no. A o ke ahiahi a me ke kakahiaka, o ke ono ia o ka la.

2 PELA i paa ai ka lani a me ka honua i ka hanaia, a me ko laila poe mea a pau. 2 A i ka hiku o ka la, hooki iho la ke Akua i ka hana ana i hana'i: a hoornaha iho la oia i kana hana a pau ana i hana'i. 3 Hoomaikai mai la ke Akua i ka hiku o ka la, a hoano iho la; no ka mea, hoomaha iho la oia ia la i ka hana

בראשית

ויהי בקר יום רביעי: 20 ויאמר אלהים ישרצו

המים שרצ נפש חיה ועוף יעופ על הארץ
על פני רקיע השמיים: 21 ויברא אלהים את
התנינים הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת
אשר שרצו המים למיןיהם ואת כל עוף כנף
למיןיהם וירא אלהים כי טוב: 22 ויברך אתם
אליהם לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים
והעוף ירב בארץ: 23 ויהי ערב ויהי בקר יום
חמיישי: 24 ויאמר אלהים תוצאה הארץ נפש חיה
למיןנה בהמה ורמש וחויתו ארץ למיניה וכי
כן: 25 ויעש אלהים את חיות הארץ למיניה ואת
הבהמה למיניה ואת כל רמש האדמה למיניהו
וירא אלהים כי טוב: 26 ויאמר אלהים נעשה
אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדנת הים ובעוף
השמי ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש
הרמש על הארץ: 27 ויברא אלהים את האדם
בצלמו בצלם אליהם בראשו זכר ונקבה
בראתם: 28 ויברך אתם אלהים ויאמר להם
אליהם פרו ורבו ומלאו את הארץ וככשה ורדו
ברדנת הים ובעוף השמיים ובכל חיה הרמשת
על הארץ: 29 ויאמר אלהים תנח נתהי לכם את
כל עשב זרע אשר על פני כל הארץ ואת
כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע لكم יהיה
לאכללה: 30 ולכל חיota הארץ ולכל עוף השמיים
ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל
ירק עשב לאכללה וכי כן: 31 וירא אלהים את
כל אשר עשה והנה טוב מואד ויהי ערב ויהי
בקר יום הששי:

2 20 ויכלו השמיים והארץ וכל צבאים: 21 ויכל
אתם אלהים ברקיע השמיים להאריך על הארץ:
18 ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין הארץ אלהים ביום השבעי מלאכתו אשר עשה והוא שבת
ובין החשך וירא אלהים כי טוב: 19 ויהי ערב ביום השבעי מכל מלאכתו אשר עשה: 20 ויברך

उत्पत्ति

हों: पालतू पशु, रेगनेवाले जंतु तथा हर एक जाति के बन पशु उत्पन्न हों।” 25 परमेश्वर ने हर एक जाति के बन-पशुओं को, हर एक

1 आदि में परमेश्वर ने आकाश एवं पृथ्वी को रचा। 2 पृथ्वी बिना जाति के पालतू पशुओं को तथा भूमि पर रेगनेवाले हर एक जाति के आकार के तथा खाली थी, और पानी के ऊपर अंधकार था जीवों को बनाया। और परमेश्वर ने देखा कि यह अच्छा है। 26 फिर तथा परमेश्वर का आत्मा जल के ऊपर मंडरा रहा था। 3 उसके परमेश्वर ने कहा, “हम अपने स्वस्प के अनुसार अपनी समानता बाद परमेश्वर ने कहा, “प्रकाश हो जाए,” और प्रकाश हो गया। 4 में मनुष्य की रचना करें कि वे सागर की मछलियों, आकाश के परमेश्वर ने प्रकाश को देखा कि अच्छा है। परमेश्वर ने प्रकाश को पक्षियों, पालतू पशुओं, भूमि पर रेगनेवाले हर एक जीव तथा सारी अंधकार से अलग किया। 5 परमेश्वर ने प्रकाश को “दिन” तथा पृथ्वी पर राज करें।” 27 इसलिये परमेश्वर ने अपने स्वस्प में मनुष्य अंधकार को “रात” कहा और शाम हुई, फिर सुबह हुई—इस प्रकार को बनाया, परमेश्वर के ही स्वस्प में परमेश्वर ने उन्हें बनाया; नर पहला दिन हो गया। 6 फिर परमेश्वर ने कहा, “जल के बीच ऐसा और नारी करके उसने उन्हें बनाया। 28 परमेश्वर ने उन्हें यह आशीष विभाजन हो कि जल दो भागों में हो जाए।” 7 इस प्रकार परमेश्वर ने दी, “फूलों फलों और संख्या में बढ़ो और पृथ्वी में भर जाओ और नीचे के जल और ऊपर के जल को अलग किया। यह वैसा ही हो सब पर अधिकार कर लो। सागर की मछलियों, आकाश के पक्षियों गया। 8 परमेश्वर ने इस अंतर को “आकाश” नाम दिया। और शाम व पृथ्वी के सब रेगनेवाले जीव-जन्तुओं पर तुम्हारा अधिकार हो।” हुई, फिर सुबह हुई—इस प्रकार दूसरा दिन हो गया। 9 फिर परमेश्वर 29 तब परमेश्वर ने उनसे कहा, “मैंने तुम्हारे खाने के लिए बीज वाले ने कहा, “आकाश के नीचे का पानी एक जगह इकट्ठा हो जाए और पौधे और बीज वाले फल के पेड़ आदि दिये हैं जो तुम्हारे भोजन सूखी भूमि दिखाइ दे” और वैसा ही हो गया। 10 परमेश्वर ने सूखी के लिये होंगे। 30 और पृथ्वी के प्रत्येक पशुओं, आकाश के सब भूमि को “धरती” तथा जो जल इकट्ठा हुआ उसको “सागर” कहा पक्षियों और पृथ्वी पर रेगनेवाले सब जीव-जन्तुओं को—प्रत्येक और परमेश्वर ने देखा कि वह अच्छा है। 11 फिर परमेश्वर ने कहा, प्राणी को जिसमें जीवन का च्वास है—मैं प्रत्येक हो पौधे भोजन के “पृथ्वी से हरी धास तथा पेड़ उगने लगें: और पृथ्वी पर फलदाई लिये देता हूं।” और वैसा ही हो गया। 31 परमेश्वर ने अपनी बनाई बृक्षों में फल लाने लगे।” और वैसा हो गया। 12 पृथ्वी हरी-हरी हर चीज को देखा, और वह बहुत ही अच्छी थी। और शाम हुई, धास, बीजयुक्त पौधे, जिनमें अपनी-अपनी जाति का बीज होता है फिर सुबह हुई—इस प्रकार छठवां दिन हो गया।

तथा फलदाई वृक्ष, जिनके फलों में अपनी-अपनी जाति के बीज होते हैं, उगने लगे। परमेश्वर ने देखा कि यह अच्छा है। 13 फिर शाम हुई, फिर सुबह हुई—इस प्रकार तीसरा दिन हो गया। 14 फिर परमेश्वर ने कहा, “दिन को रात से अलग करने के लिए आकाश में ज्योतियां हों, और ये चिह्नों, समयों, दिनों एवं वर्षों के लिए होंगा। 15 और आकाश में ज्योतियां हों, जिससे पृथ्वी को प्रकाश मिले,” और ऐसा ही हो गया। 16 परमेश्वर ने दो बड़ी ज्योतियां बनाई—बड़ी ज्योति को दिन में तथा छोटी ज्योति को रात में राज करने हेतु बनाया। और परमेश्वर ने तारे भी बनाये। 17 इन सभी को परमेश्वर ने आकाश में स्थिर किया कि ये पृथ्वी को रोशनी देते रहें, 18 ताकि दिन और रात अपना काम पूरा कर सकें और रोशनी अंधकार से अलग हो। और परमेश्वर ने देखा कि यह अच्छा है। 19 और शाम हुई, फिर सुबह हुई—इस प्रकार चौथा दिन हो गया। 20 फिर परमेश्वर ने कहा, “पानी में पानी के जंतु और आकाश में उड़नेवाले पक्षी भर जायें।” 21 परमेश्वर ने बड़े-बड़े समुद्री-जीवों तथा सब जातियों के जंतुओं को भी बनाया, और समुद्र को समुद्री-जीवों से भर दिया तथा सब जाति के पक्षियों की भी सुषिट की और परमेश्वर ने देखा कि यह अच्छा है। 22 इहें परमेश्वर ने यह कहकर आशीष दी, “समुद्र में सभी जंतु, तथा पृथ्वी में पक्षी भर जायें।” 23 तब शाम हुई, फिर सुबह हुई—पांचवां दिन हो गया। 24 फिर परमेश्वर ने कहा, “पृथ्वी से प्रत्येक जाति के जीवित प्राणी उत्पन्न हों।” 25 परमेश्वर ने हर एक जाति के बन-पशुओं को, हर एक

2 इस प्रकार परमेश्वर ने आकाश और पृथ्वी के लिए सब कुछ बनाकर अपना काम पूरा किया। 2 सातवें दिन परमेश्वर ने अपना सब काम पूरा कर लिया था; जो उन्होंने शुरू किया था; अपने सभी कामों को पूरा करके सातवें दिन उन्होंने विश्वाम किया। 3 परमेश्वर ने सातवें दिन को आशीष दी तथा उसे पवित्र ठहराया, क्योंकि यह वह दिन था, जब उन्होंने अपनी रचना, जिसकी उन्होंने सुषिट की थी, पूरी करके विश्वाम किया। 4 यही वर्णन है कि जिस प्रकार याहवेह परमेश्वर ने आकाश और पृथ्वी को बनाया। 5 उस समय तक पृथ्वी में कोई हरियाली और कोई पौधा नहीं उगा था, क्योंकि तब तक याहवेह परमेश्वर ने पृथ्वी पर बारिश नहीं भेजी थी। और न खेती करने के लिए कोई मनुष्य था। 6 भूमि से कोहरा उठाता था जिससे सारी भूमि सीधी जाती थी। 7 फिर याहवेह परमेश्वर ने मिट्टी से मनुष्य को बनाया तथा उसके नाक में जीवन की सांस फूंक दिया। इस प्रकार मनुष्य जीवित प्राणी हो गया। 8 याहवेह परमेश्वर ने पूर्व दिशा में एदेन नामक स्थान में एक बरीचा बनाया और उस बरीची में मनुष्य को रखा। 9 याहवेह परमेश्वर ने सुंदर पेड़ और जिनके फल खाने में अच्छे हैं, उगाए और बरीचे के बीच में जीवन का पेड़ और भले या बुरे के ज्ञान के पेड़ भी लगाया। 10 एदेन से एक नदी बहती थी जो बरीचे को सीधा करती थी और वहां से नदी चार भागों में बंट गई। 11 पहली नदी का नाम पीशोन; जो बहती हुई हाविलाह

1 Mózes

1 Kezdetben teremté Isten az eget és a földet. **2**

A föld pedig kietlen és pusztávala, és setétség vala a mélység színén, és az Isten Lelke lebeg vala a vizek felett. **3** És monda Isten: Legyen világosság: és lőn világosság. **4** És látá Isten, hogy jó a világosság; és elválasztá Isten a világosságot a setétségtől. **5** És nevezé Isten a világosságot nappalnak, és a setétséget nevezé éjszakának: és lőn este és lőn reggel, első nap. **6** És monda Isten: Legyen mennyezet a víz között, a mely elválaszsa a vizeket a vizektől. **7** Teremté tehát Isten a mennyezetet, és elválasztá a mennyezet alatt való vizeket, a mennyezet felett való vizektől. És úgy lőn. **8** És nevezé Isten a mennyezetet égnek: és lőn este, és lőn reggel, második nap. **9** És monda Isten: Gyűljenek egybe az ég alatt való vizek egy helyre, hogy tessék meg a száraz. És úgy lőn. **10** És nevezé Isten a szárazat földnek; az egybegyűlt vizeket pedig tengernek nevezé. És látá Isten, hogy jó. **11** Azután monda Isten: Hajtson a föld gyenge fűvet, maghozó fűvet, gyümölcsfát, a mely gyümölcsöt hozzon az ó neme szerint, a melyben legyen néki magva e földön. És úgy lőn. **12** Hajta tehát a föld gyenge fűvet, maghozó fűvet az ó neme szerint, és gyümölcstermő fát, a melynek gyümölcsében mag van az ó neme szerint. És látá Isten, hogy jó. **13** És lőn este és lőn reggel, harmadik nap. **14** És monda Isten: Legyenek világító testek az ég mennyezetén, hogy elválaszszák a nappalt az éjszakától, és legyenek jelek, és meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőknek. **15** És legyenek világítókuk az ég mennyezetén hogy világítsanak a földre. És úgy lőn. **16** Teremté tehát Isten a két nagy világító testet: a nagyobbik világító testet, hogy uralkodjék nappal és a kisebbik világító testet, hogy uralkodjék éjjel; és a csillagokat. **17** És helyezteté Isten azokat az ég mennyezetére, hogy világítsanak a földre; **18** És hogy uralkodjanak a nappalon és az éjszakán, és elválaszszák a világosságot a setétségtől. És látá Isten, hogy jó. **19** És lőn este és lőn reggel, negyedik nap. **20** És monda Isten: Pezsdüljenek a vizek elő állatok nyüzsgésétől; és madarak repdeszenek a föld felett, az ég mennyezetének színén. **21** És teremté Isten a nagy vízi állatokat, és mindazokat a csúszó-mászó állatokat, a melyek nyüzsgnek a

vizekben az ó nemök szerint, és mindenféle szárnyas repdesőt az ó neme szerint. És látá Isten, hogy jó. **22**

És megáldá azokat Isten, mondván: Szaporodjatok, és sokasodjatok, és töltsetek be a tenger vizeit; a madár is sokasodjék a földön. **23** És lőn este és lőn reggel, ötödik nap. **24** Azután monda az Isten: Hozzon a föld elő állatokat nemök szerint: barmokat, csúszó-mászó állatokat és szárazföldi vadakat nemök szerint. És úgy lőn. **25** Teremté tehát Isten a szárazföldi vadakat nemök szerint, a barmokat nemök szerint, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokat nemök szerint. És látá Isten, hogy jó. **26** És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon. **27** Teremté tehát az Isten az embert az ó képére, Isten képére teremté ót: férfiúvá és asszonytá teremté óket. **28** És megáldá Isten óket, és monda nézik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsetek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon. **29** És monda Isten: Íme néktek adok minden maghozó fűvet az egész föld színén, és minden fát, a melyen maghozó gyümölcs van; az legyen néktek eledelül. **30** A föld minden vadaiknak pedig, és az ég minden madarainak, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatoknak, a melyekben elő lélek van, a zöld fűveket adom eledelül. És úgy lőn. **31** És látá Isten, hogy minden a mit teremtt vala, íme igen jó. És lőn este és lőn reggel, hatodik nap.

2 És elvégezteték az ég és a föld, és azoknak minden serege. **2** Mikor pedig elvégezé Isten hetednapon az ó munkáját, a melyet alkotott vala, megszűnék a hetedik napon minden munkájától, a melyet alkotott vala. **3** És megáldá Isten a hetedik napot, és megszentelé azt; mivelhogy azon szűnt vala meg minden munkájától, melyet teremte szerzett vala Isten. **4** Ez az égnek és a földnek eredete, a mikor teremtettek. Mikor az Úr Isten a földet és az eget teremté, **5** Még semmiféle mezei növény sem vala a földön, s még semmiféle mezei fű sem hajtott ki, mert az Úr Isten még nem bocsátott vala esőt a földre; és ember sem vala, ki a földet

Jenesis

1 Na mmalite Chineke kere eluigwe na ụwa. **2** Uwa bụ ihe na-enweghi ụdidi ọbula, bùrụkwa ihe tögborọ n'efu. Ochichirị gbara n'elu ogbu mmiri dì omimi. Mmọ nke Chineke na-erugharị n'elu ogbu mmiri ahụ. **3** Mgbe ahụ Chineke kwuru sị, “Ka ihè dì,” ihè díkwara. **4** Chineke hụrụ na ihè ahụ mara mma. Ọ kpata oke n'etiti ihè na ochichirị. **5** Chineke kpọrọ ihè ahụ Ehihie, kpọq ochichirị ahụ Abalị. Uhuruchi dì, ụtụtu díkwa. Ọ bùrụ ụbochị nke mbụ. **6** Chineke kwukwara sị, “Ka mbara püta nke ga-ekwəpụ mmiri dì n'elu mbara ahụ site na mmiri nke dí n'okpuru mbara ahụ.” **7** Ya mere, Chineke mere mbara, kewapụ mmiri dì n'okpuru mbara ahụ site na mmiri nke dì n'elu mbara ahụ. O sikwa otu a dírị. **8** Mbara ahụ ka Chineke kpọrọ mbara eluigwe. Uhuruchi dì, ụtụtu díkwa. Ọ bùrụ ụbochị nke abụo. **9** Chineke kwuru sị, “Ka mmiri dì n'okpuru mbara eluigwe chikota onwe ha onụ n'otu ebe, ka ala akorọ püta.” O sikwa otu a dírị. **10** Chineke kpọrọ ala akorọ ahụ “ala,” kpọq mmiri ahụ chikötara onwe ha onụ “osimiri.” Chineke lere anya hụ na ha dì mma. **11** Chineke kwuru sị, “Ka ala puputa ahijia ndụ dí iche: ahijia na-amipüta mkpuru, na osisi dí n'elu ala nke na-amipüta mkpuru, nke mkpuru ọkụkụ ya dí n'ime ya, díka ụdidi ha dí iche si dí.” O sikwa otu a dírị. **12** Ala puputara ahijia ndụ dí iche: ahijia na-amipüta mkpuru díka ụdidi ha si dí, na osisi na-amipüta mkpuru, nke mkpuru ọkụkụ ya dí n'ime ya, díka ụdidi ha si dí. Chineke lere anya hụ na ọ dí mma. **13** Uhuruchi dì, ụtụtu díkwa. Ọ bùrụ ụbochị nke ato. **14** Chineke kwuru sị, “Ka ihè nke na-enye ihè dírị na mbara eluigwe, ikewapụ ehihie site n'abalị. Ka ha bùrụ ihe ama igosi oge dí iche: ụbochị dí iche, na afọ dí iche iche. **15** Ka ha bùrụ ihè na mbara eluigwe inye ihè n'elu ụwa.” O si otu a dírị. **16** Chineke mere ihè ukwu abụo, nke kacha ịdị ukwu ka ọ bùrụ nke ga-achi ehihie, ma nke dì nta ka ọ bùrụ nke ga-achi abalị. O mekwara kpakpando dí iche iche. **17** Chineke debere ha na mbara eluigwe inye ihè n'ụwa, **18** ịchị ehihie na abalị.

na ịkpà oke n'etiti ihè na ochichirị. Chineke lere anya hụ na ọ dí mma. **19** Uhuruchi dì, ụtụtu díkwa. Ọ bùrụ ụbochị nke anọ. **20** Chineke kwuru sị, “Ka mmiri juputa n'ihe ndị na-eku ume, ka ụmụ anụ ufe fegharịkwa n'elu ụwa, ma n'elu mbara igwe.” **21** Ya mere Chineke kere anụ ukwu niile bi na mmiri, na anụ niile nwere ndụ bi na mmiri, na ụdị ihe ọbula nwere ndụ na-akpugharị akpugharị ndị juputara na mmiri, díka ụdidi ha si dí, na anụ ufe niile díka ụdidi ha si dí. Chineke lere anya hụ na ọ dí mma. **22** Chineke goziri ha, sị ha, “Mubaanụ, díkwanụ ukwu n'onuogugu, juputanụ osimiri niile. Ka anụ ufe díkwa ukwu n'onuogugu n'elu ụwa.” **23** Uhuruchi dì, ụtụtu díkwa. Ọ bùrụ ụbochị nke ise. **24** Chineke kwuru sị, “Ka ala weputa ụmụ anụ dí iche iche nwere ndụ díka ụdidi ha si dí: anụ ụlo, anụ na-akpugharị n'ala, na anụ ọhịa, nke ọbula díka ụdidi ya si dí.” O si otu a dírị. **25** Chineke mere ụmụ anụ ọhịa, díka ụdidi ha si dí, mee anụ ụlo, díka ụdidi ha si dí, na anụ niile nwere ndụ nke na-akpugharị n'ala díka ụdidi ha si dí. Chineke lere anya hụ na ọ dí mma. **26** Mgbe ahụ, Chineke kwuru sị, “Ka anyị mee mmadụ n'oyiyi anyị, díka ụdidi anyị si dí, ka ha chia azụ niile nke osimiri, na anụ ufe niile nke eluigwe, na anụ ụlo niile, na anụ ọhịa niile, na ihe niile e kere eke nwere ndụ nke na-akpụ akpụ n'ala.” **27** Ya mere, Chineke kere mmadụ n'oyiyi nke ya, n'oyiyi Chineke ka o kere ha, nwoke na nwanyị ka o kere ha. **28** Chineke goziri ha sị ha, “Mianụ mkpuru, mubaanụ, juputanụ n'ụwa, meenụ ka ihe niile dírị n'okpuru unu. Chianụ azụ niile nke osimiri na anụ ufe niile nke eluigwe na ihe niile e kere dí ndụ nke na-akpugharị akpugharị n'ala.” **29** Mgbe ahụ, Chineke sıri “Enyela m unu ahijia ubi niile na-amị mkpuru dí n'elu ụwa, na osisi ọbula mịri mkpuru, nke mkpuru ọkụkụ ya dí n'ime ha, ka ha bùrụ ihe oriri gi. **30** Ma ụmụ e kere eke na-akpugharị akpugharị n'ala, anụ ọbula nwere ndụ n'ime ha ka m na-enye ahijia ndụ niile ka ọ bùrụ ihe oriri ha.” **31** Chineke legharịrị anya n'ihe o kere, hụ na ọ dí ezi mma. Uhuruchi dì, ụtụtu díkwa. Ọ bùrụ ụbochị nke isii.

Genesis

1 Idi punganay, pinarsua ti Dios dagiti langit ken ti daga. **2** Awan langlanganga ti daga ken awan naggianna. Sipnget ti adda iti rabaw ti kaadalman. Ket ti Espiritu ti Dios, aggargaraw iti ngatoen ti rabaw dagiti danum. **3** Kinuna ti Dios, "Mapaadda ti lawag" ket immadda ti lawag. **4** Nakita ti Dios ti lawag, a daytoy ket nasayaat. Pinagsinana ti lawag ken ti sipnget. **5** Inawagan ti Dios ti lawag nga "aldaw," ken inawaganna ti sipnget a "rabii." Daytoy ket rabii ken bigat, ti umuna nga aldaw. **6** Kinuna ti Dios, "Mapaadda ti nalawa a law-ang iti nagbaetan dagiti danum, ket daytoy ti mangbingay kadagiti danum manipud kadagiti danum." **7** Inaramid ti Dios ti nalawa a law-ang ket pinagsinana dagiti danum nga adda iti babaen ti nalawa a law-ang ken ti danum nga adda iti ngatoen ti nalawa a law-ang. Ket kasta ngarud ti napasamak. **8** Inawagan ti Dios ti nalawa a law-ang a "tangatang." Daytoy ket rabii ken bigat, ti maikadua nga aldaw. **9** Kinuna ti Dios, "Maurnong iti maysa a disso dagiti danum nga adda iti babaen ti tangatang, ket agparang met ti disso nga awan danumna." Ket kasta ngarud ti napasamak. **10** Inawagan ti Dios ti disso nga awan danumna iti "daga," ken inawaganna dagiti nagmaymaysa a danum iti "baybay." Nakitana a daytoy ket nasayaat. **11** Kinuna ti Dios, "Agrusing dagiti mulmula iti daga: mulmula a mangpatpataud iti bukel ken kaykayo nga agbunga iti adda bukelna, tunggal mula segun iti nagtaudanna." Ket kasta ngarud ti napasamak. **12** Nangpataud ti daga kadagiti mulmula, mulmula a mangpatpataud iti bukel segun iti ngataudanda. Nakita ti Dios a daytoy ket nasayaat. **13** Daytoy ket rabii ken bigat, ti maika-tallo nga aldaw. **14** Kinuna ti Dios, "Mapaadda dagiti silaw iti tangatang a mangbingay iti aldaw ken iti rabii. Ket agbalinda a kas pagilasinan, kadagiti panawen, kadagiti aldaw ken kadagiti tawen. **15** Agbalinda a silaw iti tangatang a mangted iti lawag iti daga." Ket kasta ngarud ti napasamak. **16** Inaramid ti Dios iti dua a dakkel a silaw, ti dakdakkel a silaw nga agturay iti aldaw, ken ti basbassit a silaw nga agturay iti rabii. Inaramidna met dagiti bituen. **17** Inkabil ida ti Dios iti tangatang a manglawag iti daga, **18** a mangituray iti aldaw ken iti rabii, ken mangbingay iti lawag ken iti sipnget. Nakita ti Dios a daytoy ket nasayaat. **19** Daytoy ket rabii ken bigat, ti maika-uppat nga aldaw. **20** Kinuna ti Dios, "Mapunno dagiti danum kadagiti pangen dagiti

sibbiag a parsua, ken agtayab dagiti tumatayab iti ngatoen ti daga iti nalawa a law-ang ti tangatang." **21** Pinarsua ti Dios dagiti dadakkel a parsua iti baybay, kasta met ti tunggal kita iti agbibiag a parsua, parsua nga aggargaraw ken agummong iti danum, ken iti tunggal kita iti billit nga adda payyakna. Nakita ti Dios a daytoy ket nasayaat. **22** Binendisionan ida ti Dios, a kunana, "Agbalinkayo a nabunga ken agpaadukayo, punuenyo dagiti danum nga adda kadagiti baybay. Agpaadu dagiti tumatayab iti daga." **23** Daytoy ket rabii ken bigat, ti maika-lima nga aldaw. **24** Kinuna ti Dios, "Mapataud iti daga dagiti sibbiag a parsua, tunggal maysa segun iti bukodda a kita, dagiti dingwen, dagiti agkarkarayam a banbanag, ken dagiti narurungsot iti daga, tunggal maysa segun iti bukodda a kita." Ket kasta ngarud ti napasamak. **25** Pinarsua ti Dios dagiti narurungsot nga ayup iti daga iti bukodda a kita, dagiti dingwen iti bukodda a kita, ken amin nga agkarkarayam iti daga iti bukodda a kita. Nakitana a daytoy ket nasayaat. **26** Kinuna ti Dios, "Mangaramidtayo iti tao a kalanglangatayo, kas kadatayo. Iturayanda dagiti lames iti baybay, dagiti dingwen, ti entero a daga, ken ti tunggal agkarkarayam a banag iti rabaw ti daga." **27** Pinarsua ti Dios ti tao a Kalanglangana. Iti bukodna a langa, pinarsuana isuna. Pinarsuana ida a lalaki ken babai. **28** Binendisionan ida ti Dios a kinunana kadakuada, "Agbalinkayo a nabunga ken agpaadukayo. Punwenyo ti daga ket iturayano daytoy. Iturayano dagiti lames iti baybay, dagiti tumatayab iti tangatang ken tunggal sibbiag a banag nga aggargaraw iti daga." **29** Kinuna ti Dios, "Kitaenyo, intedko kadakayo ti tunggal mula a mangpatpataud iti bukel iti rabaw ti daga, ken tunggal kayo nga agbungbunga nga addaan iti bukel. Taraonto dagitoy kadakayo. **30** Iti tunggal narungson nga ayup iti daga, iti tunggal tumatayab iti langit, ken kadagiti amin nga agkarkarayam iti rabaw ti daga, ken iti tunggal parsua nga addaan iti anges ti biag, intedko ti tunggal nalangto a mula nga agserbi a taraonda." Ket kasta ngarud ti napasamak. **31** Nakita ti Dios ti amin nga inaramidna. Pudho a nakasaysayaat daytoy. Daytoy ket rabii ken bigat, ti maika-innem nga aldaw.

2 Ket nalpas dagiti langit ken ti daga, ken dagiti amin nga agbibiag a banbanag a nangpunno kadagitoy. **2** Iti maika-pito nga aldaw, nalpas ti Dios ti trahabona, isu a naginana isuna iti maika-pito nga aldaw manipud iti amin a trahabona. **3** Binendisionan ti Dios ti maika-pito nga aldaw ken imbilangna daytoy a nasantoan

Genesis

1 Sang ginsuguran, gintuga sang Dios ang kalangitan kag ang kalibutan. **2** Ang kalibutan sadto wala pa sing porma kag mahawan pa. Ang tubig nga nagatabon sa kalibutan nalikupan sang kadulom. Kag ang Espiritu sang Dios nagahulag sa ibabaw sang tubig. **3** Dayon nagsiling ang Dios, "Magsanag!" Kag dayon may kasanag. **4** Nanamian ang Dios sa kasanag nga iya nakita. Dayon ginseparar niya ang kasanag kag ang kadulom. **5** Gintawag niya nga "adlaw" ang kasanag kag gintawag niya nga "gab-i" ang kadulom. Nag-abot ang kagab-ihon, pagkatapos ang kaagahon. Amo ato ang una nga adlaw. **6** Dayon nagsiling ang Dios, "Matuga ang kahawaan nga magaseparar sa tubig sa duha ka lugar." **7** Kag nahimo ini. Ginhimo sang Dios ang kahawaan nga nagaseparar sa tubig sa ibabaw kag sa tubig sa idalom. **8** Ini nga kahawaan gintawag sang Dios nga "kalangitan." Nag-abot ang kagab-ihon, pagkatapos ang kaagahon. Amo ato ang ikaduha nga adlaw. **9** Dayon nagsiling ang Dios, "Magtingob sa isa ka lugar ang tubig sa kalibutan para magguwa ang mamala nga lugar." Kag nahimo ini. **10** Gintawag niya nga "duta" ang mamala nga lugar kag gintawag niya nga "dagat" ang natingob nga tubig. Nanamian ang Dios sa iya nakita. **11** Dayon nagsiling ang Dios, "Magtubo sa duta ang mga tanom: ang mga tanom nga may mga liso kag ang mga kahoy nga nagapamunga suno sa ila nga klase." Kag nahimo ini. **12** Nagtubo sa duta ang tanan nga klase sang tanom, kag nanamian ang Dios sa mga tanom nga iya nakita. **13** Nag-abot ang kagab-ihon, pagkatapos ang kaagahon. Amo ato ang ikatlo nga adlaw. **14** Dayon nagsiling ang Dios, "Matuga sa kalangitan ang mga butang nga may kasanag sa pagseparar sang adlaw kag sang gab-i, kag bilang palatandaan sang pag-umpisa sang mga panahon, mga adlaw kag mga tuig. **15** Magsiga sila sa kalangitan sa paghatag kasanag sa kalibutan." Kag nahimo ini. **16** Gani nahimo ang duha ka dalagko nga mga butang nga may kasanag: ang mas dako nga magasanag kon adlaw, kag ang gamay nga magasanag kon gab-i. Nahimo man ang mga bituon. **17** Ginbutang sang Dios ang ini nga mga butang sa kalangitan sa paghatag kasanag sa kalibutan kon adlaw kag gab-i, kag sa pagseparar sang adlaw kag sang gab-i. Kag nanamian ang Dios sa iya nakita. **19** Nag-abot ang kagab-ihon, pagkatapos ang kaagahon. Amo ato ang ikaapat nga adlaw. **20** Dayon nagsiling ang Dios, "Magdamo ang nagkalain-lain nga sapat sa tubig, kag maglupad ang nagkalain-lain nga sapat sa kahanganan." **21** Gani ginhimo sang Dios ang dalagko nga mga sapat sa tubig, kag ang tanan nga klase sang sapat nga nagaestar sa tubig, kag ang tanan nga klase sang sapat nga nagalupad. Nanamian ang Dios sa iya nakita. **22** Kag ginbindisyunan niya ini nga mga sapat. Siling niya, "Magmuad kamo kag magdamo, kamo nga mga sapat sa tubig kag mga sapat nga nagalupad." **23** Nag-abot ang kagab-ihon, pagkatapos ang kaagahon. Amo ato ang ikalima nga adlaw. **24** Dayon nagsiling ang Dios, "Magkabuhi ang nagkalain-lain nga klase sang sapat sa duta: mga sapat nga mahagop kag maila, mga dalagko kag magagmay." Kag nahimo ini. **25** Ginhimo sang Dios ang ini nga mga sapat, kag nanamian ang Dios sa iya nakita. **26** Dayon nagsiling ang Dios, "Mahimo kita sang tawo nga kaanggid sa aton. Magagahom sila sa tanan nga klase sang mga sapat: ang nagalangoy, ang nagalupad, ang nagalakat, kag ang nagakamang." **27** Gani gintuga sang Dios ang tawo, lalaki kag babayi, nga kaanggid sa iya. **28** Kag ginbindisyunan niya sila nga nagasiling, "Magmuad kamo kag magdamo para ang inyo mga kaliwat magalapta kag magagahom sa kalibutan. Kag gamhan ninyo ang tanan nga sapat." **29** Dayon nagsiling ang Dios, "Ginahatag ko sa inyo ang mga tanom nga may mga liso kag ang mga kahoy nga nagapamunga para inyo kaunon. **30** Kag ginahatag ko sa tanan nga sapat ang tanan nga hilamon kag dahon-dahon bilang pagkaon nila." Kag natuman ini. **31** Gintan-aw sang Dios ang tanan niya nga gin panghimo kag nanamian gid siya. Nag-abot ang kagab-ihon, pagkatapos ang kaagahon. Amo ato ang ikaanom nga adlaw.

2 Gani natapos tuga sang Dios ang kalangitan, ang kalibutan, kag ang tanan nga ara sa ila. **2** Natapos niya ini sa sulod sang anom ka adlaw, kag sa ikapito nga adlaw nagpahuway siya sa tanan niya nga obra. **3** Ginbindisyunan niya ang ikapito nga adlaw kag ginkabig niya nga isa ka pinasahi nga adlaw, tungod kay sa sina nga adlaw nagpahuway siya matapos niya tuga ang tanan. **4** Amo ini ang

Kejadian

1 Pada mulanya, waktu Allah mulai menciptakan alam semesta, **2** bumi belum berbentuk, dan masih kacau-balau. Samudra yang bergelora, yang menutupi segala sesuatu, diliputi oleh gelap gulita, tetapi kuasa Allah bergerak di atas permukaan air. **3** Allah berkata, "Jadilah terang!" Lalu ada terang. **4** Allah senang melihat hal itu. Lalu dipisahkan-Nya terang itu dari gelap, **5** dan dinamakan-Nya terang itu "Siang" dan gelap itu "Malam". Malam lewat, dan jadilah pagi. Itulah hari yang pertama. **6** Kemudian Allah berkata, "Jadilah sebuah kubah untuk membagi air itu menjadi dua, dan menahannya dalam dua tempat yang terpisah." Lalu hal itu terjadi. Demikianlah Allah membuat kubah yang memisahkan air yang ada di bawah kubah itu dari air yang ada di atasnya. **8** Kubah itu dinamakan-Nya "Langit". Malam lewat dan jadilah pagi. Itulah hari yang kedua. **9** Kemudian Allah berkata, "Hendaklah air yang ada di bawah langit mengalir ke satu tempat, sehingga tanah akan kelihatan." Lalu hal itu terjadi. **10** Allah menamakan tanah itu "Darat", dan kumpulan air itu dinamakan-Nya "Laut". Dan Allah senang melihat hal itu. **11** Allah berkata lagi, "Hendaklah tanah mengeluarkan segala macam tumbuh-tumbuhan, yaitu jenis yang menghasilkan biji-bijian dan jenis yang menghasilkan buah-buahan." Lalu hal itu terjadi. **12** Demikianlah tanah mengeluarkan segala macam tumbuh-tumbuhan. Dan Allah senang melihat hal itu. **13** Malam lewat dan jadilah pagi. Itulah hari yang ketiga. **14** Kemudian Allah berkata, "Hendaklah ada benda-benda terang di langit untuk menerangi bumi, untuk memisahkan siang dari malam, dan untuk menunjukkan saat mulainya hari, tahun, dan hari raya agama." Maka hal itu terjadi. **16** Demikianlah Allah membuat kedua benda terang yang besar, yaitu matahari untuk menguasai siang, dan bulan untuk menguasai malam; selain itu dibuat-Nya juga bintang-bintang. **17** Allah menempatkan benda-benda terang itu di langit untuk menerangi bumi, **18** untuk menguasai siang dan malam, dan untuk memisahkan terang dari gelap. Dan Allah senang melihat hal itu. **19** Malam lewat, dan jadilah pagi. Itulah hari yang keempat. **20** Kemudian Allah berkata, "Hendaklah di dalam air berkeriapan banyak macam makhluk hidup, dan di udara beterbangan banyak burung-burung." **21**

Maka Allah menciptakan binatang-binatang raksasa laut, dan segala jenis makhluk yang hidup di dalam air, serta segala jenis burung. Dan Allah senang melihat hal itu. **22** Allah memberkati semuanya itu dengan memberi perintah kepada makhluk yang hidup di dalam air supaya berkembang biak dan memenuhi laut, dan kepada burung-burung supaya bertambah banyak. **23** Malam lewat dan jadilah pagi. Itulah hari yang kelima. **24** Kemudian Allah berkata, "Hendaklah bumi mengeluarkan segala jenis binatang darat, yang jinak dan yang liar, besar maupun kecil." Lalu hal itu terjadi. **25** Demikianlah Allah membuat semuanya itu dan ia senang melihat hal itu. **26** Kemudian Allah berkata, "Sekarang Kita akan membuat manusia yang akan menjadi seperti Kita dan menyerupai Kita. Mereka akan berkuasa atas ikan-ikan, burung-burung, dan segala binatang lain, baik jinak maupun liar, baik besar maupun kecil." **27** Demikianlah Allah menciptakan manusia, dan dijadikannya mereka seperti diri-Nya sendiri. Diciptakan-Nya mereka laki-laki dan perempuan. **28** Kemudian diberkati-Nya mereka dengan ucapan "Beranakcuculah yang banyak, supaya keturunanmu mendiami seluruh muka bumi serta menguasainya. Kamu Kutugaskan mengurus ikan-ikan, burung-burung, dan semua binatang lain yang liar. **29** Untuk makananmu Kuberikan kepadamu segala jenis tumbuhan yang menghasilkan biji-bijian dan buah-buahan. **30** Tetapi kepada segala burung dan binatang liar lainnya, Kuberikan rumput dan tanaman berdaun sebagai makanannya." Maka hal itu terjadi. **31** Allah memandang segala sesuatu yang telah dibuat-Nya itu, dan ia sangat senang. Malam lewat dan jadilah pagi. Itulah hari yang keenam.

2 Maka selesailah penciptaan seluruh alam semesta. **2** Pada hari yang ketujuh Allah telah menyelesaikan pekerjaan-Nya itu, lalu ia beristirahat. **3** Maka diberkati-Nya hari yang ketujuh itu dan dijadikan-Nya hari yang khusus, karena pada hari itu Allah beristirahat setelah menyelesaikan pekerjaan-Nya. **4** Itulah riwayat penciptaan alam semesta. Ketika TUHAN Allah membuat alam semesta, **5** belum ada benih yang bertunas dan belum ada tanam-tanaman di bumi, karena TUHAN belum menurunkan hujan dan belum ada orang untuk mengerjakan tanah itu. **6** Tetapi air mulai merembes dari bawah dan membasahi

Genesi

1 In principio Dio creò il cielo e la terra. **2** Ora la terra era informe e deserta e le tenebre ricoprivano l'abisso e lo spirito di Dio aleggiava sulle acque. **3** Dio disse: «Sia la luce!». E la luce fu. **4** Dio vide che la luce era cosa buona e separò la luce dalle tenebre **5** e chiamò la luce giorno e le tenebre notte. E fu sera e fu mattina: primo giorno. **6** Dio disse: «Sia il firmamento in mezzo alle acque per separare le acque dalle acque». **7** Dio fece il firmamento e separò le acque, che sono sotto il firmamento, dalle acque, che son sopra il firmamento. E così avvenne. **8** Dio chiamò il firmamento cielo. E fu sera e fu mattina: secondo giorno. **9** Dio disse: «Le acque che sono sotto il cielo, si raccolgano in un solo luogo e appaia l'asciutto». E così avvenne. **10** Dio chiamò l'asciutto terra e la massa delle acque mare. E Dio vide che era cosa buona. **11** E Dio disse: «La terra produca germogli, erbe che producono seme e alberi da frutto, che facciano sulla terra frutto con il seme, ciascuno secondo la sua specie». E così avvenne: **12** la terra produsse germogli, erbe che producono seme, ciascuna secondo la propria specie e alberi che fanno ciascuno frutto con il seme, secondo la propria specie. Dio vide che era cosa buona. **13** E fu sera e fu mattina: terzo giorno. **14** Dio disse: «Ci siano luci nel firmamento del cielo, per distinguere il giorno dalla notte; servano da segni per le stagioni, per i giorni e per gli anni **15** e servano da luci nel firmamento del cielo per illuminare la terra». E così avvenne: **16** Dio fece le due luci grandi, la luce maggiore per regolare il giorno e la luce minore per regolare la notte, e le stelle. **17** Dio le pose nel firmamento del cielo per illuminare la terra **18** e per regolare giorno e notte e per separare la luce dalle tenebre. E Dio vide che era cosa buona. **19** E fu sera e fu mattina: quarto giorno. **20** Dio disse: «Le acque brulichino di esseri viventi e uccelli volino sopra la terra, davanti al firmamento del cielo». **21** Dio creò i grandi mostri marini e tutti gli esseri viventi che guizzano e brulicano nelle acque, secondo la loro specie, e tutti gli uccelli alati secondo la loro specie. E Dio vide che era cosa buona. **22** Dio li benedisse: «Siate fecondi e moltiplicatevi e riempite le acque dei mari; gli uccelli si moltiplichino sulla terra». **23** E fu sera e fu mattina: quinto giorno.

24 Dio disse: «La terra produca esseri viventi secondo la loro specie: bestiame, rettili e bestie selvatiche secondo la loro specie». E così avvenne: **25** Dio fece le bestie selvatiche secondo la loro specie e il bestiame secondo la propria specie e tutti i rettili del suolo secondo la loro specie. E Dio vide che era cosa buona. **26** E Dio disse: «Facciamo l'uomo a nostra immagine, a nostra somiglianza, e domini sui pesci del mare e sugli uccelli del cielo, sul bestiame, su tutte le bestie selvatiche e su tutti i rettili che strisciano sulla terra». **27** Dio creò l'uomo a sua immagine; a immagine di Dio lo creò; maschio e femmina li creò. **28** Dio li benedisse e disse loro: «Siate fecondi e moltiplicatevi, riempite la terra; soggiogatela e dominate sui pesci del mare e sugli uccelli del cielo e su ogni essere vivente, che striscia sulla terra». **29** Poi Dio disse: «Ecco, io vi do ogni erba che produce seme e che è su tutta la terra e ogni albero in cui è il frutto, che produce seme: saranno il vostro cibo. **30** A tutte le bestie selvatiche, a tutti gli uccelli del cielo e a tutti gli esseri che strisciano sulla terra e nei quali è alito di vita, io do in cibo ogni erba verde». E così avvenne. **31** Dio vide quanto aveva fatto, ed ecco, era cosa molto buona. E fu sera e fu mattina: sesto giorno.

2 Così furono portati a compimento il cielo e la terra e tutte le loro schiere. **2** Allora Dio, nel settimo giorno portò a termine il lavoro che aveva fatto e cessò nel settimo giorno da ogni suo lavoro. **3** Dio benedisse il settimo giorno e lo consacrò, perché in esso aveva cessato da ogni lavoro che egli creando aveva fatto. **4** Queste le origini del cielo e della terra, quando vennero creati. Quando il Signore Dio fece la terra e il cielo, **5** nessun cespuglio campestre era sulla terra, nessuna erba campestre era spuntata - perché il Signore Dio non aveva fatto piovere sulla terra e nessuno lavorava il suolo **6** e faceva salire dalla terra l'acqua dei canali per irrigare tutto il suolo - ; **7** allora il Signore Dio plasmò l'uomo con polvere del suolo e soffiò nelle sue narici un alito di vita e l'uomo divenne un essere vivente. **8** Poi il Signore Dio piantò un giardino in Eden, a oriente, e vi collocò l'uomo che aveva plasmato. **9** Il Signore Dio fece germogliare dal suolo ogni sorta di alberi graditi alla vista e buoni da mangiare, tra cui l'albero della vita in mezzo al giardino e l'albero della conoscenza del

創世記

く生き物とを、種類にしたがって創造し、
また翼のあるすべての鳥を、種類にしたが

1はじめに神は天と地とを創造された。 **2** って創造された。神は見て、良しとされた地は形なく、むなしく、やみが淵のおも。 **22** 神はこれらを祝福して言われた、「生てにあり、神の靈が水のおもてをおおつてめよ、ふえよ、海の水に満ちよ、また鳥はいた。 **3** 神は「光あれ」と言われた。する地にふえよ」。 **23** 夕となり、また朝となつと光があつた。 **4** 神はその光を見て、良しとされた。第五日である。 **24** 神はまた言われた、とされた。神はその光とやみとを分けられ「地は生き物を種類にしたがっていだせ。た。 **5** 神は光を昼と名づけ、やみを夜と名 家畜と、這うものと、地の獸とを種類にしづけられた。夕となり、また朝となつた。たがっていだせ」。そのようになつた。 **25** 第一日である。 **6** 神はまた言われた、「水 神は地の獸を種類にしたがい、家畜を種類の間ににおぞらがあつて、水と水とを分けにしたがい、また地に這うすべての物を種よ」。 **7** そのようになつた。神はおおぞら類にしたがって造られた。神は見て、良しを造つて、おおぞらの下の水とおおぞらのとされた。 **26** 神はまた言われた、「われわ上の水とを分けられた。 **8** 神はそのおおぞれのかたちに、われわれにかたどつて人をらを天と名づけられた。夕となり、また朝 造り、これに海の魚と、空の鳥と、家畜となつた。第二日である。 **9** 神はまた言わ、地のすべての獸と、地のすべての這うもれた、「天の下の水は一つ所に集まり、かのとを治めさせよう」。 **27** 神は自分のかたわいた地が現れよ」。そのようになつた。ちに人を創造された。すなわち、神のかた **10** 神はそのかわいた地を陸と名づけ、水の ちに創造し、男と女とに創造された。 **28** 神集まつた所を海と名づけられた。神は見ては彼らを祝福して言われた、「生めよ、ふ、良しとされた。 **11** 神はまた言われた、「えよ、地に満ちよ、地を従わせよ。また海地は青草と、種をもつ草と、種類にしたがの魚と、空の鳥と、地に動くすべての生きつて種のある実を結ぶ果樹とを地の上には物とを治めよ」。 **29** 神はまた言われた、「えさせよ」。そのようになつた。 **12** 地は青 わたしは全地のおもてにある種をもつすべ草と、種類にしたがつて種をもつ草と、種 ての草と、種のある実を結ぶすべての木と類にしたがつて種のある実を結ぶ木とをは をあなたがたに与える。これはあなたがたえさせた。神は見て、良しとされた。 **13** 夕 の食物となるであろう。 **30** また地のすべてとなり、また朝となつた。第三日である。の獸、空のすべての鳥、地を這うすべての **14** 神はまた言われた、「天のおおぞらに光 もの、すなわち命あるものには、食物としてすべての青草を与える」。そのようになつた。 **31** 神が造つたすべての物を見られたところ、それは、はなはだ良かった。夕とれ」。そのようになつた。 **16** 神は二つの大きな光を造り、大きい光に昼をつかさどらせ、小さい光に夜をつかさどらせ、また星を造られた。 **17** 神はこれらを天のおおぞらに置いて地を照らせ、 **18** 昼と夜とをつかさどらせ、光とやみとを分けさせられた。神は見て、良しとされた。 **19** 夕となり、また朝となつた。第四日である。 **20** 神はまた言われた、「水は生き物の群れで満ち、鳥は地の上、天のおおぞらを飛べ」。 **21** 神は海の大いなる獸と、水に群がるすべての動

2 こうして天と地と、その万象とが完成した。 **2** 神は第七日にその作業を終えられた。すなわち、そのすべての作業を終つて第七日に休まれた。 **3** 神はその第七日を祝福して、これを聖別された。神がこの日に、そのすべての創造のわざを終つて休まれたからである。 **4** これが天地創造の由来である。主なる神が地と天とを造られた時、 **5** 地にはまだ野の木もなく、また野の草もは

Jenesis

1 Ese agafare Anumzamo'a monane mopane trohu'ne. **2** Ama mopama fore osu'nerera, mago zana omnetfa hu'neane. Hankino tusi'a hanimo tina refite'negeno, ana timofo agofetura Anumzamofo Avamumo vono nehiane. **3** Anante Anumzamo'a huno, Masa fore hino! higeno masa fore hu'ne. **4** Hagi masamo'a knare higeno Anumzamo'a keteno, masane haninena refko hu'ne. **5** Anumzamo'a masagura zagegane huno agi'a nemino, kumazukura hanine huno agi'a ami'ne. Hanki hani huno ko'matigeno'a, pusankna emente'ne. **6** Hagi tinke me'negeno Anumzamo'a huno, Mago kankamu amu'nompina me'neno tina refko hanie. **7** Huteno Anumzamo'a tina refkohu fenka netreno, hunagamu atregeno, kankamu efore hu'ne. **8** Anumzamo'a ana kankmumofona agi'a mone huno ante'ne. Hanki haninkino masa higeno, nampa 2 kna emente'ne. **9** Anante Anumzamo'a huno, Timo'a monamofo hinkanaga mago kaziga eri zogino evanigeno, ho'mu mopa fore hanie, huno higeno anaza efore hu'ne. **10** Anumzamo'a hagagema hiankazigura mope nehuno, tima evazu huno omeri atruma hiantinkura, hagerine huno hu'ne. Anumzamo'ma anazama kegeno'a, e'i knare hu'ne. **11** Hagi Anumzamo'a amanage huno hu'ne, Mopafinti maka'za hagesie. Za'ara zane zafane rumofo rumofo raga'a revava hanaza zantamimo'za hagesaze. Ragazmifina avima'a efore hanie! Hanige'za zafa rgama rentesazana e'i zamagu'afinka avima'amo'za zamagri'agna raga rentesaze. Hige'za mopafina ana zantamimo'za efore hu'naze. **12** Ana nehazage'za mopafina ruzahu ruzahu trazana erifore nehazageno, ruzahu ruzahu ne'zampina avima'a me'nea rentageno, avima'amo'a agragna raga fore nehigeno, zafa rgama renteana e'i agu'afinka avima'amo'za zamagri'agna huno nemegeno, avima'a rentetere hu'ne. Hanki Anumzamo'ma anazantamima kegeno'a knare hu'ne. **13** Haninkino masa higeno nampa 3 kna emente'ne. **14** Hagi Anumzamo'a huno, Tavitamimo'za mona kankamumpi me'neza, masane haninena refko nehu'za, kafugi, zagegi, ko knagi hanagu nemesageno, **15** ana tavitamimo'za mona kankamumpi efore hu'za me'neza mopamofona remasa hanaze, hige'za ana zantamina fore hu'naze. **16** Anumzamo'a tusi'a tavi tre tro hu'ne. Rantavimo feru remasa hanigu zage tro nehuno, rankna tavi hanimpi remasa hanigu, ika tro nehuno, ofuntaminena tro hu'ne. **17** Anumzamo'a mopamofoma masama amisaganure huno mona kankamumpina tavitamina zamante'ne. **18** E'i ana tavi'mo'za hanimpine masafinema remasama hanagure huno zamante'ne. Anumzamo'ma anazantamima kegeno'a knare hu'ne. **19** Hagi haninkino masa higeno, nampa 4kna emente'ne. **20** Anante Anumzamo'a amanage hu'ne, Timpina nozame zagane, zamasimu ante'za manisaza zagamo'za efore hu'za ruvinetesageno, mona kankamumpina namazagamo'za efore hu'za hare'za vano hugahaze. **21** Hagi anante Anumzamo'a tusinasi nozameramine, osifaveramina trohuno hagerimpina zamagrite zamagrite zamantege'za timpina avite'za mani'neza kaza kaza hu'za vano nehaze. Hanki namazaga zamagri kna huno tro huzmantene. Anumzamo'ma anazama keana knare hu'ne. **22** Anumzamo'a asomu ke hunezmantero amanage hu'ne, kase hakare huta hagerimpina mani aviteta nemaninkeno, namamo'zanena mopafina kase hakare hu'za mani titipa hiho. **23** Hagi haninkino masa higeno, nampa 5fu kna emente'ne. **24** Anumzamo'a amanage huno hu'ne, Mopafina miko zagagafa rumofo rumofo fore hanaze. Kumate zagagafagi, afi zagagafagi, ne'onse zagaramine, zamagragna rumofo rumofo fore hu anante anante hiho. Anage higeno maka ana zagaramina fore hu'naze. **25** Hanki Anumzamo'a zagagafa tro hu'neana, trampi mani zagagafa zamagri kna tro nehuno, nontegama mani zagagafa zamagri kna tro nehuno, mopafi ne'onse zagaramina zamagri kna tro hu'ne. Anumzamo'ma anazama kegeno'a knare hu'ne. **26** Hagi Anumzamo'a amanage huno hu'ne, Vahe tro hamnena tagrikna hu'za manine'za, maka'za kva nehu'za nozameramine, hare'za vano nehaza namaramine, kumate zagagafane, mopafima kazama hu'za vanoma nehaza zagarami kegava hugahaze. **27** Hagi Anumzamo'ma vahe'ma tro hu'neana, Agra'agna tro hu'ne. Vene a'ene tro huzanante'ne. **28** Anumzamo'a asomu ke hunezmantero amanage huno zanasmi'ne, Mofavre kase hakare hanakeno, mopafina mani vitesaze. Ana nehuta mikoza kegava hi'o. Timpi nozame zagane, hareno vano nehia nama zagane, hakare'a mopafi kaza huno vano nehia zagaramine ana makaza kegava hi'o. **29** Anumzamo'a amanage huno hu'ne, Kma antahi'o! Mopafima nehagea zamofona avima'ane zafa raga'ane nezama

ಅದಿಕಾಂಡ

ದೀಪಗಳಂತಿರಲಿ,” ಎಂದರು. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. 16

- 1** ಅದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಆಕಾಶವನ್ನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಬೆಳಕನ್ನು ಎಂಬಂತೆ ದೇವರು ಏರಡು ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದರು. 2 ಭೂಮಿಯ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಬೆಳಕುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ದೇವರು ಸಕ್ಕತ್ತಗಳನ್ನು ಬರಿದಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಅದಿಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದಿತ್ತು. ಸಹ ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. 17 ದೇವರು ಆ ಬೆಳಕುಗಳನ್ನು ದೇವರಾತ್ಮರು ಜಲ ಸಮೂಹಗಳ ಮೇಲೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುಪುಡಕ್ಕೂ 18 ದೇವರಾತ್ಮರು ಜಲ ಸಮೂಹಗಳ ಮೇಲೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 3 ಆಗ ದೇವರು, “ಬೀಳಕಾಗಲಿ” ಎನ್ನಲು, ಬೀಳಕಾಯಿತು. ಹಗಲನ್ನು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಆಳುಪುಡಕ್ಕೂ ಬೆಳಕನ್ನು 4 ದೇವರು ಬೆಳಕನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಂಡರು. ದೇವರು ಬೆಳಕನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರು. 5 ದೇವರು ಬೆಳಕಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದರು. ದೇವರು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಂಡರು. 19 ಹಗಲು ಎಂದೂ ಕತ್ತಲೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಎಂದೂ ಕರೆದರು. ಆಗ ಹಿಂಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ಉದಯಕಾಲವೂ ಆಗಿ ಮೊದಲನೇಯ ದಿನವಾಯಿತು. 6 ನಂತರ ದೇವರು, “ಜಲರಾಶಿಯ ನಡುವೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಗುಮ್ಮಟಿವಾಗಲಿ, ಅದು ನೀರಿನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಲಿ,” ಎಂದರು. 7 ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಗುಮ್ಮಟಿವನ್ನು ಅದರ ಕೆಳಗಿಧ್ವನಿರನ್ನಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಿಸುವ ಜೀವ ಜಂತುಗಳನ್ನು ರೈಕೆಗಳುಳ್ಳ ಅದರ ಮೇಲಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರು. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಆಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳ ಹಾರಾಡಲಿ,” ಎಂದರು. 20 ಆಮೇಲೆ ದೇವರು, “ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಜಂತುಗಳು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳ ಹಾರಾಡಲಿ,” ಎಂದರು. 21 ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ದೊಡ್ಡ ಜಲಚರಗಳನ್ನು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಂಡರು. ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ದೊಡ್ಡ ಜಲಚರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಿಸುವ ಜೀವ ಜಂತುಗಳನ್ನು ರೈಕೆಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಜಾತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದರು. ದೇವರು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಂಡರು. 22 ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ಅಪುಗಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ, “ನೀವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರಿ, ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿರಿ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ,” ಎಂದರು. 23 ಹಿಂಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ಉದಯಕಾಲವೂ ಆಗಿ ಪದನೇಯ ದಿನವಾಯಿತು. 24 ಆಮೇಲೆ ದೇವರು, “ಭೂಮಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವಾಸಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರಿ, ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿರಿ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ,” ಎಂದರು. 25 ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಜೀವಿಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿ: ಪಶುಗಳು, ನೀಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿದಾಡುವ ಜೀವಿಗಳು, ಕಾಡುಮೃಗಗಳು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಲಿ,” ಎಂದರು. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. 26 ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ಎಲ್ಲ ತರದ ಕಾಡುಮೃಗಗಳನ್ನು ಪಶುಗಳನ್ನು ನೀಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿದಾಡುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಜಾತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ದೇವರು ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಂಡರು. 27 ತರುವಾಯ ದೇವರು, “ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡೋಣ. ಅವರು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೀನುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಆಕಾಶದ ಅನಂತರದ ದೇವರು, “ಹಗಲನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುಪುಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಪಶುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾಡುಮೃಗಗಳ ಆಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕುಗಳಿರಲಿ; ಅವು ಕಾಲಗಳನ್ನು ಮೇಲೆಯೂ ನೀಲದ ಮೇಲೆ ಹರಿದಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ದಿನ ಸಂಪತ್ತರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಗುರುತುಗಳಾಗಿರಲಿ. 15 ಮೇಲೆಯೂ ಆಳ್ಳಿಕೆ ಮಾಡಲಿ,” ಎಂದರು. 27 ಹಿಂಗೆ ದೇವರು ಅವು ಭೂಮಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುಪುಡಕ್ಕೆ ಆಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದರು. ದೇವರ

Mbandukulu

1 Na mbandukulu Nzambi yidikaka zulu na ntoto.

2 Ntoto vwandaka ya kuyilama ve, mpe yawu vwandaka ya mpamba. Maza vwandaka fuka nyonso, mpe kitombe vwandaka fuka maza ya kusunda.

Mpeve ya Nzambi vwandaka pepa na zulu ya maza.

3 Na yina, Nzambi tubaka: «Bika ti nsemo kutalana», mpe nsemo talanaka.

4 Nzambi talaka ti nsemo vwandaka mbote, mpe yandi kabulaka nsemo na kitombe.

5 Nzambi bokilaka nsemo «ntangu», mpe yandi bokilaka kitombe «mpimpa».

Bwisi yilaka, mpe bwisi kutsyaka. Yawu vwandaka ni kilumbu ya yiya.

6 Nzambi tubaka: «Bika ti kisika ya mpamba kuvwanda na kati-kati ya maza mutindu muludi,

samu na kukabula maza na bandambu zole.» **7** Nzambi yidikaka kisika ya mpamba mutindu muludi

yina kabulaka maza: Maza ya nkaka na zulu ya muludi, maza ya nkaka na yisi.

Mpe yawu salamaka mutindu yina.

8 Nzambi bokilaka muludi yango zulu. Bwisi yilaka, mpe bwisi kutsyaka. Yawu vwandaka

ni kilumbu ya zole.

9 Nzambi tubaka: «Bika ti maza yina kele na yisi ya muludi kuwanda kisika mosi,

samu ti kisika ya kuyuma kutalana.» Mpe yawu salamaka mutindu yina.

10 Nzambi bokilaka kisika ya kuyuma «ntoto», mpe yandi bokilaka maza yina vwandaka kisika mosi «mubu».

11 Nzambi tubaka: «Bika ti ntoto kumenisa matiti ya mutindu na mutindu:

Matiti ya konso mutindu yina ke pesaka bambuma ya kukunda, na bayinti ya konso bambutu yina ke vwandaka na mikokodi.» Mpe yawu salamaka mutindu yina.

12 Ntoto basisaka matiti ya mutindu na mutindu: Matiti ya konso mutindu yina ke pesaka bambuma ya kukunda, na bayinti ya konso mutindu yina ke butaka bambutu yina ke vwandaka

na mikokodi. Nzambi talaka ti yawu vwandaka mbote.

13 Bwisi yilaka, mpe bwisi kutsyaka. Yawu vwandaka ni kilumbu ya tatu.

14 Nzambi tubaka: «Bika ti bima yina ke lezimaka kuwanda na muludi ya zulu samu na kukabulaka mpimpa na ntangu.

Yawu ke vwanda bidimbu samu na kuzabisaka bilumbu, bamvula, na bantangu ya mikembo.

15 Bika ti bima yina banda na kulezimaka na muludi ya zulu samu na kuperesaka nsemo na ntoto.» Mpe yawu salamaka mutindu yina.

16 Ni mutindu yina Nzambi yidikaka bima zole ya nene yina ke lezimaka samu na kukyenzulaka.

Mosi ya kulutila nene, samu na kukyenzulaka na ntangu, mpe ya nkaka ya fyoti, samu na kukyenzulaka na mpimpa. Yandi yidikaka mpe bambwetete.

17

Nzambi tulaka bima yina na muludi ya zulu, samu na kuperesaka nsemo na ntoto,

18 samu na kuyalaka na mpimpa mpe na ntangu, mpe samu na kukabulaka mpimpa na ntangu.

Nzambi talaka ti yawu vwandaka mbote.

19 Bwisi yilaka, mpe bwisi kutsyaka. Yawu vwandaka ni kilumbu ya yiya.

20 Nzambi tubaka: «Bika ti maza kufuluka na bima nyonso ya moyo yina

ke zingaka na kati ya maza, bika mpe ti bandeke yina ke banda na kutambulaka na muludi ya zulu

kuwanda.» **21** Nzambi yidikaka bibulu ya nene ya nsisi ya mubu, na bima nyonso ya nkaka ya moyo yina ke zingaka, mpe ke tambulaka na maza,

mutindu kele makanda ya bawu. Yandi yidikaka mpe bandeke nyonso mutindu kele makanda ya bawu.

Nzambi talaka ti yawu vwandaka mbote.

22 Nzambi sakumunaka bawu mutindu yayi: «Beno butana, beno kuma mingi, beno fulusa mubu.

Bika mpe ti bandeke kukuma mingi na ntoto.» **23** Bwisi yilaka, mpe bwisi kutsyaka. Yawu vwandaka ni kilumbu ya tanu.

24 Nzambi tubaka: «Bika ti ntoto kubasisa makanda ya mutindu na mutindu ya bibulu: Bibulu ya bwala,

bibulu ya fyoti-fyoti, na bibulu ya mfinda mutindu kele makanda ya bawu.» Mpe yawu salamaka mutindu yina.

25 Nzambi yidikaka bibulu ya mfinda ya mutindu na mutindu, bibulu ya bwala ya mutindu na mutindu,

na bibulu ya fyoti-fyoti mutindu kele makanda ya bawu. Nzambi talaka ti yawu vwandaka mbote.

26 Nzambi tubaka: «Beto yidika muntu na kifwani ya beto, yandi kuwanda mutindu beto, yandi kuyala

bambisi ya mubu, bandeke ya zulu, bibulu ya bwala, na ntoto nyonso, mpe na banyama ya fyoti-fyoti

nyonso yina ke tambulaka na ntoto.» **27** Nzambi yidikaka muntu na kifwani ya yandi. Na kifwani ya

Nzambi, yandi yidikaka muntu. Yandi yidikaka bawu kento na bakala.

28 Nzambi sakumunaka bawu mpe tubaka: «Beno butana, beno kuma mingi, beno fulusa

ntoto mpe beno yala yawu. Beno yala bambisi ya mubu, bandeke ya zulu, mpe bibulu nyonso yina

ke tambulaka na ntoto.» **29** Nzambi tubaka: «Mu ke na kuperesaka beno matiti nyonso ya ntoto yina ke

butaka bambuma ya kukunda, na bayinti nyonso yina ke butaka bambuma. Ni yawu ke vwanda madya ya beno.

30 Samu na bibulu nyonso yina kele na ntoto, bandeke ya zulu, mpe bima nyonso yina kele

창세기

하여 움직이는 모든 생물을 그 종류대로, 날개 있는 모든 새를 그 종류대로 창조하시니

1 태초에 하나님이 천지를 창조하시니라 **2** 하나님의 보시기에 좋았더라 **22** 하나님의 땅이 혼돈하고 공허하며 흑암이 깊음 위에 들에게 복을 주어 가라사대 생육하고 번성하고 하나님은 수면에 운행하시니라 **3** 여 여러 바다 물에 충만하라 새들도 땅에 번하나님이 가라사대 빛이 있으라 하시매 빛이 성하라 하시니라 **23** 저녁이 되며 아침이 되니 있었고 **4** 그 빛이 하나님의 보시기에 좋았더라 이는 다섯째 날이니라 **24** 하나님의 가라사대라 하나님이 빛과 어두움을 나누사 **5** 빛을 낮 땅은 생물을 그 종류대로 내되 육축과 기는 이라 칭하시고 어두움을 밤이라 칭하시니라 것과 땅의 짐승을 종류대로 내라 하시고(그 저녁이 되며 아침이 되니 이는 첫째 날이니라 대로 되니라) **25** 하나님의 땅의 짐승을 그 종 **6** 하나님의 가라사대 물 가운데 궁창이 있어 류대로 육축을 그 종류대로 땅에 기는 모든 물과 물로 나뉘게 하리라 하시고 **7** 하나님의 것을 그 종류대로 만드시니 하나님의 보시기 궁창을 만드사 궁창 아래의 물과 궁창 위의 에 좋았더라 **26** 하나님의 가라사대 우리의 형물로 나뉘게 하시매 그대로 되니라 **8** 하나님 상을 따라 우리의 모양대로 우리가 사람을 만이 궁창을 하늘이라 칭하시니라 저녁이 되며 들고 그로 바다의 고기와 공중의 새와 육축과 아침이 되니 이는 둘째 날이니라 **9** 하나님의 온 땅과 땅에 기는 모든 것을 다스리게 하자 가라사대 천하의 물이 한 곳으로 모이고 물이 하시고 **27** 하나님의 자기 형상 곧 하나님의 형드러나라 하시매 그대로 되니라 **10** 하나님의 상대로 사람을 창조하시되 남자와 여자를 창물을 땅이라 칭하시고 모인 물을 바다라 칭하 조하시고 **28** 하나님의 그들에게 복을 주시며 시니라 하나님의 보시기에 좋았더라 **11** 하나 그들에게 이르시되 생육하고 번성하여 땅에 님이 가라사대 땅은 풀과 씨 맺는 채소와 각 충만하라, 땅을 정복하라, 바다의 고기와 공기 종류대로 씨 가진 열매 맺는 과목을 내라 중의 새와 땅에 움직이는 모든 생물을 다스리 하시매 그대로 되어 **12** 땅이 풀과 각기 종류대 라 하시니라 **29** 하나님의 가라사대 내가 온 이로 씨 맺는 채소와 각기 종류대로 씨 가진 열 면의 씨 맺는 모든 채소와 씨 가진 열매 맺는 매 맺는 나무를 내니 하나님의 보시기에 좋았 모든 나무를 너희에게 주노니 너희 식물이 되더라 **13** 저녁이 되며 아침이 되니 이는 셋째 리라 **30** 또 땅의 모든 짐승과 공중의 모든 새 날이니라 **14** 하나님의 가라사대 하늘의 궁창 와 생명이 있어 땅에 기는 모든 것에게는 내에 광명이 있어 주야를 나뉘게 하라 또 그 광 가 모든 푸른 풀을 식물로 주노라 하시니 그 명으로 하여 징조와 사시와 일자와 연한이 이 대로 되니라 **31** 하나님이 그 지으신 모든 것을 루라 **15** 또 그 광명이 하늘의 궁창에 있어 땅 보시니 보시기에 심히 좋았더라 저녁이 되며 에 비취라 하시고(그대로 되니라) **16** 하나님 아침이 되니 이는 여섯째 날이니라

이 두 큰 광명을 만드사 큰 광명으로 낮을 주관하게 하시고 작은 광명으로 밤을 주관하게 하시며 또 별들을 만드시고 **17** 하나님의 그것들을 하늘의 궁창에 두어 땅에 비취게 하시며 **18** 주야를 주관하게 하시며 빛과 어두움을 나뉘게 하시니라 하나님의 보시기에 좋았더라 **19** 저녁이 되며 아침이 되니 이는 넷째 날이니라 **20** 하나님의 가라사대 물들은 생물로 번성케 하라 땅 위 하늘의 궁창에는 새가 날으라 하시고 **21** 하나님의 큰 물고기와 물에서 번성

2 천지와 만물이 다 이루니라 **2** 하나님의 지으시던 일이 일곱째 날이 이를 때에 마치니 그 지으시던 일이 다하므로 일곱째 날에 안식하시니라 **3** 하나님의 일곱째 날을 복주사 거룩하게 하셨으니 이는 하나님의 그 창조하시며 만드시던 모든 일을 마치시고 이 날에 안식하셨음이더라 **4** 여호와 하나님의 천지를 창조하신 때에 천지의 창조된 대략이 이러하니라 **5** 여호와 하나님의 땅에 비를 내리지 아니하셨고 경작할 사람도 없었으므로 들에는

Genesis

1 Ke mutawauk, ke God El orala kusrao, faclu, ac ma nukewa, 2 faclu wangin lumah ac wangin koano. Lohsr matoltol afunla acn loal uh, ac Ngun lun God apisia fin kof uh. 3 Na God El fahk, "Lela in oasr kalem" — ac kalem uh sifyak. 4 God El insewowo ke ma El liye. Na El sraclik kalem liki lohsr uh, 5 ac El pangon kalem uh "Len," ac lohsr uh "Fong." Ke safla eku sac na lotutang sikme — pa ingan len se emeet. 6 Ac God El fahk, "Lela in oasr sie lisrlisr inmasrlon kof uh, in sraclik kof uh liki kof uh." 7 Ouinge God El orala lisrlisr se ac sraclik kof ma oan ye lisrlisr sac liki kof ma oan lucng liki lisrlisr sac. Na orekla oana. 8 God El pangon lisrlisr sac "Yen engyeng uh." Ke safla eku sac na lotutang sikme — pa ingan len se akluo. 9 Na God El fahk, "Lela kof ye acn engyeng uh in tukeni nu ke sie acn, tuh acn pao uh fah sifyak" — na orekla oana. 10 El pangon acn pao uh "Faclu," ac kof ma toeni nu sie uh El pangon "Meoa." Ac God El liye ma El orala tuh na wo. 11 Na El fahk, "Lela faclu in akkapye kain in mah nukewa ac kain in sak nukewa — na sifyak oana. 12 Ouinge faclu akkapyauk kain in sak nukewa, ac God El liye ma El orala tuh na wo. 13 Ke safla eku sac na lotutang sikme — pa ingan len se aktolu. 14 Na God El fahk, "Lela mwe kalem uh in sifyak yen engyeng uh in sraclik len liki fong, ac in akkalemye pacl in mutawauk lun len, yac, ac pacl in akfulat, 15 ac elos fah kalem inkusrao me ac tolak fin faclu" — ac ouinge orekla oana. 16 Ouinge God El orala kalem luo ma yohk uh: fahat in leumi len, ac malem in leumi fong; El oayapa orala itu uh. 17 El oakiya kalem inge inkusrao in tolak fin faclu, 18 in karingin len ac fong, ac in sraclik kalem liki lohsr. Ac God El liye ma El orala tuh na wo. 19 Ke safla eku sac na lotutang sikme — pa ingan len se akakosr. 20 Na God El fahk, "Lela inkof uh in nwanala ke kain in ma moul puspis, ac lela yen engyeng uh in sessesla ke won." 21 Ouinge God El orala ma moul lulap in meoa uh, kain in ma moul nukewa ma muta inkof uh, ac kain in won nukewa. Ac God El liye ma El orala tuh na wo. 22 El akinsewowyalo nukewa ac fahk nu sin ma moul ma muta inkof uh elos in isus ac nwakla meoa, ac El fahk nu sin won in kapak ac puseni. 23 Ke safla eku sac na lotutang sikme — pa ingan len se aklimekosr. 24 Na God El fahk, "Lela faclu in oswe kain in ma orakrak nukewa; ma muna ac ma lemna, yohk ac srik" — na orekla oana. 25 Ouinge God El oralosla nukewa, ac El liye ma El orala tuh na wo. 26 Na God El fahk, "Inge kut ac fah oru mwet uh: elos ac oana kut ac lumahlos ac oana lumasr. Ac fah oasr ku yorolos fin ik, won, ac ma orakrak nukewa, ma muna ac ma lemna, ma yohk ac srik." 27 Ouinge God El orala mwet uh, ac oralosla oana lumahl. El oralosla mukul ac mutan, 28 ac akinsewowyalo, ac fahk, "Kowos in isus fahko in pus, tuh fwilin tulik nutuwos fah fahsreluk nu fin faclu nufon ac leumi ma inge. Nga filikowosi in karingin ma moul nukewa inkof uh, won yen engyeng uh, ac ma orakrak nukewa ma moul fin faclu." 29 Na God El fahk, "Nga aksaola kain in mabsrik nukewa ac kain in fokinsak nukewa kowos in mongo kac, 30 a nu sin ma orakrak nukewa ac nu sin won nukewa nga aksaola mah ac sra sak nu selos" — na orekla oana. 31 God El liye ma nukewa ma El orala tuh na wo. Ke safla eku sac na lotutang sikme — pa ingan len se akonkosr.

2 Ouinge faclu ac kusrao ac ma nukewa loac aksafeyukla. 2 Ke len se akitkosr, God El aksafyela ma El oru ac mongla liki orekma lal. 3 El akinsewowyole len se akitkosr, ac srela tuh in sie len mutal, mweyen El aksafyela ma nukewa El oru ac tui ke orekma lal. 4 Pa ingan luman orekla lun kusrao ac faclu ac ma nukewa loac. Ke LEUM GOD EL kusrao ac faclu, 5 wangin sak fin faclu ac wangin mah sunak, mweyen El soenna supwama af, ac wangin mwet in imai acn uh. 6 Tusruktu kof uh otayk liki ye fohk uh ac aksroksrokye infohk uh. 7 Na LEUM GOD EL eis kutu fohk liki infohk uh ac lumahla mwet se kac. El mongyang nu infwen mwet sac ke momong in moul, ac mwet sac moul. 8 Na LEUM GOD El orala ima se in Eden, layen kutulap, ac filiya mwet se El orala inge we. 9 El oru tuh kain in sak kato nukewa in kap we ac oswe fokinsak na wowo. Ac infulwen ima uh, oasr pac sak soko tu we ma ac sang moul nu sin mwet uh, ac oayapa oasr sak soko ma ac sang etauk ke ma wo ac ma koluk. 10 Infact srisrik soko soror in Eden ac aksroksrokye ima sac, ac ke alukela acn sengelik nu ke infact akosr. 11 Infact soko meet ah pa Pishon, su soror rauni acn Havilah. 12 (Gold na pwaye ac oayapa ono keng ma sesa, ac eot saok koneyukyak we.) 13 Infact soko aklukwa pa Gihon, su soror rauni acn Cush. 14 Infact soko aktolkwa pa

په یدا بون

1

باش بwoo، 19 جا ٹیواره بwoo، بwoo بهیانی، ئەمە پروژى چوارەم

بwoo، 20 ئینجا خودا فرمومۇي: «با ٹاوه کان پې بن لە ئاپۇرەمى

بۇنەوەرە زىنەدۇو، با بالىدەش لە بۇشاپى ئاماندا بەسەر شىۋە و بەتال بwoo، تارىكىش لە سەر پرووى قۇولايە كان بwoo.

زەۋىدا بەپېت،» 21 ئىتر خودا بۇنەوەرە مەزىنە كانى دەرىيائى پروژى خوداش لە سەر پرووى ٹاوه کان دەجولايە وە. 3 خودا بە دېپەتا، لە گەل ھەمو زىنەدەوەرە جولالە كانى ناو ٹاوه کان فرمومۇي: «با پۇونا كى بىتت،» ئینجا رۇونا كى بwoo، 4 خوداش كە لىپ بېيون، بېيىچى جۈزە كايان، لە گەل ھەمو بالىدەيەكى بىننى كە رۇونا كىيە كە باش بwoo، ئىتر خودا رۇونا كىيە كەلى لە تارىكى جيا كىدەدەوە. 5 خودا رۇونا كىيە كەلى ناو نا «پۇزى»

و تارىكىيە كەلى ناو نا «شەو،» ٹیوارە بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە پروژى يە كەم بwoo، 6 خودا فرمومۇي: «با بۇشاپى كە لە ئىوان ٹاوه کاندا بىتت، بۆ جىابۇنە وە ئاوا لە ئاوا،» 7 جا ئاوا بwoo.

خودا بۇشاپى كەدى دروستكەد و ٹاوه كەلى ئىزىز بۇشاپى كەلى لە ٹاوه كەدى سەر بۇشاپى كراوه كە جيا كىدەدەوە. 8 خودا بۇشاپى كەلى ناو نا «ئاسمان،» جا ٹیوارە بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

پروژى دووم بwoo، 9 خودا فرمومۇي: «با ٹاوه کانى ئىزىز ئاسمان خۇييان دروستكەد، ئاژەللى مالىيىش بېيىچى جۈزى خۇييان و لە يەك شۇنىڭ كۆپىنەو ووشكانى دەرىكەويت،» جا ئاوا بwoo.

ھەمو خشۇكىتىكىش لە سەر زەۋى بېيىچى جۈزى خۇييان. 10 خودا و شakanىيە كەلى ناو نا «زەۋى،» ٹاوه كۆپۈرۈدە كەشى خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 26 ئینجا خودا فرمومۇي:

ناو نا «دەرىياء،» خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 11 ئینجا خودا فرمومۇي: «با مەرۇف لە سەر وىنە خۇمان دروستكىن و لە خۇمان

تىپتىت. با دەسەلەتدارىن بە سەر ماسى دەرىا و بالىدە ئاسمان تۇودار و دارى بەردار لە سەر زەۋى، ئەمە تۇوه كەلى لە ئاوا و ئاژەللى مالى و بە سەر ھەمو زەۋىدا، ھەر وەها بە سەر ھەمو خۇيەقى، لە جۈزى خۇيى،» جا ئاوا بwoo، 12 زەۋى سەوزازىي تۇوه كە بەرەم هېتىن، بۇوه كى تۇودار لە جۈزى خۇيى و دار كە بەر دروستكەت و تۇوه كە تىدا بىتت لە جۈزى خۇيى، خوداش بىننى كە ئەمە باش بwoo، 13 جا ٹیوارە بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە پروژى سىلىم بwoo، 14 ئینجا خودا فرمومۇي: «با لە بۇشاپى ئاسماندا رۇونا كىيە كان ھېن بۆ جىا كەرنە وە ئىزىز لە شەو، بالىدە ئاسمان و بە سەر ھەمو بۇنەوەرەن كى زىنەدۇدا كە ھەر وەها بۆ نىشانىكەن وەر زەۋى و پروژى سال، 15 با پۇونا كىيە كان

لە بۇشاپى ئاسماندا بىن، تاكى سەر زەۋى رۇونا كەنە وە،» بۇوه كى تۇودار كە لە سەرتاسەرى بۇوه زەۋىپە داومە بە جا ئاوا بwoo، 16 ھەر وەها خودا دوو بۇونا كىيە مەزىنە كە

دروستكەد، رۇونا كىيە گەورە كىيان بۆ فەرمانزە وايەقى پۇزى،

پۇونا كىيە بچوو كەشىيان بۆ فەرمانزە وايەقى شەو، ھەر وەها ئەستىرە كاينىش، 17 خودا لە بۇشاپى ئاسماندا بۆ رۇونا كەرنە وە ئىزىز سەر زەۋى، ھەمو بۇنەوەرەن كى كە هەناسەرى ڑىانى تىدا،

ھەمو بۇوه كى سەوزم بۆ خۇراك كىپداون،» جا ئاوا بwoo، 18 بۆ فەرمانزە وايەقى پروژى شەو و

جيما كەرنە وە رۇونا كى لە تارىكى، خوداش بىننى كە ئەمە

Pirmā Mozus

1 Iesākumā Dievs radija debesis un zemi. **2** Un zeme bija tumša un tukša, un tumsa bija pār dzīlumiem, un Dieva Gars lidinājās pa ūdeņu virsu. **3** Un Dievs sacīja: Lai top gaisma. Tad tapa gaisma. **4** Un Dievs redzēja gaismu labu esam. Un Dievs šķīra gaismu no tumsas. **5** Un Dievs nosauca gaismu par dienu, un tumsu Viņš nosauca par nakti. Un tapa vakars un tapa rīts, pirmā diena. **6** Tad Dievs sacīja: Lai top izplatījums ūdeņu starpā un lai tas šķir ūdeni no ūdens. **7** Un Dievs darīja izplatījumu, un darīja starpu to ūdeni, kas izplatījuma apakšā, un to ūdeni, kas izplatījuma virsū; un tā notika. **8** Un Dievs nosauca izplatījumu par debesi. Un tapa vakars un tapa rīts, otra diena. **9** Tad Dievs sacīja: Lai ūdens debess apakšā krājas vienā vietā, ka sausums top redzams; un tā notika. **10** Un Dievs nosauca sausumu par zemi, un to ūdeņu krājumu Viņš nosauca par jūru. Un Dievs redzēja to labu esam. **11** Un Dievs sacīja: Lai zeme izdod zaļumu un zāli, kas savu sēklu nes, auglīgus kokus, kas auglus nes pēc savas kārtas, kam sava sēkla iekš sevis ir virs zemes; un tā notika. **12** Un zeme izdeva zaļumu un zāli, kas savu sēklu nes pēc savas kārtas, un kokus, kas auglus nes, kam sava sēkla iekš sevis pēc savas kārtas. Un Dievs redzēja to labu esam. **13** Un tapa vakars un tapa rīts, trešā diena. **14** Tad Dievs sacīja: Lai top spīdekļi debess izplatījumā, kas šķir dienu no nakts un kas dod zīmes un laikus un dienas un gadus; **15** Un lai tie ir par spīdekļiem debess izplatījumā un spīd virs zemes; un tā notika. **16** Un Dievs darīja divus lielus spīdekļus, lielāko spīdekli, dienu valdit un mazāko spīdekli, nakti valdit, - un zvaigznes. **17** Un Dievs tos lika debess izplatījumā, lai tie spīd uz zemi. **18** Un valda dienu un nakti un šķir gaismu no tumsas. Un Dievs redzēja to labu esam. **19** Un tapa vakars un tapa rīts, ceturtā diena. **20** Tad Dievs sacīja: Lai pa pulkiem rodas ūdeni kustošas dzīvas dvašas un putni, kas virs zemes skrien apakš debess izplatījuma. **21** Un Dievs radīja lielus jūras zvērus un visādas dzīvas dvašas, kas lien, ko ūdens pa pulkiem izdod pēc viņu kārtām, un visādus spārnainus putnus pēc viņu kārtas. Un Dievs redzēja to labu esam. **22** Un Dievs tos svētīja sacīdam: Vaislojaties un vairojaties un piepildiet ūdeni jūrā, un putni lai vairojās virs zemes. **23** Un tapa vakars un tapa rīts, piektā diena. **24** Tad Dievs sacīja: Lai zeme izdod dzīvas dvašas pēc viņu kārtas, lopus, tāpus un zemes zvērus pēc viņu kārtas; un tā notika. **25** Un Dievs darīja zemes zvērus pēc viņu kārtas un lopus pēc viņu kārtas un visādus zemes tāpus pēc viņu kārtas. Un Dievs redzēja to labu esam. **26** Un Dievs sacīja: Darīsim cilvēkus pēc mūsu ģimja, pēc mūsu lidzības, lai tie valda pār zivim jūrā un pār putniem apakš debess un pār lopiem un pār visu zemi un pār visiem tāriem, kas lien virs zemes. **27** Un Dievs radīja cilvēku pēc Sava ģimja, pēc Dieva ģimja Viņš to radīja, un radīja tos, vīrieti un sievieti. **28** Un Dievs tos svētīja, un Dievs uz tiem sacīja: Auglojaties un vairojaties un piepildiet zemi un pārvaldīet to un valdat pār zivim jūrā un pār putniem apakš debess un pār visām dvašām, kas lien virs zemes. **29** Un Dievs sacīja: Redzi, Es jums esmu devis visādu zāli, kas nes sēklu, kas ir pa visu zemes virsu, un visus kokus, kam savi augļi iekš sevis un kas nes sēklu, jums par ēdamo. **30** Un visiem zvēriem virs zemes un visiem putniem apakš debess un visiem tāriem virs zemes, kam dzīva dvaša, esmu devis visādu zalu zāli par barību. Un tā notika. **31** Un Dievs Savu darbu, ko bija darījis, un dusēja septītā dienā no visa Sava darba, ko bija darījis. **3** Un Dievs svētīja to septīto dienu un to iesvētīja, tāpēc ka Viņš bija dusējis no visa Sava darba, ko Dievs bija radījis un taisījis. **4** Tā debesis un zeme cēlušās, kad tās tapa radītas tai laikā, kad Dievs Tas Kungs zemi un debesis darīja. **5** Un vēl nekādu krūmu nebija laukā virs zemes, un vēl nekāda zāle nezēla, jo Dievs Tas Kungs vēl nebija licis lietum līt virs zemes, un cilvēka nebija, kas zemi būtu kopis. **6** Bet migla cēlās

Ebandeli

1 Na ebandeli, Nzambe akelaki Likolo mpe mokili.

2 Mokili ezalaki na lolenge te mpe ezalaki pamba.

Molili ezalaki na likolo ya mozindo; mpe Molimo ya

Nzambe azalaki kopepa na likolo ya mayi. 3 Mpe

Nzambe alobaki: « Tika ete pole ezala! » Mpe pole

ezalaki. 4 Nzambe amonaki ete pole ezali malamu,

akabolaki pole na molili. 5 Nzambe abengaki pole

« moyi, » mpe abengaki molili « butu. » Pokwa

ezalaki mpe tongo ezalaki. Yango ezalaki mokolo

moko. 6 Bongo Nzambe alobaki: « Tika ete etando

ezala kati na mayi mpo na kokabola yango! » 7

Nzambe akelaki etando; akabolaki mayi oyo ezalaki

na se ya etando na mayi ya likolo. Yango esalemakei

mpe bongo. 8 Nzambe abengaki etando « likolo. »

Pokwa ezalaki, tongo mpe ezalaki. Yango ezalaki

mokolo ya mibale. 9 Bongo Nzambe alobaki: « Tika

ete mayi oyo ezali na se ya likolo esangana esika

moko mpo ete mabele ya kokawuka ebima! » Yango

esalemakei mpe bongo. 10 Nzambe abengaki mabele

ya kokawuka « mokili, » mpe abengaki mayi oyo

esanganaki esika moko « ebale monene. » Nzambe

amonaki ete ezali malamu. 11 Nzambe alobaki: « Tika

ete mokili ebimisa matiti, milona oyo ezali na nkona

mpe banzete ya mbuma oyo ebotaka mbuma kolanda

lolenge ya nzete moko na moko! » Yango esalemakei

mpe bongo. 12 Mabele ebimisaki matiti, milona oyo

ebotaka nkona kolanda lolenge ya molona moko na

moko mpe banzete oyo ebotaka mbuma kolanda

lolenge ya nzete moko na moko. Nzambe amonaki

ete ezali malamu. 13 Pokwa ezalaki, tongo mpe

ezalaki. Yango ezalaki mokolo ya misato. 14 Bongo

Nzambe alobaki: « Tika ete biloko oyo ebimisaka

pole ezala na etando ya likolo mpo na kokabola moyi

wuta na butu, mpo na kozala bilembo oyo ekolakisa

bileko, mikolo mpe mibu, 15 mpe mpo na kongengisa

mokili! » Yango esalemakei mpe bongo. 16 Nzambe

akelaki biloko mibale ya minene oyo ebimisaka pole:

oyo eleki monene, mpo na kongenga na moyi; mpe

oyo ya moke, mpo na kongenga na butu. Mpe akelaki

lisusu minzoto. 17 Nzambe atiaki yango na etando ya

likolo mpo ete engengisa mokili, 18 engenga na moyi

mpe na butu, mpe ekabola pole na molili. Nzambe

amonaki ete ezali malamu. 19 Pokwa ezalaki, tongo

mpe ezalaki. Yango ezalaki mokolo ya minei. 20

Bongo Nzambe alobaki: « Tika ete bikelamu ya bomoi etonda kati na mayi, mpe bandeke epumbwa na mokili na etando ya likolo! » 21 Nzambe akelaki banyama minene ya mayi mpe bikelamu nyonso ya bomoi oyo etambolaka kati na mayi mpe etondi meke kati na mayi: ekelamu na ekelamu na lolenge na yango.

Akelaki mpe bandeke nyonso ya mapapu: ndeke na ndeke na lolenge na yango. Nzambe amonaki ete ezali malamu. 22 Nzambe apambolaki yango mpe

alobaki: « Bobotana, bokoma ebele, botondisa mayi ya bibale, mpe tika ete bandeke ekoma ebele kati na mokili. » 23 Pokwa ezalaki, tongo mpe ezalaki.

Yango ezalaki mokolo ya mitano. 24 Bongo Nzambe alobaki: « Tika ete mokili ebimisa bikelamu ya bomoi kolanda lolenge na yango: bibwele, bikelamu oyo

etambolaka na libumu, banyama ya mike-mike mpe

banyama ya zamba! » Yango esalemakei mpe bongo.

25 Nzambe akelaki banyama ya zamba kolanda lolenge na yango: bibwele mpe bikelamu nyonso ya mike-mike. Nzambe amonaki ete ezali malamu.

26 Bongo Nzambe alobaki: « Tika ete tosala bato na elilingi na biso, na lolenge oyo biso tozali, mpo

ete bakonza bambisi ya ebale, bandeke ya likolo, bibwele kati na mokili mobimba, bikelamu nyonso

oyo etambolaka na libumu mpe banyama ya mike-mike! » 27 Nzambe akelaki bato na elilingi na Ye, akelaki bango na elilingi ya Nzambe; akelaki bango

mobali mpe mwasi. 28 Nzambe apambolaki bango mpe alobaki na bango: « Bobotana, bokoma ebele,

botondisa mokili mpe bobongola yango. Bokonza bambisi ya bibale, bandeke ya likolo, bikelamu oyo

etambolaka na libumu mpe banyama nyonso ya mike-mike. » 29 Bongo Nzambe alobaki: « Tala, kati na

mokili mobimba, napesi bino milona oyo ezali na nkona mpe banzete nyonso oyo ebotaka mbuma.

Yango nde ekozala biley na bino. 30 Napesi matiti nyonso ya mobesu lokola biley epai ya banyama

nyonso ya mokili, epai ya bandeke nyonso ya likolo, epai ya bikelamu nyonso oyo etambolaka na libumu,

mpe epai ya bikelamu nyonso oyo ezali na bomoi. » 31 Nzambe atalaki biloko nyonso oyo akelaki mpe amonaki ete ezali malamu koleka. Pokwa ezalaki, tongo mpe ezalaki.

Yango ezalaki mokolo ya motoba.

2 Ezalaki bongo nde likolo mpe mokili ekelamaki elongo na biloko nyonso oyo ezali kati na yango.

Olubereberye

1 Ku lubereberye Katonda yatonda eggulu n'ensi.

2 Ensi yali njereere nga yeetabuddetabudde, ekizikiza nga kibisse kungulu ku buziba, n'Omwoyo wa Katonda ng'atambulira ku mazzi. 3 Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeerewo obutangaavu," ne waba obutangaavu. 4 Katonda n'alaba obutangaavu nga bulungi; n'ayawula obutangaavu n'ekizikiza. 5 Katonda obutangaavu n'abuyita emisana, n'ekizikiza n'akiyita ekiro. Ne wabaawo akawungeezi ate ne buba enky. Olwo lwe lunaku olw'olubereberye. 6 Era Katonda n'agamba nti, "Wabeeewo ebbanga lyawule olufu n'amazzi." 7 Bw'atylo Katonda n'akola ebbanga okwawula wansi n'amazzi agali waggulu. Ne kiba bwe kityo. 8 Katonda ebbanga n'aliyita eggulu. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enky, olwo lwe lunaku olwokubiri. 9 Awo Katonda n'ayogera nti, "Amazzi agali wansi w'eggulu gakunjaanire mu kifo kimu, wabeewo olukalu." Ne kiba bwe kityo. 10 Katonda olukalu n'aluuya ensi, amazzi agakunjyaany go n'agayita ennyanja. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. 11 Awo Katonda n'agamba nti, "Ensi ereete ebimera: emitii egizaala ensigo mu ngeri yaagyo, emitii eg'y'ebibala ebibaamu ensigo mu ngeri yaagyo, gibeere ku nsi." Ne kiba bwe kityo. 12 Ensi n'ereeta ebimera eby'ensigo ebya buli ngeri, n'emitii eg'y'ebibala ebya buli ngeri n'ebijja ku nsi. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. 13 Ne buba akawungeezi ate ne buba enky. Olwo lwe lunaku olwokusatu. 14 Awo Katonda n'agamba nti, "Wabeeewo ebyaka mu bbanga ly'eggulu, okwawula emisana n'ekiro; bibeerenga obubonero okwawulanga ebiro, n'ennaku, n'emyaka. 15 Bibeere ebyaka ku ggulu, bireetere ensi obutangaavu." Ne kiba bwe kityo. 16 Katonda n'akola ebyaka ebinene bibiri, ekyaka ekisinga obunene kifugenga emisana, n'ekitono kifugenga ekiro, n'akola n'emmunyeeny. 17 Awo Katonda n'abiteeka mu bbanga ly'eggulu byakenga ku nsi, 18 enjuba efugenga emisana, omwezi gufugenga ekiro, era byawulenga obutangaavu n'ekizikiza. Katonda n'alaba ng'ekyo kirungi. 19 Ne buba akawungeezi, ate ne buba enky. Olwo lwe lunaku olwokuna. 20 Katonda n'ayogera nti, "Amazzi galeete ebibinja by'ebiram, n'ebinyonyi bibuukenga waggulu mu bbanga." 21 Bw'atylo Katonda n'akola ebitonde eby'omu nnyanja

ebinene ennyo, na buli kiramu ekya buli ngeri eky'omu nnyanja, na buli kinyonyi ekibuu. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. 22 Bw'atylo Katonda n'abiwa omukisa n'agamba nti, "Muzaale mwale, mujjuze amazzi g'ennyanja, n'ebinyonyi byale ku nsi." 23 Ne buba akawungeezi, ate ne buba enky; olwo lwe lunaku olwokutaano. 24 Katonda n'ayogera nti, "Ensi ereete ebiram, ebya buli ngeri: ente, n'ebiyewalula, n'ensolo ez'omu nsiko eza buli ngeri." Bwe kityo bwe kyali. 25 Katonda n'atonda ensolo ez'oku nsi eza buli ngeri, n'ente eza buli ngeri, na buli ekyewalula ku ttaka ekya buli ngeri. Katonda n'alaba nga ky'akoze kirungi. 26 Awo Katonda n'agamba nti, "Tukole omuntu mu kifaananyi kyaffe mu ngeri yaffe. Bafugenga ebyenyanja eby'omu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga, n'ensolo zonna, n'ensi yonna, era bafugenga na buli ekyewalulira ku nsi kyonna." 27 Bw'atylo Katonda n'atonda omuntu mu kifaananyi kye, mu kifaananyi kya. Katonda mwe yamutondera; n'abatonda omusaja n'omukazi. 28 Katonda n'abawa omukisa, n'abagamba nti, "Mwale mujjuze ensi, mugifugenga. Muifugenga ebyenyanja ebiri mu nnyanja, n'ebinyonyi eby'omu bbanga na buli kiramu ekitambula ku nsi." 29 Awo Katonda n'agamba nti, "Laba mbawadde buli kimera eky'ensigo ekiri ku nsi na buli muti ogw'ensigo mu kibala kyagwo. Munaabiryanga. 30 Mbawadde na buli nsolo ey'oku nsi, na buli kinyonyi eky'omu bbanga na buli ekyewalula, na buli ekissa omukka mbiwa buli kimera, okuba emmere yaabyo." Bwe kityo bwe kyali. 31 Awo Katonda n'alaba byonna by'akoze nga birungi nnyo. Ne buba akawungeezi, ate ne buba enky, olwo lwe lunaku olwomukaaga.

2 Bwe bityo eggulu n'ensi awamu ne byonna ebigirimu ne biggwa okukolwa. 2 Ku lunaku olw'omusanvu Katonda yali amaze ebyo byonna bye yali akola; n'awummulira ku lunaku olwo ng'ava ku mirimu gye gyonna gye yakola. 3 Bw'atylo Katonda olunaku olw'omusanvu n'aluwa omukisa n'alutukuza; kubanga ku olwo Katonda kwe yawummulira emirimu gye yakola mu kutonda. 4 Ebyo bye bifaa ku ggulu n'ensi nga bwe byatondebwa, Mukama Katonda we yamalira okutonda eggulu n'ensi. 5 Tewaaliwo muddo gwonna ku nsi wadde ekimera kyonna, kubanga Mukama Katonda yali tannatonnyesa nkuba ku nsi era nga tewali muttu ow'okulima ettaka. 6

Genesisy

1 Tamin' ny voalohany Andriamanitra nahary ny lanitra sy ny tany. **2** Ary ny tany dia tsy nisy endrika sady foana; ary aizina no tambonin' ny lalina. Ary ny fanahim' Andriamanitra nanomba tambonin' ny rano. **3** Ary Andriamanitra nanao hoe: Misia mazava; dia nisy mazava. **4** Ary hitan' Andriamanitra fa tsara ny mazava; ary nampisarahin' Andriamanitra ny mazava sy ny maizina. **5** Ary Andriamanitra nanao ny mazava hoe andro; ary ny maizina nataony hoe alina. Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro voalohany izany. **6** Ary Andriamanitra nanao hoe: Misia habakabaka eo anelanelan' ny rano; ary aoka hampisaraka ny rano amin' ny rano izy. **7** Ary Andriamanitra nanao ny habakabaka ka nampisaraka ny rano ambanin' ny habakabaka tamin' ny rano ambonin' ny habakabaka; dia nisy izany. **8** Ary Andriamanitra nanao ny habakabaka hoe lanitra. Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro faharaoa izany. **9** Ary Andriamanitra nanao hoe: Aoka hiangona ny rano eny ambanin' ny lanitra ho eo amin' ny fitoerana iray, ary aoka hiseho ny maina; dia nisy izany. **10** Ary Andriamanitra nanao ny maina hoe tany; ary ny rano tafangona nataony hoe ranomasina. Ary hitan' Andriamanitra fa tsara izany. **11** Ary Andriamanitra nanao hoe: Aoka ny tany haniry ahitra sy anana mamoa ary hazo fihinam-boa izay mamoa, samy araka ny karazany avy, ka manam-boa ao aminy, eny ambonin' ny tany; dia nisy izany. **12** Ary ny tany naniry ahitra sy anana mamoa samy araka ny karazany avy, ary hazo mamoa izay manam-boa ao aminy, samy araka ny karazany avy. Ary hitan' Andriamanitra fa tsara izany. **13** Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro fahatelo izany. **14** Ary Andriamanitra nanao hoe: Misia fahazavana eny amin' ny habakabaky ny lanitra hampisaraka ny andro sy ny alina; ary aoka ho famantarana sy ho fotoana ary ho andro sy taona ireo. **15** Ary aoka ho fanazavana eny amin' ny habakabaky ny lanitra izy hanazava eny ambonin' ny tany; dia nisy izany. **16** Ary Andriamanitra nanao ny fanazavana roa lehibe, dia ny fanazavana lehibe ho mpanapaka ny andro ary ny fanazavana kely ho mpanapaka ny alina sy ny kintana. **17** Ary Andriamanitra nametraka azy teny amin' ny habakabaky ny lanitra hanazava eny ambonin' ny tany, **18** sy ho mpanapaka ny andro sy ny alina, ary hampisaraka ny mazava sy ny maizina. Ary hitan' Andriamanitra fa tsara izany. **19** Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro fahefatra izany. **20** Ary Andriamanitra nanao hoe: Aoka ny rano ho be zava-manan' aina; ary aoka hisy vorona hanidina ambonin' ny tany eny amin' ny habakabaky ny lanitra. **21** Ary Andriamanitra nahary ny biby vaventy anaty rano sy ny zava-manan' aina mihetsiketsika rehetra, izay efa betsaka ao amin' ny rano, samy araka ny karazany avy, ary ny voro-manidina rehetra, samy araka ny karazany avy. Ary hitan' Andriamanitra fa tsara izany. **22** Ary Andriamanitra nitso-drano azy hoe: Maroa anaka sy mihabetsaha ary mameo na rano ao amin' ny ranomasina; ary aoka ny vorona hihamaro eny ambonin' ny tany. **23** Dia nisy fa hariva, ary nisy maraina, andro fahadimy izany. **24** Ary Andriamanitra nanao hoe: Aoka ny tany hamoaka zava-manan' aina samy araka ny karazany avy, dia biby fiompy sy biby mandady sy mikisaka ary bibidia, samy araka ny karazany avy; dia nisy izany. **25** Ary Andriamanitra nanao ny bibi-dia, samy araka ny karazany avy, sy ny biby fiompy, samy araka ny karazany avy, ary ny biby rehetra izay mandady na mikisaka amin' ny tany, samy araka ny karazany avy. Ary hitan' Andriamanitra fa tsara izany. **26** Ary Andriamanitra nanao hoe: Andeha Isika hamorona olona tahaka ny endritsika, araka ny tarehindsightsika; ary aoka izy hanjaka amin' ny hazandrano ao amin' ny ranomasina sy ny voro-manidina sy ny biby fiompy sy ny tany rehetra ary ny biby rehetra izay mandady na mikisaka amin' ny tany. **27** Ary Andriamanitra nahary ny olona tahaka ny endriny; tahaka ny endrik' Andriamanitra no namoronany azy; lahy sy vavy no namoronany azy. **28** Ary Andriamanitra nitso-drano azy hoe: Maroa fara sy mihabetsaha ary mameo na tany, ka mampanompoa azy; ary manjaka amin' ny hazandrano ao amin' ny ranomasina sy ny voro-manidina ary ny biby rehetra izay mihetsiketsika ambonin' ny tany. **29** Ary Andriamanitra nanao hoe: Indro, efa nomeko anareo ny anana manintsam-boa rehetra izay ambonin' ny tany rehetra ary ny hazo rehetra izay misy voa sady manintsam-boa; dia ho fihinana anareo ireny. **30** Ary ny amin' ny bibi-dia rehetra sy ny voro-manidina rehetra ary ny zava-manan' aina rehetra izay mandady na mikisaka amin' ny tany, dia efa nomeko azy ny zava-maitso rehetra

Genesisy

1 Tam-pifotorañ' añe, namboaren' Añahare o likeraño naho ty tane toy, 2 ie amy zay tsy amam-bintañe naho kòake ty tane toy naho nimoromoroñe ty an-tarehe' i lalekey, vaho nihelahela ambone' o ranoo t'i Arofon' Añahare.

3 Hoe t'i Andrianañahare: Ampiloneahan-kazavàñe; le nisodehan-kazavàñe. **4** Nivazohon' elatse ty amy karaza'ey. Le nivazohon' Añahare Añahare i hazavañey te nisoa, le navahen' te soa. **22** Nitatan' Añahare iereo ami' ty Añahare amy ieñey i hazavàñey, **5** nataon' hoe: Manaranàha le mangetseketesha, atsafo Añahare ty hoe Andro i hazavañey vaho nano'e ty hoe Haleñe i ieñey. I haleñey vaho i antoandroy—ty andro valoha'e. **6** Le hoe t'i Andrianañahare: Ampiboahan-dañelañe añivo' Andrianañahare: Hampanaranàheñe an-tane o ranoo hisitaha' ty rano ami'ty rano. **7** Aa le atoy ze raha veloñe iaby ty amy karaza'ey: o namboaren' Añahare i lañelañey vaho naví'e hareo, naho o raha milalio naho ze hene bibi' amy rano ambone' i lañelañey ty rano ambane' ty tane toy, ty amo karaza'eo. Vaho iizay ty ie. i lañelañey. Le izay ty ie. **8** Nataon' Añahare ty hoe likerañe i lañelañey. I haleñey vaho i antoandroy—ty andro faharoe. **9** Le hoe t'i Andrianañahare: Hatontoñe antoetse raike o rano ambane' i likerañeio hiboa' ty tane maike. Le iizay ty ie. **10** Nataon' Añahare ty hoe Tane i maikey, naho ty hoe Riake o rano nifanontoñe, le nivazohon' Añahare te soa.

11 Aa le hoe t'i Andrianañahare: Ampitiriañ' vaho ze biby misitsitse an-tane atoy. **27** Aa ahetsé i taney, rongoñe mamaoa voa naho hatae mamaoa voa rekets' àta'e ty amy karaza'ey. Le izay ty ie. **12** Aa le nitirian' ahetsé ty tane toy, rongoñe mamaoa voa ty amy karaza'ey, vaho hatae mamaoa voa rekets' àta'e, ty amy karaza'ey. Le nivazohon' Añahare te soa. **13** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fahatelo. **14** Le feleho; le feheo o fian-driakeo naho o voron-hoe t'i Andrianañahare: Ampiboahen'e failo i lañelañen-dikerañey hañavake ty antoandro ami'ty haleñey ho vintañe naho famotoañañe naho andro vaho taoñe; **15** ho jiro amy lañelañen-dikerañey hañilo ty tane toy. Le iizay ty ie. **16** Le namboaren' Añahare ty jiro roe jabajaba—hifehe ty andro ty jiro bey naho hifehe ty haleñey ty jiro zai'e—vaho o vasiañe. **17** Aa le atoy, ze kila raha veloñe, le nimeako ze hene napon'Añahare amy lañelañen-dikerañey iereo hamehe ty andro naho ty hañilo ty tane toy **18** hamehe ty andro naho ty Nivazohon' Añahare o raha namboare'e iabio le haleñey vaho hañavake i ieñey amy hazavàñey, hehe te soa. I haleñey vaho i antoandroy—ty Nivazohon' Añahare te soa. **19** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fah' eneñe.

i antoandroy—ty andro fah' efatse. **20** Le hoe t'i Andrianañahare: Ampifamorohoteñe raha veloñe hangetseketeke o ranoo, naho ampitiliñem-boroñe ty ambone' tane toy an-tarehe' i lañelañen-dindiñ'ey. **21** Le namboaren' Añahare o fañanan-driakeo naho ze hene raha veloñe mihetseke, mifamorohotse amo ranoo, ty amy karaza'ey, naho ze hene voroñe reketse ty amy karaza'ey. Le nivazohon' Añahare Añahare iñey te nisoa, le navahen' te soa. **22** Nitatan' Añahare iereo ami' ty Añahare amy ieñey i hazavàñey, **5** nataon' hoe: Manaranàha le mangetseketesha, atsafo Añahare ty hoe Andro i hazavañey vaho o ranon-driakeo, vaho ampangorokitsiheñe nano'e ty hoe Haleñe i ieñey. I haleñey vaho voroñe ty an-tane atoy. **23** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro faharoe. **9** Le hoe t'i Andrianañahare: Hatontoñe antoetse raike o rano ambane' i likerañeio hiboa' ty tane maike. Le iizay ty ie. **10** Nataon' Añahare ty hoe Tane i maikey, naho ty hoe Riake o rano nifanontoñe, le nivazohon' Añahare te soa. **11** Aa le hoe t'i Andrianañahare: Ampitiriañ' vaho ze biby misitsitse an-tane atoy. Le nivazohon' Añahare te soa. **26** Le hoe rano ambane' i likerañeio hiboa' ty tane maike. Le iizay ty ie. **12** Aa le nitirian' ahetsé ty tane toy, rongoñe mamaoa voa ty amy karaza'ey, vaho hatae mamaoa voa rekets' àta'e, ty amy karaza'ey. Le nivazohon' Añahare te soa. **13** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fahatelo. **14** Le feleho; le feheo o fian-driakeo naho o voron-hoe t'i Andrianañahare: Ampiboahen'e failo i lañelañen-dikerañey hañavake ty antoandro ami'ty haleñey ho vintañe naho famotoañañe naho andro vaho taoñe; **15** ho jiro amy lañelañen-dikerañey hañilo ty tane toy. Le iizay ty ie. **16** Le namboaren' Añahare ty jiro roe jabajaba—hifehe ty andro ty jiro bey naho hifehe ty haleñey ty jiro zai'e—vaho o vasiañe. **17** Aa le atoy, ze kila raha veloñe, le nimeako ze hene napon'Añahare amy lañelañen-dikerañey iereo hamehe ty andro naho ty hañilo ty tane toy **18** hamehe ty andro naho ty Nivazohon' Añahare o raha namboare'e iabio le haleñey vaho hañavake i ieñey amy hazavàñey, hehe te soa. I haleñey vaho i antoandroy—ty Nivazohon' Añahare te soa. **19** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fah' eneñe.

25 Le namboaren' Añahare o bibi' ty tane toio amo karaza'eo, naho ze karazan' añombe iaby antoandroy—ty andro faharoe. **9** Le hoe t'i Andrianañahare: Antao hamboatse ondaty hambam-bintañ' aman-tikañe, hifañoronkoronoë aman-tika, hifehe o fian-driakeo naho o voron-nifanontoñe, le nivazohon' Añahare te soa. **11** Aa le hoe t'i Andrianañahare: Ampitiriañ' vaho ze biby misitsitse an-tane atoy. Le nivazohon' Añahare te soa. **26** Le hoe rano ambane' i likerañeio hiboa' ty tane maike. Le iizay ty ie. **12** Aa le nitirian' ahetsé ty tane toy, rongoñe mamaoa voa ty amy karaza'ey, vaho hatae mamaoa voa rekets' àta'e, ty amy karaza'ey. Le nivazohon' Añahare te soa. **13** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fahatelo. **14** Le feleho; le feheo o fian-driakeo naho o voron-hoe t'i Andrianañahare: Ampiboahen'e failo i lañelañen-dikerañey hañavake ty antoandro ami'ty haleñey ho vintañe naho famotoañañe naho andro vaho taoñe; **15** ho jiro amy lañelañen-dikerañey hañilo ty tane toy. Le iizay ty ie. **16** Le namboaren' Añahare ty jiro roe jabajaba—hifehe ty andro ty jiro bey naho hifehe ty haleñey ty jiro zai'e—vaho o vasiañe. **17** Aa le atoy, ze kila raha veloñe, le nimeako ze hene napon'Añahare amy lañelañen-dikerañey iereo hamehe ty andro naho ty hañilo ty tane toy **18** hamehe ty andro naho ty Nivazohon' Añahare o raha namboare'e iabio le haleñey vaho hañavake i ieñey amy hazavàñey, hehe te soa. I haleñey vaho i antoandroy—ty Nivazohon' Añahare te soa. **19** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fah' eneñe.

25 Le namboaren' Añahare o bibi' ty tane toio amo karaza'eo, naho ze karazan' añombe iaby antoandroy—ty andro faharoe. **9** Le hoe t'i Andrianañahare: Antao hamboatse ondaty hambam-bintañ' aman-tikañe, hifañoronkoronoë aman-tika, hifehe o fian-driakeo naho o voron-nifanontoñe, le nivazohon' Añahare te soa. **11** Aa le hoe t'i Andrianañahare: Ampitiriañ' vaho ze biby misitsitse an-tane atoy. Le nivazohon' Añahare te soa. **26** Le hoe rano ambane' i likerañeio hiboa' ty tane maike. Le iizay ty ie. **12** Aa le nitirian' ahetsé ty tane toy, rongoñe mamaoa voa ty amy karaza'ey, vaho hatae mamaoa voa rekets' àta'e, ty amy karaza'ey. Le nivazohon' Añahare te soa. **13** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fahatelo. **14** Le feleho; le feheo o fian-driakeo naho o voron-hoe t'i Andrianañahare: Ampiboahen'e failo i lañelañen-dikerañey hañavake ty antoandro ami'ty haleñey ho vintañe naho famotoañañe naho andro vaho taoñe; **15** ho jiro amy lañelañen-dikerañey hañilo ty tane toy. Le iizay ty ie. **16** Le namboaren' Añahare ty jiro roe jabajaba—hifehe ty andro ty jiro bey naho hifehe ty haleñey ty jiro zai'e—vaho o vasiañe. **17** Aa le atoy, ze kila raha veloñe, le nimeako ze hene napon'Añahare amy lañelañen-dikerañey iereo hamehe ty andro naho ty hañilo ty tane toy **18** hamehe ty andro naho ty Nivazohon' Añahare o raha namboare'e iabio le haleñey vaho hañavake i ieñey amy hazavàñey, hehe te soa. I haleñey vaho i antoandroy—ty Nivazohon' Añahare te soa. **19** I haleñey vaho i antoandroy—ty andro fah' eneñe.

ഉള്ളത്തി

1 ആദിയിൽ ദൈവം ആകാശവും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിച്ചു. 2 ഭൂമി രൂപരഹിതവും ശുന്നവുമായിരുന്നു; വെള്ളം നിറഞ്ഞ ഭൂതലത്തിനേൽ അസ്യകാരം വ്യാപിച്ചിരുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ ആര്ഥാവ് വെള്ളത്തിനുമീതേ വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. 3 “പ്രകാശം ഉണ്ടാകട്ട,” ദൈവം അരുളിച്ചെയ്തു; പ്രകാശം ഉണ്ടായി. 4 പ്രകാശം നല്ലത് എന്നു ദൈവം കണ്ടു; അവിടുന്നു പ്രകാശവും അസ്യകാരവുംതമ്മിൽ വേർത്തിച്ചു; 5 ദൈവം പ്രകാശത്തെ “പകൽ” എന്നും അസ്യകാരത്തെ “രാത്രി” എന്നും വിളിച്ചു. സന്യക്ഷിണ്ടു, ഉഷ്ണമുഖയി—നൗംബിവസം. 6 “വെള്ളങ്ങളുടെ മദ്യേ ഒരു വിതാനം ഉണ്ടാകട്ട,” ദൈവം അരുളിച്ചെയ്തു; “വെള്ളവും വെള്ളവുംതമ്മിൽ വേർപ്പിരിയട്ട്” എന്നും കർപ്പിച്ചു. 7 അങ്ങനെ ദൈവം ഒരു വിതാനം ഉണ്ടാകി, വിതാനത്തിനു താഴെയുള്ള വെള്ളവും മുകളിലുള്ള വെള്ളവുംതമ്മിൽ വേർത്തിരിയട്ട എന്നും കർപ്പിച്ചു; അത് അങ്ങനെന്നതെന്ന സംഭവിച്ചു. 8 വിതാനത്തെ ദൈവം “ആകാശം” എന്നു വിളിച്ചു. സന്യക്ഷിണ്ടു, ഉഷ്ണമുഖയി—രണ്ടാംബിവസം. 9 “ആകാശത്തിനുതാഴെയുള്ള വെള്ളം ഒരു സ്ഥലത്തു കുടിച്ചേർന്ന് ഉണ്ണണിയ നിലം ഉണ്ടാകട്ട,” ദൈവം അരുളിച്ചെയ്തു; അങ്ങനെ സംഭവിച്ചു. 10 ഉണ്ണണിയ നിലത്തിനു ദൈവം “കര” എന്നും വെള്ളത്തിന്റെ ശേവരത്തിനു “സമുദ്രം” എന്നും പേരുവിളിച്ചു; നല്ലത് എന്നു ദൈവം കണ്ടു. 11 “ഭൂമിയിൽ സന്യജാലങ്ങൾ മുളയ്ക്കട്ടു; ഭൂമിയിൽനിന്ന് വിത്തുള്ള സന്യജാലും അതതുതരം വിത്തുള്ള ഫലം കായ്ക്കുന്ന വ്യക്ഷങ്ങളും മുളച്ചുവരിട്ടു;” ദൈവം അരുളിച്ചെയ്തു; അങ്ങനെ സംഭവിച്ചു. 12 ഭൂമി അതതുതരം വിത്തുള്ള സന്യജാലങ്ങളും അതതുതരം വിത്തുള്ള ഫലം കായ്ക്കുന്ന വ്യക്ഷങ്ങളും മുളപ്പിച്ചു. നല്ലത് എന്നു ദൈവം കണ്ടു. 13 സന്യക്ഷിണ്ടു, ഉഷ്ണമുഖയി—മുന്നാംബിവസം. 14 “പകലും രാത്രിയുംതമ്മിൽ വേർത്തിരിക്കാൻ ആകാശവിതാനത്തിൽ പ്രകാശങ്ങൾ ഉണ്ടാകട്ട; ജതുകൾ, ദിവസങ്ങൾ, സംവത്സരങ്ങൾ എന്നിവയെ തിരിച്ചറിയാനുള്ള ചിഹ്നങ്ങളായി ആ പ്രകാശങ്ങൾ മാറടു; 15 ഭൂമിയെ പ്രകാശപ്പീകരാൻ ആകാശവിതാനത്തിൽ അവ പ്രകാശസ്രോതസ്സുകളായിരിക്കട്ടു;” ദൈവം കർപ്പിച്ചു; അങ്ങനെ സംഭവിച്ചു. 16 പകലിന്റെ അധിപതിയായി വല്ലപ്പും കുടിയ പ്രകാശവും രാത്രിയുംത അധിപതിയായി വല്ലപ്പും കുറഞ്ഞ പ്രകാശവും—ഇങ്ങനെ രണ്ടു വലിയ പ്രകാശത്തെ ദൈവം ഉണ്ടാകി. അവിടുന്നു നക്ഷത്രങ്ങളെല്ലായും സൃഷ്ടിച്ചു. 17 ദൈവം ആകാശവിതാനത്തിൽ ഇല്ല പ്രകാശങ്ങളെല്ല സ്ഥാപിച്ചത് ഭൂമിയെ പ്രകാശപ്പീകരാനും പകലിന്റെയും രാത്രിയുടെയും അധിപതികളായിരിക്കാനും പ്രകാശവും ഇരുളുംതമ്മിൽ വേർത്തിരിക്കാനുമായിരുന്നു. നല്ലത് എന്നു ദൈവം കണ്ടു. 18 സന്യക്ഷിണ്ടു, ഉഷ്ണമുഖയി—നാലാംബിവസം. 20 “ജലത്തിൽ ജീവജന്തുകൾ പെരുകട്ട എന്നും ഭൂമിക്കുമീതേ ആകാശവിതാനത്തിൽ പക്ഷികൾ പറക്കട്ടു;” എന്നും ദൈവം അരുളിച്ചെയ്തു. 21 അങ്ങനെ ദൈവം വലിയ സമുദ്രജീവികളെയും വെള്ളത്തിൽ കുട്ടമായി ജീവിക്കുകയും സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അതതുതരം ജന്തുക്കളെയും സൃഷ്ടിച്ചു, കൂടാതെ അതതുതരം പക്ഷികളെയും സൃഷ്ടിച്ചു; നല്ലത് എന്നു ദൈവം കണ്ടു. 22 ദൈവം അവയെ അനുഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട്, “നിങ്ങൾ വർധിച്ചു പെരുകി സമുദ്രജലത്തിൽ നിയരുടു; ഭൂമിയിൽ പക്ഷികളും വർധിച്ചുവരിട്ടു;” എന്നും കർപ്പിച്ചു. 23 സന്യക്ഷിണ്ടു,

ማኅንተ ማሻዬ

ՊԱ ՓԱՅԻ ԽՎԱՐԴԻ ԽՄԱ ՀՐԵՋ ԾՎԸՆԻՇ» ԵԶ ԶՆԾՆՑՆ ։ 23

አዲ ዓመት ካራኝ ይገባኝ ከለ ማጣሪ:: 24 የከተማ ደንብ:- «አዲ

Kenehi

1 He mea hanga na te atua i te timatanga te rangi
me te whenua. 2 A kahore he ahua o te whenua,
i takoto kau; he pouri ano a runga i te mata o te
hohonu. Na ka whakapaho te Wairua o te Atua i
runga i te kare o nga wai. 3 A ka ki te Atua, Kia
marama: na ka marama. 4 A ka kite te Atua i te
marama, he pai: a ka wehea e te Atua te marama
i te pouri. 5 Na ka huaina e te Atua te marama ko
te Awatea, a ko te pouri i huaina e ia ko te Po. A
ko te ahiahi, ko te ata, he ra kotahi. 6 Na ka mea
te Atua, Kia whai kikorangi a waenganui o nga wai,
hei wehe i waenganui o nga wai. 7 Na ka hanga e
te Atua te kikorangi, ka wehea e ia nga wai i raro
o te kikorangi i nga wai o runga o te kikorangi: a
ka oti. 8 Na ka huaina te kikorangi e te Atua ko te
Rangi. A ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuarua. 9 Na
ka mea te Atua, Kia huihuia nga wai i raro i te rangi
kia kotahi te wahī, a kia puta te tuawhenua: a ka
oti. 10 Na ka huaina e te Atua te tuawhenua ko te
Whenua; a ko te huihuinga o nga wai i huaina e ia
ko nga Moana: a ka kite te Atua, he pai. 11 Na ka
mea te Atua, Kia pihī ake te tarutaru i te whenua, te
otaota whai purapura, me te rakau hua, ki runga ki te
whenua, e hua ana ona hua, he mea rite tonu ki a ia,
kei roto nei i a ia ona purapura: a ka oti. 12 Na ka
whakaputaina e te whenua te tarutaru, te otaota hoki
e hua ana ona hua he mea rite tonu ki a ia, me te
rakau whai hua, kei roto nei i a ia ona purapura he
mea rite tonu ki a ia: a ka kite te Atua, he pai. 13 A
ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuatoru. 14 Na ka mea
te Atua, Kia whai mea whakamarama te kiko o te
rangi, hei wehe i te awatea, i te po; hei tohu ano aua
mea, hei taima, hei ra, hei tau: 15 Hei whakamarama
aua mea i te kiko o te rangi, hei whakamarama i te
whenua: a ka oti. 16 Na ka hanga e te Atua nga mea
whakamarama nui e rua; ko te whakamarama nui hei
tohutohu mo te awatea, ko te whakamarama tuaiti
hei tohutohu mo te po: i hanga ano hoki e ia nga
whetu. 17 A whakanohoia ana aua mea e te Atua ki
te kiko o te rangi, hei whakamarama mo te whenua,
18 Hei tohutohu i te awatea, i te po, hei wehe hoki i
te marama, i te pouri: a ka kite te Atua, he pai. 19
A ko te ahiahi, ko te ata, he ra tuawha. 20 Na ka
mea te Atua, Kia ngahue ake i roto i nga wai te mea

ora e ngoki ana, kia rere ano hoki te manu i runga
ake i te whenua i te mata o te kiko o te rangi. 21
Na ka hanga e te Atua nga tohora nunui, me nga
mea ora katoa, nga mea ngokingoki i ngahue ake
nei i roto i nga wai, o ia ahua, o ia ahua, me nga
manu whai parirau katoa, o ia ahau, o ia ahua: a ka
kite te Atua, he pai. 22 Na ka manaaki te Atua i a
ratou, ka mea, Kia hua koutou, kia tini, kia kapi hoki
nga wai o nga moana i a koutou, kia tini ano hoki
nga manu ki runga ki te whenua. 23 A ko te ahiahi,
ko te ata, he ra tuarima. 24 Na ka mea te Atua, Kia
whakaputaina e te whenua te mea ora o ia ahua, o ia
ahua, te kararehe me te mea ngokingoki me te kirehe
o te whenua o ia ahua, o ia ahua: a ka oti. 25 Na ka
hangā e te Atua te kirehe o te whenua o ia ahua, o ia
ahua, me te kararehe o ia ahua, o ia ahua, me nga
mea ngokingoki katoa o te whenua o ia ahua, o ia
ahua: a ka kite te Atua he pai. 26 Na ka mea te Atua,
Kia hangā tatou i te tangata kia rite ki a tatou, hei to
tatou ano te ahua: a kia waiho ko ratou hei rangatira
mo nga ika o te moana, mo te manu o te rangi, mo
nga kararehe hoki, mo te whenua katoa, mo nga mea
ngokingoki katoa ano hoki e ngokingoki ana i runga i
te whenua. 27 Na ka hanga e te Atua te tangata rite
tonu ki a ia; i hanga ia e ia kia rite ki te Atua; i hanga
raua he tane, he wahine. 28 Na ka manaakitā raua e
te Atua, a ka mea te Atua ki a raua, Kia hua, kia tini,
kia kapi hoki te whenua i a korua, kia mate hoki ona
tara i a korua: ko korua hei rangatira mo te ika o te
moana, mo te manu hoki o te rangi, mo nga mea ora
katoa an o hoki e ngokingoki ana i runga i te whenua.
29 A ka mea te Atua, Na, kua oti te hoatu e ahau ki a
korua nga otaota katoa e whai purapura ana i runga i
te mata o te whenua katoa, me te rakau katoa, he
hua rakau tona e whai purapura ana; hei kai ena
ma korua: 30 A kua hoatu ano e ahau nga otaota
matomato katoa hei kai ma nga kararehe katoa o te
whenua, ma nga manu katoa o te rangi, ma nga mea
katoa hoki e ngokingoki ana i runga i te whenua kei
roto nei i a ratou he wairua ora: a ka oti. 31 A ka kite
te Atua i nga mea katoa kua hanga nei e ia, na, pai
whakaharaha. A ko te ahiahi, ko te ata, ko te ra
tuaono.

2 Na ka oti te rangi me te whenua me o reira mano
katoa. 2 A no te whitu o nga ra i oti ai i te Atua
tana mahi i mahi ai; na ka okioki ia i te ra whitu i ana

उत्पत्ति

क्वा आणि बहुगुणित क्वा, समुद्रातील पाणी व्यापून टाका. पृथ्वीवर पक्षी बहुगुणित होवोत.” २३ संध्याकाळ झाली व १ प्रारंभी देवाने आकाश व पृथ्वी ही निर्माण केली. २ पृथ्वी सकाळ झाली हा पाचवा दिवस. २४ देव बोलला, “आपापल्या अंदाखुंद व रिकामी होती. जलाशयावर अंधकार होता, जातीचे सजीव प्राणी, गुरेढोरे, सरपटणारे प्राणी व वनपशु पृथ्वी देवाचा आमा पाण्यावर पाखर घालत होता. ३ देव बोलला, उपजवो.” आणि तसे झाले. २५ देवाने पृथ्वीवरील जनावरे, “प्रकाश होवो” आणि प्रकाश झाला. ४ देवाने प्रकाश पाहिला मुरेढोरे, वनपशु, आणि सरपटणारा प्रत्येक जीव त्याच्या त्याच्या की तो चांगला आहे. देवाने अंधकारापासून प्रकाश वेगळा जाती प्रमाणे निर्माण केला. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. केला. ५ देवाने प्रकाशाला “दिवस” व अंधकाराला “रात्र” २६ देव बोलला, “आपण आपल्या प्रतिरूपाचा आपल्या सारखा असे नव दिले. संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा पहिला मनुष्य निर्माण करू. समुद्रातील मासे, आकाशातील पक्षी, दिवस. ६ देव बोलला, “जलांच्या मध्यभागी अंतराळ होवो व ते सर्व वनपशु, मोठी जनावरे व जमिनीवर सरपटणारे सर्व लहान जलापासून जलांची विभागणी करो.” ७ देवाने अंतराळ केले प्राणी यांच्यावर त्यांना सत्ता चालवू देऊ.” २७ देवाने आपल्या आणि अंतराळावरच्या व अंतराळाखालच्या जलांची विभागणी प्रतिरूपाचा मनुष्य निर्माण केला. त्याच्या स्वतःच्या प्रतिरूपाचा केली व तसे झाले. ८ देवाने अंतराळास आकाश असे म्हटले. असा देवाने तो निर्माण केला. नर व नारी असे त्यांना निर्माण संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा दुसरा दिवस. ९ नंतर देव केले. २८ देवाने त्यांना आशीर्वाद दिला, आणि त्यांना म्हटले, बोलला, “आकाशाखालील पाणी एकाजागी एकत्र जमा होवो व “फलदूप व्हा, बहुगुणित क्वा आणि पृथ्वी व्यापून टाका. ती कोरडी जमीन दिसून येवो”, आणि तसे झाले. १० देवाने कोरड्या आपल्या सत्तेखाली आणा; समुद्रातील मासे, आकाशातील जमिनीस भूमी आणि एकत्र झालेल्या पाण्याच्या संचयास पक्षी आणि पृथ्वीवर फिरणारा प्रत्येक सजीव प्राणी यांवर सत्ता समुद्र असे म्हटले. त्याने पाहिले की हे चांगले आहे. ११ देव चालवा.” २९ देव म्हणाला, पाहा, सर्व पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर बोलला, “हिरवळ, बीज देणाऱ्या वनस्पती, आणि आपापल्या असलेली बीज देणाऱ्या प्रत्येक वनस्पती आणि ज्यामध्ये बीज जाईप्रमाणे, ज्यात त्याचे बीज आहे अशी फळे देणाऱी फळझाडे, देणाऱ्या झाडाचे फळ आहे ते प्रत्येक झाड, ही मी तुक्हास ही पृथ्वीवर येवोत.” आणि तसेच झाले. १२ पृथ्वीने हिरवळ, दिली आहेत. ही तुम्हाकरिता अन्न असे होतील. ३० तसेच आपापल्या जातीचे बीज देणाऱ्या वनस्पती आणि आपापल्या पृथ्वीवरील प्रत्येक पशु, आकाशातील प्रत्येक पक्षी आणि जातीची फळ देणाऱी व त्या फळातच आपापल्या जातीचे बीज पृथ्वीच्या पाठीवर ज्यामध्ये जीव आहे त्या प्रत्येक सरपटणाऱ्या असणारी फळझाडे भूमीने उत्पन्न केली. देवाने पाहिले की प्राण्याकरता अन्न म्हणून मी प्रत्येक हिरवी वनस्पती दिली हे चांगले आहे. १३ संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा आहे. आणि सर्व तसे झाले. ३१ देवाने आपण जे केले होते ते तिसरा दिवस. १४ मग देव बोलला, “दिवस व रात्र ही वेगळी सर्व पाहिले. पाहा, ते फार चांगले होते. संध्याकाळ झाली व करण्यासाठी आकाशात ज्योति होवोत व त्या चिन्हे, ऋद्धू, नंतर सकाळ झाली, हा सहावा दिवस.

दिवस, आणि वर्षे दाखविणाऱ्या होवोत. १५ पृथ्वीला प्रकाश देण्यासाठी आकाशात त्या दीपाप्रमाणे होवोत,” आणि तसे झाले. १६ दिवसावर सत्ता चालविण्यासाठी मोठी ज्योत आणि रात्रीवर सत्ता चालविण्यासाठी लहान ज्योत, अशा दोन मोठ्या ज्योती देवाने निर्माण केल्या. त्याने तारेही निर्माण केले. १७ पृथ्वीवर प्रकाश देण्यासाठी, १८ दिवसावर व रात्रीवर सत्ता चालविण्यासाठी, प्रकाश व अंधकार वेगळे करण्यासाठी देवाने त्यांना अंतराळात ठेवले. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. १९ संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली. हा चौथा दिवस. २० देव बोलला, “जले जीवजंतूनी भरून जावोत, आणि पृथ्वीच्या वर आकाशाच्या अंतराळात पक्षी उडोत.” २१ समुद्रातील फार मोठे जलचर व अनेक प्रकारचे जलप्राणी त्यांच्या त्यांच्या जातीप्रमाणे देवाने उत्पन्न केले. तसेच पंख असलेल्या प्रत्येक पक्षाला त्याच्या जातीप्रमाणे देवाने उत्पन्न केले. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. २२ देवाने त्यांना आशीर्वाद देऊन म्हटले, “फलदूप

क्वा आणि बहुगुणित क्वा, समुद्रातील पाणी व्यापून टाका. २३ संध्याकाळ झाली व पृथ्वीवर पक्षी बहुगुणित होवोत.” २४ देव बोलला, “आपापल्या अंदाखुंद व रिकामी होती. जलाशयावर अंधकार होता, जातीचे सजीव प्राणी, गुरेढोरे, सरपटणारे प्राणी व वनपशु पृथ्वी देवाचा आमा पाण्यावर पाखर घालत होता. २५ देव बोलला, उपजवो.” आणि तसे झाले. २६ देवाने पृथ्वीवरील जनावरे, “प्रकाश होवो” आणि प्रकाश पाहिला मुरेढोरे, वनपशु, आणि सरपटणारा प्रत्येक जीव त्याच्या त्याच्या की तो चांगला आहे. देवाने अंधकारापासून प्रकाश वेगळा जाती प्रमाणे निर्माण केला. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. केला. २७ देवाने प्रकाशाला “दिवस” व अंधकाराला “रात्र” २८ देव बोलला, “आपण आपल्या प्रतिरूपाचा आपल्या सारखा असे नव दिले. संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा पहिला मनुष्य निर्माण करू. समुद्रातील मासे, आकाशातील पक्षी, दिवस. २९ देव बोलला, “जलांच्या मध्यभागी अंतराळ होवो व ते सर्व वनपशु, मोठी जनावरे व जमिनीवर सरपटणारे सर्व लहान जलापासून जलांची विभागणी करो.” ३० देवाने अंतराळ केले प्राणी यांच्यावर त्यांना सत्ता चालवू देऊ.” ३१ देवाने आपल्या आणि अंतराळावरच्या व अंतराळाखालच्या जलांची विभागणी प्रतिरूपाचा मनुष्य निर्माण केला. त्याच्या स्वतःच्या प्रतिरूपाचा केली व तसे झाले. ३२ देवाने अंतराळास आकाश असे म्हटले. असा देवाने तो निर्माण केला. नर व नारी असे त्यांना निर्माण संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा दुसरा दिवस. ३३ नंतर देव केले. ३४ देवाने त्यांना आशीर्वाद दिला, आणि त्यांना म्हटले, बोलला, “आकाशाखालील पाणी एकाजागी एकत्र जमा होवो व “फलदूप व्हा, बहुगुणित क्वा आणि पृथ्वी व्यापून टाका. ती कोरडी जमीन दिसून येवो”, आणि तसे झाले. ३५ देवाने कोरड्या आपल्या सत्तेखाली आणा; समुद्रातील मासे, आकाशातील जमिनीस भूमी आणि एकत्र झालेल्या पाण्याच्या संचयास पक्षी आणि पृथ्वीवर फिरणारा प्रत्येक सजीव प्राणी यांवर सत्ता समुद्र असे म्हटले. त्याने पाहिले की हे चांगले आहे. ३६ देव चालवा.” ३७ देव म्हणाला, पाहा, सर्व पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर बोलला, “हिरवळ, बीज देणाऱ्या वनस्पती, आणि आपापल्या असलेली बीज देणाऱ्या रप्रत्येक वनस्पती आणि ज्यामध्ये बीज जाईप्रमाणे, ज्यात त्याचे बीज आहे अशी फळे देणाऱी फळझाडे, देणाऱ्या झाडाचे फळ आहे ते प्रत्येक झाड, ही मी तुक्हास ही पृथ्वीवर येवोत.” आणि तसेच झाले. ३८ पृथ्वीने हिरवळ, दिली आहेत. ही तुम्हाकरिता अन्न असे होतील. ३९ तसेच आपापल्या जातीची बीज देणाऱी व त्या फळातच आपापल्या जातीचे बीज पृथ्वीच्या पाठीवर ज्यामध्ये जीव आहे त्या प्रत्येक सरपटणाऱ्या असणारी फळझाडे भूमीने उत्पन्न केली. देवाने पाहिले की प्राण्याकरता अन्न म्हणून मी प्रत्येक हिरवी वनस्पती दिली हे चांगले आहे. ४० संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा आहे. आणि सर्व तसे झाले. ४१ देवाने आपण जे केले होते ते तिसरा दिवस. ४२ मग देव बोलला, “दिवस व रात्र ही वेगळी सर्व पाहिले. पाहा, ते फार चांगले होते. संध्याकाळ झाली व करण्यासाठी आकाशात ज्योति होवोत व त्या चिन्हे, ऋद्धू, नंतर सकाळ झाली, हा सहावा दिवस.

२ त्यानंतर पृथ्वी, आकाश आणि त्यातील सर्वकाही पूर्ण करून झाले, आणि सर्वकाही जिंवानी भरून गेले. २ देवाने सातव्या दिवशी आपण करीत असलेले काम समाप्त केले, आणि जे त्याने केले होते त्या त्याच्या कामापासून त्याने सातव्या दिवशी विसावा घेतला. ३ देवाने सातव्या दिवसास आशीर्वाद दिला आणि तो पवित्र केला, कारण देवाने त्याचे निर्मितीचे जे सर्व काम केले होते त्या आपल्या कामापासून त्या दिवशी त्याने विसावा घेतला. ४ परमेश्वर देवाने ज्या दिवशी ते निर्माण केले, तेव्हाचा आकाश व पृथ्वीसंबंधीच्या घटनाक्रमाविषयीचा वृत्तान्त हा आहे. ५ शेतातील कोणतेही झुडूप अजून पृथ्वीवर नव्हते, आणि शेतातील कोणतीही वनस्पती अजून उगवली नव्हती, कारण परमेश्वर देवाने अद्याप पृथ्वीवर पाऊस पाडला नव्हता आणि जमिनीची मशागत करण्यास कोणी मनुष्य नव्हता. ६ पण पृथ्वीवरून धुके वर जात असे व त्याने सर्व जमिनीचा

၁၃

J ဘုရားသေဆာင်သည်၏ကြော်တွေစာစံလုပ်ခဲ့လိုက် ကို ဤနှစ်နှစ်များမှ ပြုပြီးဆုံး၏။ - **J** ထွေမှုနောက်ဘုရားသေဆာင်သည် ပိုမ်ဖန်ဆင်း ပြင်းအမှုအလုပ်စုပြီး၌၍ သတ္တမနောက် ပုဂ္ဂနိုင်မှုများ။ - **၃** ထိုသို့သလ္ာမနောက်နှစ်နှစ်များမှ ပြုပြီး သပြုပြုပါယောက်၏ ဘုရားသေဆာင်သည် ထိနေရာကိုကိုကောင်းပြီးပေါ်၍ အထူးနေ့ အဖြစ်သတ်မှတ်တော်များ။ - **၄** ဤနည်းအားပြင်စကြော်ကိုဖန်ဆင်း တော်များ။ ထောဝရအရှင် ဘုရားသေဆာင်သည်၏ကြော်တွေစာစံလုပ်ခဲ့လိုက် ဖုန်ဆင်း တော်မှုသောအပါ- **၅** မြေပေါ်သိမ္မာကိုရွားစေတော်မှုသေးသာ ပြင်အပင်မပေါက်၊ အလျောက်လည်းမထွက် သေး။ မြေကိုထွေနယ်ဟမ်သူလည်းနှိမ်သေး။ - **၆** သို့ရာတွင်ပြအောက်မှုပေါ်ထွက်သောပြင်မြေ ကိုစိုက်၏။ **၇** ထိုနောက်ထောဝရအရှင်ဘုရားသေဆာင်သည် ပြပြင်လုပ်ကိုဖန်ဆင်းပြုပြီးသွေ့ လျှောက်နော်၊ ထံသိမ္မာစေသော်လည်းကောင်မှုရှာ လူသည် အသက်နှစ်သော်လည်းကောင်လေး။ **၈** ထိုနောက်ထောဝရအရှင်ဘုရားသေဆာင်သည် အကျောက်ရှိဖို့အသာဆုံး တော်မှုသော်လည်းကောင်လေး။ - **၉** ထို့အားကိုထောဝရအရှင်ဘုရားသေဆာင်သည် အကျောက်ရှိဖို့အသာဆုံး တော်မှုသော်လည်းကောင်လေး။

UGenesisI

1 Ekuqaleni uNkulunkulu wadala amazulu lomhlaba. **2** Umhlabo wawungelasimo njalo ungelalutho, ubumnyama babengame phezulu kolwandle njalo uMoya kaNkulunkulu wayehambahamba phezu kwamanzi. **3** Ngakho uNkulunkulu wasesithi, “Akubekhona ukukhanya,” lakanye kwabakhona ukukhanya. **4** UNkulunkulu wabona ukuthi ukukhanya kwakukuhle, wasesehlukanisa ukukhanya lobumnyama. **5** UNkulunkulu wabiza ukukhanya ngokuthi “yimini,” ubumnyama wabubiza ngokuthi “yibusuku.” Ngakho kwabakhona ukuhlwa lokusa, kwaba lusuku lwakuqala. **6** Njalo uNkulunkulu wathi, “Kakube lomkhandlu phakathi kwamanzi ukwehlukanisa amanzi kwamanye amanzi.” **7** Ngakho yazo, lezinyoni zonke ezilamaphiko, ngemihlobo uNkulunkulu wehlukanisa amanzi angaphansi komkhandlu kulawo amanzi angaphezulu kwawo. Kwabanjalo. **8** UNkulunkulu wabiza umkhandlu lo ngokuthi “ngumkhathi.” Njalo kwabakhona ukuhlwa, kwabakhona njalo ukusa, usuku lwasibili. **9** Njalo uNkulunkulu wathi, “Kakuthi amanzi angaphansi komkhathi abuthane ndawonye njalo kakuvele umhlabathi owomileyo.” Ngakho kwabanjalo. **10** yazo: izinanakazana ezihuquzel a emhlabathini, UNkulunkulu wabiza umhlabo owomileyo ngokuthi “ngumhlabathi,” lamanzi abutheneyo wathi “lulwandle.” Njalo uNkulunkulu wabona ukuthi kwakukuhle. **11** UNkulunkulu wasesithi, “Umhlabathi kawuthele izimila: imlimela ethela intanga lezihlahla emhlabathini ezithela izithelo ezilentanga phakathi, kusiya ngemihlobo yazo ehlukeneyo.” Kwabanjalo. **12** kusiya ngemihlobo yazo, lezihlahla ezithela izithelo ezilentanga phakathi kwazo kusiya ngemihlobo yazo. Njalo uNkulunkulu wabona ukuthi kwakukuhle. **13** Kwabakhona njalo kwazo zonke izinanakazana ezihuquzel a ukuhlwa lokusa, usuku lwasithathu. **14** emhlabathini.” **15** UNkulunkulu wasesithi, “Akube lezibane imini lobusuku, njalo zibe laphawu lokubonisa izigaba zomnyaka, lezinsuku lemnyaka, njalo zibe yizibane emkhandlwini womkhathi ukuletha ukukhanya emhlabeni.” Kwabanjalo.

16 UNkulunkulu wenza izibane ezimbili ezinkulu, isibane esikhulu ukubusa emini lesibane esincinyane ukubusa ebusuku. Wenza futhi lezinkanyezi. **17** UNkulunkulu wazibeka emkhandlwini womkhathi ukuletha ukukhanya emhlabeni, **18** ukubusa imini lobusuku, kanye lokwahluhanisa ukukhanya lobumnyama. Njalo uNkulunkulu wabona ukuthi kwakukuhle. **19** Njalo kwabakhona ukuhlwa lokusa, usuku lwasine. **20** Njalo uNkulunkulu wathi, “Akube lezidalwa eziphilayo emanzini, njalo akuthi izinyoni ziphaphe ngaphezulu komhlaba zidabule emkhandlwini womkhathi.” **21** Yikho uNkulunkulu wadala izidalwa ezinkulu zolwandle layo yonke into ephilayo lehambayo lenyakazelayo emanzini, kusiya ngemihlobo amanzi olwandle, njalo akuthi lezinyoni lazo zande emhlabeni.” **23** Kwabakhona ukuhlwa, kwabakhona njalo lokusa, usuku lwasihlanu. **24** UNkulunkulu wabuya wathi, “Akuthi umhlabo amanzi olwandle, njalo akuthi lezinyoni lazo zande emhlabeni.” **25** Kwabakhona ukuhlwa, kwabakhona njalo lokusa, usuku lwasihlanu. **26** UNkulunkulu wabona ukuthi kusiya ngemihlobo yazo.” Lakanye kwabanjalo. **27** UNkulunkulu wenza izinyamazana zeganga, yilezo kusiya ngemihlobo yazo.” **28** UNkulunkulu wababusa wathi, “Zalanani lande ngobunengi; liwugcwali se umuntu ngesimo sethu langomfanekiso wethu ukuze abuse phezu kwenhlanzi zolwandle lezinyoni zemkhathini, phezu kwezfuyo, phezu kwawo wonke umhlabo laphezu umuntu ngomfanekiso wakhe, ngomfanekiso kaNkulunkulu wabadala, owesilisa lowesifazane. **29** UNkulunkulu wababusa wathi kubo, umhlabo, liwubuse. Busani phezu kwenhlanzi zolwandle lezinyoni zemkhathini laphezu

उत्पत्ति

जलजन्तु र पानीमा झुण्ड-झुण्ड बनाएर पौडने तिनीहरूका

आ-आपनै प्रकारका जीवित प्राणीहरू, र सबै पखेटा भएका

- 1** आदिमा परमेश्वरले आकाशमण्डल र पृथ्वी सृष्टि गर्नुभयो। चराहरूलाई आ-आपनै किसिमको गरी सृष्टि गर्नुभयो। अनि 2 पृथ्वी आकारविनाको र शून्य थियो। गहिराइको परमेश्वरले देखुभयो, त्यो असल थियो। 22 परमेश्वरले सतहमाथि अन्धकार थियो, र पानीमाथि परमेश्वरको आत्मा तिनीहरू सबैलाई आशिष् दिनुभयो र आज्ञा गर्नुभयो, “फल्दै-घुमिरहनुहुन्थ्यो। 3 अनि परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभयो, “उज्यालो फुल्दै अनि संख्यामा वृद्धि हुँदै समुद्रको पानीमा भरिदै जाओ होस्,” तब उज्यालो भयो। 4 अनि परमेश्वरले देखुभयो, र चराहरू पृथ्वीमा वृद्धि हुँदै जाऊन्।” 23 तब साँझ पच्यो र त्यो असल थियो। उहाँले उज्यालो र अँध्यारोलाई अलग बिहान भयो—पाँचौं दिन। 24 फेरि परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभयो, गर्नुभयो। 5 परमेश्वरले उज्यालोलाई “दिन” र अँध्यारोलाई “पृथ्वीले विभिन्न जातका जीवित प्राणीहरू, अर्थात् प्रत्येकका “रात” भनेर नाम दिनुभयो। साँझ पच्यो र बिहान भयो—पहिलो आ-आपनै किसिमअनुसार: घरपालुवा जनावरहरू, जमिनमा दिन। 6 अनि परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभयो, “पानीलाई पानीबाट हलचल गर्ने प्राणीहरू र जङ्गली जनावरहरू उत्पन्न गरेस्।” अलग गर्नलाई पानीको बीचमा एउटा अन्तर होस्।” 7 यसरी तब त्यस्तै भयो। 25 परमेश्वरले जङ्गली जनावरहरू, घरपालुवा परमेश्वरले एउटा अन्तर बनाउनुभयो। अनि अन्तरमुनिको पानी जनावरहरू र जमिनमा घस्ने सबै प्राणीहरूलाई तिनीहरूका आ-र अन्तरमाथिको पानीलाई अलग-अलग गर्नुभयो। तब त्यस्तै आपनै किसिमले बनाउनुभयो। अनि परमेश्वरले देखुभयो, भइहाल्यो। 8 परमेश्वरले अन्तरलाई “आकाश” भनेर नाम त्यो असल थियो। 26 तब परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभयो, “हामी दिनुभयो। साँझ पच्यो र बिहान भयो—दोसो दिन। 9 त्यसपछि मानिस जातिलाई हात्रै स्वरूपमा, हामीजस्तै बनाउँ। तिनीहरूले परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभयो, “आकाशमुनि भएको पानी एक समुद्रका माला, आकाशका चराहरू, घरपालुवा जनावर, सबै ठाउँमा जम्मा होस् र ओबानो भूमि देखा परेस्।” तब त्यस्तै जङ्गली पशु, र पृथ्वीमा चलाहल गर्ने सबै प्राणीहरूमाथि भयो। 10 परमेश्वरले सुख्खा जमिनलाई “भूमि” र जम्मा शासन गर्नु।” 27 यसकारण परमेश्वरले मानिस जातिलाई भएको पानीको भागलाई “समुद्र” भनेर नाम दिनुभयो। अनि उहाँको आपनै स्वरूपमा सृष्टि गर्नुभयो, परमेश्वरको स्वरूपमा परमेश्वरले देखुभयो, त्यो असल थियो। 11 तब परमेश्वरले उहाँले तिनीहरूलाई सृष्टि गर्नुभयो; पुरुष र स्त्री गेरेर उहाँले आज्ञा गर्नुभयो, “भूमिले वनस्पति, किसिम-किसिमका बिउ हुने तिनीहरूलाई सृष्टि गर्नुभयो। 28 परमेश्वरले तिनीहरूलाई बोटबिरुवा र बिउ हुने फल फल्ने रुखहरू पृथ्वीमा उमारोस्।” आशिष् दिनुभयो, र आज्ञा गर्नुभयो, “फल्दै-फुल्दै, वृद्धि हुँदै तब त्यस्तै भयो। 12 भूमिले वनस्पति उमाच्यो: आ-आपनै पृथ्वीमा भरिदै र त्यसलाई आफो वशमा पार्दैजाओ। समुद्रका प्रकारअनुसारका बिउ भएका बिरुवा र रुखहरूले आ-आपनै माला, आकाशका चराहरू र जमिनमा हलचल गर्ने प्रत्येक प्रकारअनुसारका बिउ भएका फलका रुखहरू उमाच्यो। अनि प्राणीहरूमाथि शासन गर।” 29 तब परमेश्वरले तिनीहरूलाई परमेश्वरले देखुभयो, त्यो असल थियो। 13 अनि साँझ भन्नुभयो, “हेर, म तिमीहरूलाई सम्पूर्ण पृथ्वीमा प्रत्येक बिउ पच्यो र बिहान भयो—तेसो दिन। 14 तब परमेश्वरले आज्ञा भएका बिरुवा र फलमा बिउ भएका प्रत्येक रुख दिन्छु। ती गर्नुभयो, “आकाशको अन्तरमा दिन र रात छुट्ट्याउनलाई तिमीहरूका भोजनका निमित्त हुनेछन्। 30 तर पृथ्वीमा भएका ज्योतिहरू होऊन्। तिनीहरू ऋतुहरू, दिनहरू र वर्षहरू जनाउने सबै पशुहरू र आकाशमा भएका सबै चराहरू र जमिनमा चिन्हहरू होऊन्। 15 अनि पृथ्वीमा प्रकाश दिनलाई आकाशमाथि चलाहल गर्ने सबै प्राणीहरू—जीवनको सास भएका प्रत्येकका ज्योतिहरू चम्कन्।” तब त्यस्तै भइहाल्यो। 16 परमेश्वरले दुई निमित्त—म आहाराको लागि हरियो वनस्पति दिन्छु— तब त्यस्तै वटा ठूला ज्योतिहरू बनाउनुभयो—ठूलो ज्योति दिनमा प्रभुत्व भइहाल्यो। 31 आफूले बनाउनुभएका सबै कुरा परमेश्वरले गर्नलाई र सानो ज्योति रातमा प्रभुत्व गर्नलाई। उहाँले ताराहरू हेर्नुभयो र ती अति असल थिए। तब साँझ पच्यो र बिहान पनि बनाउनुभयो। 17 परमेश्वरले तिनीहरूलाई आकाशको भयो—छैटौं दिन।
- अन्तरमा पृथ्वीमा उज्यालो दिन; 18 अनि दिन र रातमा प्रभुत्व गर्न; अनि उज्यालो र अँध्यारोलाई अलग-अलग गर्नलाई राख्नुभयो। अनि परमेश्वरले देखुभयो, त्यो असल थियो। 19 अनि साँझ पच्यो र बिहान भयो—चौथो दिन। 20 फेरि परमेश्वरले आज्ञा गर्नुभयो, “पानी जीवित प्राणीहरूले भरियोस् र पृथ्वीमाथि आकाशको अन्तरमा चाहिँ चराहरू उडून्।” 21 यसरी परमेश्वरले समुद्रका आ-आपनै प्रकारका विशाल
- 2** यसरी आकाशमण्डल, पृथ्वी र तिनमा भएका सबै कुरा बनाइसकिए। 2 परमेश्वरले साताँ दिन हुँदासम्म आफूले गरिरहनुभएका काम सक्नुभयो; अनि साताँ दिनमा उहाँले आफ्ना सबै कामबाट विश्राम लिनुभयो। 3 अनि परमेश्वरले साताँ दिनलाई आशिष् दिनुभयो र त्यसलाई पवित्र तुल्याउनुभयो; किनकि यही दिन नै उहाँले सृष्टि गर्नुभएका सम्पूर्ण कामबाट

1 Mosebok

1 I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden. **2** Og jorden var øde og tom, og det var mørke over det store dyp, og Guds Ånd svevde over vannene. **3** Da sa Gud: Det bli lys! Og det blev lys. **4** Og Gud så at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket. **5** Og Gud kalte lyset dag, og mørket kalte han natt. **6** Og Gud sa: Det bli en hvelving midt i vannene, og den skal skille vann fra vann. **7** Og Gud gjorde hvelvingen og skilte vannet som er under hvelvingen, fra vannet som er over hvelvingen. Og det blev så. **8** Og Gud kalte hvelvingen himmel. Og det blev aften, og det ble morgen, annen dag. **9** Og Gud sa: Vannet under himmelen samle sig til ett sted, og det tørre land komme til syn! Og det blev så. **10** Og Gud kalte det tørre land jord, og vannet som hadde samlet sig, kalte han hav. Og Gud så at det var godt. **11** Og Gud sa: Jorden bære frem gress, urter som sår sig, frukttrær som bærer frukt med deres frø i, på jorden, hvert etter sitt slag. Og det blev så. **12** Og jorden bar frem gress, urter som sår sig, hver etter sitt slag, og trær som bærer frukt med deres frø i, hvert etter sitt slag. Og Gud så at det var godt. **13** Og det blev aften, og det ble morgen, tredje dag. **14** Og Gud sa: Det bli lys på himmelhvelvingen til å skille dagen fra natten! Og de skal være til tegn og fastsatte tider og dager og år. **15** Og de skal være til lys på himmelhvelvingen, til å lyse over jorden. Og det blev så. **16** Og Gud gjorde de to store lys, det største til å råde om dagen og det mindre til å råde om natten, og stjernene. **17** Og Gud satte dem på himmelhvelvingen til å lyse over jorden **18** og til å råde om dagen og om natten og til å skille lyset fra mørket. Og Gud så at det var godt. **19** Og det blev aften, og det ble morgen, fjerde dag. **20** Og Gud sa: Det vringle av liv i vannet, og fugler flyve over jorden under himmelhvelvingen! **21** Og Gud skapte de store sjødyr og alt levende som rører sig, som det vrimler av i vannet, hvert etter sitt slag, og alle vingede fugler, hver etter sitt slag. Og Gud så at det var godt. **22** Og Gud velsignet dem og sa: Vær fruktbare og bli mange og opfyll vannet i havet, og fuglene skal bli tallrike på jorden! **23** Og det blev aften, og det ble morgen, femte dag. **24** Og Gud sa: Jorden la fremgå levende vesener, hvert etter sitt slag, fe, kryp og ville dyr, hvert etter sitt slag! Og det blev så. **25** Og Gud gjorde de ville dyr, hvert etter sitt slag, og feet etter sitt slag og alt jordens kryp, hvert etter sitt slag. Og Gud så at det var godt. **26** Og Gud sa: La oss gjøre mennesker i vårt billede, etter vår lignelse, og de skal råde over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over feet og over all jorden og over alt kryp som rører sig på jorden. **27** Og Gud skapte mennesket i sitt billede, i Guds billede skapte han det; til mann og kvinne skapte han dem. **28** Og Gud velsignet dem og sa til dem: Vær fruktbare og bli mange og opfyll jorden og legg den under eder, og råd over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over hvert dyr som rører sig på jorden! **29** Og Gud sa: Se, jeg gir eder alle urter som sår sig, alle som finnes på jorden, og alle trær med frukt som sår sig; de skal være til føde for eder. **30** Og alle dyr på jorden og alle fugler under himmelen og alt som rører sig på jorden, alt som det er livsånde i, gir jeg alle grønne urter å ete. Og det blev så. **31** Og Gud så på alt det han hadde gjort, og se, det var såre godt. Og det blev aften, og det ble morgen, sjette dag.

2 Så blev himmelen og jorden med hele sin hær fullendt. **2** Og Gud fullendte på den syvende dag det verk som han hadde gjort, og han hvilte på den syvende dag fra all den gjerning som han hadde gjort. **3** Og Gud velsignet den syvende dag og helliget den; for på den hvilte han fra all sin gjerning, den som Gud gjorde da han skapte. **4** Dette er himmelens og jordens historie, da de blev skapt, den tid da Gud Herren gjorde jord og himmel: **5** Det var ennu ingen markens busk på jorden, og ingen markens urt var ennu vokset frem; for Gud Herren hadde ikke latt det regne på jorden, og der var intet menneske til å dyrke jorden. **6** Da steg det op en damp av jorden og vannet hele jordens overflate. **7** Og Gud Herren dannet mennesket av jordens muld og blåste livets flyve over jorden under himmelhvelvingen! **8** Og Gud Herren ånde i hans nese; og mennesket blev til en levende sjel. **9** Og Gud Herren plantet en have i Eden, i Østen, og der satte han mennesket som han hadde dannet. **10** Og Gud Herren lot trær av alle slag vokse op av jorden, prektige å se til og gode å ete av, og midt i haven liversens tre og treet til kunnskap om godt og ondt. **11** Og det gikk en elv ut fra Eden og vannet haven; og siden delte den sig i fire strømmer. **12** Den første heter Pison; det er den som løper omkring hele

ମୋଶାଙ୍କ ଲିଖିତ ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକ

1 ଆଦ୍ୟରେ ପରମେଶ୍ୱର ସ୍ଵର୍ଗସମ୍ବୂଧ ଓ ପୃଥବୀକୁ ସୃଷ୍ଟି କଲେ।

2 ପୃଥବୀ ନିର୍ଜନ ଓ ଶୂନ୍ୟ ଥିଲା, ଆଉ ଗରାର ଜଳ ଉପରେ ଅନୁକାର ଥିଲା; ପୁଣି, ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଆହ୍ଵା ଜଳ ଉପରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଥିଲେ। 3 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ଦୀପ୍ତି ହେଉ,” ତହିଁରେ ଦୀପ୍ତି ହେଲା। 4 ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ଦୀପ୍ତିକୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାହା ଉତ୍ତମ; ତହୁଁ ପରମେଶ୍ୱର ଅନୁକାରୁ ଦୀପ୍ତିକୁ ଭିନ୍ନ କଲେ। 5 ପୁଣି, ପରମେଶ୍ୱର ଦୀପ୍ତିର ନାମ “ଦିବସ,” ଓ ଅନୁକାରର ନାମ “ରାତ୍ରି” ଦେଲେ। ତହୁଁ ସମ୍ବୂଧ ଓ ପ୍ରାତିକାଳ ହୋଇ ପ୍ରଥମ ଦିବସ ହେଲା। 6 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ଜଳ ମଧ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଜାତ ହୋଇ ଜଳକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ଭିନ୍ନ କରୁ。” 7 ଏହିରୁପେ ପରମେଶ୍ୱର ଶୂନ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରି ଶୂନ୍ୟର ଉତ୍ସୁକ ଜଳରୁ ଶୂନ୍ୟର ଅଧ୍ୟେଷ୍ଟ ଜଳକୁ ଭିନ୍ନ କଲେ; ତହିଁରେ ସେହିରୁପ ହେଲା। 8 ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ସେହି ଶୂନ୍ୟର ନାମ “ଆକାଶମଣ୍ଡଳ” ଦେଲେ। ପୁଣି, ସମ୍ବୂଧ ଓ ପ୍ରାତିକାଳ ହୋଇ ଦୀପୀୟ ଦିବସ ହେଲା। 9 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ଆକାଶମଣ୍ଡଳ ଅଧ୍ୟେଷ୍ଟ ସମଗ୍ର ଜଳ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ସଂଘୂତ ହେଉ ଓ ସୁଳ ପ୍ରକାଶ ହେଉ,” ତହିଁରେ ସେହିରୁ ହେଲା। 10 ପୁଣି, ପରମେଶ୍ୱର ସ୍ଵର୍ଗର ନାମ “ପୃଥବୀ,” ଓ ଜଳରାଶିର ନାମ “ସମୁଦ୍ର” ଦେଲେ; ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ତାହା ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ। 11 ଏରାହୁ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ପୃଥବୀ ଦୃଢ଼ି ଓ ସବୀଜ ଶାକ ଓ ବୀଜ ସମ୍ବଲିତ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ଫଳୋହ୍ରାଦକ ଫଳବ୍ରକୁ ଭୂମି ଉପରେ ଉତ୍ତନ୍ନ କରୁ。” ତହିଁରେ ସେପରି ହେଲା। 12 ଅର୍ଥାତ୍, ପୃଥବୀ ଦୃଢ଼ି ଓ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ବାଜିଭାବୁଦକ ଶାକ ଓ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ସବାଜି ଫଳୋହ୍ରାଦକ ବ୍ରକ୍ତ ଉତ୍ତନ୍ନ କଲା; ପୁଣି, ପରମେଶ୍ୱର ତାହା ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ। 13 ତହିଁରେ ସମ୍ବୂଧ ଓ ପ୍ରାତିକାଳ ହୋଇ ଚଢ଼ୀୟ ଦିବସ ହେଲା। 14 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ରାତ୍ରିରୁ ଦିବସକୁ ପୃଥବୀ କରିବା ପାଇଁ ଆକାଶମଣ୍ଡଳରେ ଜ୍ୟୋତିରଣୀ ଉତ୍ତନ୍ନ ହେଉନ୍ତି; ପୁଣି, ସେ ସବୁ ଚିହ୍ନ ଓ ରତ୍ନ ଓ ଦିବସ ଆଉ ବର୍ଷର କାରଣ ହେଉନ୍ତି। 15 ଆଉ ପୃଥବୀରେ ଆଲୁଆ ଦେବା ପାଇଁ ଆକାଶମଣ୍ଡଳରେ ସେହି ଜ୍ୟୋତିରଣୀ ଆରନ୍ତୁ,” ତହିଁରେ ସେପରି ହେଲା। 16 ଏହି ପ୍ରକାର ପରମେଶ୍ୱର ଦିବସରେ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ଏକ ମହାଜ୍ୟୋତି ଓ ରାତ୍ରିରେ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ତାହାଠାରୁ ସାନ ଏକ ଜ୍ୟୋତିତି, ଏହି ଦୁଇ ମହାଜ୍ୟୋତି, ଆଉ ମଧ୍ୟ ତାରାଗଣ ନିର୍ମାଣ କଲେ। 17 ତହୁଁ ପୃଥବୀରେ ଦୀପ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ଓ ଦିବା ଓ ରାତ୍ରି ଉପରେ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ,

ଆଉ ଦୀପ୍ତିକୁ ଅନୁକାରୁ ପୃଥବୀ କରିବା ପାଇଁ, ପରମେଶ୍ୱର ଆକାଶମଣ୍ଡଳରେ ସେହି ଜ୍ୟୋତିରଣୀ ସ୍ଥାପନ କଲେ; ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ଏହି ସମୟ ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ। 19 ତହିଁରେ ସମ୍ବୂଧ ଓ ପ୍ରାତିକାଳ ହୋଇ ଚତୁର୍ଥ ଦିବସ ହେଲା। 20 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ଜଳ ଦୁଇ ରୂପେ ଜଞ୍ଜମ ପ୍ରାଣୀବର୍ଗରେ ପ୍ରାଣାମୟ ହେର ଓ ପୃଥବୀର ଉପରିଷ୍ଠ ଆକାଶମଣ୍ଡଳରେ ପକ୍ଷୀଗଣ ଉତ୍ତନ୍ନ ହେଉନ୍ତି!” 21 ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ବୃଦ୍ଧ ତମିତ୍ତିଳ ପ୍ରତିତି ଓ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ବହୁଳ ରୂପେ ଜଳଜ ଜଞ୍ଜମ ପ୍ରାଣାବର୍ଗ ଓ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ପକ୍ଷୀଗଣ ସୃଷ୍ଟି କଲେ। 22 ପୁଣି, ପରମେଶ୍ୱର ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶାର୍ଵାଦ କରି କହିଲେ, “ପ୍ରଜାବନ୍ତୁ ଓ ବହୁବଂଶ ହୋଇ ସମୁଦ୍ର ଜଳ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କର, ଆଉ ପୃଥବୀରେ ପକ୍ଷୀଗଣ ବହୁଧାର୍ଯ୍ୟକ ହେଉନ୍ତୁ!” 23 ତହିଁରେ ସମ୍ବୂଧ ଓ ପ୍ରାତିକାଳ ହୋଇ ପଞ୍ଚମ ଦିବସ ହେଲା। 24 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ପୃଥବୀରେ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରାଣାବର୍ଗ, (ଅର୍ଥାତ୍), ଗ୍ରାମୀ ପଶୁ ଓ ଉରୋଗାମୀ ଜନ୍ମ ଓ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥବୀର ବନ୍ୟ ପଶୁଗଣ ଉତ୍ତନ୍ନ ହେଉନ୍ତୁ” ତହିଁରେ ସେପରି ହେଲା। 25 ଏହିରୁପେ ପରମେଶ୍ୱର ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ବନ୍ୟ ପଶୁଗଣ ଓ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଜାତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂରେ ଉରୋଗାମୀ ଜନ୍ମ ନିର୍ମାଣ କଲେ; ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ସେମାନ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲେ। 26 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର କହିଲେ, “ଆମ୍ବୁଦ୍ଧାନେ ଆପଣା ପ୍ରତିମଣ୍ଡିରେ ଓ ଆପଣା ସାଦୃଶ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ନିର୍ମାଣ କରୁ। ସେମାନେ ଜଳର ମଧ୍ୟଗଣ ଓ ଖେର ପକ୍ଷୀଗଣ ଓ ପଶୁଗଣ ଓ ସମୟ ପୃଥବୀ ଓ ଭୂମିରେ ଗମନଶାଳ ପଦ୍ମ ଉରୋଗାମୀ ଜନ୍ମ ଉପରେ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବେ।” 27 ଏଥୁତ୍ରାରେ ପରମେଶ୍ୱର ଆପଣା ପ୍ରତିମଣ୍ଡିରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସୃଷ୍ଟି କଲେ; ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତିମଣ୍ଡିରେ ସେ ତାହାକୁ ସୃଷ୍ଟି କଲେ; ସୁରୂଷ ଓ ସ୍ରୀ କରି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି କଲେ। 28 ଆଉ ପରମେଶ୍ୱର ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶାର୍ଵାଦ କଲେ; ପୁଣି, ପରମେଶ୍ୱର ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ପ୍ରଜାବନ୍ତୁ ଓ ବହୁବଂଶ ହୁଆ, ପୁଣି, ପୃଥବୀକୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ବଣାବୁତ କର, ଆଉ ଜଳର ମଧ୍ୟଗଣ ଓ ଖେର ପକ୍ଷୀଗଣ ଓ ଭୂରେ ଉରୋଗାମୀ ଜନ୍ମଗଣ ଉପରେ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ କରି।” 29 ପରମେଶ୍ୱର ଆହୁରି କହିଲେ, “ଦେଖ, ଆମେ ଭୂମି ସବୁ ସବୀଜ ଶାକ ଓ ସବୁ ସବୀଜ ଫଳଦାୟକ ବ୍ରକ୍ତ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଦେଲୁ, ତାହା ତୁମମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ହେବ। 30 ପୁଣି, ପୃଥବୀପୁଷ୍ପ ସମୟ ପଶୁ ଓ ଖେର ପକ୍ଷୀ ଓ ଭୂରେ ଉରୋଗାମୀ ଜନ୍ମ ଏହି ସମୟ ପ୍ରାଣାଙ୍କୁ ଭକ୍ତ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ର ଆମ୍ବୁ ସବୁ ହରିଦ ଶାକ ଦେଲୁ,” ତହିଁରେ ସେହିପରି ହେଲା। 31 ପରମେଶ୍ୱର ଆପଣା

Uumama

1 Jalqabatti Waaqni samiiwwanii fi lafa uume. 2 Lafti kan bifaa hin qabnee fi duwwaa ture; 3 Waaqnis, “Ifni uumamawwan lubbu qabeeyyii munyuuqaniin haa ta’u” jedhe; ifnis ni ta’e. 4 Waaqnis akka haa guutamu; simbirroonis lafaa olitti, bantii ifni sun gaarii ta’e arge; ifaa fi dukkanas samii keessa haa barrisan” jedhe. 5 Waaqnis ifa sanaan “Guyyaa” Waaqni uumamawwan galaanaa gurguddaa, jedhe; dukkana sanaan immoo “Halkan” jedhee lubbu qabeeyyii munyuuqan kanneen galaana moggaase. Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa keessa jiraatan hundaa fi simbirroota qoochoo tokkoffaa. 6 Waaqnis, “Bishaanii fi bishaan qaban hundaakkuma gosa isaaniitti uume. gargar baasuuuf bantiin bishaanota gidduu Waaqnis wanni kun akka gaarii ta’e arge. haa jiraatu” jedhe. 7 Kanaafuu Waaqni bantii 8 Waaqnis haa baay’atan” jedhee isaan eebbise. 9 Waaqnis, “Lafti akkuma gosa gosa isaaniitti Waaqnis, “Bishaan samiidhaa gad jiru iddo uumamawwan lubbuu qabeeyyii jechuunis tokkotti walitti haa qabamu; lafti gogaanis haa horii, uumamawwan lafa irra mumunuuqan, mul’atu” jedhe. Akkasumas ta’e. 10 Waaqni bineensota akkuma gosa gosa isaaniitti haa lafa gogaa sanaan “lafa” jedhe; bishaanicha kennitu” jedhe. Akkasumas ta’e. 11 Ammas Waaqni, “Lafti biqiltuuwwan lafa irra mumunuuqanis akkuma gosa gosa haa baastu; biqiltuuwwan akkuma gosa gosa isaaniitti uume. Waaqni wanni kun akka isaaniitti sanyii baasan, mukkeen ija kennanii gaarii ta’e arge. 12 Laftis biqiltuu akkuma gosa isaatti sanyii baasu, muka ija kennu, kan iji isaaS sanyii of keessaa qabu adduma addaan akkuma gosa gosa isaaniitti lafa irratti 13 bifaa isaatti nama uume; akka bifaa Waaqaatti Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa sadaffaa. 14 Waaqnis akkana jedhe; “Guyyaa fi halkan isaan uume. 15 isaanis mallattoowwan waqtileen, jalattis bulfadhaa. Qurxummii galaanaa irratti, guyyoonnii fi waggoonni ittiin beekaman haa simbirroota samii irratti, uumama lafa irra ta’an; 16 isaanis ifawwan bantii samii irraa munyuuqu hunda irratti aangoo qabaadhaa” kan lafaaf ifa kennan haa ta’an.” Akkasumas jedheen. 17 Waaqnis akka isaan lafaaf ifa kennaniif bantii 18 kunis akka isaan guyyaa fi halkan mo’uuf. Akkasuma urjiwwan illee uume. fi muka iji isaa sanyii of keessaa qabu gosa 19 Galgalas ta’e; ganamas dukkana bishaaan irra sosochoa ture; Hafuurri Waaqaas ta’e; guyyaa afuraffaa. 20 Waaqnis, “Bishaan bishaaan irra sosochoa ture. 21 Kanaafuu gargar baase. 22 Waaqnis, “Horaa; baay’adhaa; bishaan tolchee bishaan bantii jalaatii fi kan bantiin galaanotaas guutaa; simbirroonis lafa irratti olii gargar baase. Akkasumas ta’e. 23 Galgalas bantii sana “samii” jedhee moggaase. Galgalas ta’e; ganamas ta’e; guyyaa shanaffaa. 24 ta’e; ganamas ta’e; guyyaa lammaffaa. 25 Waaqnis, “Lafti akkuma gosa gosa isaaniitti Waaqnis, “Bishaan samiidhaa gad jiru iddo uumamawwan lubbuu qabeeyyii jechuunis tokkotti walitti haa qabamu; lafti gogaanis haa horii, uumamawwan lafa irra mumunuuqan, mul’atu” jedhe. Akkasumas ta’e. 26 Waaqnis, “Kottaa akka jji isaanii immoo sanyii of keessaa qabu adduma addaan akkuma gosa gosa isaaniitti lafa irratti 27 Kanaafuu Waaqni akka isaanis qurxummii galaanaa bifaa keenyaatti, akka fakkeenya keenyaattis nama uumnaa; isaanis qurxummii galaanaa 28 Waaqnis isaan eebbisee, “Horaa, gargar baasuuuf bantii samii irratti ifawwan baay’adhaas; lafa guutatii harka keessan haa ta’an; isaanis mallattoowwan waqtileen, jalattis bulfadhaa. Qurxummii galaanaa irratti, guyyoonnii fi waggoonni ittiin beekaman haa simbirroota samii irratti, uumama lafa irra ta’an; 29 Ergasii Waaqni akkana jedhe; ta’e. 30 Anis bineensa lafaa

፳፻፲፭

ገብ ገብኑት የከነቱ” ፕሮ:: አብደ-መስ ተና:: 25 የቀኑ በንግድ

እኩወ ጥስ የሰነድናት፡ ሆኖ እኩወ ጥስ የሰነድናት፡ አመጣዎን

ተላለ፡ 12 ወቅት በቃልቻ አከመ ገዢነት ለኩ ስራ፡ መዝኑ እና
ከኩ፡ ከን አደጋሰ ለኩ እና ካሳ ቅሬ አከመ እናን አከመ ገዢነት
በቅር፡ ወቅት ወንግስት ከን አካ ፈጪ ተኩ እርሱ፡ 13 ገልጠለ ተኩ፡
ገዢነው ተኩ፡ ጉዳ ለደፋ፡ 14 ወቅት አካ ቅሬ፡ “ጥያዊ ሁልጊዎ
ገርግር ለሰፍ በንት ለሚረች እፈወን የተኩ አሳንሰ መልቀዣ
መቀሌለ፡ ተኩኑኋል ወጥኑ አቶ በከውን የተኩ፡ 15 አሳንሰ
እፈወን በንት ለሚረ ከን ለፈፋ እና ካንን የተኩ፡” አከመስብ
ቸ፡፡ 16 ወቅት እና ጉርግና ለመ እምነ፡ ከንሰ አካ ፈጪ ጉዳን
የኩ፡ እና ጥሩዋም ሁልጊዎ ወቅቱ፡ አከመው እርቃዣወን እምነ፡
17 ወቅት አካ እናን ለፈፋ እና ካኑኋል በንት ለሚረ እናን ክኑኋል
18 ከንሰ አካ እናን ጉዳ ሁልጊዎ ወቅቱ፡ ወቅት አካ እና ለን የኩኑኋል
ገርግር ለሰፍ፡ ወቅት ወንግስት ከን አካ ፈጪ ተኩ እርሱ፡ 19 ገልጠለ
ቸ፡ ገዢነው ተኩ፡ ጉዳ ለፈፋ፡ 20 ወቅት ወንግስት ከን አመመዣ
ለቦ ቅዱዴ መቃዣወን የተተመዘ ለምብርቻን ለፈፋ እና ለባ፡ በንት
ስም ከን ምርመራ” ቅሬ፡ 21 ከኩ ወቅት አመመዣ ገልጠለ
ቸ፡ ለቦ ቅዱዴ መቃዣወን ከን ገልጠለ ለፈፋ ሁሉ ለማድረግ ሁሉ
ለምብርቻ ቅሬ ቅዱዴ ሁሉ ሁሉ አከመ ገዢነት እምነ፡ ወቅት
ወንግስት ከን አካ ፈጪ ተኩ እርሱ፡ 22 ወቅት ወንግስት ለፈፋ ለፈፋ
ወንግስት ገልጠለ ተኩ፡ ለምብርቻን ለፈፋ ሁሉ ለማድረግ
አካ እብስ፡ 23 ገልጠለ ተኩ፡ ገዢነው ተኩ፡ ጉዳ ለባ፡ 24
ወቅት ወንግስት ከን ለፈፋ ሁሉ አመመዣ ለፈፋ ለፈፋ ሁሉ አመመዣ
ለምብርቻ ለፈፋ ሁሉ አመመዣ ለፈፋ ለፈፋ ሁሉ አመመዣ፡ 25 መዝኑ እና

2 አመምኑ ስምናቸው ላይ፡ ከነ ቅዱ አገን ካለ ጥሩ ሁኔታ
የለ ከኝነ በተመረሱ፡ 2 የቀኑ ሆኖ ሆኖም ተራ ሁኔታ ጉዳ
ቁርባቸው ፍጤት ከኝነ ላይ ጉዳ ተርባቸው ሆኖም ተራ ሁኔታ
3 የቀኑ ለሰበ ጉዳ ለነ ሆኖ የቀኑ የአመምኑ ከነ ሆኖም ተራ ሁኔታ
የቃቄና ጉዳ ተርባቸው እኩል ቁልፍለሁ፡ 4 ለኝነ ለማወቅናቸው ላይ
ከኝነ የደርሻ አገን አመምኑ፡ የደርሻ የቀኑ የቀኑ ላይ ስምኑ አጭ
ከኝነ፡ 5 ለሰበ የቀኑ የቀኑ ለከ ሁኔታውንና፡ ነምኑ ላይ ቁልፍ
የቀኑ ሆኖም ተራ ሁኔታ የቀኑ የቀኑ ላይ ሁኔታውንና፡ ነምኑ ላይ ቁልፍ
ለፈ ቁልፍን ሁኔታውንና የቀኑ የቀኑ ላይ ሁኔታውንና፡ 6 እና በሽን ላይ ካሳውቸው
ሁኔታ የቀኑ ላይ፡ 7 የቀኑ የቀኑ ለከ ላይ ሁኔታውንና የቀኑ ላይ
ቁልፍን ሁኔታውንና የቀኑ ላይ፡ ነምኑ እኩል ስምኑ ሆኖም ተራ ሁኔታ፡ የቀኑ

ਉਤਪਤ

ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ। ੧੯ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ, ਇਹ ਚੌਥਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ। ੨੦ ਫੇਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀ

੧ ਆਦ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ। ਜੀਉਂਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪੰਡੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉਤਹਾਂ

੨ ਧਰਤੀ ਬੇਡੋਲ ਅਤੇ ਵਿਰਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਢੁੱਖਿਆਈ ਉੱਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਅੰਬਰ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣ। ੨੧ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਹਨ੍ਹੇਂ ਸੀ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੰਡਲਾਉਂਦਾ ਜਲ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਜੀਉਂਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀ। ੩ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ, ਤਦ ਚਾਨਣ ਹੋ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਭਰ ਗਏ, ਗਿਆ। ੪ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਨਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਤਪਤ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਹਨ੍ਹੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ। ੫ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀਤਾ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ। ੨੨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਦਿਨ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਹਨ੍ਹੇਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਆਖਿਆ। ਨੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ, ਫਲੋ ਅਤੇ ਵਧੇ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ। ੬ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਪੰਡੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਫੇਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਬਰ ਹੋਵੇ ਵਧਣ। ੨੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ, ਇਹ ਪੰਜਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰੇ। ੭ ਸੌ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਿਨ ਹੋਇਆ। ੨੪ ਫੇਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਧਰਤੀ ਨੇ ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅੰਬਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇ ਪਸੂਆਂ ਅੰਬਰ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਨੂੰ, ਪਿੱਸਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਆ। ੮ ਤਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਆਖਿਆ, ਇਸ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੂਜਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ। ੯ ਫੇਰ ੨੫ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਿੱਕ ਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁੱਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿਸੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੱਸਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਗਿਆ। ੧੦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸੁੱਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਆਖਿਆ, ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਹੈ। ੧੧ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ। ੧੨ ਸੌ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਓਹ ਸਮੁੰਦਰ ਧਰਤੀ ਪਾਂਘ, ਬੀਜ ਵਾਲਾ ਸਾਗ ਪੱਤ ਅਤੇ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਉਗਾਵੇ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਪੰਡੀਆਂ, ਪਸੂਆਂ, ਸਰੋਂ ਸਾਰੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਜ ਵਾਲਾ ਫਲ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਪਿੱਸਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਜੀਵ-ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੩ ਸੌ ਜੰਤੂਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ। ੧੪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੇ ਘਾਹ ਤੇ ਬੀਜ ਵਾਲਾ ਸਾਗ ਪੱਤ ਉਹ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰਚਨਾ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇ ਫਲਦਾਰ ਰੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਉਸ ਨੂੰ ਰਚਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ਦੀ ਸਿਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ੧੫ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਜ ਹੈ, ਉਗਾਇਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ। ੧੬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ, ਇਹ ਆਖਿਆ ਕਿ ਫਲੋ ਅਤੇ ਵਧੇ, ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ। ੧੭ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ, ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਅੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਚਮਕਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਾਤ ਪੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਿੱਸਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨ, ਇਹ ਸਮਿਆਂ, ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਰੁੱਤਾਂ, ਵਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ। ੧੮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਠਿਹਰਾਉਣ। ੧੯ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਚਮਕਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਾਨਵਰ, ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੰਡੀ, ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹਰ ਪਿੱਸਰਨ ਜਿਹੜੀ ਰਾਤ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ, ਉਸ ਨੇ ਤਾਰੇ ਵੀ ਬਣਾਏ। ੨੦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਾਹ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਅੰਬਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਧਰਤੀ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਾਗ ਪੱਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਉੱਤੇ ਚਾਨਣ ਕਰਨ। ੨੧ ਅਤੇ ਦਿਨ, ਰਾਤ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਿਆ। ੨੨ ਤਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਹਨ੍ਹੇਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ

پیدایش

1

و تمام خزندگان را، که هر یک نوع خود را تولید می‌کنند، به وجود آورد. و خدا دید که نیکوست. 26 سپس خدا فرمود: «انسان را

در آغاز، خدا آسمانها و زمین را آفرید. 2 زمین، بی‌شکل و به صورت خود و شیوه خودمان بسازیم، تا بر ماهیان دریا، پرندگان خالی بود، و تاریکی آبهای عمیق را پوشانده بود. و روح خدا بر سطح آسمان، و بر چارپایان و همه جانوار وحشی و خزندگان روی زمین آبها در حرکت بود. 3 خدا فرمود: «روشنایی بشود.» و روشنایی حکومت کنید.» 27 پس خدا انسان را به صورت خود آفرید؛ ایشان شد. 4 خدا روشنایی را پسندید و آن را از تاریکی جدا ساخت. را به صورت خدا آفرید؛ ایشان را مرد و زن آفرید. 28 سپس خدا 5 او روشنایی را «روز» و تاریکی را «شب» نامید. شب گذشت و ایشان را برکت داده، فرمود: «بارور و زیاد شوید، زمین را بُر سازید، بر صبح شد. این، روز اول بود. 6 سپس خدا فرمود: «فضایی باشد آن تسلط یابید، و بر ماهیان دریا و پرندگان آسمان و همه حیواناتی که بین آبها، تا آبهای بالا را از آبهای پائین جدا کنید.» 7 پس خدا بر زمین حرکت می‌کنند، فرمائزهای کنید. 29 آنگاه خدا گفت: فضایی به وجود آورد تا آبهای پائین را از آبهای بالا جدا کند. 8 خدا «تمام گیاهان دانه‌دار روی زمین را و همه میوه‌های درختان را برای این فضا را «آسمان» نامید. شب گذشت و صبح شد. این، روز خوارک به شما دادم، 30 و همه علفهای سبز را به همه جانوران دوم بود. 9 پس از آن خدا فرمود: «آبهای زیر آسمان در یک جا وحشی، پرندگان آسمان و خزندگان روی زمین، یعنی به هر موجودی جمع شوند تا خشکی پدید آید.» و چنین شد. 10 خدا خشکی را که جان در خود دارد، بخشمید.» 31 آنگاه خدا به آنچه آفریده بود «زمین» و اجتماع آبها را «دریا» نامید. و خدا دید که نیکوست. نظر کرد و کار آفرینش را از هر لحظه عالی دید. شب گذشت و 11 سپس خدا فرمود: «زمین نباتات برویاند، گیاهان دانه‌دار و درختان صبح شد. این، روز ششم بود.

میوه‌دار که هر یک، نوع خود را تولید کنند.» و چنین شد. 12 زمین

2 به این ترتیب آفرینش آسمانها و زمین و هر چه در آنها بود، بیانات رویانید، گیاهانی که برحسب نوع خود دانه تولید می‌کردند، و درختانی که برحسب نوع خود میوه دانه‌دار می‌آورند. و خدا دید تکمیل گردید. 2 با فرا رسیدن روز هفتم، خدا کار آفرینش را تمام کرد؛ پس در هفتمین روز، از همه کار خود بیاسود. 3 خدا روز هفتم که نیکوست. 13 شب گذشت و صبح شد. این، روز سوم بود. را برکت داده، آن را مقدس اعلام فرمود، زیرا روزی بود که خدا پس از 14 سپس خدا فرمود: «در آسمان اجسام نورافشان باشد تا روز را از شب جدا کنند، و نشانه‌هایی باشد برای نشان دادن فصل‌ها، روزها، پایان کار آفرینش، آرام گرفت.» 4 این بود تاریخچه آسمانها و زمین. هنگامی که یهوده خدا آسمانها و زمین را ساخت 5 هیچ یوته و گیاهی و سال‌ها. 15 و این اجسام نورافشان در آسمان، بر زمین بتابند.» و بر زمین نزدیک بود، زیرا یهوده خدا هنوز باران نبارانیه بود، و همچنین چنین شد. 16 پس خدا دو جسم نورافشان بزرگ ساخت: جسم نورافشان بزرگتر برای حکومت بر روز و جسم نورافشان کوچکتر برای آدمی نبود که روی زمین کشته و زرع نماید؛ 6 اما آب از زمین بیرون حکومت بر شب. او همچنین ستارگان را ساخت. 17 خدا آنها را در آسمان قرار داد تا زمین را روشن سازند، 18 بر روز و شب حکومت خاک زمین، آدم را سرست. سپس در بینی آدم روح حیات دمیده، به او جان بخشید و آدم، موجود زنده‌ای شد. 8 پس از آن، یهوده خدا کنند، و روشنایی و تاریکی را از هم جدا سازد. و خدا دید که نیکوست. 19 شب گذشت و صبح شد. این، روز چهارم بود.

در سزمین عدن که در شرق بود، پاغی به وجود آورد و آدمی را که آفریده بود در آن باغ گذاشت. 9 یهوده خدا اندیع درختان زیبا در آن باغ رویانید تا میوه‌های خوش طعم دهند. او در وسط باغ، «درخت فراز آسمان به پرواز درآیند.» 21 پس خدا حیوانات بزرگ دریایی و انواع جانداران را که می‌جنبد و آبها را بر می‌سازند و نوع خود را تولید 20 از سزمین عدن رودخانه‌ای به سوی باغ جاری شد تا آن را آبیاری کند. سپس این رودخانه به چهار رود کوچکتر تقسیم گردید. 11 رود خدا دید که نیکوست. 22 پس خدا آنها را برکت داده، فرمود: «بارور و زیاد شوید. حیوانات دریایی آبها را بُر سازند و پرندگان نیز بر می‌شود، دور می‌زنند.» 12 سزمین بسیار خالص است، و در زمین زیاد شوند.» 23 شب گذشت و صبح شد. این، روز پنجم آنجا صمنخ خوشبو و سنگ جتوغ نیز یافت می‌شود. 13 رود دوم بود. 24 سپس خدا فرمود: «زمین، انواع حیوانات را که هر یک نوع خود را تولید می‌کنند، به وجود آورد: چارپایان، خزندگان و جانوران جیجیون است که از سزمین کوش عبور می‌کند. 14 سومین رود، دجله است که به سوی شرق آشور جاری است و رود چهارم فرات وحشی را.» و چنین شد. 25 خدا انواع جانوران وحشی، چارپایان،

Rodzaju

1 Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. **2** A ziemia była bezkształtna i pusta i ciemność była nad głębią, a Duch Boży unosił się nad wodami. **3** I Bóg powiedział: Niech stanie się światłość. I stała się światłość. **4** Bóg widział, że światłość [była] dobra. I oddzielił Bóg światłość od ciemności. **5** I nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność nazwał nocą. I nastąpił wieczór i poranek, dzień pierwszy. **6** Potem Bóg powiedział: Niech stanie się firmament pośrodku wód i niech oddzieli wody od wód. **7** I uczynił Bóg firmament, i oddzielił wody, które [są] pod firmamentem, od wód, które są nad firmamentem. I tak się stało. **8** I Bóg nazwał firmament niebem. I nastąpił wieczór i poranek, dzień drugi. **9** Potem Bóg powiedział: Niech się zbiorą w jednym miejscu wody, [które są] pod niebem, i niech się ukaże sucha [powierzchnia]. I tak się stało. **10** I Bóg nazwał taką [powierzchnię] ziemią, a zbiorowisko wód – morzami. I Bóg widział, że [to było] dobre. **11** Potem Bóg powiedział: Niech ziemia zrodzi trawę, rośliny wydające nasiona i drzewo urodzajne przynoszące owoc według swego rodzaju, którego nasienie będzie w nim na ziemi. I tak się stało. **12** I ziemia wydała trawę, rośliny wydające nasienie według swego rodzaju i drzewo przynoszące owoc, w którym było nasienie według swego rodzaju. I Bóg widział, że to było dobre. **13** I nastąpił wieczór i poranek, dzień trzeci. **14** Potem Bóg powiedział: Niech się staną światła na firmamencie nieba, by oddzielały dzień od nocy, i niech stanowią znaki, pory [roku], dni i lata. **15** I niech będą światłami na firmamencie nieba, aby świeciły nad ziemią. I tak się stało. **16** I Bóg uczynił dwa wielkie światła: światło większe, aby rządziło dniem, i światło mniejsze, aby rządziło nocą, oraz gwiazdy. **17** I Bóg umieścił je na firmamencie nieba, aby świeciły nad ziemią; **18** I żeby rządziły dniem i nocą, i oddzielały światłość od ciemności. I Bóg widział, że to było dobre. **19** I nastąpił wieczór i poranek, dzień czwarty. **20** Potem Bóg powiedział: Niech wody hojnie wydadzą żywe istoty, a ptactwo niech lata nad ziemią, pod firmamentem nieba. **21** I Bóg stworzył wielkie wieloryby i wszelkie pływające istoty żywe, które hojnie wydały wody, według ich rodzaju oraz wszelkie ptactwo skrzydlate według jego rodzaju. I Bóg widział, że [to było] dobre. **22** Bóg błogosławił je, mówiąc: Bądźcie płodne i rozmnażajcie się, i wypełniajcie wody morskie, a ptactwo niech się rozmnaża na ziemi. **23** I nastąpił wieczór i poranek, dzień piąty. **24** Bóg powiedział też: Niech ziemia wyda istoty żywe według swego rodzaju: bydło, zwierzęta pełzające i zwierzęta ziemi według swego rodzaju. I tak się stało. **25** I Bóg uczynił zwierzęta ziemi według swego rodzaju i bydło według swego rodzaju, i wszelkie zwierzęta, które pełzają po ziemi według swego rodzaju. I Bóg widział, że [to było] dobre. **26** Potem Bóg powiedział: Uczynmy człowieka na nasz obraz według naszego podobieństwa; niech panuje nad rybami morskimi i ptactwem niebieskim, nad bydem i całą ziemią oraz nad wszelkimi zwierzętami pełzającymi, które pełzają po ziemi. **27** Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boga go stworzył; stworzył ich mężczyznę i kobietę. **28** I Bóg błogosławił im. Potem Bóg powiedział do nich: Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, napełniajcie ziemię i czyricie ją sobie poddaną; panujcie nad rybami morskimi i nad ptactwem niebieskim, i nad wszelkimi zwierzętami, które poruszają się po ziemi. **29** I Bóg powiedział: Oto dalej wam wszelkie rośliny wydające z siebie nasienie, które są na powierzchni całej ziemi, i wszelkie drzewo mające owoc drzewa, wydające [z siebie] nasienie – będą one dla was pokarmem. **30** I wszelkim zwierzętom ziemi, i wszelkiemu ptactwu niebieskiemu, i wszystkiemu, co pełza po ziemi i [ma] w sobie życie, pokarmem [będą] wszelkie rośliny zielone. I tak się stało. **31** I Bóg widział wszystko, co uczynił, a [było] to bardzo dobre. I nastąpił wieczór i poranek, dzień szósty.

2 Tak ukończone zostały niebiosa i ziemia oraz wszystkie ich zastępy. **2** W siódmym dniu Bóg ukończył swe dzieło, które uczynił; i odpoczął siódmego dnia od wszelkiego swego dzieła, które stworzył. **3** I Bóg błogosławił siódmy dzień, i poświęcił go, bo w nim odpoczął od wszelkiego swego dzieła, które Bóg stworzył i uczynił. **4** Takie [sa] dzieje stworzenia niebios i ziemi w dniu, w którym PAN Bóg uczynił ziemię i niebiosa; **5** Wszelkie krzewy polne, zanim były na ziemi, i wszelkie rośliny polne, nim wzesły. Bo PAN Bóg [jeszcze] nie spuścił deszczu na ziemię i nie było człowieka, który by uprawiał ziemię. **6** Ale z ziemi wychodziła para, która nawilżała całą powierzchnię ziemi. **7** Wtedy PAN Bóg ukształtował

Gênesis

1 No início, Deus criou os céus e a terra. **2** A terra estava sem forma e vazia. A escuridão estava na superfície das profundezas e o Espírito de Deus pairava sobre a superfície das águas. **3** Deus disse: "Que haja luz", e houve luz. **4** Deus viu a luz, e viu que ela era boa. Deus dividiu a luz das trevas. **5** Deus chamou a luz de "dia", e a escuridão de "noite". Havia a noite e havia a manhã, o primeiro dia. **6** Deus disse: "Que haja uma extensão no meio das águas, e que ela divida as águas das águas". **7** Deus fez a extensão, e dividiu as águas que estavam sob a extensão das águas que estavam acima da extensão; e assim foi. **8** Deus chamou a vastidão de "céu". Havia a noite e havia a manhã, um segundo dia. **9** Deus disse: "Que as águas sob o céu sejam reunidas num só lugar, e que a terra seca apareça;" e assim foi. **10** Deus chamou a terra seca de "terra", e a reunião das águas ele chamou de "mares". Deus viu que era bom. **11** Deus disse: "Que a terra produza grama, ervas que produzam sementes, e árvores frutíferas que dêem frutos depois de sua espécie, com suas sementes dentro dela, na terra;" e assim foi. **12** A terra produziu grama, ervas produzindo sementes depois de sua espécie, e árvores dando frutos, com suas sementes dentro dela, depois de sua espécie; e Deus viu que era boa. **13** Havia a noite e havia a manhã, um terceiro dia. **14** Deus disse: "Que haja luzes na extensão do céu para dividir o dia da noite; e que sejam para que os sinais marquem as estações, os dias e os anos; **15** e que sejam para que as luzes na extensão do céu dêem luz sobre a terra;" e assim foi. **16** Deus fez as duas grandes luzes: a luz maior para governar o dia, e a luz menor para governar a noite. Ele também fez as estrelas. **17** Deus as colocou na vastidão do céu para dar luz à terra, **18** e para governar o dia e a noite, e para dividir a luz da escuridão. Deus viu que era bom. **19** Havia a noite e havia a manhã, um quarto dia. **20** Deus disse: "Deixem as águas transbordar de seres vivos, e deixem as aves voar sobre a terra na extensão aberta do céu". **21** Deus criou as grandes criaturas marinhas e todos os seres vivos que se movem, com os quais as águas transbordaram, depois de sua espécie, e cada ave alada depois de sua espécie. Deus viu

que era bom. **22** Deus os abençoou, dizendo: "Sede fecundos e multiplicai-vos, e enchei as águas dos mares, e deixai as aves multiplicarem-se na terra". **23** Havia a noite e havia a manhã, um quinto dia. **24** Deus disse: "Que a terra produza seres vivos segundo sua espécie, gado, coisas rastejantes e animais da terra segundo sua espécie"; e assim foi. **25** Deus fez os animais da terra depois de sua espécie, e o gado depois de sua espécie, e tudo o que rasteja no solo depois de sua espécie. Deus viu que era bom. **26** Deus disse: "Vamos fazer o homem à nossa imagem, à nossa semelhança". Que tenham domínio sobre os peixes do mar, e sobre as aves do céu, e sobre o gado, e sobre toda a terra, e sobre cada coisa rasteira que se arrepia sobre a terra". **27** Deus criou o homem à sua própria imagem. À imagem de Deus ele o criou; macho e fêmea ele os criou". **28** Deus os abençoou. Deus lhes disse: "Sede fecundos, multiplicai-vos, enchei a terra e sujeitai-a". Tenham domínio sobre os peixes do mar, sobre as aves do céu e sobre todo ser vivo que se move sobre a terra". **29** Deus disse: "Eis que vos dei toda erva que dá semente, que está na superfície de toda a terra, e toda árvore que dá fruto que dá semente". Será seu alimento". **30** A cada animal da terra, e a cada ave do céu, e a tudo que rasteja na terra, na qual há vida, eu dei toda erva verde para alimento"; e assim foi. **31** Deus viu tudo o que tinha feito e, eis que era muito bom. Havia a noite e havia a manhã, um sexto dia.

2 Os céus, a terra e toda a sua vasta gama foram terminados. **2** No sétimo dia, Deus terminou seu trabalho que havia feito; e descansou no sétimo dia de todo o seu trabalho que havia feito. **3** Deus abençoou o sétimo dia e o tornou santo, porque descansou nele de todo o seu trabalho de criação que havia feito. **4** Esta é a história das gerações dos céus e da terra quando foram criados, no dia em que Javé Deus fez a terra e os céus. **5** Nenhuma planta do campo ainda estava na terra, e nenhuma erva do campo ainda havia brotado; pois Javé Deus não havia causado a chuva na terra. Não havia um homem para cultivar o solo, **6** mas uma névoa subiu da terra, e regou toda a superfície do solo. **7** Yahweh Deus formou o homem do pó da terra, e soprou em suas narinas o sopro da vida; e o homem se

Geneză

1 La început Dumnezeu a creat cerul și pământul.

2 Și pământul era fără formă și gol; și întuneric era peste suprafața adâncului. Și Duhul lui Dumnezeu se mișca peste suprafața apelor. 3 Și Dumnezeu a spus: Să fie lumină! Și a fost lumină. 4 Și Dumnezeu a spus: Să fie lumină! Și a fost lumină. 5 Și Dumnezeu a numit lumină zi și întunericul l-a numit noapte. Și a fost o seară și o dimineață: ziua întâi. 6 Și Dumnezeu a spus: Să fie o întindere în mijlocul apelor și aceasta să despartă apele de ape. 7 Și Dumnezeu a făcut întinderea și a despartit apele care erau dedesubtul întinderii de apele care erau deasupra întinderii și aşa a fost. 8 Și Dumnezeu a numit întinderea cer. Și a fost o seară și o dimineață: ziua a doua. 9 Și Dumnezeu a spus: Apele de sub cer să se adune la un loc și să se arate uscatul. Și aşa a fost. 10 Și Dumnezeu a numit uscatul pământ, și adunarea apelor a numit-o mări; și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. 11 Și Dumnezeu a spus: Să dea pământul iarbă, verdeață care aduce sămânță și pomi roditori care aduc rod după felul lor, a căror sămânță este în ei, pe pământ. Și aşa a fost. 12 Și pământul a dat și pomi care aduc rod, a căror sămânță era în ei, după felul lor; și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. 13 Și a fost o seară și o dimineață: ziua a treia. 14 Și Dumnezeu a spus: Să fie luminători în întinderea cerului pentru a desparti ziua de noapte; și ei să fie pentru semne și pentru anotimpuri și pentru zile și ani; 15 Și ei să fie ca luminători în întinderea cerului pentru a da lumină peste pământ. Și aşa a fost. 16 Și Dumnezeu a făcut doi luminători mari: luminătorul mai mare pentru a stăpâni ziua și luminătorul mai mic pentru a stăpâni noaptea; el a făcut de asemenea stelele. 17 Și Dumnezeu i-a pus în întinderea cerului pentru a da lumină peste pământ, 18 Și pentru a stăpâni peste zi și peste noapte și să despartă lumina de întuneric; și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. 19 Și a fost o seară și o dimineață: ziua a patra. 20 Și Dumnezeu a spus: Apele să dea abundant ființă mișcătoare care are viață și păsări să zboare deasupra pământului pe fața întinderii cerului. 21 Și Dumnezeu a creat balene mari

și fiecare viețuitoare care se mișcă, pe care apele le-au dat abundant, după felul lor, și fiecare pasăre înaripată, după felul ei; și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. 22 Și Dumnezeu le-a binecuvântat, spunând: Fiți roditori și înmulțiti-vă și umpleți apele în mări, și pasărea să se înmulțească pe pământ. 23 Și a fost o seară și o dimineață: ziua a cincea. 24 Și Dumnezeu a spus: Să dea pământul ființă vie după felul ei, vite și târâtoare și fiare ale pământului, după felul lor. Și aşa a fost. 25 Și Dumnezeu a făcut fiara pământului, după felul ei, și vite, după felul lor, și fiecare târâtoare pe pământ, după felul ei; și Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. 26 Și Dumnezeu a spus: Să facem om după chipul nostru, după asemănarea noastră; și ei să domnească peste peștii mării și peste păsările cerului și peste vite și peste tot pământul și peste fiecare târâtoare ce se târâște pe pământ. 27 Astfel Dumnezeu a creat om după propriul său chip, după chipul lui Dumnezeu l-a creat, parte bărbătească și parte femeiască i-a creat. 28 Și Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a spus: Fiți roditori și înmulțiti-vă și umpleți pământul și supuneți-l și domniți peste peștii mării și peste păsările cerului și peste fiecare viețuitoare ce se mișcă pe pământ. 29 Și Dumnezeu a spus: Iată, vom dat fiecare verdeață care aduce sămânță, care este peste față întregului pământ, și fiecare pom, în care este rodul unui pom care aduce sămânță, aceasta vă va fi pentru mâncare. 30 Și fiecărei fiare și pământului și fiecărei păsări a cerului și fiecărei târâtoare pe pământ, în care este viață, le-am dat fiecare plantă verde pentru mâncare; și aşa a fost. 31 Și Dumnezeu a văzut fiecare lucru pe care l-a făcut și, iată, totul era foarte bun. Și a fost o seară și o dimineață: ziua a șasea.

2 Astfel au fost terminate cerurile și pământul și toată oștirea lor. 2 Și în ziua a saptea Dumnezeu și-a terminat lucrarea pe care o făcuse; și în ziua a saptea s-a odihnit de toată lucrarea lui pe care o făcuse. 3 Și Dumnezeu a binecuvântat ziua a saptea și a sfînțit-o, pentru că în aceasta s-a odihnit de toată lucrarea sa, pe care Dumnezeu a creat-o și a făcut-o. 4 Acestea sunt generațiile cerurilor și ale pământului când au fost create, în ziua în care DOMNUL Dumnezeu a făcut pământul și cerurile, 5 Și fiecare verdeață a câmpului, înainte ca aceasta

Бытие

1 В начале сотворил Бог небо и землю. **2** Земля же была безвидна и пуста, и тьма над бездною, и Дух Божий носился над водою. **3** И сказал Бог: да будет свет. И стал свет. **4** И увидел Бог свет, что он хорош, и отделил Бог свет от тьмы. **5** И назвал Бог свет днем, а тьму ночью. И был вечер, и было утро: день один. **6** И сказал Бог: да будет твердь посреди воды, и да отделят она воду от воды. И стало так. **7** И создал Бог твердь, и отделил воду, которая под твердью, от воды, которая над твердью. И стало так. **8** И назвал Бог твердь небом. И увидел Бог, что это хорошо. И был вечер, и было утро: день второй. **9** И сказал Бог: да соберется вода, которая под небом, в одно место, и да явится суша. И стало так. И собралась вода под небом в свои места, и явилась суша. **10** И назвал Бог сушу землею, а собрание вод назвал морями. И увидел Бог, что это хорошо. **11** И сказал Бог: да произрастит земля зелень, траву, сеющую семя по роду и по подобию ее, и дерево плодовитое, приносящее по роду своему плод, в котором семя его на земле. И стало так. **12** И произвела земля зелень, траву, сеющую семя по роду и по подобию котором семя его по роду его на земле. И увидел Бог, что это хорошо. **13** И был вечер, и было утро: день третий. **14** И сказал Бог: да будут светила на тверди небесной для освещения земли и для отделения дня от ночи, и для знамений, и времен, и дней, и годов; **15** и да будут они светильниками на тверди небесной, чтобы светить на землю. И стало так. **16** И создал Бог два светила великие: светило большее, для управления днем, и светило меньшее, для управления ночью, и звезды; **17** и поставил их Бог на тверди небесной, чтобы светить на землю, **18** и управлять днем и ночью, и отделять свет от тьмы. И увидел Бог, что это хорошо. **19** И был вечер, и было утро: день четвертый. **20** И сказал Бог: да произведет вода пресмыкающихся, душу живую; и птицы да полетят над землею, по тверди небесной. И стало так. **21** И сотворил Бог рыб больших и всякую душу животных пресмыкающихся, которых произвела вода, по роду их, и всякую птицу

пернатую по роду ее. И увидел Бог, что это хорошо. **22** И благословил их Бог, говоря: плодитесь и размножайтесь, и наполняйте воды в морях, и птицы да размножаются на земле. **23** И был вечер, и было утро: день пятый. **24** И сказал Бог: да произведет земля душу живую по роду ее, скотов, и гадов, и зверей земных по роду их. И стало так. **25** И создал Бог зверей земных по роду их, и скот по роду его, и всех гадов земных по роду их. И увидел Бог, что это хорошо. **26** И сказал Бог: с сотворим человека по образу Нашему и по подобию Нашему, и да владычествуют они над рыбами морскими, и над птицами небесными, и над зверями, и над скотом, и над всею землею, и над всеми гадами, пресмыкающимися по земле.

27 И сотворил Бог человека по образу Своему, по образу Божию сотворил его; мужчину и женщину сотворил их. **28** И благословил их Бог, и сказал им Бог: плодитесь и размножайтесь, и наполняйте землю, и обладайте ею, и владычествуйте над рыбами морскими и над зверями, и над птицами небесными, и над всяkim скотом, и над всею землею, и над всяkim животным, пресмыкающимся по земле. **29** И сказал Бог: вот, Я дал вам всякую траву, сеющую семя, какая есть на всей земле, и всякое дерево, у которого плод древесный, сеющий семя; - вам сие будет в пищу; **30** а всем зверям земным, и всем птицам небесным, и всякому гаду, пресмыкающемуся по земле, в котором душа живая, дал Я всю зелень травную в пищу. И стало так. **31** И увидел Бог все, что Он создал, и вот, хорошо весьма. И был вечер, и было утро: день шестой.

2 Так совершины небо и земля и все воинство их. **2** И совершил Бог к седьмому дню дела Свои, которые Он делал, и почил в день седьмый от всех дел Своих, которые делал. **3** И благословил Бог седьмой день, и освятил его, ибо в оный почил от всех дел Своих, которые Бог творил и созидал. **4** Вот происхождение неба и земли, при сотворении их, в то время, когда Господь Бог создал землю и небо, **5** и всякий полевой кустарник, которого еще не было на земле, и всякую полевую траву, которая еще не росла, ибо Господь Бог не посыпал дождя на землю, и не было человека для возделывания земли, **6** но пар поднимался с земли и орошал

Postanak

1 U poèetku stvori Bog nebo i zemlju. **2** A zemlja bješe bez oblièja i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i duh Božji dizaše se nad vodom. **3** I reèe Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost. **4** I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. **5** I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noæ. I bi veèe i bi jutro, dan prvi. **6** Potom reèe Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode. **7** I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako. **8** A svod nazva Bog nebo. I bi veèe i bi jutro, dan drugi. **9** Potom reèe Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako. **10** I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro. **11** Opet reèe Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje raða rod po svojim vrstama, u kojem æe biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako. **12** I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje raða rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro. **13** I bi veèe i bi jutro, dan treæi. **14** Potom reèe Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noæ, da budu znaci vremenima i danima i godinama; **15** I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako. **16** I stvori Bog dva vidjela velika: vidjelo veæe da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noæu, i zvijezde. **17** I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju. **18** I da upravljaju danom i noæu, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. **19** I bi veèe i bi jutro, dan èetvrti. **20** Potom reèe Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski. **21** I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se mièu, što provrješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama nijihovijem. I vidje Bog da je dobro; **22** I blagoslovi ih Bog govoreæi: raðajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemlji. **23** I bi veèe i bi jutro, dan peti. **24** Potom reèe Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama nijihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama nijihovijem. I bi tako. **25** I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama nijihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama nijihovijem.

I vidje Bog da je dobro. **26** Potom reèe Bog: da naèinimo èovjeka po svojemu oblièju, kao što smo mi, koji æe biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svijeh životinja što se mièu po zemlji. **27** I stvori Bog èovjeka po oblièju svojemu, po oblièju Božnjemu stvori ga; muško i žensko stvori ih. **28** I blagoslovi ih Bog, i reèe im Bog: raðajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se mièe po zemlji. **29** I još reèe Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to æe vam biti za hranu. **30** A svjemu zvjerinju zemaljskom i svjemu pticama nebeskim i svjemu što se mièe na zemlji i u èem ima duša živa, dao sam svu travu da jedu. I bi tako. **31** Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi veèe i bi jutro, dan šesti.

2 Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova. **2** I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja uèini; i poèinu u sedmi dan od svijeh djela svojih, koja uèini; **3** I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan poèinu od svijeh djela svojih, koja uèini; **4** To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospod Bog stvori zemlju i nebo, **5** I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe èovjeka da radi zemlju, **6** Ali se podizaše para sa zemlje da natapa svu zemlju. **7** A stvori Gospod Bog èovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta èovjek duša živa. **8** I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku; i ondje namjesti èovjeka, kojega stvori. **9** I uèini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrta i drvo od znanja dobra i zla. **10** A voda tecijaše iz Edema natapajuæi vrt, i odande se dijeljaše u èetiri rijeke. **11** Jednoj je ime Fison, ona teèe oko cijele zemlje Evilske, a ondje ima zlata, **12** I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena oniha. **13** A drugoj je rijeci ime Geon, ona teèe oko cijele zemlje Huske. **14** A treæoj je rijeci ime Hidekel, ona teèe k Asirskoj. A èetvrtu je rijeka Efrat. **15** I uzevši Gospod Bog èovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da

1 Мојсијева

1 У почетку створи Бог небо и земљу. **2** А земља беше без обличја и пуста, и беше тама над безданом; и дух Божји дизаше се над водом. **3** И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост. **4** И виде Бог светлост да је добра; и растави Бог светлост од таме. **5** И светлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан први. **6** Потом рече Бог: Нека буде свод посред воде, да раставља воду од воде. **7** И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и би тако. **8** А свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други. **9** Потом рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом на једно место, и нека се покаже суво. И би тако. **10** И суво назва Бог земља, а зборишта водена назва мора; и виде Бог да је добро. **11** Опет рече Бог: Нека пусти земља из себе траву, биље, што носи семе, и дрво родно, које рађа род по својим врстама, у коме ће бити семе његово на земљи. И би тако. **12** И пусти земља из себе траву, биље, што носи семе по својим врстама, и дрво, које рађа род, у коме је семе његово по његовим врстама. И виде Бог да је добро. **13** И би вече и би јутро, дан трећи. **14** Потом рече Бог: Нека буду видела на своду небеском, да деле дан и ноћ, да буду знаци временима и данима и годинама; **15** И нека светле на своду небеском, да обасјавају земљу. И би тако. **16** И створи Бог два видела велика: видело веће да управља даном, и видело мање да управља ноћу, и звезде. **17** И постави их Бог на своду небеском да обасјавају земљу. **18** И да управљају даном и ноћу, и да деле светлост од таме. И виде Бог да је добро. **19** И би вече и би јутро, дан четврти. **20** Потом рече Бог: Нека врве по води живе душе, и птице нека лете изнад земље под свод небески. **21** И створи Бог китове велике и све живе душе што се мичу, што проврвеше по води по врстама својим, и све птице крилате по врстама њиховим. И виде Бог да је добро; **22** И благослови их Бог говорећи: Рађајте се и множите се, и напуните воду по морима, и птице нека се множе на земљи. **23** И би вече и би јутро, дан пети. **24** Потом рече Бог: Нека земља пусти из себе душе живе по врстама њиховим, стоку и ситне животиње и звери земальске по врстама њиховим. И би тако. **25** И створи Бог звери земальске по врстама њиховим, и стоку по врстама њеним, и све ситне животиње на земљи по врстама њиховим. И виде Бог да је добро. **26** Потом рече Бог: Да начинимо человека по свом обличју, као што смо ми, који ће бити господар од риба морских и од птица небеских и од стоке и од целе земље и од свих животиња што се мичу по земљи. **27** И створи Бог човека по обличју свом, по обличју Божјем створи га; мушки и женско створи их. **28** И благослови их Бог, и рече им Бог: Рађајте се и множите се, и напуните земљу, и владајте њом, и будите господари од риба морских и од птица небеских и од свих звери што се мичу по земљи. **29** И још рече Бог: Ево, дао сам вам све биље што носи семе по свој земљи, и сва дрвета родна која носе семе; то ће вам бити за храну. **30** А свим зверима земальским и свим птицама небеским и свему што се миче на земљи и у чему има душа живи, дао сам сву траву да једу. И би тако. **31** Тада погледа Бог све што је створио, и гле, добро беше веома. И би вече и би јутро, дан шести.

2 Тако се доврши небо и земља и сва војска њихова. **2** И сврши Бог до седмог дана дела свога, која учини; и почину у седми дан од свих дела својих, која учини; **3** И благослови Бог седми дан, и посвети га, јер у тај дан почину од свих дела својих, која учини; **4** То је постање неба и земље, кад посташе, кад Господ Бог створи земљу и небо, **5** И сваку биљку польску, докле је још не беше на земљи, и сваку травку польску, докле још не ницаше; јер Господ Бог још не пусти дажда на земљу, нити беше човека да ради земљу, **6** Али се подизаше пара са земље да натапа сву земљу. **7** А створи Господ Бог човека од праха земальског, и дуну му у нос дух животни; и поста човек душа живи. **8** И насади Господ Бог врт у Едему на истоку; и онде намести човека, ког створи. **9** И учини Господ Бог, те никоше из земље свакаква дрвећа лепа за гледање и добра за јело, и дрво од живота усред врта и дрво од знања добра и зла. **10** А вода течаше из Едема натапајући врт, и оданде се дељаше у четири реке. **11** Једној је име Фисон, она тече око целе земље евилске, а онде има злата, **12** И злато је оне земље врло добро;

Genesisi

1 Pakutanga Mwari akasika matenga nenyika. 2 Zvino nyika yakanga isina kugadzirwa uye isina chinhu, rima rakanga riri pamusoro pemvura yakadzika, uye Mweya waMwari wakanga uchigara pamusoro pemvura. 3 Uye Mwari akati, "Chiedza ngachivepo," chiedza chikavapo. 4 Mwari akaona kuti chiedza chakanga chakanaka, uye akaparadzanisa chiedza nerima. 5 Mwari akatumidza chiedza kuti "masikati," uye rima akaritumidza pamusoro nemvura." 6 Uye Mwari akati, "Ngapave nenzvimbo pakati pemvura kuti iparadzanise mvura uye akaparadzanisa mvura yakanga iri pasi penzvimbo iyi kubva pamvura yakanga iri akati, "Berekanai muwande muzadze pamusoro payo. Uye zvakaita saizvozvo. 8 Mwari iri pasi pedenga ngaiungane panzvimbo imwe chete, uye pasi pakaoma ngapaonekwe." Uye zvakaita saizvozvo. 10 Mwari akatumidza pasi pakaoma kuti, "nyika," uye mvura yakaungana akaiti "makungwa." Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 11 Ipapo Mwari akati, "Nyika ngaimerese uswa: miriwo inobereka mbeu nemiti panyika inobereka michero ine mhodzi mukati mayo, maererano nemhando dzayo dzakasiyana-siyana." Uye zvakaita saizvozvo. 12 Nyika yakameresa uswa: miriwo inobereka mbeu maererano nemhando dzayo nemiti inobereka michero ine mhodzi mukati mayo, maererano nemhando dzayo. Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 13 Uye madekwana akavapo, namangwanani akavapo, zuva rechitatu. 14 Uye Mwari akati, "Ngakuve nezviedza munzvimbo yedenga kuti zviparadzanise masikati kubva pausiku, uye ngazvishande sezviratidzo zvokucherechedza zviedza munzvimbo yedenga kuti zvivhenekere peshiri panyika." Uye zvakaita saizvozvo. 15 uye ngazvive mwaka namazuva namakore, 16 Mwari akavaro panyika." 16 Mwari zvivedza zviviri, chiedza chikuru kuti chibate ushe masikati uye chiedza chiduku kuti chibate ushe usiku. Akaitawo nyeredzi. 17 Mwari akaoviisa munzvimbosvibate ushe masikati nousiku, uye kuti zviparadzanise chiedza kubva parima. Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 19 Uye madekwana akavapo, namangwanani akavapo, zuva rechina. 20 Uye Mwari akati, "Mvura ngaive nezvisikwa zvipenyu, uye shiri ngadzbihururuke 21 Saka Mwari akasika zvisikwa zvikuru zvegungwa nezvipenyu zvose zvinokambaira azvo, uye neshiri dzina mapapiro, maererano namarudzi adzo. Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 22 Mwari akaoviropafadza zvengwa namarudzi adzo. Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 23 Uye madekwana akavapo, madekwana akavapo, namangwanani akavapo, zuva rechishanu. 24 Uye Mwari akati, "Nyika ngaibereke zvisikwa zvipenyu maererano namarudzi azvo: zvipfuwo, zuva rechipiri. 9 Uye Mwari akati, "Mvura iri zvisikwa zvinokambaira panyika, nezvikira zvesango, chimwe nechimwe nemhando yacho." Uye zvakaita saizvozvo. 25 Mwari akaita zvengwa namarudzi azvo, nezvisikwa zvose zvinokambaira panyika maererano namarudzi adzo, mhuka dzesango maererano namarudzi adzo, zvengwa namarudzi azvo. Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 26 Ipapo Mwari akati, "Ngatiitei munhu nomufananidzo wedu, akafanana nesu, dzayo napamusoro peshiri dzedenga, dzegungwa napamusoro peshiri dzedenga, dzegungwa napamusoro pemombe, napamusoro penyika yose, uye napamusoro pezvisikwa zvose Uye Mwari akaona kuti zvakanga zvakanaka. 27 Saka Mwari akasika munhu nomufananidzo wake, akamusika murume munhu nomufananidzo waMwari; akavasika murume nomukadzi. 28 Mwari akavaropafadza akati kwavari, "Berekanai muwande; zadzai nyika uye mubate ushe pamusoro payo. Muve nesimba mubate ushe pamusoro payo. Muve nesimba zvivedza munzvimbo yedenga kuti zvivhenekere peshiri dzedenga napamusoro pezvisikwa panyika." 29 Ipapo zvivedza munzvimbo yedenga kuti zvivhenekere peshiri dzedenga napamusoro pezvisikwa panyika."

1 Mojzes

1 V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. **2** Zemlja pa je bila brez oblike ter prazna in tema je bila na obličju globin in Božji Duh se je premikal na obličju vodá. **3** [1. dan] Bog je rekel: »Naj bo svetloba.« In bila je svetloba. **4** Bog je videl svetlobo, da je bila dobra in Bog je ločil svetlobo od teme. **5** Bog je svetlobo imenoval Dan, temo pa je imenoval Noč. In večer in jutro sta bila prvi dan. **6** [2. dan] Bog je rekel: »Naj bo nebesni svod na sredi vodá in naj razdeli vode od vodá.« **7** Bog je naredil nebesni svod in razdelil vode, ki so bile pod nebesnim svodom od vodá, ki so bile nad nebesnim svodom. In bilo je tako. **8** Bog je nebesni svod imenoval Nebo. In večer in jutro sta bila drugi dan. **9** [3. dan] Bog je rekel: »Naj bodo vode pod nebom zbrane skupaj na en kraj in naj se pojavi kopna zemlja.« In bilo je tako. **10** Bog je kopno zemljo imenoval Zemlja, zbiranje skupnih vodá pa je imenoval Morja, in Bog je videl, da je bilo to dobro. **11** Bog je rekel: »Naj zemlja rodi travo, zelišče, ki obrodi seme in sadno drevo, ki obrodi sad po svoji vrsti, čigar seme je v njem samem na zemlji.« In bilo je tako. **12** Zemlja je rodila travo in zelišče, ki obrodi seme po svoji vrsti in drevo, ki obrodi sad po svoji vrsti, čigar seme je v njem samem, po njegovi vrsti. In Bog je videl, da je bilo to dobro. **13** In večer in jutro sta bila tretji dan. **14** [4. dan] Bog je rekel: »Naj bodo svetlike na nebesnem svodu neba, da razdelijo dan od noči; in naj bodo za znamenja, za letne dobe, za dneve in leta, **15** in naj bodo za svetlike na nebesnem svodu neba, da na zemljo dajejo svetlubo.« In bilo je tako. **16** Bog je naredil dve veliki luči: svetlejšo luč, da vlada dnevom in šibkejšo luč, da vlada noči; naredil je tudi zvezde. **17** Bog jih je postavil v nebesni svod neba, da na zemljo dajejo svetlubo. **18** In da vladajo nad dnevom in nad nočjo in da ločijo svetlubo od teme. In Bog je videl, da je bilo to dobro. **19** In večer in jutro sta bila četrti dan. **20** [5. dan] Bog je rekel: »Naj vode obilno rodijo gibljivo ustvarjeno bitje, ki ima življenje in perjad, da lahko leti nad zemljijo v odprtrem nebesnem svodu neba.« **21** Bog je ustvaril velikanske kite in vsako živo ustvarjeno bitje, ki se giblje, ki so jih vode obilno rodile po svoji vrsti in vsako krilato perjad po svoji vrsti. In Bog je videl, da je bilo to dobro. **22** Bog jih je blagoslovil, rekoč: »Bodite rodovitne in se

množite ter napolnite vode v morjih in naj se perjad pomnoži na zemlji.« **23** In večer in jutro sta bila peti dan. **24** [6. dan] Bog je rekel: »Naj zemlja rodi živo ustvarjeno bitje po svoji vrsti, živilo in plazečo stvar in žival zemlje po svoji vrsti.« In bilo je tako. **25** Bog je naredil žival zemlje po svoji vrsti in živilo po svoji vrsti in vsako stvar, ki se plazi po zemljiji, po svoji vrsti. In Bog je videl, da je bilo to dobro. **26** Bog je rekel: »Naredimo človeka po naši podobi, po naši podobnosti in naj imata gospodstvo nad ribo morja in nad zračno perjadjo in nad živilo in nad vso zemljijo in nad vsako plazečo stvarjo, ki se plazi na zemljiji.« **27** Tako je Bog ustvaril človeka po svoji lastni podobi, po Božji podobi ga je ustvaril Bog. Moškega in žensko ju je ustvaril. **28** Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: »Bodita rodovitna in se množita in napolnita zemljo ter si jo podjarmita in imejta gospodstvo nad ribami morja in nad zračno perjadjo in nad vsako živo stvarjo, ki se giblje na zemljiji.« **29** Bog je rekel: »Glejta, dal sem vama vsako zeleno zelišče, ki obrodi seme, ki je na obličju vse zemlje in vsako drevo, na katerem je sad drevesa, ki obrodi seme; naj vama bo to za hrano. **30** Vsaki zemeljski živali in vsaki zračni perjadi in vsaki stvari, ki se plazi na zemljiji, v kateri je življenje, sem dal za hrano vsako zeleno zelišče.« In bilo je tako. **31** Bog je videl vsako stvar, ki jo je naredil, in glej, to je bilo zelo dobro. In večer in jutro sta bila šesti dan.

2 Tako sta bila končana nebo in zemlja in vsa njuna vojska. **2** [7. dan] Na sedmi dan je Bog končal svoje delo, ki ga je naredil; in na sedmi dan je počival od vsega svojega dela, ki ga je naredil. **3** Bog je blagoslovil sedmi dan ter ga posvetil, zato ker je na ta [dan] počival od vsega svojega dela, ki ga je Bog ustvaril in naredil. **4** To so rodovi neba in zemlje, ko so bili ustvarjeni, na dan, ko je Gospod Bog naredil zemljo in nebo. **5** in vsako poljsko rastlino, preden je bila na zemljiji in vsako poljsko zelišče, preden je zraslo, kajti Gospod Bog na zemljijo ni poslal dežja in ni bilo človeka, da obdeluje tla. **6** Toda meglica se je dvigala iz zemlje in namakala celotno obliče tal. **7** Gospod Bog je iz prahu tal oblikoval človeka in v njegove nosnice vdihnil dih življenja, in človek je postal živa duša. **8** Gospod Bog je zasadil vrt proti vzhodu v Edenu in tja je postavil človeka, ki ga je oblikoval. **9** Gospod Bog je naredil, da iz tal požene

Bilowgii

1 Bilowgii Ilaah samada iyo dhulkuu abuuray. **2** Dhulkuna qaab ma lahayn, wuuna madhnaa; gudcurna moolkuu dul joogay; oo Ruuxa Ilaahna wuxuu ka dul dhaqdaqaqayay biyaha. **3** Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiin ha ahaado: iftiin baana ahaaday. **4** Ilaahna wuxuu arkay iftiinkii inuu wanaagsan yahay: Ilaahna iftiinkii ayuu ka soocay gudcurkii. **5** Ilaahna iftiinkii wuxuu u bixiyey Maalin, gudcurkiina wuxuu u bixiyey Habeen. Wawaana jiray fiid iyo subax, isla maalin ah. **6** Ilaahna wuxuu yidhi, Meel bannaani ha noqoto biyaha dhexdooda, oo iyadu biyaha ha ka soocdo biyaha. **7** Markaasuu Ilaah sameeyey meeshii bannaanka ahayd, oo wuxuu biyihii bannaanka ka hooseeyey ka soocay kuwii bannaanka ka sareeyey; sidaasayna ahaatay. **8** Ilaahna bannaankii wuxuu u bixiyey Samo. Wawaana jiray fiid iyo subax, maalintii labaad. **9** Ilaahna wuxuu yidhi, Biyaha samada ka hooseeya meel ha isugu soo urureen, oo ciidda engegani ha muuqato; sidaasayna ahaatay. **10** Markaasuu Ilaah ciiddii engegnayd u bixiyey Dhul; urukii biyahana wuxuu u bixiyey Bado: oo Ilaah wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **11** Ilaahna wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo doog, iyo geedo yaryar oo iniino dhala, iyo geedo waaweyn oo midho caynkooda ah dhala, oo iniinahoodu ku dhex jiraan, oo dhulka ku kor yaal; sidaasayna ahaatay. **12** Dhulkiina wuxuu soo bixiyey doog, iyo geedo yaryar oo leh iniino caynkooda ah, iyo geedo waaweyn oo midho dhala, oo iniinahoodu ku dhex jiraan, iyagoo caynkooda ah, Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **13** Wawaana jiray fiid iyo subax, maalintii saddexaad. **14** Ilaahna wuxuu yidhi, Iftiimmo ha ahaadeen meesha bannaan oo samada dhex ah si ay u kala soocaan maalinta iyo habeenka; oo ha u ahaadeen calaamooyin, iyo xilliyo, iyo maalmo iyo sannad; **15** oo iftiimmo ha u noqdeen meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd si ay u iftiimiyaan dhulka dushiisa; sidaasayna ahaatay. **16** Oo Ilaah wuxuu sameeyey labada iftiin ee waaweyn; si uu iftiinka weynu u xukumo maalinta, iftiinka yaruna u xukumo habeenka; oo xiddigahana wuu sameeyey. **17** Ilaahna wuxuu iyaga dhigay meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd si ay dhulka u iftiimiyaan, **18** oo ay u xukumaan maalinta iyo habeenka, oo ay iftiinka uga soocaan gudcurka, Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **19** Oo waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii afraad. **20** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Biyuhu aad ha u soo bixiyeen uun dhaqdaqaqa oo badan, oo naf nool leh, haadduna ha duusho dhulka dushiisa xagga meeshii bannaanayd oo samada dhex ahayd. **21** Oo Ilaah wuxuu abuuray nibiriyada badda oo waaweyn, iyo uun kasta oo nool oo dhaqdaqaqa, ee biyuhu aad u soo bixiyeen iyagoo badan, oo caynkooda oo kale dhala, iyo haad kasta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **22** Oo Ilaah baa barakeeyey iyaga, isagoo leh, Wax badan dhala, oo tarma, oo biyaha badaha ka buuksama, haadduna ha ku tarmeen dhulka. **23** Oo waxaana jiray fiid iyo subax, maalintii shanaad. **24** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Dhulku ha soo bixiyo uun nool oo caynkiisa dhala, kuwaasoo ah xoolo, iyo waxa gurguurtta, iyo dugaagga dhulka oo caynkooda dhala; sidaasayna ahaatay. **25** Ilaahna wuxuu sameeyey dugaagga dhulka oo caynkiisa dhala, iyo xoolo caynkooda dhala, iyo wax kasta oo dhulka gurguurtta oo caynkiisa dhala; Ilaahna wuxuu arkay in taasu wanaagsan tahay. **26** Ilaahna wuxuu yidhi, Aan nin inoo eg ka samayne araggeenna, oo iyagu ha xukumeen kallunka badda, iyo haadda hawada, iyo xoolaha, iyo dhulka oo dhan, iyo waxa dhulka gurguurtta oo dhan. **27** Oo Ilaah nin buu ka abuuray araggiisa, Ilaah araggiisa ayuu ka abuuray isaga; lab iyo dhaddig ayuu abuuray. **28** Oo Ilaah waa barakeeyey iyaga; oo Ilaah wuxuu iyaga ku yidhi, Wax badan dhala oo tarma, oo dhulka ka buuksama, oo ka sara mara dhulka, oo xukuma kallunka badda, iyo haadda hawada, iyo wax kasta oo nool oo dhulka kor dhaqdaqaqa. **29** Oo Ilaah wuxuu yidhi, Bal eeg, wawaan idin siiyey geed kasta oo yar oo iniino dhala, oo ku yaal dhulka dushiisa oo dhan, iyo geed kasta oo weyn, kaasoo midho leh, iniinona dhala; oo waxay idiiq noqon doonaan cunto; **30** oo dugaag kasta oo dhulka jooga, iyo haad kasta oo hawada duula, iyo wax kasta oo dhulka gurguurtta, oo naf nool leh aayaan geed kasta oo cagaar ah cunto u siiyey; sidaasayna ahaatay. **31** Oo Ilaah wuxuu arkay wax kasta oo uu sameeyey, oo bal eeg, aad bay u wanaagsanaayeen. Wawaana jiray fiid iyo subax, maalintii lixaad.

2 Samada iyo dhulkuna way dhammaadeen, iyo waxa badan ee ku jira oo dhimmuba. **2** Maalintii

Génesis

1 En el principio, Dios creó los cielos y la tierra. **2**

La tierra estaba sin forma y vacía. Las tinieblas estaban en la superficie de las profundidades y el Espíritu de Dios se cernía sobre la superficie de las aguas. **3** Dios dijo: "Que se haga la luz", y se hizo la luz. **4** Dios vio la luz y vio que era buena. Dios separó la luz de las tinieblas. **5** Dios llamó a la luz "día", y a las tinieblas las llamó "noche". Hubo tarde y hubo mañana, el primer día. **6** Dios dijo: "Que haya una extensión en medio de las aguas, y que divida las aguas de las aguas". **7** Dios hizo la expansión y dividió las aguas que estaban debajo de la expansión de las aguas que estaban encima de la expansión; y así fue. **8** Dios llamó a la expansión "cielo". Hubo tarde y mañana, un segundo día. **9** Dios dijo: "Que las aguas bajo el cielo se reúnan en un solo lugar, y que aparezca la tierra seca"; y así fue. **10** Dios llamó a la tierra seca "tierra", y a la reunión de las aguas la llamó "mares". Dios vio que era bueno. **11** Dijo Dios: "Producza la tierra hierba, hierbas que den semillas y árboles frutales que den fruto según su especie, con sus semillas, sobre la tierra"; y así fue. **12** La tierra dio hierba, hierbas que producen semillas según su género, y árboles que dan fruto, con sus semillas, según su género; y vio Dios que era bueno. **13** Se hizo la tarde y la mañana, un tercer día. **14** Dios dijo: "Que haya luces en la extensión del cielo para separar el día de la noche; y que sean para señales que marquen las estaciones, los días y los años; **15** y que sean para luces en la extensión del cielo para alumbrar la tierra"; y así fue. **16** Dios hizo las dos grandes luces: la luz mayor para gobernar el día, y la luz menor para gobernar la noche. También hizo las estrellas. **17** Dios las puso en la extensión del cielo para que alumbraran la tierra, **18** y para que dominaran el día y la noche, y para que separaran la luz de las tinieblas. Dios vio que era bueno. **19** Se hizo la tarde y se hizo la mañana, un cuarto día. **20** Dios dijo: "Que las aguas abunden en seres vivos, y que las aves vuelen sobre la tierra en la abierta extensión del cielo". **21** Dios creó las grandes criaturas marinas y toda criatura viviente que se mueve, con las que pululan las aguas, según su especie, y toda ave alada según su especie. Dios vio

que era bueno. **22** Dios los bendijo diciendo: "Sean fecundos y multiplíquense, llenen las aguas de los mares y multiplíquense las aves en la tierra." **23** Se hizo la tarde y la mañana, un quinto día. **24** Dios dijo: "Que la tierra produzca seres vivos según su especie, ganado, reptiles y animales de la tierra según su especie"; y así fue. **25** Dios hizo a los animales de la tierra según su especie, a los animales según su especie y a todo lo que se arrastra por el suelo según su especie. Dios vio que era bueno. **26** Dios dijo: "Hagamos al hombre a nuestra imagen y semejanza. Que tenga dominio sobre los peces del mar, sobre las aves del cielo, sobre el ganado, sobre toda la tierra y sobre todo lo que se arrastra sobre ella". **27** Dios creó al hombre a su imagen y semejanza. A imagen y semejanza de Dios lo creó; hombre y mujer los creó. **28** Dios los bendijo. Dios les dijo: "Sed fecundos, multiplicaos, llenad la tierra y sometedla. Dominen a los peces del mar, a las aves del cielo y a todo ser viviente que se mueve sobre la tierra". **29** Dios dijo: "Mira, te he dado toda hierba que da semilla, que está en la superficie de toda la tierra, y todo árbol que da fruto que da semilla. Serán su alimento. **30** A todo animal de la tierra, y a toda ave del cielo, y a todo lo que se arrastra sobre la tierra, en el que hay vida, les he dado toda hierba verde como alimento"; y así fue. **31** Dios vio todo lo que había hecho, y he aquí que era muy bueno. Hubo tarde y mañana, un sexto día.

2 Los cielos, la tierra y todo su vasto conjunto fueron terminados. **2** En el séptimo día Dios terminó su obra que había hecho; y descansó en el séptimo día de toda su obra que había hecho. **3** Dios bendijo el séptimo día y lo santificó, porque en él descansó de toda su obra de creación que había hecho. **4** Esta es la historia de las generaciones de los cielos y de la tierra cuando fueron creados, el día en que Yahvé Dios hizo la tierra y los cielos. **5** Todavía no había en la tierra ninguna planta del campo, ni había brotado ninguna hierba del campo, porque Yahvé Dios no había hecho llover sobre la tierra. No había ningún hombre que labrara la tierra, **6** sino que una niebla subía de la tierra y regaba toda la superficie del suelo. **7** Yahvé Dios formó al hombre del polvo de la tierra y sopló en su nariz aliento de vida, y el hombre se convirtió en un alma viviente. **8** Yahvé

Mwanzo

1 Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia. **2** Wakati huu dunia ilikuwa haina umbo, tena ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, naye Roho wa Mungu alikuwa ametulia juu ya maji. **3** Mungu akasema, “Iwepo nuru,” nayo nuru ikawepo. **4** Mungu akaona ya kuwa nuru ni njema, ndipo Mungu akatenganisha nuru na giza. **5** Mungu akaiita nuru “mchana,” na giza akaliita “usiku.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya kwanza. **6** Mungu akasema, “Iwepo nafasi kati ya maji igawe maji na maji.” **7** Kwa hiyo Mungu akafanya nafasi, akatenganisha maji yaliyo chini ya hiyo nafasi na maji yaliyo juu yake. Ikawa hivyo. **8** Mungu akaiita hiyo nafasi “anga.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya pili. **9** Mungu akasema, “Maji yaliyopo chini ya anga na yakusanyike mahali pamoja, pawepo na nchi kavu.” Ikawa hivyo. **10** Mungu akaiita nchi kavu “ardhi,” nalo lile kusanyiko la maji akaliita “bahari.” Mungu akaona kuwa ni vyema. **11** Kisha Mungu akasema, “Ardhi na itoe mimea: miche itoayo mbegu, miti juu ya nchi itoayo matunda yenyе mbegu ndani yake, kila mmea kulingana na aina zake mbalimbali.” Ikawa hivyo. **12** Ardhi ikachipua mimea: Mimea itoayo mbegu kulingana na aina zake, na miti itoayo matunda yenyе mbegu kulingana na aina zake. Mungu akaona ya kuwa hili ni jema. **13** Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tatu. **14** Mungu akasema, “Iwepo mianga kwenye nafasi ya anga ili itenganishe usiku na mchana, nayo iwe alama ya kutambulisha majira mbalimbali, siku na miaka, **15** nayo iwe mianga kwenye nafasi ya anga ya kutia nuru juu ya dunia.” Ikawa hivyo. **16** Mungu akafanya mianga miwili mikubwa: mwanga mkubwa utawale mchana, na mwanga mdogo utawale usiku. Pia Mungu akafanya nyota. **17** Mungu akaiweka katika nafasi ya anga iangaze dunia, **18** itawale usiku na mchana, na ikatenganishe nuru na giza. Mungu akaona kuwa hili ni jema. **19** Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya nne. **20** Mungu akasema, “Kuwepo na viumbe hai tele kwenye maji, nao ndege waruke juu ya dunia katika nafasi ya anga.” **21** Kwa

hiyo Mungu akaumba viumbe wakubwa wa baharini na kila kiumbe hai kiendacho majini kulingana na aina zake, na kila ndege mwénye mabawa kulingana na aina yake. Mungu akaona kuwa hili ni jema. **22** Mungu akavibariki, akasema, “Zaeni mwongezeka, mkayajaze maji ya bahari, nao ndege waongezeka katika dunia.” **23** Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tano. **24** Mungu akasema, “Ardhi na itoe viumbe hai kulingana na aina zake: wanyama wa kufugwa, viumbe vitambaavyo ardhi na wanyama pori, kila mnyama kulingana na aina yake.” Ikawa hivyo. **25** Mungu akafanya wanyama pori kulingana na aina zake, wanyama wa kufugwa kulingana na aina zake, na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi kulingana na aina zake. Mungu akaona kuwa hili ni jema. **26** Ndipo Mungu akasema, “Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wakatawale juu ya samaki wa baharini na ndege wa angani, juu ya mifugo, juu ya dunia yote, na juu ya viumbe wote watambaa juu ya nchi.” **27** Kwa hiyo Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake mwenyewe, kwa mfano wa Mungu alimuumba; mwanaume na mwanamke aliwaumba. **28** Mungu akawabari na akawaambia, “Zaeni na mkaongezeka, mkaijaze tena dunia na kuitiisha. Mkatawale samaki wa baharini, ndege wa angani, na kila kiumbe hai kiendacho juu ya ardhi.” **29** Kisha Mungu akasema, “Nimewapa kila mche utoao mbegu juu ya uso wa dunia yote, na kila mti wenye matunda yenyе mbegu ndani yake. Vitakuwa chakula chenu. **30** Nao wanyama wote wa dunia, ndege wote wa angani, na viumbe vyote viendavyo juu ya ardhi: yaani kila kiumbe chenyе pumzi ya uhai, ninawapa kila mche wa kijani kuwa chakula.” Ikawa hivyo. **31** Mungu akaona vyote aliyouumba, na tazama, ilikuwa vizuri sana. Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya sita.

2 Kwa hiyo mbingu na dunia zikamilika, pamoa na vyote vilivyomo. **2** Katika siku ya saba Mungu alikuwa amekamilisha kazi aliyoukuwa akiifanya, hivyo siku ya saba akapumzika kutoka kazi zake zote. **3** Mungu akaibariki siku ya saba akaifanya takatifu, kwa

1 Mosebok

1 I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. **2** Och jorden var öde och tom, och mörker var över djupet, och Guds Ande svävade över vattnet. **3** Och Gud sade: »Varde ljus»; och det vart ljus. **4** Och Gud såg att ljuset var gott; och Gud skilde ljuset från mörkret. **5** Och Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det vart afton, och det vart morgon, den första dagen. **6** Och Gud sade: »Varde mitt i vattnet ett fäste som skiljer vatten från vatten.» **7** Och Gud gjorde fästet, och skilde vattnet under fästet från vattnet ovan fästet; och det skedde så. **8** Och Gud kallade fästet himmel. Och det vart afton, och det vart morgon, den andra dagen. **9** Och Gud sade: »Samle sig det vatten som är under himmelen till en särskild plats, så att det torra bliver synligt.» Och det skedde så. **10** Och Gud kallade det torra jord, och vattensamlingen kallade han hav. Och Gud såg att det var gott. **11** Och Gud sade: »Frambringe jorden grönska, fröbärande örter och fruktträd, som efter sina arter bär frukt, vari de hava sitt frö, på jorden.» Och det skedde så; **12** jorden frambragte grönska, fröbärande örter, efter deras arter, och träd som efter sina arter bero frukt, vari de hade sitt frö. Och Gud såg att det var gott. **13** Och det vart afton, och det vart morgon, den tredje dagen. **14** Och Gud sade: »Varde på himmelens fäste ljus som skilja dagen från natten, och vare de till tecken och till att utmärka särskilda tider, dagar och år, **15** och vare de på himmelens fäste till ljus som lysa över jorden.» Och det skedde så; **16** Gud gjorde de två stora ljusen, det större ljuset till att råda över dagen, och det mindre ljuset till att råda över natten, så ock stjärnorna. **17** Och Gud satte dem på himmelens fäste till att lysa över jorden, **18** och till att råda över dagen och över natten, och till att skilja ljuset från mörkret. Och Gud såg att det var gott. **19** Och det vart afton, och det vart morgon, den fjärde dagen. **20** Och Gud sade: »Frambringe vattnet ett vimmel av levande varelser; flyge ock fåglar över jorden under himmelens fäste.» **21** Och Gud skapade de stora havsdjuren och hela det stim av levande varelser, som vattnet vimlar av, efter deras arter, så ock alla bevingade fåglar, efter deras arter. Och Gud såg att det var gott. **22** Och Gud välsignade dem och sade: »Varen fruktsamma och föröken eder, och uppfyllen vattnet i haven; föröke sig ock fåglarna på jorden.» **23** Och det vart afton, och det vart morgon, den femte dagen. **24** Och Gud sade: »Frambringe jorden levande varelser, efter deras arter, boskapsdjur och kräldjur och vilda djur, efter deras arter.» Och det skedde så; **25** Gud gjorde de vilda djuren, efter deras arter, och boskapsdjuren, efter deras arter, och alla kräldjur på marken, efter deras arter. Och Gud såg att det var gott. **26** Och Gud sade: »Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara oss lika; och må de råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräldjur som röra sig på jorden.» **27** Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem. **28** Och Gud välsignade dem; Gud sade till dem: »Varen fruktsamma och föröken eder, och uppfyllen jorden och läggen den under eder; och råden över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över alla djur som röra sig på jorden.» **29** Och Gud sade: »Se, jag giver eder alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med fröbärande trädfrukt; detta skolen I hava till föda. **30** Men åt alla djur på jorden och åt alla fåglar under himmelen och åt allt som krälar på jorden, vad som i sig har en levande själ, åt dessa giver jag alla gröna örter till föda.» Och det skedde så. **31** Och Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott. Och det vart afton, och det vart morgon, den sjätte dagen.

2 Så blevo nu himmelen och jorden fullbordade med hela sin härskara. **2** Och Gud fullbordade på sjunde dagen det verk som han hade gjort; och han vilade på sjunde dagen från allt det verk som han hade gjort. **3** Och Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den, därfor att han på den dagen vilade från allt sitt verk, det som Gud hade gjort, när han skapade. **4** Detta är berättelsen om den ordning i vilken allt blev till på himmelen och jorden, när de skapades, då när HERREN Gud gjorde jord och himmel. **5** Då bar jorden ännu ingen buske på marken, och ingen ört hade ännu skjutit upp på marken, ty HERREN Gud hade icke låtit regna på jorden, och ingen människa fanns, som kunde bruksa jorden; **6** men en dimma steg upp från jorden och vattnade hela marken. **7** Och HERREN Gud danade människan av stoft från jorden och inblåste livsande

Genesis

1 Noong simula nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa. **2** Ang lupa ay walang anyo at walang laman. Ang kadiliman ay nasa ibabaw ng kalaliman. Ang Espiritu ng Diyos ay kumikilos sa ibabaw ng katubigan. **3** Sinabi ng Diyos, "Magkaroon ng liwanag" at nagkaroon ng liwanag. **4** Nakita ng Diyos na ang liwanag ay kaaya-aya. Hiniwalay niya ang liwanag mula sa kadiliman. **5** Tinawag ng Diyos ang liwanag na "araw," at ang kadiliman ay tinawag niyang "gabi". Naggabi at nag-umaga, ito ang unang araw. **6** Sinabi ng Diyos, "Magkaroon ng puwang sa pagitan ng mga tubig, at hayaang ihiwalay nito ang tubig mula sa tubig." **7** Ginawa ng Diyos ang puwang at hiniwalay niya ang tubig na nasa silong ng kalawakan mula sa tubig na nasa ibabaw ng kalawakan. At nagkagayon nga. **8** Tinawag ng Diyos ang puwang na "langit." Naggabi at nag-umaga, ito ang ikalawang araw. **9** Sinabi ng Diyos, "Hayaang ang katubigang nasa ilalim ng langit ay sama-samang magtipon sa isang lugar, at hayaang lumitaw ang tuyong lupain." At nagkagayon nga. **10** Tinawag ng Diyos ang tuyong lupain na "lupa" at ang natipong tubig ay tinawag niyang "dagat." Nakita niyang ito ay kaaya-aya. **11** Sinabi ng Diyos, "Hayaang tumubo ang halaman sa lupa: mga pananim na nagbibigay ng buto at mga namumungang punong kahoy na kung saan ang buto nito'y nasa loob ng kanyang bunga, ayon sa kanyang sariling uri." At nagkagayon nga. **12** Tinubuan ng halaman ang lupa, mga pananim na nagbibigay ng buto mula sa kanilang uri, at mga namumungang punong kahoy na taglay nito ang buto, mula sa kanilang uri. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-aya. **13** Naggabi at nag-umaga, ito ang ikatlong araw. **14** Sinabi ng Diyos, "Hayaang magkaroon ng mga liwanag sa langit upang ihiwalay ang araw mula sa gabi. At hayaan silang maging mga palatandaan, para sa mga panahon, para sa mga araw at sa mga taon. **15** Hayaan silang maging mga liwanag sa langit upang magbigay liwanag sa ibabaw ng mundo." At nagkagayon nga. **16** Ginawa ng Diyos ang dalawang malaking mga liwanag, ang mas malaking liwanag upang pamunuan ang araw, at ang mas malit na liwanag upang pamunuan ang gabi. Ginawa rin niya ang mga bituin. **17** Inilagay sila ng Diyos sa langit upang magbigay liwanag sa ibabaw ng mundo, **18** upang pamunuan ang buong araw at ang buong

gabi, at upang ihiwalay ang liwanag sa kadiliman. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-aya. **19** Naggabi at nag-umaga, ito ang ikaapat na araw. **20** Sinabi ng Diyos, "Hayaang mapuno ang katubigan ng lahat ng uri ng buhay na nilalang na ginawa ko, mapuno ang himpapawid ng mga ibong lumilipad sa ibabaw ng lupa." **21** Kaya't nilikha ng Diyos ang malalaking nilalang na naninirahan sa dagat, gayon din ang bawat buhay na nilikha ayon sa kanyang uri, mga nilalang na kumikilos at nagkukumpol sa katubigan, at bawat mga ibong may pakpak ayon sa kanyang uri. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-aya. **22** Pinagpala sila ng Diyos, sinasabing, "Maging mabunga kayo at magpakarami, punuin niyo ang katubigan sa mga dagat. Hayaang dumami ang mga ibon sa mundo. **23** Naggabi at nag-umaga, ito ang ikalimang araw. **24** Sinabi ng Diyos, "Hayaang magdulot ang mundo ng buhay na mga nilalang, bawat isa ayon sa kanyang sariling uri, mga hayop, mga gumagapang na bagay, at mga mababangis na hayop ng mundo, bawat isa nito ayon sa kanyang sariling uri". Nagkagayon nga. **25** Ginawa ng Diyos ang mga mababangis na hayop sa mundo ayon sa kanilang uri, ang mga hayop ayon sa kanilang mga uri, at lahat ng bagay na gumagapang sa ibabaw ng lupa ayon sa kanyang uri. Nakita niya na ito ay kaaya-aya. **26** Sinabi ng Diyos, "Gawin natin ang tao ayon sa ating wangis, ayon sa ating larawan. Hayaan silang mamahala sa isda sa dagat, sa mga ibon sa langit, sa mga hayop, sa buong mundo, at sa lahat ng gumagapang na bagay na gumagapang sa mundo. **27** Nilikha ng Diyos ang tao ayon sa kanyang sariling wangis. Ayon sa kanyang wangis nilikha niya siya. Lalaki at babae nilikha niya sila. **28** Pinagpala sila ng Diyos at sinabihan silang, "Maging mabunga kayo, at magpakarami. Punuin niyo ang mundo, at supilin ito. Maging tagapamahala kayo sa isda sa dagat, sa mga ibon sa langit, at sa lahat ng buhay na bagay na kumikilos sa ibabaw ng mundo." **29** Sinabi ng Diyos, "Tingnan niinyo, ibinigay ko sa inyo ang bawat pananim na nagbibigay ng buto na nasa ibabaw ng buong mundo, at bawat punong-kahoy kasama ang bungang may buto sa loob nito. Sila ay magiging pagkain niyo. **30** Sa bawa't hayop sa mundo, sa bawat ibon sa kalanditan, at sa lahat ng bagay na gumagapang sa ibabaw ng mundo, at sa bawat nilikhang may hinining ng buhay ibinigay ko ang bawat luntiang halaman para maging pagkain." At nagkagayon nga. **31** Nakita ng Diyos ang lahat

ஆதியாகமம்

1 ஆரம்பத்தில் இறைவன் வானங்களையும் பூமியையும் படைத்தார். 2 பூமி உருவமற்று வெறுமையாய் இருந்தது. ஆழத்தின் மேற்பரப்பில் இருள் பரவியிருந்தது. இறைவனின் ஆவியானவர் தண்ணீரின்மேல் அசைவாடிக்கொண்டிருந்தார். 3 அதன்பின் இறைவன், “ஓளி உண்டாகட்டும்” என்று சொன்னார்; ஓளி உண்டாயிற்று. 4 ஓளி நல்லது என்று இறைவன் கண்டார், அவர் இருளிலிருந்து ஓளியைப் பிரித்தார். 5 இறைவன் ஓளிக்குப் “பகல்” என்றும் இருஞூக்கு “இரவு” என்றும் பெயரிட்டார். மாலையும் காலையுமாகி முதலாம் நாள் ஆயிற்று. 6 அதன்பின் இறைவன், “தண்ணீர்திருஞூக்கு இடையில் ஒரு வானவெளி உண்டாகட்டும்; அந்த வானவெளி கீழே இருக்கிற தண்ணீரிலிருந்து வானவெளிக்கு மேலே இருக்கிற தண்ணீரைப் பிரிக்கட்டும்” என்று சொன்னார். 7 இவ்வாறு இறைவன் இந்த வானவெளியை உண்டாக்கி, கீழேயுள்ள தண்ணீரை, மேலேயுள்ள தண்ணீரிலிருந்து பிரித்தார். அது அப்படியே ஆயிற்று. 8 இறைவன் வானவெளிக்கு “ஆகாயம்” என்று பெயரிட்டார். அப்பொழுது மாலையும் காலையுமாகி இரண்டாம் நாள் ஆயிற்று. 9 அதன்பின் இறைவன், “ஆகாயத்தின் கீழுள்ள தண்ணீர் ஓரிடத்தில் சேர்ந்து, உலர்ந்த தரை தோன்றட்டும்” என்று சொன்னார். அது அப்படியே ஆயிற்று. 10 இறைவன் உலர்ந்த தரைக்கு “நிலம்” என்றும், சேர்ந்த தண்ணீருக்கு “கடல்” என்றும் பெயரிட்டார். அது நல்லது என்று இறைவன் கண்டார். 11 அதன்பின் இறைவன், “நிலம் தாவர வகைகளை முளைப்பிக்கட்டும்: விதை தரும் பயிர்களையும், விதையுள்ள பழங்களைக் கொடுக்கும் மரங்களையும் தன்தன் வகைகளின்படியே முளைப்பிக்கட்டும்” என்று சொன்னார். அது அப்படியே ஆயிற்று. 12 நிலம் தாவரங்களை முளைப்பித்தது: விதையை பிறப்பிக்கும் பயிர்களை அவற்றின் வகைகளின்படியும், விதையுள்ள பழங்களைக் கொடுக்கும் மரங்களை அவற்றின் வகைகளின்படியும் முளைப்பித்தது. அது நல்லது என்று இறைவன் கண்டார். 13 அப்பொழுது மாலையும் காலையுமாகி மூன்றாம் நாள் ஆயிற்று. 14 அதன்பின் இறைவன், “வானவெளியில் ஓளிச்சுடர்கள் உண்டாகட்டும், அவை இரவிலிருந்து பகலைப் பிரிக்கட்டும்; அவை பூமியில் பருவகாலங்களையும், நாட்களையும், வருடங்களையும் குறிக்கும் அடையாளங்களாகவும், 15 அவை பூமிக்கு ஓளி கொடுக்கும்படி, வானவெளியில் ஓளிச்சுடர்களாய் இருக்கட்டும்” என்று சொன்னார். அது அப்படியே ஆயிற்று. 16 பகலை ஆளுவதற்குப் பெரிய சுடரும், இரவை ஆளுவதற்குச் சிறிய சுடருமாக, இறைவன் இரு பெரும் ஓளிச்சுடர்களை உண்டாக்கினார். அவர் நட்சத்திரங்களையும் உண்டாக்கினார். 17 இறைவன் அவற்றைப் பூமிக்கு வெளிச்சம் கொடுப்பதற்காக வானவெளியில் வைத்தார். 18 பகலையும் இரவையும் ஆளுவதற்காகவும், இருளிலிருந்து ஓளியைப் பிரிப்பதற்காகவும் அவற்றை வைத்தார். அது நல்லது என்று

ఆదికాండము

१ ఆరంభంలో దేవుడు ఆకాశాలనూ భూమినీ సృష్టించాడు. అ భూమి నిరాకారంగా, హుస్యంగా ఉంది. జలాగాథం మీద చీకటి కమ్ముకుని ఉంది. దేవుని ఆత్మ ఆ మహా జలరాళిషై కదలాడుతూ ఉన్నాడు. ३ దేవుడు “వెలుగు కలుగు గాక” అన్నాడు. వెలుగు కలిగింది. ఇ ఆ వెలుగు దేవునికి మంచిదిగా అపించింది. దేవుడు వెలుగునూ చీకటినీ వేరు చేశాడు. ५ దేవుడు వెలుగుకు పగలు అనీ చీకటికి రాత్రి అని పేర్లు పెట్టాడు. సాయంత్రం అయింది, ఉదయం వచ్చింది, మొదటి రోజు. ६ దేవుడు “మహా జలరాళి మధ్యలో ఒక విశాల ప్రదేశం కలుగు గాక. అది నీళ్ళనుండి నీళ్ళను వేరు చేయు గాక” అన్నాడు. २ దేవుడు ఆ విశాలమైన ప్రదేశాన్ని చేసి, దాని బైన ఉన్న జలాలను, కింద ఉన్న జలాలను వేరు చేసాడు. అది అలాగే జరిగింది. ८ దేవుడు ఆ విశాల ప్రదేశానికి “ఆకాశం” అని పేరు పెట్టాడు. రాత్రి అయింది, ఉదయం వచ్చింది, రెండవ రోజు. ९ దేవుడు “ఆకాశం కింద ఉన్న జలాలు ఒకే చోట సమకూడి ఆరిన నేల కనబడాలే” అన్నాడు. అలాగే జరిగింది. १० దేవుడు ఆరిన నేలకు “భూమి” అని పేరు పెట్టాడు. కూర్చు ఉన్న జలాలకు “సముద్రాలు” అని పేరు పెట్టాడు. అది ఆయనకు మంచిదిగా అపించింది. గఱ దేవుడు “వృక్ష జాలాన్ని, విత్తనాలుండి చెట్లను, భూమిషై తమ తమ జాతి ప్రకారం విత్తనాలు ఉండి ఘలు ఇచ్చే పండ్ల చెట్లను భూమి మొలిపించాలి” అన్నాడు. అలాగే జరిగింది. ११ వృక్ష జాతిని, విత్తనాలుండి చెట్లను, భూమిమీద తమ తమ జాతుల ప్రకారం తమలో విత్తనాలు ఉండి ఘలం ఇచ్చే పండ్ల చెట్లను భూమి మొలిపించింది. అది ఆయనకు మంచిదిగా కనబడింది. గఱ రాత్రి అయింది, ఉదయం వచ్చింది-మూడవ రోజు. १२ దేవుడు “రాత్రి నుంచి పగలును వేరు చెయ్యడానికి ఆకాశ విశాలంలో జ్యోతులు ఉండాలి. కాలాలకు, రోజులకు, సంవత్సరాలకు అవి సూచనలుగా ఉండాలి. గఱ భూమికి వెలుగు ఇవ్వడానికి ఆకాశ విశాలంలో జ్యోతులుగా అవి ఉండాలి” అన్నాడు. అలాగే జరిగింది. १३ దేవుడు రెండు గొప్ప జ్యోతులు చేశాడు. పగటిని ఎలడానికి పెద్ద జ్యోతిని, రాత్రిని పాలించడానికి చిన్న జ్యోతిని చేశాడు. ఆయన సక్కత్తాలను కూడా చేశాడు. १४ భూమికి వెలుగు ఇవ్వడానికి, గఱ పగటినీ రాత్రిని పాలించడానికి, వెలుగునూ చీకటినీ వేరు చెయ్యడానికి,

దేవుడు ఆకాశ విశాలంలో వాటిని అమర్చాడు. అది ఆయనకు మంచిదిగా కనబడింది. १५ రాత్రి అయింది. ఉదయం వచ్చింది-నాలుగో రోజు. అందేవుడు “చలించే ప్రాణలు జలాల్లో కుప్పలు తెప్పులుగా నిండిపోవాలి. భూమిషై ఉన్న ఆకాశవిశాలంలో పక్కలు ఎగరాలి” అన్నాడు. అందేవుడు బ్రహ్మండమైన జలచరాలనూ, చలించే ప్రాణలన్నిటినీ వాటి వాటి జాతుల ప్రకారం పుష్టులంగా జలాలను నింపి వేసేలా సృష్టించాడు. ఇంకా వాటి వాటి జాతి ప్రకారం రెక్కలున్న ప్రతి పట్టినీ సృష్టించాడు. అది ఆయనకు మంచిదిగా కనబడింది. १७ దేవుడు “మీరు ఫలించి వ్యాప్తి పొందండి. సముద్ర జలాలను నింపండి. పక్కలు భూమి మీద విస్తరించాలి” అని వాటిని దీపించాడు. १८ రాత్రి అయింది. ఉదయం వచ్చింది-పద్మ రోజు. అందేవుడు “వాటి వాటి జాతుల ప్రకారం ప్రాణం గలవాటిని, అంటే వాటి వాటి జాతి ప్రకారం పశువులను, పురుగులను, అడవి జంతువులను భూమి పుట్టించాలి” అన్నాడు. అలాగే జరిగింది. అంటే వాటి జాతుల ప్రకారం అడవి జంతువులనూ వాటి వాటి జాతుల ప్రకారం పశువులనూ, వాటి వాటి జాతుల ప్రకారం నేలమీద పాకే ప్రతి పురుగునూ చేశాడు. అది ఆయనకు మంచిదిగా కనబడింది. १९ దేవుడు ఇలా అన్నాడు. “మన స్వరూపంలో మన పొలికలో మనమిని చేధ్యం. సముద్రంలో చేపల మీదా ఆకాశంలో పక్కల మీదా పశువుల మీదా భూమి మీద పాకే ప్రతి జంతువు మీదా భూమి అంతటి మీదా ఆరికి ఆధిపత్యం ఉండాలి” అన్నాడు. २० దేవుడు తన స్వరూపంలో మనమిని సృష్టించాడు. దేవుని స్వరూపంలో అతశ్చీ సృష్టించాడు. పురుషుడిగా స్త్రీగా వాళ్ళను స్ఫీషించాడు. అర్దేవుడు వాళ్ళను దీపించి “మీరు ఫలించి, సంఖ్యలో వ్యాప్తి చెందండి. భూమి అంతటా విస్తరించి, భూమిని నింపి దాన్ని స్వాస్థీనం చేసుకోండి. సముద్రంలో చేపలనూ ఆకాశంలో పక్కలనూ మీదా భూమి మీద పాకే ప్రతి ప్రాణిని పరిపాలించండి” అని చెప్పాడు. २१ దేవుడు ఇంకా ఇలా అన్నాడు. “చూడండి, భూమిమీద ఉన్న విత్తనాలిచ్చే ప్రతి చెట్లను, విత్తనాలున్న ఘలాలు ఇచ్చే ప్రతి చెట్లను మీకు ఇచ్చాను. అవి మీకు ఆహారం అపుత్తాయి. २३ భూమిమీద ఉండే జంతువులన్నిటికి ఆకాశ పక్కలన్నిటికి భూమి మీద పాకే జీవాలన్నిటికి పశువున్ని చెట్లన్ని ఆహారం అపుత్తాయి” అన్నాడు. అలాగే జరిగింది. २४ దేవుడు తాను చేసిందంలూ చూసినప్పుడు

Senesi

1 Na'e fakatupu 'e he 'Otua 'i he kamata'anga 'ae langi mo māmani. **2** Pea na'e fuofuonoa 'a māmani mo lala; pea na'e fakapo'uli 'ae funga 'oe loloto. Pea na'e 'ō'ōfaki 'ae Laumālie 'oe 'Otua ki he fukahi vai. **3** Pea folofola 'ae 'Otua, "Ke maama pea na'e maama ai." **4** Pea 'afio 'e he 'Otua ki he maama, kuo lelei ia: pea na'e vahe'i 'e he 'Otua 'ae maama mei he po'uli. **5** Pea na'e ui 'e he 'Otua 'ae maama ko e "Aho," pea ne ui 'ae po'uli ko e "Pō." Pea ko e efiafi mo e pongipongi ko e 'uluaki 'aho ia. **6** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke ai 'ae 'atā 'i he vaha'a 'oe ngaahi vai, ke vahe'i 'ae ngaahi vai mei he ngaahi vai." **7** Pea na'e ngaohi 'e he 'Otua, 'ae 'atā, pea vahe'i 'ae ngaahi vai na'e 'i he lalo 'atā, mei he ngaahi vai na'e 'i 'olunga 'i he 'atā: pea na'e hoko ia. **8** Pea na'e ui 'ae 'atā 'e he 'Otua ko e "Langi." Pea ko e efiafi mo e pongipongi ko hono 'aho ua ia. **9** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke fakataha 'ae ngaahi vai 'i he lalo langi ki he potu pe taha, pea ke hā mai 'ae mōmoa: pea na'e hoko ia." **10** Pea na'e ui 'e he 'Otua 'ae mōmoa ko e Fonua; pea ko e ngaahi vai na'e tānaki fakataha, na'a ne ui ko e Tahi; pea na'e 'afio 'e he 'Otua kuo lelei. **11** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke tupu 'ae mohuku mei he kelekele, mo e 'akau iiki 'oku ai hono tenga, mo e 'akau 'oku fua, pea 'i ai hono tenga, 'o tatau mo hono fa'ahinga:" pea na'e hoko ia. **12** Pea na'e tupu mei he kelekele 'ae mohuku, mo e 'akau iiki na'e tupu ai 'ae tenga 'o hono fa'ahinga, mo e 'akau 'oku fua, 'aia na'e 'i ai 'ae tenga 'o hono fa'ahinga: pea na'e 'afio 'e he 'Otua kuo lelei. **13** Pea ko e efiafi mo e pongipongi ko hono 'aho tolu ia. **14** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke ai 'ae ngaahi maama 'i he 'atā 'oe langi, ke vahe'i 'ae 'aho mei he pō; pea ke faka'ilonga 'aki ia 'ae ngaahi fa'ahita'u, mo e ngaahi 'aho, mo e ngaahi ta'u: **15** pea ke hoko ia ko e ngaahi maama 'i he 'atā 'oe langi ke fakamaama ki māmani;" pea na'e hoko ia. **16** Pea na'e ngaohi 'e he 'Otua 'ae maama lahi 'e ua; ko e maama lahi hake ke pule ki he 'aho, mo e maama si'i ke pule ki he pō: pea mo e ngaahi fetu'u foki. **17** Pea na'e tuku ia 'e he 'Otua 'i he 'atā 'oe langi, ke fakamaama ki māmani, **18** Pea ke pule ki he 'aho mo e pō, pea ke vahe'i 'ae maama mei he po'uli: pea na'e 'afio 'e he 'Otua kuo lelei. **19** Pea ko e efiafi mo e pongipongi ko hono 'aho fā ia. **20** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke tupu 'o lahi 'aupito mei he ngaahi vai 'ae me'a mo'ui 'oku totolo, mo e fanga manupuna ke puna 'i he funga 'o māmani, 'i he 'atā 'oe langi." **21** Pea na'e ngaohi 'e he 'Otua 'ae ngaahi tofa'a lalahi, mo e me'a mo'ui kotoa pē na'e ngaolo, 'aia ne tupu lahi 'aupito mei he ngaahi vai 'i honau fa'ahinga, mo e fanga manupuna kotoa pē 'i honau fa'ahinga pea na'e 'afio 'e he 'Otua kuo lelei. **22** Pea na'e tāpuaki'i 'akinautolu 'e he 'Otua, 'o pehē, "Mou fanafanau, mo tupu ke lahi, pea fakafonu 'ae ngaahi vai 'oe tahi, pea ke tupu ke lahi 'ae fanga manupuna 'i māmani. **23** Pea ko e efiafi mo e pongipongi ko hono 'aho nima ia. **24** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke tupu mei he fonua 'ae me'a mo'ui 'i hono fa'ahinga, 'ae fanga manu, mo e me'a totolo, mo e manu 'oe vao 'i hono fa'ahinga:" pea na'e hoko ia. **25** Pea na'e ngaohi 'e he 'Otua 'ae manu 'oe vao 'i hono fa'ahinga, mo e fanga manu lalahi 'i honau fa'ahinga, mo e me'a kotoa pē 'oku totolo 'i he funga fonua 'i hono fa'ahinga: pea na'e 'afio 'e he 'Otua kuo lelei ia. **26** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Ke tau ngaohi 'ae tangata 'i hotau tatau, mo e tau anga: pea kenau pule ki he ika 'oe tahi, mo e manupuna 'oe 'atā, mo e fanga manu, mo māmani kotoa pē, mo e me'a totolo kotoa pē 'oku ngae 'i he kelekele." **27** Ko ia na'e ngaohi 'ae tangata 'e he 'Otua 'i hono tatau, na'a ne ngaohi ia 'i he tatau 'oe 'Otua; na'a ne ngaohi 'akinaua ko e tangata mo e fefine. **28** Pea na'e tāpuaki'i 'akinaua 'e he 'Otua, pea folofola 'ae 'Otua kiate kinaua, "Fanafanau, mo fakatokolahī, mo fakakakai 'a māmani, pea pule ki ai: pea pule ki he ika 'oe tahi, mo e fanga manupuna 'oe 'atā, mo e me'a mo'ui kotoa pē 'oku ngae 'i he funga 'o māmani." **29** Pea na'e folofola 'ae 'Otua, "Vakai, kuo u foaki kiate kimoua 'ae 'akau iiki kotoa pē 'oku 'i ai hono tengā, 'aia 'oku 'i he funga 'oe fonua kotoa, mo e 'akau kotoa pē 'oku fua 'aia 'oku 'i ai hono tengā; ko ia ia ke mo kai. **30** Pea ko e fanga manu kotoa pē 'i he fonua, mo e fanga manupuna

1 Moses

1 Mfiase no Onyankopon bœ œsoro ne asase. **2** Na asase ye basaa a na eda mpan, na sum kata bun no ani, na Onyankopon Honhom butuw nsu no ani. **3** Onyankopon hyee se, “Enye hann,” na eyee hann. **4** Onyankopon huu se hann no ye, na œtew hann no fii sum no ho. **5** Onyankopon frœe hann no se, “adekyee,” na sum no nso se, “adesae.” Ade sae na ade kyee, da a edi kan ne no. **6** Onyankopon kae se, “Nkyemu mmra nsu no ntam, na enkyekye nsu no mu.” **7** Enti Onyankopon yee nkyemu no, de kyekye nsu a œwo nkyemu no ase fii nsu a œwo nkyemu no atifi no mu. Na eyee saa. **8** Onyankopon too atifi nkyemu no din wim. Na ade sae, na ade kyee; eyi ne da a eto so abien. **9** Na Onyankopon kae se, “Nsu a œwo nkyemu no ase no ano mmoa wo faako, na asase kesee nna ne ho adi.” Na eyee saa. **10** Onyankopon too beae kesee ne din “asase.” Na nsu a ebœaa ne ho ano no nso, œtoo no din “epo.” Onyankopon hui se eye. **11** Afei Onyankopon kae se, “Afifide mfifi wo asase so; afifide a œsow aba, nnuaahorow a œsow aba ne nea n’aba hyehye mu nyinaa mfifi wo asase so.” Na eyee saa. **12** Afifide a œsow aba ne nnua fifii wo asase so na n’aba no nyin yee nnua ne afifide se ne seso. Onyankopon hui se eye. **13** Na ade sae, na ade kyee. Eyi ne da a eto so abiesa. **14** Na Onyankopon kae se, “Hann mmra nkyemu a œwo wim no mu, na emmepae adekyee ne adesae mu. Na emmeyee nnyinaso mma bere nkyekyemu, nna ne mfe, **15** na emma hann mmra nkyemu a œwo wim no mu, na ahyeren wo asase so.” Na eyee saa. **16** Onyankopon yee akanea akese abien a eye œwia ne œsramp se, œwia no nni adekyee so na œsramp no nni anadwo so. **17** Onyankopon de akanea akese abien yi sii nkyemu a œwo wim no mu se œnhyerent wo asase so, **18** na wonni adekyee ne adesae no so, na œntew hann no mfi sum no ho. Na Onyankopon hui se eye. **19** Na ade sae, na ade kyee. Da a eto so anan ne no. **20** Onyankopon kae se, “Abœde a nkwa wo mu nhye nsu no ma, na nnomaa ntu mfa asase ne nkyemu a œwo wim no so.” **21** Enti Onyankopon bœ po mu mmoa akese ne mmoa ahorow nyinaa a wœwo nkwa na wœkeka wœn ho ne nnomaa ahorow nyinaa. **22** Na Onyankopon hui se eye. **23** Na Onyankopon hyiraa abœde no nyinaa so, kae se, “Monwo na monye bebree na monhye po no mu nsu no ma, na nnomaa ase ntrew wo asase so.” **24** Na ade sae, na ade kyee. Da a eto so anum ne no. **25** Onyankopon kae se, “Abœde a nkwa wo mu ahorow nyinaa ne wœn seso, anantwi ne mmoa a wœwea wœn afuru so ne mmoa ahorow a wœye keka a wœwo asase so nyinaa mmra asase so.” **26** Na eyee saa. **27** Onyankopon bœ mmoa ahorow, anantwi ahorow ne wœn seso ne mmoa a wœwea wœn afuru so ne wœn seso. Na Onyankopon hui se eye. **28** Onyankopon kae se, “Momma yemmo onipa se yen seso, na onni po mu mpataa, wim nnomaa, anantwi ne mmoa a wœye keka ne biribiara a œwea n’afuru so wo asase so no so.” **29** Enti Onyankopon bœ onipa se ne seso; Onyankopon seso so na œbœa wœn; œbarima ne œbea na œbœa wœn. **30** Onyankopon hyiraa wœn, ka kyere wœn se, “Monwo na monye asase so ma, na munni biribiara so. Munni po mu mpataa ne wim nnomaa ne abœde biara a nkwa wo mu a œwo asase so no nyinaa so.” **31** Afei Onyankopon kae se, “Mede asase so afifide a œsow aba nyinaa, afifide biara a aba hye ne nnuaahorow a œwo asase yi so nyinaa hye wo nsa. Ebœye w’aduan. **32** Mede nhabammono nyinaa ama aboa biara a œwo asase so, anomaa biara a œwo wim, biribiara a œwea n’afuru so, biribiara a nkwa wo mu wo asase so se wœn aduan.” Na eyee saa. **33** Onyankopon hwœe nea waye nyinaa huu se eye papa. Na ade sae, na ade kyee. Eyi ne wo asase so.

2 Eyi ne œkwan a Onyankopon faa so bœ œsoro ne asase ne nea œwo mu nyinaa. **3** Eduu da a eto so ason no, na Onyankopon awie nnwuma a ofii ase yee no nyinaa. Enti da a eto so ason no, ogyeen n’ahome. **4** Enti Onyankopon hyiraa da a eto so ason no, na œtew ho, efise saa da no na Onyankopon gyee n’ahome fii adebo nnwuma no nyinaa mu. **5** Eyi ne œsoro ne asasebœ ho asem. Bere a Awurade Nyankopon bœ œsoro ne asase no. **6** Na afifide biara nni asase so, na wuram nnua biara nso nni ho. Efise, na Awurade

1 Moses

1 Ahyeasee no Onyankopon bao ɔsoro ne asase.

2 Na asase ye sakasaka ne hunu. Na esum kata nsubunu no ani. Na Onyankopon honhom butu nsuo no ani. 3 Onyankopon hyee se, enye hann! Na eyee hann. 4 Onyankopon hunuu se hann no ye enti, otee hann no firii esum no ho. 5 Onyankopon freee hann no se adekyee, na esum no nso se adesaee. Adee saee na adee kyee, eda a edi ekan no no. 6 Onyankopon kaa se, "Nkyemu mmra nsuo no ntam, na enkyekye nsuo no mu." 7 Enti, Onyankopon yee nkyemu no de kyekye nsuo a ewo nkyemu no ase firii nsuo a ewo nkyemu no atifi no mu. Na eyee saa. 8 Onyankopon too atifi nkyemu no edin ewiem. Na esum duruie enna adee kyee; yei ne eda a eto so mmienu. 9 Na Onyankopon kaa se, "Nsuo a ewo nkyemu no ase no ano mmoa wo faako, na asase kesee nna ne ho adi." Na eyee saa. 10 Onyankopon too beaees kesee no edin asase. Enna nsuo a ebbaa ne ho ano no nso, otoo no edin epo. Onyankopon hunuu se eyee. 11 Afei, Onyankopon kaa se, "Afifidee mfifiri asase so; afifidee a eso aba, nnuaahodoo a eso aba ne dee, n'aba hyehye mu nyinaa mfifiri asase so." Na eyee saa. 12 Afifidee a eso aba ne nnua fifirii asase so na n'aba no nyini yee nnua ne afifidee se ne seso. Onyankopon hunuu se, eyee. 13 Na adee saee enna adee kyee. Yei ne eda a eto so mmiensa. 14 Na Onyankopon kaa se, "Hann mmra nkyemu a ewo ewiem no mu mmepae adekyee ne adesaee mu. Na emmeyen nnyinasoo mma eber nkyekyemu, nna ne mfee 15 na emma hann mmra nkyemu a ewo ewiem no mu, na ahyeren wo asase so." Na eyee saa. 16 Onyankopon yee nkanea akeseem mmienu a eyee owia ne obosome se, owia no mni adekyee so na obosome no mni anadwo so. Obao nsoromma nso. 17 Onyankopon de nkanea akeseem mmienu yi sii nkyemu ewiem no mu se, enhyeren wo asase so, 18 na wənni adekyee ne adesaee no so, na ente hann no mfiri esum no ho. Na Onyankopon hunuu se, eyee. 19 Na adee saee, enna adee kyee. Eda a eto so enan ne no. 20 Onyankopon kaa se, "Abodee a nkwa

wō mu nhye nsuo no ma, na nnomaa ntu mfa asase ne nkyemu a ewo ewiem no so." 21 Enti, Onyankopon bao epo mu mmoa akeseem ne mmoa ahodoo nyinaa a wəwə nkwa na wəkeka wən ho ne nnomaa ahodoo nyinaa. Na Onyankopon hunuu se eyee. 22 Onyankopon hyiraa abodee no nyinaa so, enna okaa se, "Monwo na monye bebree na monhye epo no ma, na nnomaa ase ntre wō asase so." 23 Na adee saee enna adee kyee. Eda a, eto so enum ne no. 24 Onyankopon kaa se, "Abodee a nkwa wō mu ahodoo nyinaa ne wən seso, anantwie ne mmoa a wəwea wən afuru so ne mmoa ahodoo a wəye keka a wəwə asase so nyinaa mmra asase so." Na eyee saa. 25 Onyankopon bao mmoa ahodoo, anantwie ahodoo ne wən seso ne mmoa a, wəwea wən afuru so ne wən seso. Na Onyankopon hunuu se, eyee. 26 Onyankopon kaa se, "Momma yemmo onipa se yen seso, na omni epo mu mpataa, ewiem nnomaa, anantwie ne mmoa a wəye keka ne biribiara a ewea n'afuru so wō asase so." 27 Enti, Onyankopon bao onipa se ne seso; Onyankopon seso so na obao wən; obaa ne obarima na obao wən. 28 Onyankopon hyiraa wən, ka kyere wən se, "Monwo na monye asase so ma, na monni biribiara so. Monni epo mu mpataa ne ewiem nnomaa ne abodee biara a, nkwa wō mu a, ewo asase so no nyinaa so." 29 Afei, Onyankopon kaa se, "Mede asase so afifidee a eso aba nyinaa, afifidee biara a aba hye ne nnuaahodoo mu wō asase yi so nyinaa hye wo nsa. Ebeye w'aduane. 30 Mede nhahammono nyinaa ama aboa biara a ewo asase so, anomaa biara a ewo ewiem, biribiara a ewea n'afuru so, biribiara a nkwa wō mu wo asase so se wən aduane." Na eyee saa. 31 Onyankopon hwee deewayee nyinaa hunuu se eyee papa. Na adee saee na adee kyee. Yei ne eda a eto so nsia.

2 Yei ne ekwan a Onyankopon faa so bao ɔsoro ne asase ne dee ewo mu nyinaa. 2 Eduruu eda a eto so nson no, na Onyankopon awie nnwuma a ohye aseee yee no nyinaa. Enti, eda a eto so nson no, ogyee n'ahome. 3 Onyankopon hyiraa eda a eto so nson no, na otee ho. Efiri se, saa eda no na Onyankopon gyee n'ahome firii adebo nnwuma no nyinaa ho. 4 Yei ne

БУТТЯ

1 На почáтку Бог створив небо та землю. **2** велиki, i всяку душу живу плаzuочу, що її А земля була пуста та порожня, i тéмрява вода вироїла за їх родом, i всяку пташину була над безоднею, i Дух Божий ширяв крилату за родом її. I Бог побачив, що добре над поверхнею води. **3** I сказав Бог: „Хай воно. **22** I поблагословив їх Бог, кажучи: станеться світло!“I сталося світло. **4** I побачив „Плодіться й розмножуйтеся, i наповнуйте Бог світло, що добре воно, — i Бог віddiliv воду в морях, а птаство нехай розмножується світло від тéмряви. **5** I Бог назвав світло: на землі!“ **23** I був вечір, i був ранок, — „День“, а тéмряву називав: „Ніч“. I був вечір, i день п'ятий. **24** I сказав Бог: „Нехай видасть був ранок, — день перший. **6** I сказав Бог: земля живу душу за родом її, худобу й „Нехай станеться твердь посеред води, i плаzuоче, i зéмну звірину за родом її“. I нехай віddilie вона між водою й водою.“ **7** I сталося так. **25** I вчинив Бог зéмну звірину Бог твердь учинив, i віddiliv воду, що під за родом її, i худобу за родом її, i все земне твердю вона, i воду, що над твердю вона. I плаzuоче за родом його. I бачив Бог, що сталося так. **8** I назвав Бог твердь: „Небо“. **26** I сказав Бог: „Створімо людину I був вечір, i був ранок — день другий. за образом Нашим, за подобою Нашою, i **9** I сказав Бог: „Нехай збереться вода з- хай панують над мóрською рибою, i над попід неба до місця одного, i нехай суходіл птаством небесним, i над худобою, i над усею стане видний“. I сталося так. **10** I назвав землю, i над усім плаzuочим, що плаzuє по Бог суходіл: „Земля“, а місце зібрánня води землі!. **27** I Бог на Свій образ людину створив, називав: „Море“. I Бог побачив, що добре воно. на образ Божий її Він створив, як чоловіка **11** I сказав Бог: „Нехай земля вродить траву, та жінку створив їх. **28** I поблагословив ярину, що насіння вона розсіває, дерево їх Бог, i сказав Бог до них: „Плодіться овочеве, що за родом своїм плід приносить, й розмножуйтеся, i наповнуйте землю, що в ньому насіння його на землі“. I сталося оволодійте нею, i пануйте над мóрськими так. **12** I земля траву видала, ярину, що рибами, i над птаством небесним, i над насіння розсіває за родом її, i дерево, що кожним плаzuочим живим на землі!“ **29** I приносить плід, що насіння його в нім за сказав Бог: „Оце дав Я вам усю ярину, що родом його. I Бог побачив, що добре воно. розсіває насіння, що на всій землі, i кожне **13** I був вечір, i був ранок, — день третій. дерево, що на ньому плід деревний, що воно **14** I сказав Бог: „Нехай бúдуть світила на розсіває насіння, — нехай буде на їжу це тверді небесній для віddлення дня від ночі, вам! **30** I зéмній усій звірині i всьому птаству i нехай вони стануть знаками, i часами небесному, i кожному, що плаzuє по землі, умовленими, i днями, i роками. **15** I нехай що душа в ньому жива, — уся зелень яринна вони стануть на тверді небесній світилами, на їжу для них.“I сталося так. **31** I побачив щоб світити над землею“. I сталося так. **16** I Бог усе, що вчинив. I ото, — вельми добре вчинив Бог обíдва світила великі, — світило **2** I були скінчені небо й земля, i все боїнство мале, щоб керувало днем, i світило їхнє. **2** I скінчив Бог дні сьомого працю I Бог умістив їх на тверді небесній, щоб світили вони над землею, **18** i щоб керували Свою, яку Він чинив. I Він відпочив у дні днем та ніччю, i щоб віddilovali світило від **3** I поблагословив Бог день сьомий, i його тéмряви. I Бог побачив, що це добре. **19** I був освятив, бо в нім відпочив Він від усієї праці вечір, i був ранок, — день четвертий. **20** I був Своєї, яку, чинячи, Бог був створив. **4** Це ось сказав Бог: „Нехай вода вироїть дрібні істоти, походження неба й землі, коли створено

पैदाइश

1 खुदा ने सबसे पहले जमीन — ओ — आसमान को पैदा किया।

और खुदा ने उनको यह कह कर बरकत दी कि फलो और बढ़ो और इस समुन्दरों के पानी को भर दो, और परिन्दे जमीन पर बहुत अधैरा था: और खुदा की स्थ पानी की सतह पर जुम्बिश करती थी। के मुताबिक, चौपाये और रेंगनेवाले जानदार और जंगली जानवर 3 और खुदा ने कहा कि रोशनी हो जा, और रोशनी हो गई। 4 और उनकी किस्म के मुताबिक पैदा करे, और ऐसा ही हुआ। 5 और खुदा ने देखा कि रोशनी अच्छी है, और खुदा ने रोशनी को अँधेरे से खुदा ने जंगली जानवरों और चौपायों को उनकी किस्म के मुताबिक जुदा किया। 5 और खुदा ने रोशनी को तो दिन कहा और अँधेरे को और जमीन के रेंगने वाले जानदारों को उनकी किस्म के मुताबिक रात। और शाम हुई और सुबह हुई तब पहला दिन हुआ। 6 और बनाया; और खुदा ने देखा कि अच्छा है। 26 फिर खुदा ने कहा कि खुदा ने कहा कि पानियों के बीच फजा हो ताकि पानी, पानी से जदा हम इंसान को अपनी सूरत पर अपनी शब्दीह की तरह बनाएँ और वह हो जाए। 7 फिर खुदा ने फजा को बनाया और फजा के नीचे के समुन्दर की मछलियों और आसमान के परिन्दों और चौपायों, और पानी को फजा के ऊपर के पानी से जुदा किया; और ऐसा ही हुआ। तमाम जमीन और सब जानदारों पर जो जमीन पर रेंगते हैं इश्खितयार 8 और खुदा ने फजा को आसमान कहा। और शाम हुई और सुबह रख्खों। 27 और खुदा ने इंसान को अपनी सूरत पर पैदा किया खुदा हुई — तब दूसरा दिन हुआ। 9 और खुदा ने कहा कि आसमान के की सूरत पर उसको पैदा किया — नर — ओ — नारी उनको पैदा नीचे का पानी एक जगह जमा हो कि खुशकी नज़र आए, और ऐसा किया। 28 और खुदा ने उनको बरकत दी और कहा कि फलो और ही हुआ। 10 और खुदा ने खुशकी को जमीन कहा और जो पानी बढ़ो और जमीन को भर दो और हक्कमत करो और समुन्दर की जमा हो गया था उसको समुन्दर; और खुदा ने देखा कि अच्छा है। मछलियों और हवा के परिन्दों और कुल जानवरों पर जो जमीन 11 और खुदा ने कहा कि जमीन घास और बीजदार बूटियों को, और पर चलते हैं इश्खितयार रख्खो। 29 और खुदा ने कहा कि देखो, मैं फलदार दरखतों को जो अपनी — अपनी किस्म के मुताबिक फलें तमाम स्तर पर जमीन की कुल बीजदार सब्जी और हर दरखत और जो जमीन पर अपने आप ही में बीज रख्खें उगाए और ऐसा ही जिसमें उसका बीजदार फल हो, तुम को देता हूँ; यह तुम्हारे खाने को हुआ। 12 तब जमीन ने घास, और बूटियों को, जो अपनी हों। 30 और जमीन के कुल जानवरों के लिए, और हवा के कुल अपनी किस्म के मुताबिक बीज रख्खें और फलदार दरखतों को परिन्दों के लिए और उन सब के लिए जो जमीन पर रेंगने वाले हैं जिनके बीज उन की किस्म के मुताबिक उनमें हैं उगाया; और खुदा जिसमें ज़िन्दगी का दम है, कुल हरी बूटियाँ खाने को देता हूँ, और ने देखा कि अच्छा है। 13 और शाम हुई और सुबह हुई — तब ऐसा ही हुआ। 31 और खुदा ने सब पर जो उसने बनाया था नज़र तीसरा दिन हुआ। 14 और खुदा ने कहा कि फलक पर सितारे हों की, और देखा कि बहुत अच्छा है, और शाम हुई और सुबह हुई तब कि दिन को रात से अलग करें; और वह निशान और जमाने और छठा दिन हुआ।

दिनों और बरसों के फ़र्क के लिए हों। 15 और वह फलक पर रोशनी के लिए हों कि जमीन पर रोशनी डालें, और ऐसा ही हुआ। 16 फिर खुदा ने दो बड़े चमकदार सितारे बनाएँ; एक बड़ा चमकदार सितारा, कि दिन पर हक्कम करे और एक छोटा चमकदार सितारा कि रात पर हक्कम करे और उसने सितारों को भी बनाया। 17 और खुदा ने उनको फलक पर रख्खा कि जमीन पर रोशनी डालें, 18 और दिन पर और रात पर हक्कम करें, और उजाले को अँधेरे से जुदा करें; और खुदा ने देखा कि अच्छा है। 19 और शाम हुई और सुबह हुई — तब चौथा दिन हुआ। 20 और खुदा ने कहा कि पानी जानदारों को कसरत से पैदा करे, और परिन्दे जमीन के ऊपर फजा में उड़ें। 21 और खुदा ने बड़े बड़े दरियाँ जानवरों को, और हर किस्म के जानदार को जो पानी से बक्सरत पैदा हुए थे, उनकी किस्म के मुताबिक और हर किस्म के परिन्दों को उनकी किस्म के मुताबिक, पैदा किया; और खुदा ने देखा कि अच्छा है। 22

और खुदा ने उनको यह कह कर बरकत दी कि फलो और बढ़ो और इस समुन्दरों के पानी को भर दो, और परिन्दे जमीन पर बहुत अधैरा था: और खुदा की स्थ पानी की सतह पर जुम्बिश करती थी। के मुताबिक, चौपाये और रेंगनेवाले जानदार और जंगली जानवर 3 और खुदा ने कहा कि रोशनी हो जा, और रोशनी हो गई। 4 और उनकी किस्म के मुताबिक पैदा करे, और ऐसा ही हुआ। 5 और खुदा ने देखा कि रोशनी अच्छी है, और खुदा ने रोशनी को अँधेरे से खुदा ने जंगली जानवरों और चौपायों को उनकी किस्म के मुताबिक जुदा किया। 5 और खुदा ने रोशनी को तो दिन कहा और अँधेरे को और जमीन के रेंगने वाले जानदारों को उनकी किस्म के मुताबिक रात। और शाम हुई और सुबह हुई तब पहला दिन हुआ। 6 और बनाया; और खुदा ने देखा कि अच्छा है। 26 फिर खुदा ने कहा कि खुदा ने कहा कि पानियों के बीच फजा हो ताकि पानी, पानी से जदा हम इंसान को अपनी सूरत पर अपनी शब्दीह की तरह बनाएँ और वह हो जाए। 7 फिर खुदा ने फजा को बनाया और फजा के नीचे के समुन्दर की मछलियों और आसमान के परिन्दों और चौपायों, और पानी को फजा के ऊपर के पानी से जुदा किया; और ऐसा ही हुआ। तमाम जमीन और सब जानदारों पर जो जमीन पर रेंगते हैं इश्खितयार 8 और खुदा ने फजा को आसमान कहा। और शाम हुई और सुबह रख्खों। 27 और खुदा ने इंसान को अपनी सूरत पर पैदा किया खुदा हुई — तब दूसरा दिन हुआ। 9 और खुदा ने कहा कि आसमान के की सूरत पर उसको पैदा किया — नर — ओ — नारी उनको पैदा नीचे का पानी एक जगह जमा हो कि खुशकी नज़र आए, और ऐसा किया। 28 और खुदा ने उनको बरकत दी और कहा कि फलो और ही हुआ। 10 और खुदा ने खुशकी को जमीन कहा और जो पानी बढ़ो और जमीन को भर दो और हक्कमत करो और समुन्दर की जमा हो गया था उसको समुन्दर; और खुदा ने देखा कि अच्छा है। मछलियों और हवा के परिन्दों और कुल जानवरों पर जो जमीन 11 और खुदा ने कहा कि जमीन घास और बीजदार बूटियों को, और पर चलते हैं इश्खितयार रख्खो। 29 और खुदा ने कहा कि देखो, मैं फलदार दरखतों को जो अपनी — अपनी किस्म के मुताबिक फलें तमाम स्तर पर जमीन की कुल बीजदार सब्जी और हर दरखत और जो जमीन पर अपने आप ही में बीज रख्खें उगाए और ऐसा ही जिसमें उसका बीजदार फल हो, तुम को देता हूँ; यह तुम्हारे खाने को हुआ। 12 तब जमीन ने घास, और बूटियों को, जो अपनी हों। 30 और जमीन के कुल जानवरों के लिए, और हवा के कुल अपनी किस्म के मुताबिक बीज रख्खें और फलदार दरखतों को परिन्दों के लिए और उन सब के लिए जो जमीन पर रेंगने वाले हैं जिनके बीज उन की किस्म के मुताबिक उनमें हैं उगाया; और खुदा जिसमें ज़िन्दगी का दम है, कुल हरी बूटियाँ खाने को देता हूँ, और ने देखा कि अच्छा है। 13 और शाम हुई और सुबह हुई — तब ऐसा ही हुआ। 31 और खुदा ने सब पर जो उसने बनाया था नज़र तीसरा दिन हुआ। 14 और खुदा ने कहा कि फलक पर सितारे हों की, और देखा कि बहुत अच्छा है, और शाम हुई और सुबह हुई तब कि दिन को रात से अलग करें; और वह निशान और जमाने और छठा दिन हुआ।

2 तब आसमान और जमीन और उनके कुल लश्कर का बनाना खत्म हुआ। 2 और खुदा ने अपने काम को, जिसे वह करता था सातवें दिन खत्म किया, और अपने सारे काम से जिसे वह कर रहा था, सातवें दिन फारिगा हुआ। 3 और खुदा ने सातवें दिन को बरकत दी, और उसे मुक्तिप्राप्ति ठहराया; क्यूँकि उसमें खुदा सारी कायानात से जिसे उसने पैदा किया और बनाया फारिगा हुआ। 4 यह है आसमान और जमीन की पैदाइश, जब वह पैदा हुए जिस दिन खुदावन्द खुदा ने जमीन और आसमान को बनाया; 5 और जमीन पर अब तक खेत का कोई पौधा न था और न मैदान की कोई सब्जी अब तक उगी थी, क्यूँकि खुदावन्द खुदा ने जमीन पर पानी नहीं बरसाया था, और न जमीन जोतने को कोई इंसान था। 6 बल्कि जमीन से कुहर उठती थी, और तमाम स्तर पर जमीन को सेराब करती थी। 7 और खुदावन्द खुदा ने जमीन की मिट्टी से इंसान को बनाया और उसके नथनों में ज़िन्दगी का दम फूँका इंसान जीती जान हुआ। 8 और

17 خُدا نے انہیں آسمان کی فِضا میں قائم کیا تاکہ وہ زمین پر

روشنی ڈالیں، 18 دن اور رات پر حکومت کریں اور روشنی

کو تاریکی سے جُدا کریں۔ اور خُدا نے دیکھا کہ یہ آچھا

ہے۔ 19 اور شام ہوئی اور پھر صبح بچوتھا دن تھا۔ 20 اور

خُدا نے فرمایا، ”پانی جانداروں کی کثرت سے بھر جائے

اور پرنڈے زمین کے اُبیر آسمان کی فِضا میں پرواز کریں۔“

21 چنانچہ خُدا نے بڑی بڑی سُمندری مخلوقات کو اور سب

زندہ اور حرکت کرنے والی اشیا کو جو پانی میں کثرت سے

پائی جاتی ہیں اور طرح طرح کے پرندوں کو ان کی جنس

کے مطابق پیدا کیا۔ اور خُدا نے دیکھا کہ یہ آچھا ہے۔

22 خُدا نے انہیں برکت دی اور کہا، ”پھولو، پھلو اور تعداد

میں بڑھو اور سُمندر کے پانی کو بھر دو اور پرنڈے زمین

پر بہت بڑھ جائیں۔“ 23 اور شام ہوئی اور صبح ہوئی، یہ

پانچواں دن تھا۔ 24 اور خُدا نے فرمایا، ”زمین جانداروں کو

اپنی آپنی جنس کے مطابق پیدا کر کے جیسے مویشی، زمین پر

رینگنے والے جاندار اور جنگلی جانوروں کو جو آپنی آپنی

قسم کے مطابق ہوں اور ایسا ہی ہوا۔“ 25 خُدا نے جنگل

جانوروں کو ان کی آپنی آپنی جنس کے مطابق، مویشیوں کو

ان کی آپنی آپنی جنس کے مطابق اور زمین پر رینگنے والے

تمام جانداروں کو آپنی آپنی جنس کے مطابق بنایا اور خُدا

نے دیکھا کہ یہ آچھا ہے۔ 26 تب خُدا نے فرمایا، ”اوہ ہم

انسان کو آپنی صورت اور آپنی شیبی پر بائیں اور وہ سُمندر کی

چھپلیوں، ہوا کے پرندوں، مویشیوں، اور ساری زمین پر اور

ان تمام زمین کی مخلوقات پر رینگنے والے جنگلی جانوروں پر،

کہ انتیار رکھئے۔“ 27 چنانچہ خُدا نے انسان کو آپنی صورت پر

پیدا کیا، اُسے خُدا کی صورت پر پیدا کیا، اور انہیں مرد اور

عورت کی شکل میں پیدا کیا۔ 28 خُدا نے انہیں برکت دی

اور ان سے کہا، ”پھولو پھلو اور تعداد میں بڑھو اور زمین کو

چھکیں، تاکہ زمین پر روشنی ڈالیں،“ اور ایسا ہی ہوا۔“ 29 خُدا

معمور و محکوم کرو۔ سُمندر کی چھپلیوں، ہوا کے پرندوں

نے دو بڑی روشنیاں بائیں بڑی روشنی یعنی سورج دن پر

اور ہر جاندار مخلوق پر جو زمین پر چلتی پھرتی ہے، اختیار

حکومت کرنے کے لئے اور جھوٹی روشنی یعنی چاند رات پر رکھو۔“ 29 پھر خُدا نے فرمایا، ”میں تمام روئے زمین پر کا ہر

حکومت کرنے کے لئے۔ خُدا نے ستارے بھی بنائے۔“

يارتيليش

1

بولۇپ، يەر يۈزىنگە يورۇقلۇق بەرسۇن!» دېۋىدى، دەل شۇنداق

بۇلدى. 16 خۇدا شىكى چوڭ ئور چىقارغۇچى جىسمىنى

ياراتقى، چوڭ ئور چىقارغۇچىنى كۈندۈزنى باشقايدىغان،

كىچك ئور چىقارغۇچى كېچىنى باشقايدىغان قىلىدى.

ھەمەدە يەنە يۈلتۈزلا رىنمۇ ياراتقى. 17 خۇدا بۇلارنى يەرگە

بورۇقلۇق بېرىپ، كۈندۈز بىلەن كېچىنى باشقايدىپ، بورۇقلۇق

بىلەن قاراڭغۇلۇقى ئايرسۇن دەپ ئاسمانلارنىڭ گۈمبىزىنگە

ئورۇنلاشتىردى. خۇدا بۇنىڭ ياخشى بولغانلىقىنى كۆردى.

19 شۇ تەرقىدە كەچ بىلەن سەھەر ئۆتى، بۇ تۆتنىچى كۈن

بۇلدى. 20 خۇدا يەنە: «سۈلاردا مۇغ-مۇغ جانۇوارلار بولسىن،

ئۇچار-قاناتلار يەرنىڭ ئۆستىدە، ئاسمان بوشلۇقدا ئۆچسۇن»

دېۋىدى. 21 شۇنداق قىلىپ خۇدا سۇدىكى چوڭ-چوڭ

مەخالۇقلارنى، شۇنداقلا سۈلاردا مۇغ-مۇغ جانۇوارلارنى ئۆز

تۆرلەرى بويچە ۋە ھەر خىل ئۇچار-قاناتلارنى ئۆز تۆرلەرى بويچە

ياراتقى. خۇدا بۇنىڭ ياخشى بولغانلىقىنى كۆردى. 22 خۇدا

بۇ جانقىلارغا بەخت-بەركەت ئاتا قىلىپ: «نه سىللەنپ،

كۆپىپ، دېڭىز سۈلەرنى تولدۇرۇڭلار، ئۇچار-قاناتلارمۇ

يەر يۈزىدە ئاۋۇرسۇن» دېۋىدى. 23 شۇ تەرقىدە كەچ بىلەن

سەھەر ئۆتى، بۇ بهشىنجى كۈن بۇلدى. 24 خۇدا يەنە:

«يەر جانۇوارلارنى ئۆز تۆرلەرى بويچە چىقارسۇن - مال-

چارۋىلارنى، ئۆمۈلگۈچى جانۇوارلارنى ۋە ياۋاىي ھاپۇنانلارنى

ئۆز تۆرلەرى بويچە ئاپىرىدە قىلسۇن» - دېۋىدى، دەل شۇنداق

بۇلدى. 25 شۇنداق قىلىپ خۇدا يەردىكى ياۋاىي ھاپۇنانلارنى

ئۆز تۆرلەرى بويچە، مال-چارۋىلارنى ئۆز تۆرلەرى بويچە ۋە يەر

بۈزىدە ئۆمۈلگۈچى بارلىق جانۇوارلارنى ئۆز تۆرلەرى بويچە

ياراتقى. خۇدا بۇنىڭ ياخشى بولغانلىقىنى كۆردى. 26 ئاندىن

خۇدا: «ئۆز سۈرەت-ئوبرازىمىزدا، بىزگە ئوخشايدىغان قىلىپ

ئىنسانى يارتاتىلما، تۇلار دېڭىزدىكى بىلقلارغا، ئاسماندىكى

ئۇچار-قاناتلارغا، بارلىق مال-چارۋىلارغا، پۇتكۈل يەر يۈزىنگە

ۋە يەر يۈزىدەكى بارلىق ئۆمۈلگۈچى جانۇوارلارغا ئىگدارچىلىق

قىلسۇن» دېۋىدى. 27 شۇنداق قىلىپ، خۇدا ئىنسانى ئۆز

سۈرەت-ئوبرازىدا ياراتقى، ئۆز ئۆزىنىڭ سۈرتىتىدە ياراتقى؛

ئۇلارنى ئەركەك-چىشى قىلىپ ياراتقى. 28 خۇدا ئۇلارغا

مۇقەددەمە خۇدا ئاسمانلار بىلەن زېمنى ياراتقى.

2 ئۇ چاغدا يەر بولسا شەكلەسىز ۋە قېقىرۇق حالە تە بۇلدى،

قاراڭغۇلۇق چوڭقۇر سۈلارنىڭ يۈزىنى قاپىلدى، خۇدانىڭ

روھى چوڭقۇر سۈلار ئۆستىدە لەرزان پەرۋاز قىلاتقى. 3 خۇدا:

«بۇرۇقلۇق بولسىن!» دېۋىدى، بورۇقلۇق بېدا بۇلدى. 4 خۇدا

بىلەن قاراڭغۇلۇقى ئايربىدى، 5 خۇدا بورۇقلۇقى «كۈندۈز»،

قاراڭغۇلۇقى «كېچە» دەپ ئاتدى. شۇ تەرقىدە كەچ بىلەن

سەھەر ئۆتى، بۇ تۆنجى كۈن بۇلدى. 6 ئاندىن خۇدا:-

سۈلارنىڭ ئارىلسىدا بىر بوشلۇق بولسىن وە سۈلار [يۇقىرى]

تۆونەن] ئىككىگە ئايربىلپ تۈرسۇن، دېۋىدى. 7 شۇنىڭ بىلەن

خۇدا بىر بوشلۇق ھاسىل قىلىپ، سۈلارنى بوشلۇقنىڭ ئاستىغا

ۋە بوشلۇقنىڭ ئۆستىنگە ئايربىۋەتى؛ ئىش ئەنە شۇنداق بۇلدى.

8 خۇدا بۇ بوشلۇقى «ئاسمان» دەپ ئاتدى. شۇ تەرقىدە كەچ

بىلەن سەھەر ئۆتى، بۇ ئىككىنچى كۈن بۇلدى. 9 ئاندىن

خۇدا: «ئاسماننىڭ ئاستىدىكى سۈلار بىر يەرگە يىغلىسۇن، قۇرۇق

تۈرپقۇرۇقى (يەر)، يىغلىغان سۈلارنى بولسا «دېڭىزلار»

دەپ ئاتدى. خۇدا بۇلارنىڭ ياخشى بولغانلىقىنى كۆردى.

11 ئاندىن خۇدا يەنە: «يەر ھەر خىل ئۆسۈملۈكەرنى، ئۇرۇقلۇق

ئۆتىاشلارنى، مېۋە پېرىدىغان دەرە خەلەرنى تۆرلەرى بويچە ئۆزىدە

ئۇندۇرسۇن! مېۋەلەرنىڭ ئىچىدە ئۆرۇقلارى بولسىن!» دېۋىدى،

دەل شۇنداق بۇلدى، 12 يەردەكى ئۆسۈملۈكەرنى، يەنە ئۇرۇق

چىقىدىغان ئۆتىاشلارنى ئۆز تۆرلەرى بولغان دەرە خەلەرنى ئۆز

تۆرلەرى بويچە ئۆنۈفرىدى. خۇدا بۇلارنىڭ ياخشى بولغانلىقىنى

كۆردى. 13 شۇ تەرقىدە كەچ بىلەن سەھەر ئۆتى، بۇ

ئۆچىنچى كۈن بۇلدى. 14 خۇدا يەنە: «كۈندۈز بىلەن

كېچىنى ئايربىلپ بېرىش ئۆچۈن ئاسمانلاردا بورۇقلۇق جىسمىلار

بولسىن، ئۇلار كۈنلەر، پەسىلار وە يىلارنى ئايربىلپ تۆرۈشقا

بەلگە بولسىن، 15 ئۇلار ئاسمانلاردا ئۆرۈپ ئور چىقارغۇچى

ئۇلارنى ئەركەك-چىشى قىلىپ ياراتقى. 16 خۇدا ئۇلارغا

Яритилиш

бәрсүн!» девиди, дәл шундақ болди. 16
Худа икки чоң нур чиқарғучи жисимни

1 Мұқәддәмдә Худа асманлар билән яратти; чоң нур чиқарғучини құндұзны зимиңни яратти. 2 У чағда йәр болса башқуридиған, кичик нур чиқарғучуни шәкілсиз вә құпқуруқ һаләттә болди; кечини башқуридиған қилди. 17 Худа қараңғулуқ чоңқұр суларниң йұзини йәнә юлтузларниму яратти. 18 Худа қаплиди; Худаниң Роһи чоңқұр сулар үстіде буларни йәргә йоруқлуқ берип, құндұз ләрзән пәрваз қылатти. 19 Худа: «Йоруқлуқ билән кечини башқуруп, йоруқлуқ билән болсун!» девиди, йоруқлуқ пәйда болди. 20 қараңғулуқни айрисун дәп асманларниң Худа йоруқлуқниң яхши екәнлигини көрди; гүмбизигө орунлаштурди. Худа буниң яхши Худа йоруқлуқ билән қараңғулуқни айриди. болғанлигини көрди. 21 Шу тәриқидә 5 Худа йоруқлуқни «құндұз», қараңғулуқни кәч билән сәхәр өтти, бу тертинчи күн «кечә» дәп атиди. Шу тәриқидә кәч билән болди. 22 Худа йәнә: «Суларда миф-миф сәхәр өтти, бу түнжә күн болди. 6 Андин жәніварлар болсун, учар-қанатлар йәрниң Худа: — Суларниң арилигіда бир бошлуқ үстідә, асман бошлуғида учсун» деди. болсун вә сулар [жуқури-төвән] иккигә 23 Шундақ қилип Худа судики чоң-чоң айрилип түрсун, деди. 7 Шуниң билән мәхлүқларни, шундақла суларда миф-миф Худа бир бошлуқ насиł қилип, суларни жәніварларни өз түрлири бойичә вә һәр хил бошлуқниң астиға вә бошлуқниң үстігә учар-қанатларни өз түрлири бойичә яратти. айривәтти; иш әнә шундақ болди. 8 Худа Худа буниң яхши болғанлигини көрди. бу бошлуқни «асман» дәп атиди. Шу 24 Худа бу жәнлиқларға бәхит-бәрикәт тәриқидә кәч билән сәхәр өтти, бу иккинчи ата қилип: «Нәсиллиніп, көпийип, дениз күн болди. 9 Андин Худа: «Асманниң сулирини толдуруңлар, учар-қанатларму астидикі сулар бир йәргә жиғилсун, құруқ тупрақ қөрүнсүн!» девиди, дәл шундақ 10 Худа құруқ тупрақни «йәр», 25 Шундақ қилип Худа йәрдики бойичә вә һәр хил өсүмлүклерни, уруқлуқ отяшларни, мевә беридиган дәрәқләрни түрлири жиғилған суларни болса «деңизлар» дәп өз түрлири бойичә чиқарсун — мал-атиди. Худа буларниң яхши болғанлигини чарвиларни, өмүлигүчи жәніварларни вә қөрди. 11 Андин Худа йәнә: «Йәр һәр 26 Андин Худа: ичида үндүрсүн! Мевиләрниң ичидә уруқлири болсун!» девиди, дәл шундақ явайи һайванларни өз түрлири бойичә хил өсүмлүклерни, үруқлуқ отяшларни, мевә беридиган дәрәқләрни өз түрлири бойичә вә һәр 27 Шундақ қилип Худа йәрдики явайи һайванларни өз түрлири бойичә вә һәр түрлири бойичә үндүрди. Худа буларниң яхши болғанлигини көрди. 12 йәнә: «Күндүз билән вә 28 Худа үларға бәхит-бәрикәт ата қилип: түрлири бойичә үндүрди. Худа буларниң яхши болғанлигини көрди. 13 Шу тәриқидә өз сүрәт-образимизда, Бизгә охшайдыған қилип инсанни яритайли. Улар дениздики кәч билән сәхәр өтти, бу үчинчи күн барлық мал-чарвиларға, пүткүл йәр үзігә 29 Шундақ қилип, Худа инсанни өз сүрәт- пәсиллар вә жилларни айрип турушқа бәлгү өз сүрәт- образида яратти; Уни Өзиниң сүритидә болсун; 14 Худа үнән: «Күндүз билән вә 30 Худа үларға бәхит-бәрикәт ата қилип: үзілдіктерінде үндүрди. Худа буларниң яхши болғанлигини көрди. 15 үлар асманларда туруп нур чиқарғучи болуп, йәр үзігә йоруқлуқ «Силәр нәсиллинип, көпийип, йәр үзини

Yaritilish

Hemde yene yultzlarnimu yaratti. 17

Xuda bularni yerge yoruqluq bérip, kündüz

1 Muqeddemde Xuda asmanlar bilen zéminni bilen kéchini bashqurup, yoruqluq bilen yaratti. **2** U chaghda yer bolsa shekilsiz qarangghuluqni ayrisun dep asmanlarning we qupquruq halette boldi; qarangghuluq gümbizige orunlashturdi. Xuda buning yaxshi chongqur sularning yüzini qaplidi; Xudaning bolghanlıqını kördi. **19** Shu teriqide kech bilen Rohi chongqur sular üstide lerzan perwaz qilatti. **3** Xuda: «Yoruqluq bolsun!» déwidi, seher ötti, bu tötinchi kün boldi. **20** Xuda yene: «Sularda migh-migh janiwarlar bolsun, uchar-yoruqluq peyda boldi. **4** Xuda yoruqluqning qanatlar yerning üstide, asman boshluqida yaxshi ikenlikini kördi; Xuda yoruqluq bilen uchsun» dédi. **21** Shundaq qilip Xuda sudiki qarangghuluqni ayridi. **5** Xuda yoruqluqni chong-chong mexluqlarni, shundaqla sularda «kündüt», qarangghuluqni «kéche» dep atidi. migh-migh janiwarlarni öz türli boyiche we herxil uchar-qanatlarni öz türli boyiche yaratti. Xuda buning yaxshi bolghanlıqını boldi. **6** Andin Xuda: — Sularning arılıqida bir yaratti. Xuda buning yaxshi bolghanlıqını boshluq bolsun we sular [yuqiri-töwen] ikkige ayrilip tursun, dédi. **7** Shuning bilen Xuda bir boshluq hasil qilip, sularni boshluqning astigha we boshluqning üstige ayriwetti; ish ene shundaq boldi. **8** Xuda bu boshluqni ötti, bu beshinchı kün boldi. **24** Xuda yene: «Yer «asman» dep atidi. Shu teriqide kech bilen janiwarlarni öz türli boyiche chiqarsun — mal-seher ötti, bu ikkinchi kün boldi. **9** Andin Xuda: charwilarnı, ömülügüchi janiwarlarnı we yawayı «Asmanning astidiki sular bir yerge yighilsun, haywanlarnı öz türli boyiche apiride qilsun» quruq tupraq körünsün!» déwidi, del shundaq — déwidi, del shundaq boldi. **25** Shundaq qilip boldi. **10** Xuda quruq tupraqni «yer», yighilghan sularni bolsa «déngizlar» dep atidi. Xuda bularning yaxshi bolghanlıqını kördi. **11** Andin Xuda yene: «Yer herxil ösümlükleri, uruqluq otyashlarnı, méwe bérídighan derexlerni türli boyiche özide ündürsun! Mewilerning ichide uruqlırı bolsun!» déwidi, del shundaq boldi; **12** yerdiki ösümlükleri, yeni uruq chiqidighan otyashlarnı öz türli boyiche, méwe bérídighan, yeni méwilirining ichide uruqlırı bolghan derexlerni öz türli boyiche ündürdi. Xuda bularning yaxshi bolghanlıqını kördi. **13** Shu teriqide kech bilen seher ötti, bu üchinchi kün boldi. **14** Xuda yene: «Kündüz qilip yaratti. **26** Andin Xuda: «Öz süret-obrazımızda, Bizge oxshaydighan qilip insanni yaritaylı. Ular déngizdiki béliqlargha, asmandiki uchar-qanatlargha, barlıq mal-charwilarnı öz türli boyiche we yer yüzdikı barlıq ömülügüchi janiwarlarga igidarchiliq qilsun» dédi. **27** Shundaq qilip, Xuda insanni Öz süret-obrazıda yarattı; Uni kördi. **15** Shu teriqide kech bilen seher ötti, bu Özinin süritide yarattı; Ularnı erkek-chishi yoruqluq jisimler bolsun. Ular künler, pesillar toldurup boysundurunglar; déngizdiki béliqlar, we yillarnı ayrip turushqa belge bolsun; **16** Xuda ikki chong nur chiqarghuchi bolup, yer asmandiki uchar-qanatlargha, shuningdek asmanlarda turup nur chiqarghuchi bolup, yer yer yüzdikı barlıq ömülügüchi janiwarlarga yürüdighan herbir haywanlarga yürüzge yoruqluq bersun!» déwidi, del shundaq igidarchiliq qilinglar» dédi. **28** Xuda ulargha bext-beriket bilen kéchini ayrip bérish üçhün asmanlarda ata qilip: «Siler nesillinip, köpiyip, yer yüzünü yoruqluq jisimler yarattı; chong nur chiqarghuchini otyashlar bilen uruqluq méwe bérídighan kündüzni bashquridighan, kichik nur herbir derexlerni silerge ozuqluq bolsun dep chiqarghuchni kéchini bashquridighan qildi. berdim; **30** shundaqla yerdiki barlıq janiwarlar

Yaritilix

1 Muķəddəmdə Huda asmanlar bilən zeminni kündüz bilən keqini baxkərurup, yorukluk bilən qarangoşuluknı ayrisun dəp asmanlarning yarattı. **2** U qəođda yər bolsa xəkəlsiz bölgənlikini kərdi. **19** Xu tərikdirə kəq bilən wə կուպկուր, հալետ է boldi; կարանցուլուկ səhər ətti, bu tətinqi kün boldi. **20** Huda qongkər sularning yüzini կապլի; Hudanıng yənə: «Sularda miq-miq janiwarlar bolsun, Rohi qongkər sular üstidə lərzan pərvaz uqar-kanatlar yərning üstidə, asman boxlukında կղալի. **3** Huda: «Yorukluk bolsun!» dewidi, uqsun» dedi. **21** Xundak kılıp Huda sudiki qong-yorukluk pəyda boldi. **4** Huda yoruklukning qong məhlükələrni, xundakla sularda miq-miq yahxi ikənlilikini kərdi; Huda yorukluk bilən janiwarları əz türli boyiqə wə hərhil uqar-kanangoşuluknı ayrıdi. **5** Huda yoruklukni kanatları əz türli boyiqə yarattı. Huda buning «kündüz», կարանցուլուկnı «keqə» dəp atidi. Yahxi bolənlikini kərdi. **22** Huda bu janlıklärəqə Xu tərikdirə kəq bilən səhər ətti, bu tunji kün bəht-bərikət ata kılıp: «Nəsillinip, kəpiyip, boldi. **6** Andin Huda: — Sularning arılıkında dengiz sulirini toldurunglar, uqar-kanatları bir boxluk bolsun wə sular [yükiri-təwən] yər yüzidə awusun» dedi. **23** Xu tərikdirə kəq bilən ikkigə ayrılip tursun, dedi. **7** Xuning bilən səhər ətti, bu bəxinqi kün boldi. **24** Huda yənə: Huda bir boxluk hasil kılıp, sularni boxlukning «Yər janiwarları əz türli boyiqə qıqarsun astioja wə boxlukning üstiga ayriwətti; ix ənə — mal-qarwilərni, əməliliqüqi janiwarları wə xundak boldi. **8** Huda bu boxlukni «asman» yawayı hayvanları əz türli boyiqə apirdə dəp atidi. Xu tərikdirə kəq bilən səhər ətti, bu kilsun» — dewidi, dəl xundak boldi. **25** Xundak ikkinqi kün boldi. **9** Andin Huda: «Asmanning kılıp Huda yərdiki yawayı hayvanları əz astidiği sular bir yərgə yiqilsun, kuruk tuprak türli boyiqə, mal-qarwilərni əz türli boyiqə kərtünsün!» dewidi, dəl xundak boldi. **10** wə yər yüzidə əməliliqüqi barlık janiwarları Huda kuruk tuprakni «yər», yiqilojan sularni bolsa «dengizlər» dəp atidi. Huda bularning kilsun» — dewidi, dəl xundak boldi. **11** Andin Huda yənə: obrazımızda, Bizgə ohxaydiojan kılıp insanni «Yər hərhil əsümlüklərni, urukluk otyaxları, yaritaylı. Ular dengizdiki beliklərə, asmandığı mewə beridiojan dərəhlərni türli boyiqə uqar-kanatlarə, barlık mal-qarwilərə, pütkül əzidə ündürsun! Mewilərning iqidə urukluları yər yüzigə wə yər yüzidiki barlık əməliliqüqi bolsun!» dedi, dəl xundak boldi; **12** yərdiki janiwarlarə igidərqlik kilsun» dedi. **27** Xundak əsümlüklərni, yəni uruk qıkıldiojan otyaxları kılıp, Huda insanni Əz sürət-obrazıda yarattı; əz türli boyiqə, mewə beridiojan, yəni Uni Əzining süritidə yarattı; Ularnı ərkək-mewilirining iqidə urukluları bolən dərəhlərni qixi kılıp yarattı. **28** Huda ularəqə bəht-əz türli boyiqə ündürdi. Huda bularning bərikət ata kılıp: «Silər nəsillinip, kəpiyip, yər yahxi bolənlikini kərdi. **13** Xu tərikdirə kəq yəzini toldurup boysundurunglar; dengizdiki bilən səhər ətti, bu üqinqi kün boldi. **14** Huda beliklər, asmandığı uqar-kanatlarə, xuningdək yənə: «Kündüz bilən keqini ayrip berix üçün yər yüzidə yürüdiojan hərbir hayvanlarə asmanlarda yorukluk jisimlər bolsun. Ular igidərqlik kilinglər» dedi. **29** Andin Huda künlər, pəsillər wə yillərni ayrip turuxka balğa yənə: «Mana, Mən pütkül yər yüzidiki urukluk bolsun; **15** ular asmanlarda turup nur qıkarəquqi otyaxlar bilən urukluk mewə beridiojan bolup, yər yüzigə yorukluk bərsun!» dedi, dəl hərbir dərəhlərni silərgə ozukluk bolsun dəp xundak boldi. **16** Huda ikki qong nur qıkarəquqi bərdim; **30** xundakla yərdiki barlık janiwarlar jisimni yarattı; qong nur qıkarəquqını kündüzni bilən asmandığı barlık uqar-kanatlar wə yər baxkəridiojan, kiçik nur qıkarəquqını keqini yəzidə barlık əməliliqüilərgə, yəni barlık janiwarlarəqə ozukluk bolsun dəp barlık güllərə yarattı. **17** Huda bularnı yərgə yorukluk berip, giyahları bərdim» dedi, dəl xundak boldi. **31** Huda yaratkanlırinining həmmisigə səpselip

Sáng Thế

loài cá khác tùy theo loại, và các loài chim tùy theo loại. 22 Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt

1 Ban đầu, Đức Chúa Trời sáng tạo trời đất. đẹp. Ngài ban phước lành cho chúng và phán: “**2** Lúc ấy, đất chỉ là một khối hỗn độn, không có hình dạng rõ rệt. Bóng tối che mặt vực, và Linh Đức Chúa Trời vận hành trên mặt nước. **3** Đó là buổi tối và buổi sáng ngày thứ năm. **24** Đức Chúa Trời phán: “Phải có ánh sáng.” Ánh sáng liền xuất hiện. **4** Đức Chúa Trời thấy ánh sáng tốt đẹp nên Ngài phân biệt sáng với tối. **5** Rừng mỗi loài tùy theo loại.” Liền có như thế. Đức Chúa Trời gọi sáng là “ngày,” tối là “đêm.” **25** Đức Chúa Trời tạo ra các loài dã thú tùy theo Đó là buổi tối và buổi sáng ngày thứ nhất. **6** Loại, các loài súc vật tùy theo loại, và các loài bò Đức Chúa Trời lại phán: “Phải có khoáng không sát tùy theo loại. Đức Chúa Trời thấy vậy là tốt để phân cách nước với nước.” **7** Vì thế, Đức đẹp. **26** Đức Chúa Trời phán: “Chúng ta hãy tạo Chúa Trời tạo ra khoáng không để phân cách nên loài người theo hình ảnh chúng ta, giống nước dưới khoáng không và nước trên khoáng như chúng ta, để quản trị các loài cá dưới biển, không. **8** Đức Chúa Trời gọi khoáng không là loài chim trên trời, cùng các loài súc vật, loài “trời.” Đó là buổi tối và buổi sáng ngày thứ hai. dã thú, và các loài bò sát trên mặt đất.” **27** Vì **9** Kế đến, Đức Chúa Trời phán: “Nước dưới trời thế, Đức Chúa Trời sáng tạo loài người theo phải tụ lại, và đất khô phải xuất hiện.” Liền có hình ảnh Ngài. Dựa theo hình ảnh Đức Chúa như thế. **10** Đức Chúa Trời gọi chỗ khô là “đất” Trời, Ngài tạo nên loài người. Ngài sáng tạo và chỗ nước tụ lại là “biển.” Đức Chúa Trời người nam và người nữ. **28** Đức Chúa Trời ban thấy điều đó là tốt đẹp. **11** Đức Chúa Trời phán: phước cho loài người và phán cùng họ rằng: “Đất phải sinh thảo mộc—cỏ kết hạt tùy theo “Hãy sinh sản và gia tăng cho đầy đẵn đất. Hãy loại, và cây kết quả có hạt tùy theo loại.” Liền chinh phục đất đai. Hãy quản trị các loài cá có như thế. **12** Đất sinh sản thảo mộc—cỏ kết dưới biển, loài chim trên trời, và loài thú trên hạt tùy theo loại, và cây kết quả có hạt tùy theo mặt đất.” **29** Đức Chúa Trời phán: “Này, Ta cho loại. Đức Chúa Trời thấy vậy là tốt đẹp. **13** Đó là các con mọi loài cỏ kết hạt trên mặt đất và mọi buổi tối và buổi sáng ngày thứ ba. **14** Tiếp theo, loài cây kết quả có hạt để dùng làm lương thực. Đức Chúa Trời phán: “Phải có các thiên thể để **30** Ta cũng ban cỏ xanh làm lương thực cho các soi sáng mặt đất, phân biệt ngày đêm, chỉ định loài thú dưới đất và loài chim trên trời.” Liền thời tiết, ngày, và năm. **15** Hãy có những vì có như vậy. **31** Đức Chúa Trời thấy mọi loài sáng trên bầu trời để soi sáng mặt đất.” Liền có Ngài đã sáng tạo, tất cả đều tốt đẹp. Đó là buổi như thế. **16** Đức Chúa Trời làm ra hai thiên thể. tối và buổi sáng ngày thứ sáu.

Thiên thể lớn hơn trị vì ban ngày; thiên thể nhỏ hơn cai quản ban đêm. Ngài cũng tạo nên các tinh tú. **17** Đức Chúa Trời đặt các thiên thể để soi sáng mặt đất, **18** cai quản ngày đêm, phân biệt sáng và tối. Đức Chúa Trời thấy điều đó là tốt đẹp. **19** Đó là buổi tối và buổi sáng ngày thứ tư. **20** Đức Chúa Trời phán tiếp rằng: “Nước phải có thật nhiều cá và sinh vật. Trên mặt đất dưới vòm trời phải có chim bay lượn.” **21** Đức Chúa Trời tạo ra các giống cá lớn dưới biển, các

2 Như thế, trời đất và vạn vật đều được sáng tạo xong. **2** Đến ngày thứ bảy, công trình hoàn tất, Đức Chúa Trời nghỉ mọi việc. **3** Đức Chúa Trời ban phước lành và thánh hóa ngày thứ bảy, vì là ngày Ngài nghỉ mọi công việc sáng tạo. **4** Đó là gốc tích việc Đức Chúa Trời Hằng Hữu sáng tạo trời đất. Khi Đức Chúa Trời Hằng Hữu mới sáng tạo trời đất, **5** chưa có bụi cây nào trên mặt đất, cũng chưa có ngọn cỏ nào mọc ngoài đồng, và Đức Chúa Trời Hằng

Genesis

1 Ní ìbèrè ohun gbogbo Olórun dá àwọn ọrun ní onírúurú wọn: ẹran ọsin, àwọn ohun afayàfa àti ayé. **2** Ayé sì wà ní rúdurùdu, ó sì şófo, àti àwọn ẹran inú ighbó, ọkòdikan ní irú tirè.” òkùnkùn sì wà lójú ibú omi, Èmí Olórun sì ní Ọ sì rí béké. **25** Olórun sì dá eranko inú ighbó àti rábàbà lójú omi. **3** Olórun sì wí pé, “Jé kí ìmólè ẹran ọsin gbogbo ní irú tirè àti gbogbo ohun kí ó wà,” ìmólè sì wà. **4** Olórun rí i pé ìmólè náà alààyè tí ní rìn ní ilè ní irú tirè. Olórun sì rí i pé dárà, ó sì ya ìmólè náà sótò kúrò lára òkùnkùn. **5** Olórun sì pe ìmólè náà ní “ósán,” àti òkùnkùn ó dára. **26** Léyìn náà ni Olórun wí pé, “E jé kí a dá ènìyàn ní àwòrán ara wa, gégé bí àwa ti rí, ní “òru.” Àşálé àti òwúrò sì jé ojó kìn-ín-ní. **6** kí wọn kí ó jẹ ọba lórí eja òkun, eyé ojú ọrun, Olórun sì wí pé, “Jé kí òfúrufú kí ó wà ní àárin ẹran ọsin, gbogbo ilè àti lórí ohun gbogbo tí ní àwọn omi, láti pààlá sí àárin àwọn omi.” **7** rìn lórí ilè.” **27** Nítorí náà, Olórun dá ènìyàn Olórun sì dá òfúrufú láti ya omi tí ó wà ní òkè ní àwòrán ara rè, ní àwòrán Olórun ni ó dá a, òfúrufú kúrò lára omi tí ó wà ní orí ilè. **8** Ó sì rí akọ àti abo ni ó dá wọn. **28** Olórun sì súre fún béké. **9** Olórun sì pe òfúrufú ní “òrun.” Àşálé àti wọn, Olórun sì wí fún wọn pé, “E mágá bí sí i, kí òwúrò sì jé ojó kejì. **10** Olórun sì wí pé, “Jé kí omi ẹ sì mágá pò sí i, kí ẹ sì gbilè, kí ẹ se ikápá ayé. E abé ọrun wó papò sí ojú kan, kí ilè gbgígbé sì ẹ se àkoso àwọn eja inú òkun, eyé ojú ọrun àti farahàn.” **11** Olórun sì pe ilè gbgígbé gbogbo ẹdá alààyè tí ó ní rìn ní orí ilè.” **29** Nígbà náà ní “ilè,” àti àpapò omi ní “òkun.” Olórun sì náà ni Olórun wí pé, “Mo fi gbogbo ohun ògbìn rí i wí pé ó dára. **12** Olórun sì wí pé, “Jé kí ilè kí tí ní so èso fún un yín bí oúnje àti àwọn igi eléso ó hu ògbìn: ewéko ti yóó mágá mú èso wá àti pèlú. Gbogbo rè yóó jé oúnje fún un yín. **30** Àti igi tí yóó mágá so èso ní irú tirè, tí ó ní irúgbìn fún àwọn eranko inú ighbó àti eyé ojú ọrun àti nínú.” **13** Olórun sì rí béké. **14** Olórun sì wí pé dárà. **31** Olórun sì ri pé ó dára. **15** Àşálé àti òwúrò sì jé ojó keta. **16** Olórun dá ìmólè rílá nílá méji, ìmólè tí ó tóbí láti ẹ se àkoso ọsán àti ìmólè tí ó kéré láti ẹ se àkoso òru. **17** Olórun sì se wón lójò sí ojú ọrun láti mágá tan ìmólè si orí ilè, **18** láti şákoso ọsán àti òru àti láti pààlá sí àárin ìmólè àti òkùnkùn. Olórun sì rí i pé ó dára. **19** Àşálé àti òwúrò sì jé ojó kerin. **20** Olórun sì wí pé, “Jé kí omi kí ó kún fún àwọn ohun alààyè, kí àwọn eyé kí ó sì mágá fò ní òfúrufú.” **21** Nítorí náà Olórun dá àwọn ẹdá alààyè nílá nílá sí inú òkun, àwọn ohun élémí àti àwọn ohun tí ní rìn ní onírúurú tiwon, àti àwọn eyé abiyé ní onírúurú tiwon. Olórun sì rí i pé ó dára. **22** Olórun súre fún wọn, ó sì wí pé, “E mágá bí sí i, ẹ sì mágá pò sí i, ẹ kún inú omi òkun, kí àwọn eyé náà sì mágá pò sí i ní

2 Báyí ni Olórun parí dídá àwọn ọrun àti ayé, àti ohun gbogbo tí ó wà nínú rè. **2** Ní ojó keje Olórun sì parí işe rè tí ó ti ní ẹ; ó sì sinmi ní ojó keje kúrò nínú işe rè gbogbo tí ó ti ní ẹ. **3** Olórun sì súre fún ojó keje, ó sì yà á sí mímò, nítorí pé ní ojó náà ni ó sinmi kúrò nínú işe dídá ayé tí ó ti ní ẹ. **4** Èyí ni itàn bí Olórun se dá àwọn ọrun àti ayé nígbà tí ó dá wọn. Nígbà tí Olúwa Olórun dá ayé àti àwọn ọrun. **5** Kò sì igi igbò kan ní orí ilè, béké ni kò sì ewéko igbó kan tí ó tí i hù jáde ní ilè, nítorí Olúwa Olórun kò tí i ròjò sórì ilè, kò sì sì ènìyàn láti ro ilè. **6** Sùgbón isun omi ní jáde láti ilè, ó sì ní bu omi rin gbogbo ilè. **7** Olúwa Olórun sì fi erùpè ilè mö ènìyàn, ó sì mí èémí iyé sí ihò imú rè, ènìyàn sì di alààyè ọkàn. **8** Olúwa Olórun sì gbin ọgbà kan sì Edeni ní ihà llà-oòrùn, nígbè ni ó fi ọkùnrin náà tí ó ti dá sí. **9** Olúwa Olórun sì mágá kí onírúurú igi hù jáde láti inú ilè, àwọn igi tí ó dùn ún wò lójú, tí